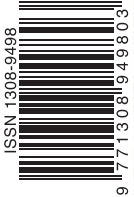

serbest

MIMAR

OCAK | 2015 | 17
10 TL

Tasarımcı ve Yapımcı Bir Mimar: Ünal Tümer | Bayburt Sakal Mizesi | Çekirdek Fabrika | Bozuyuk Otobüs Terminali | Teknopark Karaman | 2. Nolu Ar-Ge ve İnc. Binaları | Gökçeada Lise Kampüsü Mimar Proje Yarışması | Bozuyuk Neşriyatı | Amerika Gezisinden Akımda Kallanlar

“Banyodaki Zerafet”

VA Düş'AL
DUŞ & KÜVET KABİNLERİ

www.dusal.com.tr

Merkez: 1200. Sk. No: 149-151 Ostim/ANKARA
Telefon: +90 312 386 26 46 Faks: +90 312 386 26 43

Fabrika: Fatih Sultan Mehmet Bulv. No: 217 Susuz Mahallesi/ANKARA
Telefon: +90 312 366 74 84 (pbx) Faks: +90 312 366 74 88
E-mail: info@usal.com.tr

maximum siphonic drainage system

Seymen Mah. Köyiçi Sk. No:1

(Havaalanı Yolu)

No:42/1 Çorlu TEKİRDAĞ

Tel: 0282 643 80 33

Web : www.maxdrain.com

E-Mail : info@maxdrain.com

- 04** **masaüstü**
- 10** **SMD’lerden**
- 18** **iyi şeyler**
- 20** **PROFİL**
Tasarımcı ve Yapımcı Bir Mimar
Ünal Tümer
- 32** **YENİ**
Bayburt Baksı Müzesi Halk Sanatları Araştırma Uygulama Merkezi
M. Sinan Genim
Çeka Fabrika
Bozüyük Otobüs Terminali
Doç. Dr. Osman Tural
Teknopark İstanbul 1 ve 2 No’lu Ar-Ge ve İdare Binaları
- 48** **YARIŞMA**
Gökçeada Lise Kampüsü Mimari Proje Yarışması
Yarışma Sonuçlarına ve Kazanan Projeye Dair Düşünceler...
Kutlu İnanç Bal
- 59** **YARIŞMADAN UYGULAMAYA**
Borusan Neşe Fabrikası
- 62** **kritik**
Zorlu Vakası
Prof. Dr. İhsan Bilgin
- 71** **malzeme / teknoloji**
Knauf Dış Cephe Duvarları
Emre Eker
- 74** **ORADAYDIK**
Amerika Gezisinden Aklımda Kalanlar
Mete Öz
- 83** **özetler**
(İngilizce, Rusça ve Arapça) . Summary . Содержание . خلاصة

İSTANBUL SMD

Miralay Şefik Bey Sokak 13/2 Gümüşsuyu
34015 İstanbul
+90 212 2924380 (tel)
+90 212 2924382 (faks)
www.ismd.org.tr

TÜRK SMD

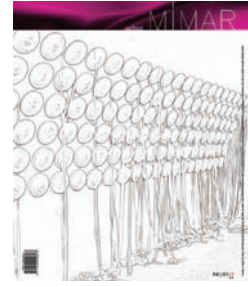
TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr

İZMİR SMD

Cumhuriyet Bulvarı 2. Kordon 209/4 Alsancak
35220 İzmir
+90 232 4631630 (tel)
+90 232 4631057 (faks)
www.izmir-sm.org.tr

Yazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Reklamlar, reklamı veren firmanın sorumluluğundadır ve serbestMİMAR reklamlarda verilen bilgilerden sorumlu tutulamaz.

17. Sayı Kapak Konusu
M. Sinan Genim
Bayburt Baksı Müzesi

serbestMİMAR
Üç Ayda Bir Yayımlanır

Sahibi
Yeşim Hatırlı
TSMD Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Soylu

Editör
Derya Yazman Noyan
editor@tsmd.org.tr

Yayın Komisyonu
Ahmet Halit Erkmen, Ali Sinan, Aslı Özbay,
Aytaç Özen, Cüneyt Kurtay,
Deniz Güner, Derya Yazman Noyan,
Dürriin Süer, Figen Kıvılcım,
Hakan Ekvaya, Hasan Özbay, H. Okan Çetin,
Hüseyin Kahvecioğlu, Kadri Atabaş, Kerem Piker,
Kutlu Bal, Mehmet Soylu, Murat Sönmez,
Necdet Beker, Osman Tural

Yayın Sekreterliği
Serap Sür

Grafik Uygulama
Fikriye Karasu
ANBA Anadolu Basın Ajansı

İletişim
TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr
info@tsmd.org.tr

Abone, Reklam ve Dağıtım

ANBA Anadolu Basın Ajansı
Tunus Caddesi 50A/11 Kavaklıdere 06550 Ankara
+90 312 4675381 (tel)
+90 312 4675383 (faks)

Reklam Koordinatörü
Selver Toprak
selver@anbarapor.com

Baskı
Salamat Basım Yayıncılık
+90 312 341 10 24

SMD Üyelerine Ücretsiz Gönderilir
Fiyatı 10 TL Abonelik 35 TL Öğrencilere 30 TL

2014'ü Geride Bırakırken Mimarlık ve Kent....

2014 yılında yine mimarlık ve kente dair çok söz söylendi. Fakat biz mimarlar, şehir plancıları ve tasarımcılar söz sahibi olduğumuz kentlerimizde maalesef sesimizi duyuramadık. Otoriter müdahaleler karşısında, yanlışları, çarpıklıkları ve hukuksuzlukları söylerken bile savunduğumuz şeylerin olabileceğine inanmaz olduk. Sindirme politikası altında kendi hegemonyalarını kurmak isteyen bir kesim tarafından kentlerimiz, çağdaş ve medeniyet seviyesinden uzak bir kent modelinin eseri olmaya başladılar.

Geçtiğimiz yıl bizleri derinden üzen maden faciaları ve kaybettiğimiz işçilerin acısının henüz daha üstesinden gelememişken; ardından gelen peşi sıra olaylar, kent gündemini ve dolayısıyla hayatımızı meşgul etmeye yetti. Gündem o kadar hızlı bir şekilde aktı ki, yaşadığımız üzüntüleri unuttuk, her sabah yeni bir kent müdahalesine tanıklık etmek üzere uyandık. Kentsel dönüş(tür)me projeleri, ÇED muafiyetleri, Validebağ, Yırca ve Yalova'da kesilen ağaçlar, Ankara Kent kapıları ve saatleri, Saraçoğlu Mahallesi, Eymir Gölü'nün yapılaşmaya açılma tehdidi, Akün ve Şinasi Sahnelerinin satılması, İller Bankası Binası'nın tescilinin kaldırılması, Ulus'taki SGK'ya ait tescilli yapıların yıkılması tehdidi... Tabii tüm bu gündem maddelerinin dışında ve en üstünde yer alan AK Saray, en çok tartışılan konular arasında yerini aldı.

Gündemde yer eden bu konular hakkında 2014 senesinde neler olup bittiğini bir hatırlayalım:

- Madencilerimizi ve işçilerimizi kaybettik, en kötüsü de bu tür durumlara alışır olduk. Tüm bu kayıplara rağmen bir önlem alındı mı ya da suçlular cezalandırıldı mı? Hayır. İş güvenliği konusunda bir yol katedildi mi? Sanmıyorum.
- Kentsel dönüşüm projeleri son hızla devam etti. Sit alanları, koruma bölgeleri riskli alanlara dönüştü, imar durumları ise müteahhit firmaların istediğine göre belirlenir oldu.
- AVM projeleri, toplu konut projeleri, kentsel dönüşüm projeleri ÇED muafiyetine girdi.
- Validebağ Korusu'nda ağaçlar cami ihtiyacı nedeniyle yok edildi. Cami projesi çoktan hazır. Yırca'da termik santral yapılması istenen bölgede Danıştay yürütmeyi durdurma kararı verdi, fakat firma kararı beklemeden 6 bin zeytin ağacını kesebildi. Yalova'da ise yol genişletme çalışmaları için 200 ağaç kesildi ve yine kimse "durun" diyemedi.
- Ankara metrosu senelerdir belediyenin borçları gerekçesiyle bitemezken, 36 Milyon TL ihale bedeli ile Ankara Kent Kapıları ve saatleri Ankaralıları armağan edildi. En kötüsü de, Ankara'da yaşayan bir birey olarak neredeyse her gün o kapıların altından geçmek zorunda kalıyor olmamız...
- Saraçoğlu Mahallesi'ndeki tarihi yapıların yıkılması gündeme geldi, daha sonra "Hayır yıkmıyoruz, kentlilerin kullanımına açılacak bir cazibe alanı yaratacağız," dediler. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ankara Ticaret Odası ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi iş birliği içerisinde alana yönelik Kasım ayında bir yarışma açacaklarını duyurdular, ama açılan bir yarışma olmadı.
- Eymir Gölü'nün yakınında otel projesi gündeme geldi. Bu da Eymir Gölü'nün ormanlık alanlarında yapılaşmanın önünün açılması ve alanın tehdit altında olması anlamına geldi.
- Akün ve Şinasi Sahneleri'nin bulunduğu bina "gizli ihale" ile 33 Milyon TL'ye satıldı. Satın alan şahıs ise "otel projesi" düşündüğünü açıkladı. Yeni bir projenin ilan edilmesi yakındır.
- Cumhuriyet Dönemi'nin yapılarından biri olan Ankara Ulus'taki İller Bankası binasının "tescili kaldırıldı" haberi gündeme damgasını vurdu. Fakat daha sonra Mimarlar Odası Ankara Şubesi, binanın tescilinin devam ettiğini söyledi. Kültür Bakanlığı'nın web sitesinde diğer illerdeki ve Ankara 1 no'lu kurul üyelerinin isimleri yer alırken, 2 no'lu kurul üyelerinin isimlerinin yer almadığını gördük. Halen daha kim oldukları belli değil. Her an her şey olabilir, hatta siz bu yazıyı okurken bile binanın tescili kalkmış, yapı yıkılmış bile olabilir.
- Ankara Ulus'ta SGK'ya ait, içlerinde Ulus İşhanı ve Ankara Hali gibi tescilli binaların da yer aldığı yapıların Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne devredildiğini öğrendik. Melih Gökçek, geçtiğimiz senelerde bu bölgedeki yapıların yıkılacağı söylemişti zaten. Demek ki onun da sırası geldi ve yakında o bölgede çakma Ankara Evleri'ni görebiliriz.
- 2014'ün belki de en çok konuşulan konusu olan ve inşasında 1 Milyar 370 Milyon TL harcanan "AK Saray" projesinin 2015 yılında da konuşulmaya ve tartışılmaya devam edeceği aşikâr. Aslında istenenin de tam da bu olduğunu düşünüyorum. Atatürk'ün halka armağan etmiş olduğu ve kentin en önemli yeşil kaynağı olan Atatürk Orman Çiftliği arazisine yapılan bu ölçeksiz, kitch yapının maliyetini duyunca, bir anda hepimiz böyle bir alanın yapılaşmaya açılmasının hukuki ve mesleki anlamda olanaksız olduğunu unuttuk, oda sayıları ile yapıda kullanılan seramik taşlarının, mermerlerin, aydınlatmaların, vs. detaylarını konuşur olduk. Bu proje ile, yapılan hukuksuzluklar karşısında her seferinde maruz kaldığımız uygulamalarda ve müdahalelerde bir seviye daha ileri gidildiğine tanıklık ettik. Geçtiğimiz günlerde de mimarının "başarılı Türk mimar" başlığı ile röportajı yayınlandı. "Selçuklu mimarisinin modernize edilmiş hali"ni gördüğümüz devasa, insan ölçeğine aykırı bu yapı artık kentliler için Ankara'nın her noktasından görülebilecek bir manzara! oldu. Bir Başbakanlık Binası da halkın malı olan araziye kaçak yapılarak tarihe damgasını vurdu.

Yeni bir sene, yeni projelerden, güzel gelişmelerden bahsetmek yerine böyle karamsar bir tablo çizerek, sizi Serbest MİMAR ile baş başa bırakmadan önce ufak bir notu paylaşmak istiyorum. Yayın komisyonu olarak önceki sayılarımızın "İyi Şeyler" bölümünde sıklıkla yer vermiş olduğumuz ödül haberlerinde bu sayımız itibari ile daha seçici olma kararı aldık. Bilginize sunarız.

01

02

03

KAMPÜS HAYATINI YAŞATAN TESİS

Neşe İtez - Aytek İtez

01 Karayolları Genel Müdürlüğü

2. Bölge Müdürlüğü Tesis Binaları, İzmir

Mimari Tasarım: İtez Mimarlık
Yardımcı Ekip: Hümeysra Uçan Tatoğlu,
Buğra Özgül, Mine Günay, İbrahim Kaçar
Statik Proje: Selim İtez Mühendislik
Mekanik Proje: Otm Mühendislik
Elektrik Proje: Ram Mühendislik
Yangın Danışman: Alara Mühendislik
Altyapı: Sigal Enerji
Peyzaj: Kuzey Peyzaj
Keşif - Metraj: Zafer Keskin Mühendislik
Görseller: İtez Mimarlık
Proje Tasarım Tarihi: 11.07.2013-15.03.2014
İnşaat Alanı: 74.790 m²

İzmir – Çanakkale otoyolu üzerinde, Karşıyaka tünelleri civarı bir tepede konumlanan arsanın, coğrafi yapısı ve körfez manzarası tasarımın en belirleyici kriterlerini oluşturmuştur. Karayolları bölge müdürlüğü tesis binaları fonksiyonları bakımından birbirlerinden farklıdır.

Ofis Bloku (müdürlük çalışma, araştırma binası), misafirhane, yemek salonu , sosyal tesis, lojmanlar, açık spor alanları olmak üzere tesis bir kampüs özelliğindedir.

Arazi eğiminden ve manzara yönünden yararlanılarak oluşturulan teraslamalarda (üst kot ve alt kot teraslar arası yükseklik 20m) yapılar konumlandırılmıştır. Arazi teraslamaları 4 zon olarak tasarlanmıştır. Bunlar; **zon 1:** ofis blokları, **zon 2:** misafirhane , yemek salonu , kapalı spor salonu , kreş, **zon 3:** açık spor alanları, ortak rekreasyon alanları, **zon 4:** lojmanlar Bölge tesisleri farklı fonksiyon özelliklerine sahip yapılardan oluşmaktadır. Arsaya imar yolundan, ofis ve lojmanlar için iki giriş planlanmıştır. Bölge müdürlüğü ve lojmanlar gerek ihtiyaç programları, gerekse yapı karakterleri bakımından diğer yapılardan farklılaştırılarak yüksek blok olarak tasarlanmıştır. Araştırma binası, misafirhane, sosyal bina bu yapılar ile köprü kuran, karayolları amblemi sembolize edilen yol, köprü hatları formundan oluşan bir saçakla taçlandırılmıştır.

Saçığın misafirhane ve sosyal bina çatı kotuna, ofis bloku 5. Kat seviyesine gelen bölümü tesisat katı olarak değerlendirilmiştir. Açıkta giden bölümleri binalar arası tesisat bağlantılarını kurmasına olanak sağladığı gibi, zemindeki alanlar içinde bir yarı açık üst örtü olmuştur.

Güneş enerjisi panelleri saçak üzerinde yer almıştır. Arsanın bitkisel ve yapısal peyzaj alanlarını çoğaltmak, iklim koşullarının olumsuz etkilerinden korunmak adına otoparklar toprak altında çözülmüştür.

Tasarım Aşamasındaki Amacımız

-Çalışma verimliliği, sosyaleşme, konfor, hareket esnekliği gibi gereksinimleri yeterli şekilde karşılayabilmek

-Çalışma, yatma, yeme-içme, rekreasyon ve yaşama gibi farklı fonksiyondaki yapıları işlevsel olarak biraraya getirmek

-Kente ve bölgenin değişen dinamiklerine uygun yeni bir kamusal alan kazandırmak

KAMUSAL ALANLARIYLA KENT HAYATINI BİNA İLE BÜTÜNLEŞTİREN AKTARMA NOKTASI

Tülin Çetin

02 Adapazarı Yüksek Hızlı Tren İstasyonu

Yerleşkesi - Sakarya

Proje Müellifi: TÇMT
Tülin Çetin Mimari Tasarım
Tasarım: Tülin Çetin
Tasarım Ekibi: Gökçe D. Gür, Haktan Aksu,
Merve Okçu, Buket Ürkmez
İşveren: Yüksel Proje A.Ş.
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2013
İnşaat Alanı:
İstasyon Binası: 21.000 m²
Peronlar: 8.880 m²
Kapalı Otopark: 8.400 m²
Personel Evleri: 3.940 m²
Hizmet Binası: 260 m²
Toplam: 42.480 m²
Çevre Düzenleme Alanı: ~70.000 m²

Günümüzde tren istasyonları, diğer ulaşım kompleksleri ne benzer biçimde, ulaşım işlevlerinin yanı sıra kamuya açık pek çok diğer işlevi de barındıran hibrid yapılar olarak ele alınmaktadır. Adapazarı Yüksek Hızlı Tren İstasyonu Yerleşkesi, Kuzey Marmara Otoyolu ile bağlantılı olarak planlanan yeni hızlı tren güzergahında yer almaktadır. Kent merkezine 9km, çevre yoluna ise 5km uzaklıktadır ve kentin dışında yeni bir cazibe merkezi yaratmaya aday konumdadır. Tren güzergahı yaya yaklaşım kotundan 10m yukarıda yer almaktadır. Kot farkı idarece talep edilen kamusal alan-kontrollü istasyon alanları ayrımının doğal ayırıcı olarak kullanılmıştır. Yaya yaklaşım kotunda düzenlenen istasyon holü, kamusal ve bilet kontrolünden geçmemiş yolculara ait işlevleri içermektedir. Bilet kontrolünden geçen yolcuların kullandığı bekleme salonu + terası, işletme personelinin kullandığı ofis mekanları ise +10 kotunda peronlarla aynı kotta yer alır. 16m yüksekliğindeki ana hol hem zemin ve asma katlardaki kamusal işlevler hem de +10 kotundaki yolcu bekleme salonları ara-

sında görsel ilişki kurmaktadır. Ana holün iç mekanı, cepheden ve çatıdan alınan ışık ve seffaf yüzeyleri ile açık istasyon meydanının devamı niteliğindedir. Binanın önünde konumlandırılan erişilebilir istasyon meydanı tüm yolcu trafiğini düzenler ve kapalı otoparktan erişim sağlar. Meydan da oluşturulan rekreasyon alanları, performans platformları, gölgelendirilmiş alanlar kent hayatını bina ile bütünleştirir. Binada yalın ve sade bir dil benimsenmiştir. Tren güzergahı kotu nedeni ile oluşan duvar etkisi parçalanmış kitlelerle hafifletilmiş, 4 ayrı kotta kurgulanan geniş teras alanları ise yapıya geçirgenlik sağlamıştır. İç mekanlarda taşıyıcı sistemin tüm açıklığı ile hissedilebildiği bir düzen tercih edilmiştir. Vip binası, personel evleri, çocuk oyun ve spor alanları, çevre düzenlemesi, teknik işlevleri barındıran bina kitleleri yerleşkeyi oluşturan diğer öğelerdir.

YÖRESEL VE DOĞAL İZLERİN BİRLEŞİMİ

İlhan Selim Kural, Sinan Yardımcı

03 Haluk Kanpak Evi, Çeşme / İzmir

Proje Müellifi: İlhan Selim Kural
Tasarım Ekibi: İlhan Selim Kural,
Sinem Yardımcı
Statik: ERKA-AS
Mekanik: YMT Mühendislik
Elektrik: Akay Mühendislik
İşveren: Ali Saffet Kanpak
Projenin Alınış Yöntemi: Doğrudan
Proje Yılı: 2014
İnşaat Alanı: 510 m²

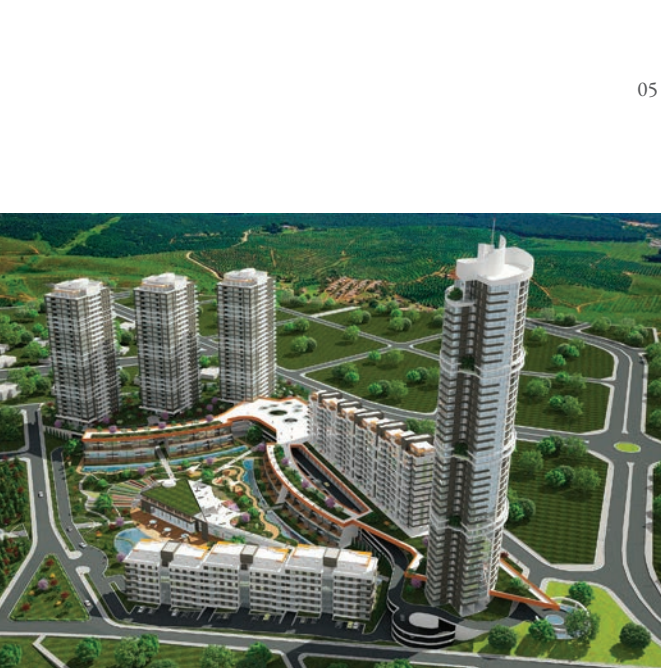
Haluk Kanpak Evi, Çeşme'nin Sakarya Mahallesi'nde, 2 parselin tevhid edilmesi ile oluşan tek bir parsel üzerinde tasarlandı. Üç tarafı yol olduğu için yedişer metrelik çekmeler sonunda kalan çok sınırlı ve ince uzun bir inşaat alanı içerisinde müşterinin kendisi ile oğlu ve kızı için 3 ayrı ünite tasarlanması gerekiyordu. Sınırlı inşaat alanını en ekonomik şekilde kullanmak için 3 ayrı girişi olan tek bir kütle planlandı.

Her dairenin bağımsız bir girişi olmasına ve kat planlarının da birbirinin aynı olmasına özen gösterildi. Ayrıca mal sahibinin arzusu üzerine, bahçe ile görsel ilişkili, bağımsız girişli bir sauna/hamam kompleksi de projeye entegre edildi.

Yapıda duvarlarda yöresel taş kaplama, sıvalı/boyalı yüzeyler ile doğal teak kaplamalı alüminyum kompozit klipsli profil ve brüt beton kullanıldı. İç mekan zemin kaplaması için seramik kaplama, ahşap parke; dış mekanlar için ahşap decking, çakıl kaplamalı karo ile çimento, alçı bağlayıcı yer kaplamaları ve çim yüzeyler düşünüldü.

04

05

06

07

ESNEK MEKAN ANLAŞIYINI BENİMSEYEN EĞİTİM KAMPÜSÜ

Yeşim Hatırlı, Nami Hatırlı

04 MEB Hatay Eğitim Kampüsü, Kırıkhan / Hatay

Proje Müellifi: Yeşim Hatırlı, Nami Hatırlı
Tasarım Ekibi: Yeşim Hatırlı, Nami Hatırlı,
Nazan Çapoğlu, Özge Bahar Albostan,
Gökhan Başpınar, Tuğçe Şahin,
Egemen Berker Kızılcın, Cansu Ergül
Statik Projesi: Prota Mühendislik
Mekanik Projesi: OTM Mühendislik
Elektrik Projesi: ÖZAY Mühendislik
İşveren: MEB İnşaat Emlak Daire Başkanlığı
Proje Yılı: 2013
İnşaat Alanı: 136.925 m²
Projenin Alınış Yöntemi: Yarışma, 1. ödül

Tasarımda hedeflenen modüler kurgu ve esnek mekan anlayışı, aynı mekanın birden çok işleve birden farklı zaman aralığında hizmet edebilmesi, rasyonel ve ekonomik yaklaşım, enerji verimli yapı kriterleri, açık ve kapalı mekan süreklilikleri, ana tasarım girdileri olarak öne çıkmaktadır. Öğrencilerin fiziksel, ruhsal ve akademik her tür gelişimlerinin kusursuz sağlanabilmesi amacı ile gerekli tüm mekanlar tasarlanırken çağdaş ve yalın bir mimari dil benimsenmiş sadece dersliklerde değil derslik dışı mekanlarda da eğitimin sürekliliği hedeflenmiştir. Mekan-sal akışkanlık, şeffaflık gibi tasarım kriterleri gözetilmiş, galeri boşlukları, köprüler ile gerekli yerlerde çatı ışıklıkları kullanılarak dinamik, aydınlık, birbirleri ile görsel ilişki kuran nitelikli ve keyifli iç mekan kurguları yaratılmaya çalışılmıştır. Kapalı mekanlarda olduğu gibi açık mekanlarda da aynı akışkanlık sürdürülerek farklı kotların birbiriyle ilişkisi tasarlanan amfi tiyatrolar ile aynı zamanda toplanma ve etkinlik alanlarına dönüştürülmüştür. Arazinin dik eğimli yapısı nedeniyle farklı kotlarda tasarlanan birimlerin gerek kapalı gerekse açık ve yarı açık mekanlardaki sürekliliği sağlanmıştır. Tüm eğitim (derslik) birimleri yine bu amaçla birbirine bağlanmakta, esnek programlama imkanı sunmaktadır.

DOĞA İÇİNDE ŞEHİR HAYATI YAŞAMAK

Salih Zeki Salalı

05 Kaşmir Göl Evleri, Ankara

Tasarım Ekibi: 4M Mimarlık Mühendislik
Müşavirlik Müteahhitlik
İşveren: Kaşmir Yapı A.Ş.
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2012
İnşaat Alanı: 364.420 m²

Ankara şehrinde Eryaman mevkiinde yaklaşık 365.000m² inşaat alanlı 1438 konuttan oluşan karma bir projedir. Konutlar için site içi sosyal meydanı, kafeler, restoranlar, teras bahçeler, yeşil alanlar, koşu ve yürüyüş platoları düşünülmüştür. Konut dokusu içinde 2 kriter öncülüğünde konsept kurgulanmıştır:

1.Bölge – Konum

İç ve dış faydalı manzara arasına yerleştirilmiş alçak ve yüksek konut bloklar arasında yürüyüş bantları, oyun alanları, spor merkezi, açık hava sineması ve rekreatif alanlar oluşturulmuştur. Böylelikle, yoğun bir popülasyonun olacağı bu ortamda bireysel yaşam tercihi ve imkanları yerine toplu kullanım ve görsel avantajlara sahip bir sinerji imkanı tercih edilmiştir. Farklı konut tiplerinin fonksiyonel ilişkilerinin arasında yaratılan sosyal alanlar ile projenin cephe perspektifleri ile yapılar bütününe sektörel bir kent simgesi özelliği kazandırılmıştır.

2. Manzara / Göl

11 yüksek, 3 alçak yatay bloktan oluşan yapılar 2+1, 3+1, 4+1 ve dubleks daire tipleri arasında çeşitlilik sağlanmıştır. Bütün daireler, bölgedeki etkili göl manzarasından maksimum değerde yararlanacak şekilde konumlandırılmış olup, aynı zamanda faydalı yönler olan doğu ve güneydoğuya döndürülerek tasarlanmıştır. Hobi bahçeleri, yeşil meydanlar, düş bahçeleri, süs havuzları, bisiklet ve yürüyüş yolları gibi fonksiyonlardan oluşan rekreasyon alanları, hem site iç manzarasını zenginleştirmekte, hem de yeşil ve mavinin birlikteliği ile nefes alınacak alanlar oluşturmaktadır.

06 İncek Prestij, Ankara/ İncek

Tasarım Ekibi: 4M Mimarlık Mühendislik
Müşavirlik Müteahhitlik
Statik: Ural Mühendislik
Mekanik: Bayhan Mühendislik
Elektrik: Prodizayn Ltd.
İşveren: Mikro İnşaat
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2012
İnşaat Alanı: 205.700 m²

Ankara şehrinde İncek mevkiinde yaklaşık 60.000 m² arsa üzerinde 765 konuttan oluşan karma bir projedir. Konutlar için doğa ile iç içe tematik bahçeler, teras bahçeler ve binalardan bağımsız koşu ve yürüyüş platoları düşünülmüştür.

Kriterler

Bölge- Konum: İç ve dış faydalı manzara arasında yerleştirilmiş alçak ve yüksek bloklar arası servis yolu ve birimleri beslenmiş bina aralarında çift yönlü seyir terasları ve rekreatif alanlar oluşturulmuştur. Böylelikle bu kadar yoğun bir popülasyonun olacağı ortamda bireysel yaşam tercihi ve

imkanları yerine toplu kullanım ve görsel avantajlara sahip bir sinerji imkanı tercih edilmiştir. Landmark: Alçak, yüksek ve teknolojik yapılar kompleksi ile fonksiyonel ve formal olarak Fıratdema grubunun vizyonunun sektöründeki etkin gücünün sürekliliği hedeflenmiştir.

Bu nedenle önerilen planlamada farklı konut tiplerinin fonksiyonel ilişkilerinin arasında yaratılan sosyal alanlar ile projenin cephe perspektifleri ile yapılar bütününe sektörel bir kent simgesi özelliği kazandırılmıştır.

İnsan ve çevreye uyum: Bu şema ile simgesel, programlanmış kule residence, kuleler bloklar, yalı loft, teras bloklar içerisinde yaratılan ayrı kademelerde düşeyde yeşil ağ oluşturularak insan ölçeğinde ve çevreye duyarlı boşluk ve alanlar oluşturulmuştur.

BÜTÜNLEŞEN PRİZMALARIN TASARIMA YANSIMASI

Gül Güven, İrem Erkan,
Fatih Erduman, Gülistan Durmaz,
Recep Aygün, Nihat Beyoğlu

07 Köker Ofis Binası, İncek / Ankara

Proje Müellif: Ven Mimarlık
Tasarım Grubu: Gül Güven, İrem Erkan,
Fatih Erduman, Gülistan Durmaz,
Recep Aygün, Nihat Beyoğlu
İşveren: Hikmet Köker
Statik Proje: Özün Proje
Mekanik Proje: Ünlü Mühendislik
Elektrik Projesi: Vin Mühendislik
Peyzaj Projesi: Promim Proje
Görselleştirme: Ven Mimarlık
Proje Tarihi: 2013
Yapım Tarihi: 2014
İnşaat Alanı: 1050 m²
Arsa Alanı: 690 m²
Yapım Türü: Betonarme
Proje Tipi: Ticari – Ofis

Ankara İncek 'te köşe parselde yer alan yapı, özel bir mali müşavirlik firması için tasarlanmıştır. Parselin neredeyse merkezine yerleşen yapı, ortada bulunan galeri etrafında şekillenmektedir. Plan kurgusunda dolu-boş prizmalar bir araya gelmiştir. Ortadaki galeri ve merdiven boşlukları ile birbirinden ayrılan 3 prizmadan bahsetmek mümkündür. Bunlardan ikisi çalışma alanlarını oluştururken, biri ıslak mekanları tanımlamaktadır. Yönetici katı ise, üç boyutta galeri ile bütünleşen bir prizma olarak tanımlanmaktadır. Cephede bu prizmalar küp bir yapının içinde kendini göstermektedir. Çalışma, sosyal alan, seminer, arşiv, yemekhane gibi mekanların bulunduğu bodrum katlar bir iç bahçe ile aydınlanmakta ve dış mekanla ilişkisi sağlanmaktadır.

BİR YAPININ RENOVASYON HİKAYESİ

Ekin Ç. Turhan

08 Barolar Birliği Balmumcu Sosyal Tesisleri İstanbul

Proje Müellifi : Ekin Ç. Turhan
Proje Ekibi : Nilüfer Yaşacan, Aliye Özdemir,
Tuğba Sağıroğlu, Negar Shadravan,
Hatice Küçükbayram
Üç Boyutlu Görseller: AD Tasarım
İşveren: Partner Yapı
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2013
İnşaat Alanı: 1.375 m²

Proje, İstanbul Balmumcu'da Barolar Birliği'ne ait mevcut bir yapının Barolar Birliği sosyal tesisi olarak renovasyonudur. Mevcut yapı sadece betonarme strüktür olarak korunmuş, yeni kullanıma yönelik mekansal ve fonksiyonel organizasyon, kütle-cephe ve çevre kurgusu yeniden tasarlanmıştır.

Yapı kuzey-batı cephesi, ana araç ve yaya yaklaşımını karşılamakta, güney-doğu cephesi ise boğaz ve birinci köprü olmak üzere açık bir manzaraya yönelmiş vaziyettedir. Dolayısıyla servis mekanları kompakt bir şekilde kör noktalarda çözülmüş, tüm ana mekanlar manzaraya yönelecek şekilde kurgulanmış, ana ziyaretçi sirkülasyonu tüm katları kateden tek kollu bir merdiven ile sağlanmıştır. Yapı bünyesinde bir kütüphane ve hobi katını, üst teras kotunda özel yemek/ toplantı salonunu, bahçe katında bar-restoran bölümünü, açık bahçe terası altında ise sağlık klubünü barındırmaktadır. Otopark yaklaşımından tüm katlara şeffaf bir engelli asansörü ile ulaşım sağlanmıştır. Ana hareketin yer alacağı bahçe-teraz kotu, altında kalan sağlık klubu ile çöktürülmüş bir avlu ile ayrıca ilişki kurmaktadır.

Bir nevi dinlenme, rekreasyon işlevi üstlenmesi sebebiyle cephe malzeme seçiminde ağırlıklı olarak ahşap ve cam yüzeyler olmak üzere sadece iki çeşit sistem kullanılarak, sakin, basit, şeffaf ve mütevazı bir algı öngörülmüştür.

İNSAN ODAKLI TASARIMA FARKLI İKİ BAKIŞ

Serdar Uslubaş, Merih Feza Yıldırım,
Metin Kılıç, Dürrin Süer

09 Erbek Nif - İzmir

Tasarım Ekibi: Serdar Uslubaş, Merih Feza Yıldırım, Metin Kılıç, Dürrin Süer
Firma: Güven Erbek İnşaat
Arsa Alanı: 110.000 m²
İnşaat Alanı: 26.000 m²
Güven Erbek Grup tarafından Nif Dağı eteklerinde 110.000 m² alanda yeni bir komşuluk birimi tasarlanması istenmiştir. Yeni bir yerleşim yeri tasarlarken en önemli nokta, kullanıcılarına o yere ait olabileceklerini o mekânla bir şeyler paylaşabileceklerini hissettirebilmektedir. Ev kavramı büyüklük, malzeme, kalitenin çok ötesinde duygusal bir iletişimin varlığını ortaya koyar. Peki, kentin dışında boş bir alanda tasarlanan konutlar nasıl olur da evlere dönüşebilir? Mahalle kavramı bu anlamda yeniden ele alınarak çözümün bir parçası olabilir. Bu tasarımda sokak ve mahalle dokusu yaratılmaya çalışılarak toplumun belleğindeki anılara gönderme yapılmaktadır. Avlulu evler, sokağa bakan cumbalı cepheler, kamusal ve özel alan sınırının belli olduğu ancak toplumdan izole olmamış bir yaşam kurgusu oluşturularak, toplum içinde bireyselliği koruyarak "yaşamak" fikri öne çıkarılmıştır. Sokak evin bir parçasıdır Böylece her ne kadar benzer tip konutlardan oluşan bir site olsa da, yer yön ve komşuluk bakımından her konut benzersiz bir "ev"e dönüşecektir. Modüler ve esnek bir araya gelişler geleneksel bir biçimde lineer bir aks üzerinde kurgulanmış sokak kavramına bir göndermedir.

10 Folkart Bornova / İzmir

Tasarım Ekibi: Serdar Uslubaş, Merih Feza Yıldırım, Talat Çelebi, Duygu Görgün, İrem Soybil
İşveren: Folkart
Arsa Alanı: 24.000 m²
İnşaat Alanı: 80.000 m²

Folkart İnşaat, Ege Üniversitesi'ne yakın bir bölgede 24.000 m² alanda ağırlıklı olarak öğrenciler ve genç çiftler için ancak ailelerinde yaşayabileceği bir proje geliştirilmesini istemiştir. Alan 3. Sanayi Sitesi içerisinde yer almakta ve geçmişte yoğun olarak üretim faaliyetlerinin yapıldığı bir alandır. Hemen yakınlarında birçok üretim ve depolama binası bulunmaktadır. Bu noktadan çıkışla kütle hissi olarak bir sanayi yapısına birçok göndermeleri olan aynı zamanda parselin çeperine yerleşerek daha zengin ve korunaklı bir iç yaşantı sunan çözüme gidilmiştir.

AÇIK ÇIKMALAR İLE CEPHEDE DEĞİŞKEN BİRLİKTELİKLER

YARATMAK

Hacer Ayrancıoğlu Yetiş

11 Aykon Suites/ Ankara

Proje Müellifi: Ayrim Mimarlık
Hacer Ayrancıoğlu Yetiş
Tasarım Ekibi: Hacer Ayrancıoğlu Yetiş,
Hicran Atik
Statik: Metcon Mühendislik
Mekanik: Aykal Mühendislik
Elektrik: Promete Mühendislik
İşveren: Aykon Yapı
Proje Yılı: 2014
İnşaat Alanı: 6.500 m²

Proje Ankara'da Ortadoğu Üniversitesi Vişnelik tesislerinin hemen bitişiğindeki adada yer almaktadır. Altı parçaya bölünmüş adada ilkokula bakan parselde yer alan arsa 1535 m² alana sahiptir. Adanın içinde parsel, parselin içinde yapı olarak süregelen imar planlama mantığında, yapının önünde bırakılan yeşil alan ile gelecekte yapılacak komşu parsellerle sokak kotunda bütünleşik yeşil bir hat olması hedeflendiği için zemin katta arsa büyüklüğünün el verdiği oranda sosyal alanlar yerleştirilmiştir. Günümüz insanının değişen ihtiyaçlarının karşılanması doğrultusunda barınma ve çalışma mekânları için farklı olasılıkların keşfiyle yapıda 1+1 ve 1+0 birimler tasarlanmıştır. Arsa alanında yapı yükseklik sınırlamasının olmaması, yapının dikey olarak gelişmesini gerektirmiştir. Yapı büyüklüğü on üç kata yayılmıştır. Doğal ışık alan kat holüne açılan bağımsız bölümlere cephede açık çıkımlar eşlik etmektedir. Bu da cephede değişken birliktelikler yaratılmasını sağlamaktadır. Yapının bitişiğinde yer alan kırma çatı, imar planlama öncesi şehir belleğinde yer alan tek katlı yapı tipine gönderme yapmaktadır. Yapının bodrum katlarında otopark, depo ve teknik hacimler bulunmaktadır. Elli dokuz bağımsız bölümden oluşan Aykon Suites projesinin inşaatının 2015 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir.

01

02

03

04

11. TSMD Mimarlık Ödülleri Sahiplerini Buldu

11. TSMD Mimarlık Ödülleri Töreni ve Yeni Yıl Balosu, mimarlık ve yapı sektörünün paydaşlarının geniş katılımıyla 18 Aralık Perşembe akşamı Sheraton Ankara Otel'de düzenlendi. Türk Serbest Mimarlar Derneği (TSMD), mimarlık mesleğinin öne aldığı değerlerin yaygınlaşması, mimarlık kültürünün ve mimarlık mesleğinin uygulanmasının geliştirilmesi, yapı sektöründeki sistem ve standartların yükseltilmesi, kentsel çevre bilincinin oluşması ve yapı sektörünün gelişmesi için, 1987 yılından bu yana hizmet veren bir sivil toplum örgütüdür. TSMD, hedefleri doğrultusunda kuruluşundan bu yana uğraş vermekte olup, mimarlık ortamına ve kültürüne katkı koyan mimarları, kurumları ve yapıları ödüllendirmektedir. İki yılda bir düzenlenen TSMD Mimarlık Ödülleri bu sene TSMD Büyük Ödül, TSMD Yapı Ödülü, TSMD Mimarlığa Katkı Ödülü, TSMD Basın-Yayın Ödülü ve Jüri Özel Ödülü olmak üzere 5 dalda verilmektedir.

Bu sene 11.si düzenlenen TSMD Mimarlık Ödülleri, **Seranit Grup** (ana sponsor), **YTONG** ve **Asır Grup** sponsorluğunda düzenlenen ve Özlem Gürses'in sunuculuğunu yaptığı gecede sahiplerini buldu. TSMD Mimarlık Ödülleri 2012 – 2014 dönem jüri üyeleri, Erkut Şahinbaş (jüri başkanı), Prof. Dr. Abdi Güzer, Doç.Dr. Adnan Aksu, Nesrin Yatman, Prof. Dr. Ali Cengizkan, Prof. Dr. Uğur Tanyeli, Boğaçhan Dünderalp ve Mürşit Günday'dan (yedek üye) oluştu.

TSMD Büyük Ödülü

Günay Çilingiroğlu

Meslek yaşamı boyunca gerçekleştirdiği öncü, araştırmaya dayalı, nitelikli projeler, mimarlığa ve kent kültürüne yönelik çok boyutlu katkıları, çok sayıda mimarın yetişmesine yönelik olarak verdiği emek, taviz vermeden sürdürmeye çalıştığı modernist, çağdaş mimarlık arayışlarının yanı sıra işlevsellik, sağlamlık gibi mimarlığın asal ilkelerini yalın bir üslup içinde özgün bir estetik anlayışı birleştirme çabaları ile mimarlık ortamında belirgin bir iz bırakan Günay Çilingiroğlu oy birliği ile TSMD "Büyük Ödülü"ne değer bulunmuştur.

TSMD Mimarlığa Katkı Ödülü

Orhan Özgüner

Mimarlıkta hayal gücünü ve yaratıcılığı harekete geçirmek, nitelikli ve özgün ürün vermek ancak çok boyutlu ve disiplinli bir eğitim ile olanaklıdır. Mimarlık eğitimde rol alan öğretim üyeleri sadece birer eğitimci değil aynı zamanda öğrencileri rol-model olarak etkileyen

sanatçı ve entelektüel kişilerdir. Orhan Özgüner mimarlık eğitimine son altmış yılda büyük katkı sağlayan değerli bir eğitmen, bir sanatçı ve düşünce adamıdır. Kendisi mesleğe verdiği önemi, onun gerektirdiği disiplin, çok boyutluluk ve duyarlılığı öğrencilerine meslek sevgisi üzerinden aktarmayı başarmış, böylelikle bir eğitimci modelinin temsilcisi olmuştur. Sadece okul ortamı ile kısıtlı kalmaksızın uygulamadan düşünceye mimarlığın farklı alanlarında sürdürülebilir bir katkı sağlayan Orhan Özgüner TSMD'nin "Mimarlığa Katkı Ödülü"ne oy birliği ile değer bulunmuştur.

Herkes İçin Mimarlık

Mimarlık meslek alanına dair üretimlerin kentsel, mekânsal ve sosyal durumlar karşısında sınırlı bir alanda kaldığı, hizmet alanını genişletemediği bir noktada; meslek alanına yeni bir açılım kazandıracak her tür girişim çok önem kazanmaktadır. 2007 yazında Kahramanmaraş'a bağlı Hacıbrahimusağı Köyü İlkokulu yapısal ihtiyaçlarını karşılayan, adı "ölçek 1/1" olan çalışmalarla başlayan öğrenci girişimi 2011'de "herkes için mimarlık" derneği oluşumuna dönüşmüş; farklı uğraşlardan gönüllü öğrencilerin ve profesyonellerin bir araya gelerek ülke genelinde karşılaşılan sosyal sorunları yaratıcı yollarla gündeme getirebildikleri, bu sorunlar hakkında farkındalığı artırmak ve çözüm yolları üretmek üzere harekete geçebildikleri bir güç kazanmıştır. Dernek, çalıştığı coğrafyalarda var olan mimari ve sosyal potansiyelleri günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde değerlendirmeye çalışmış; 2012'de başlattığı Atıl köy okulu projeleri, Kargı, Ovakent gibi yerlerde hayata geçmiş; Çaka, Kızkapan, Mesudiye ve Sarnıç'ta ise hayata geçirilme sürecinde ilerlemektedir. "Herkes için mimarlık" Anadolu'nun pek çok noktasından gelen talepleri değerlendirerek gönüllü ve destekçilerle birlikte bu coğrafyada örneği görülmemiş bir etkinliğini sürdürmektedir. Hem meslek alanına hem de sosyal problemlere mimarlık aracılığı ile, mimarlık eğitimi ve öğrencilerini de ise katarak "mesleki sorumluluk" ve "mesleki bilince" yeni açılımlar kazandıran "Herkes İçin Mimarlık"; TSMD "Mimarlığa Katkı Ödülü"ne oy birliği ile değer bulunmuştur.

TSMD Yapı Ödülü

Türkiye Müteahhitler Birliği Binası – Selçuk Avcı

Türkiye'de öncü örneklerinden birini temsil ettiği enerji verimliliği ve sürdürülebilirlik gibi konularda gösterdiği duyarlılığın yanı sıra, incelenmiş detay kaliteleri ve tektonik yapı kurgusunu mimarlık diline tasıma becerisi ile öne çıkan, içinde bulunduğu parsel ölçeğinin alışıldık tipolo-

lojisini ve bağlamsal ilişki kurma biçimini olumlu biçimde zorlayan, böylelikle yeni nesil ofis yapıları için bir model oluşturan Türkiye Mühendisler Birliği Binası ve mimarı Selçuk Avcı TSMD “Yapı Ödülü”ne, oy birliği ile değer bulunmuştur.

İzmir Mimarlar Odası Mimarlık Merkezi – İzmir Mimarlar Odası

Konsept Proje ve İç Mekan Tasarımı: Deniz Dokgöz, Ferhat Hacılibeyoğlu, Orhan Ersan
Uygulama Proje: Hasan Topal, Zübeyda Özkan, Gamze Kahya

Mimarların ve mimarlık kurumlarının yıllardır özlemini duyduğu, meslek gurubunun beklentileri ile temsiliyet ilişkisine girebilecek nitelikli bir mekan sahipliğine yönelik olarak İzmir kentinin tarihi dokusu içinde anlamlı bir yapıyı Mimarlık ve Kültür Merkezine dönüştürerek kente ve mimarlık ortamına kazandırılmasına, bu süreç içinde katılımcı bir modeli ve çağdaş bir koruma anlayışını işlevselleştirilmesine zemin oluşturan Mimarlar Odası İzmir Şubesi Mimarlık Merkezi ve mimarları TSMD “Yapı Ödülü”ne, oy birliği ile değer bulunmuştur.

TSMD Basın Yayın Ödülü

Cüneyt Özdemir

İçinde olduğumuz hızla yapılaşma ve kentsel dönüşüm ortamı içinde giderek daha yaşamsal bir önem taşıyan kentleşme ve mimarlık konularını gündeme taşıyan, geniş kesimlerin bu konuya ilgi duymasına yönelik çaba harcayan ve kentleşmeye yönelik eleştiren bir kültür ve bilincin oluşmasına katkı sağlayan, bu doğrultuda medyanın farklı unsurlarını işlevselleştiren gazeteci, yazar Cüneyt Özdemir, TSMD “Basın-Yayın Ödülü”ne, oy birliği ile değer bulunmuştur.

Açık Radyo

“Kâinatın tüm seslerine, renklerine ve titreşimlerine açık radyo” mottosu ile yıllardır, özgür yayın yapmayı hedef edinmiş, sadece Türkiye değil, uluslararası kültürün içinden ana akım haber dışında kalarak, duymak istediklerimizi değil, duymamız gerekenleri araştırmayı, bulmayı ve iletmeyi ilke edinmiş; destekçileri ile hayatını sürdüren önemli bir mecradır Açık Radyo. Temel insan hak ve özgürlüklerini savunan herkesin bir parçası olabileceği kadar da “açık” bir radyo... Açık Radyo, gezegenimizin geleceğini ilgilendiren, yaşadığımız çevreyi dönüştüren her türlü etki ve etkene dair bilginin yaygınlaştırılması ve paylaşımında 1995’ten bu yana taviz vermeyen ilkeleri ile yakın zamanda etkilerini daha da şiddetli yaşadığımız kent, çevre konularına duyarlı yaklaşımı; haber alma ve bilgilenme özgürlüklerine katkı konusunda kent-çevre ve mimarlık bütünlüğünde verdikleri destek; meslek alanından insanlara özel programlar yapma imkanlarını yaratması; güncel, yerinden ve sürekli gündem takibi ile olanca açıklığı ile tüm süreçleri paylaşımı nedeniyle; TSMD “Basın Yayın Ödülü”ne, oy birliği ile değer bulunmuştur.

Jüri Özel Ödülü

İstanbul Kültür Sanat Vakfı

Sanat ve mimarlık gibi alanların öncelikli olarak görülmediği günümüz Türkiye ortamında sanat ve mimarlık gibi konuları öne çıkarmaya, eleştirel bir toplumsal kültürün oluşmasına yönelik katkıları, bu amaca yönelik özverili destek ve yatırımları, bu destekleri kurumsal bir yapıya dönüştürmekteki başarıları, gösterdikleri tutarlı süreklilik ve bu süreç içinde Türkiye ortamını çağdaş ve öncül arayışlarla bütünleştirme çabaları ile İstanbul Kültür Sanat Vakfı TSMD “Jüri Özel Ödülü”ne oy birliği ile değer bulunmuştur.

- 01/ TSMD Yönetim Kurulu Başkanı Yeşim Hatırlı Açılış Konuşmasını Yaparken
- 02/ Jüri üyeleri (soldan sağa): Doç.Dr. Adnan Aksu, Prof.Dr. Celal Abdi Güzer, Nesrin Yatman, Prof. Dr. Ali Cengizkan ve Boğaçhan Dündaralp
- 03/ Ödül alanlar ve jüri üyeleri toplu fotoğraf
- 04/ Türkiye Mühendisler Birliği Binası’nın yapımında emeği geçenler
- 05/ Cüneyt Özdemir, TSMD 12. Dönem Başkanı Şükrü Ünal’dan ödülü anons edilirken
- 06/ Orhan Özgüner, Ünal Tümer’den ödülünü alırken
- 07/ Herkes için Mimarlık, TSMD 11. Dönem Başkanı İlhan Kural’dan ödülünü alırken
- 08/ Açık Radyo’dan Ali Bilge
- 09/ İKSV Genel Müdürü Görgün Taner, TSMD 7. Dönem Başkanı Coşkun Erkal’dan ödülünü alırken
- 10/ İzmir Mimarlar Odası Başkanı Hasan Topal, Ercan Çoban’dan ödülünü alırken
- 11/ Cüneyt Özdemir yerine Prof.Dr. Celal Abdi Güzer, TSMD 12. Dönem Başkanı Şükrü Ünal’dan ödülünü alırken
- 12/ Selçuk Avcı, TSMD 4. Dönem Başkanı Ercan Çoban’dan ödülünü alırken
- 13/ Günay Çilingiroğlu’nun ödülünü oğulları Onur Çilingiroğlu ve Cenk Çilingiroğlu alırken

“Basamaklar 2014” Sergisi Ankara’daki Mimarlık Öğrencilerini Bir Araya Getirdi

TSMD Mimarlık Merkezi, eğitime katkı projelerine bir yenisini daha ekleyerek, her sene yapılması planlanan mimarlık öğrencileri proje sergisinin ilkinde ev sahipliği yaptı.

Türk Serbest Mimarlar Derneği, Ankara’nın önemli 7 üniversitesinin mimarlık bölümü öğrencilerinin projelerinden oluşan sergiyi, TSMD Mimarlık Merkezi çatısı altında bir hafta boyunca izleyicileri ile buluşturdu. Mimarlık bölümü öğrencilerine TSMD Mimarlık Merkezi’ni tanıtmak, benimsetmek, farklı okulların mimarlık öğrencilerini bir araya getirerek etkileşimlerini sağlamak ve böylece mimarlık eğitimine ve ortamına katkıda bulunmak amacıyla, Tepe Betopan’ın ana sponsorluğunda bu sene ilk kez yapılan TSMD Mimarlık Öğrencileri Proje Sergisi’nin, Seranit’in işletme sponsoru olduğu TSMD Mimarlık Merkezi’nde gelenekselleşerek her sene yapılması hedefleniyor. TSMD Mimarlık Öğrencileri Proje Sergisi “Basamaklar 2014”, Ankara’da bu zamana dek görülmuş en geniş kapsamlı öğrenci sergisi oldu. Ankara’nın mimarlık eğitimi veren üniversiteleri arasından Atılım Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Çankaya Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, TED Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi mimarlık bölümü öğrencilerinin projelerinin yer aldığı sergi, öğrenciler ve mimarlar tarafından yoğun ilgi gördü. “Basamaklar 2014” Sergisi’nin kokteyli 20 Eylül akşamı öğrencilerin, üniversitelerin ve mimarların katılımıyla TSMD Mimarlık Merkezi’nde yapıldı.

TSMD Yönetim Kurulu Başkanı Yeşim Hatırlı açılış konuşmasında, bu sene ilki düzenlenen “Basamaklar 2014 Sergisi”nin, mimarlık öğrencilerinin projelerini aynı platformda buluşturan bir sergi olması açısından önemli olduğunu vurgulayarak, üniversitelerin mimarlık bölüm başkanlarına ve serginin ana sponsoru Tepe Betopan’a teşekkür plakelerini takdim etti. Plaketlerini almak üzere kürsüye gelen bölüm başkanları sergi hakkındaki görüşlerini kısaca aktararak, sergide emeği geçenlere teşekkürlerini sundular. ODTÜ Mimarlık Bölümü Başkanı Güven Arif Sargın, TSMD’nin bir STK olarak düzenlediği öğrenci sergisi ile mimarlık ortamına büyük bir katkı sağlamanın umut verici olduğunu ifade etti.

Gecenin en keyifli anlarından biri de, her üniversitenin mimarlık bölümü öğrenci temsilcilerinin sergi hakkındaki görüşlerini katılımcılar ile paylaşması oldu. Her bir öğrenci, güzel dileklerini ve düşüncelerini katılımcılar ile paylaşarak, diğer öğrenci arkadaşlarının heyecanlarına ve hislerine tercüman oldular. Sergi, 17 – 23 Eylül tarihleri arasında TSMD Mimarlık Merkezi’nde izleyicileri ile buluştu. TSMD, önümüzdeki senelerde de yeni sergileri ile öğrencileri ve üniversiteleri bir araya getirmeye devam edecek.

VÇMD - 3: “Hayallerden Gerçekler” Sergisi TSMD Mimarlık Merkezi’nde

VitrA ve Türk Serbest Mimarlar Derneği’nin (TSMD) iş birliğiyle gerçekleştirilen “VitrA Çağdaş Mimarlık Dizisi”nin 3. sergisi, İstanbul’un ardından Ankara’daki izleyicilerle buluştu. Küratörlüğünü Şebnem Yalınay Çinicî’nin yaptığı sergi, “VitrA Çağdaş Mimarlık Dizisi Sunar: Hayallerden Gerçekler – Eğitim Üzerine Projeksiyonlar” adını taşıyor. Açılış öncesi, Prof.Dr. Ali Cengizkan’ın moderatörlüğünde yapılan panelde, Prof.Dr. Şengül Öymen Gür, Cem İlhan ve Kayhan Karlı konuşmacı olarak yer aldı. Panelde Ali Cengizkan’ın “Mimarlık okulları, yenilikçi mimarlık eğitim anlayışını nasıl kullanıyor?” sorusunu Prof.Dr. Şengül Öymen Gür, “yenilik” kavramına farklı bir açıdan yaklaşarak cevapladı. Öymen, yeniliklerin sosyal içerikli olması ve hem toplumsal hem de bireysel olarak sorgulanması gerektiğini ifade etti. Yurt dışından farklı ve yaratıcı tasarım örnekleri göstererek, yaratıcılığın popüler projeler yaparak değil, sosyal içerikli projeler üreterek olabileceğini vurguladı. Mimar Cem İlhan, Finlandiya’daki “The Best School of World” sergisindeki projelerden ve tasarım anlayışından bahsederek, kendi eğitim yapıları projelerinden örnekler verdi. Panelin son konuşmacısı olan Kayhan Karlı ise konuya farklı bir boyutta yaklaşarak, okul binalarının yaşam becerisine etkisinden bahsetti. “Bugün müfredatta bildiğimiz her şey kâğıt, kalem çağı için tasarlanmıştır” diyen Karlı, eğitimi etkileyen faktörler arasında göç, dijital teknoloji ve beyin gücü olduğunu vurguladı. “Hayallerden Gerçekler” sergisi, 15 Ekim – 30 Kasım 2014 tarihleri arasında TSMD Mimarlık Merkezi’nde sergilendi.

TSMD Üyeleri Tasarlıyor, Seranit Üretiyor

Türk Serbest Mimarlar Derneği, derneğin 2014 yılı “İşletme Ana Destekçisi” olan Seranit Yapı Grubu ile yeni bir projeye imza attı. Geçtiğimiz aylarda Seranit ile başlatmış olduğu Seramik Tasarım Çalışması’nın ürünleri ortaya çıkmaya başladı. TSMD üyelerinden Yeşim Hatırlı, Tülin Çetin, Hacer Ayrancıoğlu Yetiş, Ekin Çoban Turhan, Şerife Meriç, Saadet Sayın, Berna Tanverdi, Heves Beşeli, Onur Beşeli ve Hasan Okan Çetin’in katıldığı çalışma kapsamında, Serra ürünleri içinde yer alacak yaratıcı seramik tasarım önerilerinin prototipleri üretildi. 4 Kasım’da Eskişehir Seranit Fabrikası’na yapılan gezi ile mimarlarımız tasarımlarının hayata geçtiğini gördüler. Üretilen tasarımların Serra koleksiyonu içerisinde Ocak ayında lansmanı yapıp, satışının yapılması planlanıyor.

TÜRK SMD

İSTANBUL SMD

İZMİR SMD

TSMD Büyük Önder Atatürk'ü Ziyaret Etti

TSMD, 10 Kasım haftası geleneksel olarak sürdürdüğü Anıtkabir ziyaretini 5 Kasım'da TSMD üyeleri ve yakınları ile yaptı. 5 Kasım'da saat 09:30'da başlayan tören, TSMD Yönetim Kurulu Başkanı Yeşim Hatırlı'nın anı defterine yazı yazması ile sona erdi. Yeşim Hatırlı'nın yazısı şu şekilde: "Büyük Atatürk, aramızdan ayrılışınızın 76. yılında, size, kurduğunuz Cumhuriyetimize, devrim ve ilkelerimize bağlılığımızı sunmak üzere huzurunuzdayız.

Bugün, kurduğunuz laik ve demokratik cumhuriyeti temsil eden değerlerin yok varsayılabilirdiği, temel hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı, hukuka olan güvenin yitirildiği zor günler yaşıyoruz...

Ulu Atatürk; Türk Serbest Mimarlar Derneği Üyeleri olarak, 91.yılını kutladığımız Türkiye Cumhuriyeti'ni, devrimlerinizi, toplumumuzun vazgeçilmez yaşam biçimi olan laikliği, hukukun üstünlüğünü, medeni toplumların göstergesi olan insan haklarını, özellikle çocuk ve kadın haklarını, ileri demokrasi ve çağ bilinciyle savunmaya devam edeceğiz. Vazgeçmiyoruz... Bu çağ bilinciyle, sosyal hayatta, özellikle mimarlıkta, kültür ve sanatta her tür gericiliğe karşı olan tavrımızı ve mücadelemizi sürdüreceğiz. Eşsiz sağduyunuza ihtiyacımızın her zamankinden daha da fazla olduğu bu dönemde; önünüzde, minnet, sevgi ve saygıyla eğiliyoruz."

Validebağ Korusu İle İlgili SMD'lerin Basın Açıklaması

Serbest Mimar Dernekleri, Türk Serbest Mimarlar Derneği, İstanbul Serbest Mimarlar, Derneği, İzmir Serbest Mimarlar Derneği Validebağ Korusu ile ilgili ortak basın açıklamasında bulundu. Validebağ Korusu ile ilgili SMD'ler olarak basın açıklamamız şu şekilde: İstanbul'da az sayıda elde kalan tarihi yeşil alanlardan biri olan Validebağ Korusu tehlike altında. Yerel yönetim, çevre sakinlerinin protestolarına rağmen koru üzerinde yeni bir yapılanmanın önünü açan projeler üretmektedir. Üstelik konuyla ilgili yürütmeyi durdurmaya yönelik yargı kararının uygulanması yönünde yerel yönetim ve mahalle sakinleri arasında bir anlaşma gerçekleştiği basına yansımış iken, Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından mahkemeye başvurularak yeni bir karar çıkarılması anlaşılır bir durum değildir. Kent dokusu içerisinde her geçen gün daraltılmaya çalışılan, gelecek kuşaklardan ödünç aldığımız kamusal yeşil alanlara sahip çıkmak biz SMD üyeleri olarak toplumsal rolümüz, mimari sorumluluğumuz, duyarlılığımız gereğidir. Ayrıca yaşadıkları alanda söz hakkı olması gereken kentlilerin, kendi yakın çevrelerini ilgilendiren kararlardan dışlanmaları ve bu dışlanmanın güvenlik gücüyle gerçekleştirilmesi, hukuk yollarının kamu yönetimi tarafından bazen doğrudan karşı gelerek, bazen de çevresinden dolanarak, dışlanması son derece üzücüdür. Bu konudaki tepkilerimizi kamuoyuyla paylaşmak isteriz.

Saygılarımızla

Mimarlar İçin Cumhuriyet Tarihinin En Problemlı Dönemi

Serbest Mimarlar Dernekleri 5. Çalıştayı 7-9 Kasım'da Çeşme'de yapıldı. Türk Serbest Mimarlar Derneği, İstanbul Serbest Mimarlar Derneği ve İzmir Serbest Mimarlar Derneği üyesi olan 80 mimar bu yıl beşincisi yapılan mimarlık çalıştayında meslek etiği ve mimari kimlik konularını tartıştı. Kalebodur desteği ile düzenlenen çalıştayda ayrıca tasarım, mimarlık ve gayrimenkul sektörel dergilerinin temsilcileri de katılarak destek verdiler. Çalıştay'da aşağıdaki konular değerlendirildi ve kararlaştırıldı:

- Mimarlık mesleği, etik sorunlar ve mesleki kimlik açısından, Cumhuriyet tarihinin en problemlı dönemlerini yaşıyor. Yapıların içinde yer aldıkları çevre ve kent kimliği ile uyumu ve kamu yararı gibi konularda önemli etik sorunlarla karşılaşan mimarlar, mesleki haklarına getirilen yasal sınırlamalar nedeniyle de sorun yaşıyorlar.

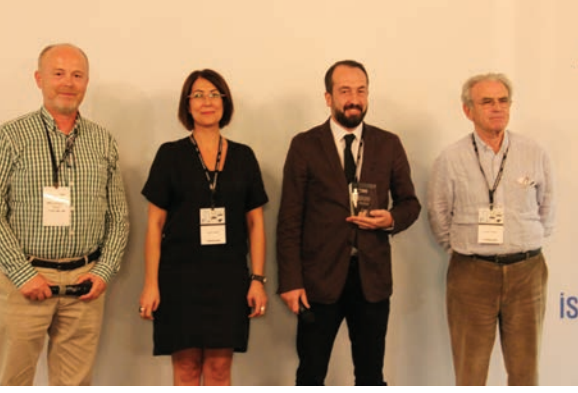
- Mimarın topluma, işverene ve meslektaşlarına karşı olan sorumluluklarını tanımlayan Serbest Mimarlar Derneği (SMD) meslek etiği kurallarının (ya da mesleki ahlak ilkelerinin) yaygınlaştırılması, benimsetilmesi ve denetlenmesi için SMD'ler aktif rol üstelenecektir.

- Gücünü sanat ve kültürden alan mimarlık ticari değil, mesleki bir faaliyettir. Proje ve yapı elde etme süreçlerinde yaşanan sorunlar, şaşırtıcı emsal uygulamaları ve dayatmaları mimarlık mesleğinin icrasını zorlaştırmaktadır.

- Mimarlık hizmetlerin kontrol ve denetim sistemi doğru işlememektedir. Toplumsal yarar, rekabet ortamının iyileştirilmesi ve hizmet kalitesinin artırılması için hem işvereni hem de mimari düzenleyen mesleki sorumluluk sigortası önemli bir denetleyici mekanizmadır. Mesleki sorumluluk sigortasının uygulanması ve yaygınlaştırılması konusunda SMD'ler olarak çalışma yapılacaktır.

- Mimarlık mesleğinin saygınlığı her geçen gün zarar görmektedir. Hem mesleğin saygınlığı hem de toplumsal sorumluluğun gereği olarak, SMD'ler ortak hareket edecek ve mesleki sorunlar hakkında kamuoyunu bilgilendirmeye devam edecektir.

- Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle mimari eser ve projelerin özgün fikir ifade edip etmediğinin bir estetik komisyon tarafından belirlenmesi, bir başka deyişle eser niteliğinde olup olmadığının koşullara bağlanmış olması ve buna bağlı olarak mimarların telif haklarına kısıtlama getirilmiş olması hukuki ve mimari açıdan son derece sakıncalıdır.

- Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde yapılan yasal düzenlemeyle ortadan kaldırılan telif hakları ile ilgili SMD'lerin açmış olduğu ve devam eden dava süreci konusunda bilgilendirme yapılmıştır.

- Kamu projelerinde mimarlardan telif haklarının kuruma devredilmesinin talep edilmesi, ihalelerde mimarlık proje hizmet oranlarının düşürülmesi, odaların proje tescil sisteminin kaldırılarak mimar olmayan kişilere proje yapma yolunun açılması gibi bir dizi uygulama ile mimarlık mesleği bilinçli bir şekilde itibarsızlaştırılmaktadır. Bu düşüncenin sonuçları daha fazla betonlaşma, doğaya daha fazla zarar ve daha niteliksiz yapısal çevre olarak kamuya dönecektir. SMD'ler olarak meslek yasasının çıkarılması için çalışmaların devam etmesi gerekmektedir.

“Architecture + Design & CERA Awards” Sahiplerini Buldu

TSMD, İstanbul SMD ve İzmir SMD iş birliği ile “Architecture + Design & CERA Awards” Türkiye ayağı düzenlenen 2014 Genç Mimar Ödülleri’nin Gala Gecesi 15 Kasım akşamı İstanbul Park Bosphorus Hotel’de yapıldı. Suha Özkan (Jüri Başkanı), Celal Abdi Güzer, Enis Öncüoğlu, Hasan Çalışlar ve Derya Akdurak’ın seçici kurulunda yer aldığı Genç Mimar Ödülü sahibi Hakan Demirel oldu. Hakan Demirel, yılın yükselen genç mimarı seçilirken, Hindistan seyahati ile ödüllendirildi.

“The Golden Emerging Architect” (Altın Yükselen Mimar) Sahipleri

“The Golden Emerging Architect” (Altın Yükselen Mimar) başlığı altında verilen genç mimar ödüllerinin sahipleri şöyle sıralandı:

Singapur: Chang Yong Ter

Malezya: Mohd Razin Mahmood

Tayland: Patama Roonrakwit

Sri Lanka: Narein Perera

Türkiye: Hakan Demirel

ARKIMEET 2014 Ya Sonra Dedi, Herkes Geleceğin Kentlerine Dair Son Sözüünü Söyledi!

TSMD’nin de destekçisi olduğu ARKIMEET bu yıl 2. kez Vitra öncü sponsorluğunda yapıldı. 19-20 Kasım’da Four Seasons Hotel Bosphours’da düzenlenen etkinlik 60’ı aşkın konuşmacısı ve yoğun izleyicisi kitlesi ile tasarım ve mimarlık dünyasının en büyük etkinliklerinden biri oldu. ARKIMEET 2014’ün kapanışı, Arkitera Mimarlık Merkezi’nin her yıl verdiği gelenekselleşmiş Arkitera Ödülleri töreni ile yapıldı. Bu yıl “RAF Yapı Malzemesi Ödülleri” kapsamında toplam 4 ödül, “İşveren Ödülü” kapsamında toplam 5 ödül ve bir de “Genç Mimar Ödülü” olmak üzere verilen ödüllerle Türkiye’nin yapı sektörüne katkıda bulunan mimarlar, işverenler ve yapı malzemesi üreticileri onurlandırıldı.

Fil Kafesi Uluslararası Çalıştay’ında Saraçoğlu Mahallesi’nin Geleceği Tartışıldı

TSMD, Creative Initiative ve Architectuur Lokaal iş birliğiyle, 11- 13 Aralık 2014 tarihlerinde TSMD Mimarlık Merkezi’nde düzenlenen Fil Kafesi Uluslararası Çalıştay’ında, Hollandalı ve Türk genç mimarlar, şehir plancıları ve geliştiriciler Saraçoğlu Mahallesi’ne yönelik stratejiler ürettiler. Seranit Grup ve Mesa Mesken sponsorluğunda, Ekonomi Bakanlığı katkılarıyla düzenlenen Çalıştay’da, Hollandalı - Türk genç profesyoneller ve mentörler Enis Öncüoğlu (Öncüoğlu Mimarlık), Hande Obuz (Servotel), Didem Muslu (Servotel), Prof.Dr. Hugo Premius (Delft University), Harm Wassink (UNStudio) ve Herman Kok (Multi Development) bir araya gelerek Ankara’nın ilk toplu konut projesi olan Saraçoğlu Mahallesi’ne yönelik fikir alışverişinde bulundular.

Saraçoğlu Mahallesi Yerinde Deneyimlendi

Üç gün süren çalıştayın ilk gününde Saraçoğlu Mahallesi’ne bir gezi düzenlendi ve alanın kent içindeki konumu, sahip olduğu kentsel doku yerinde görüldü. Katılımcılara alana yönelik bilgiler ODTÜ Mimarlık Fakültesi’nden Prof.Dr. Elvan Altan Ergut ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi’nden Doç. Dr. Bülent Batuman tarafından aktarıldı.

Saraçoğlu Mahallesi’nden sonra Ankara’nın Eskişehir yolu üzerindeki gelişimi tetikleyen AVM projelerinden Next Level gezildi. Mix-use (karma kullanım) proje örneklerinden Next Level’in ofis birimleri gezildikten sonra, Gordion AVM ve çevresindeki gelişim alanı katılımcılara gösterildi.

Çalıştay’da 5 Ekip Oluşturdu. Türk - Hollandalı mimar, şehir plancısı ve geliştirici genç katılımcılar eşleştirilerek 5 ekip oluşturuldu. Ekipler şu şekilde sıralandı:

Grup 1: Durstudio, Basic City, Tamirci Architects

Grup 2: SMALL, Agnes van der Meij, AS Architecture, Sinem Kaya Akçay

Grup 3: FREA, Aboutblank, Inspire Real Estate, APTO

Grup 4: İkikerebir Mimarlık, Salon Architects, Uğur Sütçü, Dechnology

Grup 5: B.C. Tasarım, Menno Kooistra Architects, 351 Design Studio, Meltem Şentürk Asıldeveci

Ekipler 3 gün boyunca beyin fırtınası yaparak, Saraçoğlu Mahallesi'nin geleceğine yönelik fikirler ortaya çıkardılar. Alana yönelik analizleri mentörlerle birlikte değerlendiren ekipler, eskizler, şemalar ve 3D Modellemeler ile çalışmalarını geliştirdiler.

Saraçoğlu Mahallesi'ne Yönelik 5 Çarpıcı Öneri Sunuldu. Çalıştayın son günü ekiplerin sunumları tüm kamuoyuna sunuldu. 13 Aralık Cumartesi akşamı TSMD Mimarlık Merkezi'ndeki sunumlar öncesi TSMD Mimarlık Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Yeşim Hatırlı, proje koordinatörleri Ekin Çoban Turhan (TSMD Mimarlık Merkezi), Onat Öktem (Creative Initiative) ve Indira van't Klooster (Architectuur Lokaal) açılış konuşmalarını yaptılar. Indira van't Klooster konuşmasında Fil Kafesi'nin ortaya çıkış sürecinden, amaçlarından ve bu zamana dek bu çalışmanın hangi ülkeler ile yapıldığından bahsetti. Fil Kafesi'ni mimarlar ile geliştiricileri bir araya getiren bir çalışma olarak tanımlayan Klooster, bir sonraki buluşmayı Türk katılımcılar ile bu sefer Hollanda Rotterdam'da yapmayı planladıklarını belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından ekiplerin sunumlarına geçildi. Grup 1, Saraçoğlu Mahallesi'nin değerleri üzerinden yola çıkarak, farklı fonksiyon alanları ile alanın cazibesini arttırmayı amaçladıklarını söyledi. Grup 2, Saraçoğlu'ndaki mevcut dokuyu koruyarak, kentliyi çekebilecek kültür, sanat vb. fonksiyonların yer almasını önerdi. Grup 3, "ekonomik yaklaşımlar" ve "korumayı maksimize etmek" konularını karşılaştırarak, "Alanı bir sosyal yatırım olarak korumanın maliyeti nedir?" sorusunu sordu. Londra'daki Greenwich Village'dan esinlenerek farklı fonksiyon alanlarını barındıran (konut, ofis, perakende ticaret, rekreatif alanlar, vs.) "Saraçoğlu Village" adıyla alanı bir kültür kasabasına dönüştürmeyi önerdi. Grup 4, kentin sahip olduğu dinamikleri ve yatırımları değerlendirerek potansiyeller belirledi. Saraçoğlu'nda ölçek konusuna dikkat çekerek, yeşil ile entegre olmuş kamusal alanlar yaratmak istediğini belirtti. Grup 5 ise, Ankara'daki 18 üniversitenin alanı kullanarak (ör: bir yapıyı kiralarak) festival ve kültür, sanat, vs. etkinliklerini Saraçoğlu'nda yapabileceklerini vurguladı. Bölgede öncelikle olarak teknik altyapı ve ulaşım sorunlarının çözülmesine yönelik öneriler getirdiklerini söyledi.

"Bir Tasarımcı İleriyi Düşünerek Öneriler Getirmeli"

Sunumların ardından mentörler çalışmalar ile ilgili değerlendirmeler yaptılar. İlk olarak söz alan Enis Öncüoğlu, "Bu tip yenileme projelerinden bir değer nasıl oluşturulabilir?" sorusu ile maddi değerden öte sosyal değerın önemini belirtti. Halkın katılımının ve duyarlılığının önemini vurgulayan Öncüoğlu, alana yönelik bir proje geliştirme yarışması yapılabileceğinin altını çizdi.

Multi Development Yardımcı Direktörü Herman Kok, "AVM'ler konusunda uzman biri olarak, AVM'ler kısa vadede çalışan bir sistem ve kısa vadede hata yapmak çok kolay. O nedenle uzun vadeli hedefler ve vizyonlar üzerinde düşünmeliyiz. Çalıştayda ekiplerin yapmış olduğu gibi konuya yukarıdan bakarak, daha üst ölçekten kararlar alınması gerekir," dedi.

Delft Üniversitesi'nden Prof.Dr. Hugo Priemus, fırsat maliyetleri, sistem engelleri ve hedef gruplarından bahsederek, "Kentin kalbine bir tohum ekmek, uzun vadede pişman olunmayacak bir karar olur," dedi. UNStudio Direktörü Harm Wassink, bir tasarımcı olarak ileriye düşünerek öneriler getirilmesi, bu alanı kullanarak daha geniş bir ölçeğe atıfta bulunulması gerektiğini belirtti. Ayrıca Saraçoğlu'nda sosyal sürdürülebilirliğin sağlanabilmesinin önemini vurgulayarak, "Benim önerim Saraçoğlu'nu kendi haline bırakarak, nasıl geliştiğini görmek," dedi. Mentörlerin değerlendirme-lerinin ardından proje koordinatörlerinden Ekin Çoban Turhan, tüm ekiplerin alanı koruyarak yeni fonksiyon alanları ürettiklerini, bazı fonksiyon alanlarının ihtiyaçlarına yönelik kısmi müdahalelerin olabildiğinin de normal olduğunu ifade etti.

Türk ve Hollandalı Genç Profesyoneller Bu Sefer Hollanda'da Bir Araya Gelecekler

Çalıştay'ın Hollanda ayağının Mart 2015'te Rotterdam'da Türk ekiplerin katılımı ile yapılması planlanıyor. Konuyla ilgili detaylar ve Saraçoğlu Mahallesi'ne yönelik ekiplerin hazırlamış oldukları sunumlar ilerleyen günlerde sizlerle paylaşılacak.

Koleksiyon / TSMD Mimarları Ağırıyor Sergileri

Koleksiyon / TSMD Mimarları Ağırıyor Sergileri Ekim ayı itibarı ile sene sonuna dek üniversitelerde yer aldı. ODTÜ, Yakup Hazan Mimarlık ofisi sergisine 17-31 Ekim, Hayalgücü Tasarım ofisinin sergisine 24 Kasım – 8 Aralık tarihleri arasında; Gazi Üniversitesi, Gökhan Aksoy Mimarlık ofisi sergisine 3 – 16 Kasım, Ecevit Mimarlık ofisi sergisine 17 – 28 Kasım, ACE Mimarlık ofisi sergisine 1-14 Aralık 2014, Yakup Hazan Mimarlık ofisi sergisine 15 – 28 Aralık tarihleri arasında; Çankaya Üniversitesi, Ercan Çoban Mimarlık ofisi sergisine 27 Ekim - 12 Kasım, Hayalgücü Tasarım ofisinin sergisine 10 – 21 Kasım, Selda Gümüşdoğrayan Mimarlık ofisi sergisine 8 – 19 Aralık tarihleri arasında ev sahipliği yaptı. Koleksiyon Merkez'de açılan 30. sergi ise Erkal Mimarlık ofisinin sergisi oldu. Sergi 16-22 Aralık tarihleri arasında Koleksiyon'da, 23 – 30 Aralık tarihleri arasında ise TSMD Mimarlık Merkezi'nde yer aldı.

İstanbul SMD

Mimarlar Mimarları Eleştirdi

22 Kasım 2014'te İstanbulSMD tarafından düzenlenen Mimaride Eleştiri Sorunsalı konulu panelde, mimarlık mesleğinin en problemlili dönemlerinden birinin yaşandığına dikkat çekilerek, meslek içi eleştirilerin yeterince yapılmamasının sorunu artırdığı vurgulandı. Prof. Afife Batur, Prof Ali Cengizhan, Prof. Çağatay Keskinok ve sanat eleştirmeni ve küratör Beral Madra'nın konuşmacı olarak katıldığı, Doç. Dr. İpek Akpınar'ın moderatörlüğünü yaptığı panelin açılış konuşmasını İstanbulSMD Başkanı Ersen Gürsel yaptı.

İzmir SMD

İzmir SMD Karma Proje Sergisi Bursa Akademik Odalar Birliği'ndeydi

İzmir Serbest Mimarlar Derneği (İzmir SMD) üyelerinin mimari projelerinden oluşan "İzmir SMD Karma Proje Sergisi" Bursa Akademik Odalar Birliği'nde açıldı. 20 Ekim Pazartesi günü saat 18.00'da, Mimarlar Odası Bursa Şubesi'nin ev sahipliğinde gerçekleşen açılışa, İzmir SMD Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kılıç, Mimarlar Odası Bursa Şube Başkanı Can Şimşek, Dernek Üyeleri Dürrin Süer Kılıç, Ayhan Abanozcu, Murat Cellat ve Hakan Topçu ile birlikte mimarlık ortamından çok sayıda davetli katıldı. Mimarlar Odası Bursa Şubesi'nin ev sahipliğinde, Koleksiyon ve İzmir SMD işbirliğinde düzenlenen sergi, bir hafta süreyle Bursa Akademik Odalar Birliği'nde izlendi.

İzmir SMD Üyeleri, Mimarlık Fakültesi Öğrencileriyle Buluşuyor...

Koleksiyon Mobilya ve İzmir Serbest Mimarlar Derneği'nin (İzmir SMD) iş birliğiyle düzenlenen "Koleksiyon - İzmir SMD Mimarları Ağırıyor Sergileri" İzmir'de bulunan mimarlık fakültelerinin öğrencileri ile buluşmaya başladı. Sergi sahibi mimarların öğrencilere mimari yaklaşımları üzerine bir de sunum yaptığı etkinlikler Ekim ayından bu yana devam ediyor.

Yaşar Üniversitesi Celal Koç ve Şükrü Kocagöz

Yaşar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nin ev sahipliğinde gerçekleşen "Celal Koç/ Şükrü Kocagöz Mimari Proje Sergisi ve Söyleşi", Koleksiyon/ İzmir SMD Mimarları Ağırıyor etkinliği kapsamında gerçekleşen ilk üniversite buluşması oldu. Yaşar Üniversitesi Konferans Salonu ve Fuayesi'nde 13 Ekim'de gerçekleşen etkinliğe; başta sergi sahibi mimarlar Celal Koç ve Şükrü Kocagöz, İzmir SMD Yönetim Kurulu Üyeleri Hüseyin Egeli, Alpay Demirci ve Burçin Demirci; Yaşar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu, Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sevil Sarıyıldız, Mimarlık Bölüm Başkanı Prof. Dr. Gülsüm Baydar, Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Seçkin Kutucu ile çok sayıda davetli ve öğrenciler katıldı.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Salih Zeki Pekin ve Sevgi Molva

"Salih Zeki Pekin / Sevgi Molva Mimari Proje Sergisi" İYTE'de açıldı. Sergi açılışını takiben ise her iki mimar öğrencilerle bir söyleşi gerçekleştirdi. Mimarlık Fakültesi A Blok Zemin Kat Sergi ve Konferans Salonu'nda 16 Ekim 2014 Perşembe günü gerçekleştirilen etkinliğe; Salih Zeki Pekin ve Sevgi Molva ile birlikte İzmir SMD Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kılıç, İYTE Mimarlık Fakültesi Bölüm Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Koray Korkmaz, Şehir ve Bölge Planlama Öğretim Üyesi Doç. Dr. Koray Velibeyoğlu, davetliler ve öğrenciler katıldı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Öznur Turan ve Seçil Şavklı

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) Mimarlık Fakültesi, iş birliğiyle düzenlenen "Öznur Turan / Seçil Şavklı Mimari Proje Sergisi ve Söyleşi" DEÜ Mimarlık Fakültesi'nde gerçekleştirildi. 23 Ekim Perşembe günü DEÜ Mimarlık Fakültesi Dekanlık Konferans Salonu ve Fuaye Alanı'nda gerçekleşen etkinliğin açılış konuşmasını DEÜ Mimarlık Fakültesi Bina Bilgisi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hikmet GÖKMEN yaparken, yine aynı fakülteden emekli İzmir SMD Üyesi Yrd. Doç. Dr. Dürrin Süer, İzmir SMD'nin çalışmaları ve mimarlık fakülteleri ile yürütülen sergi dizisi hakkında bilgi verdi.

İzmir Ekonomi Üniversitesi Tufan Arkayın ve Vedat Zeki Tokyay

Tufan Arkayın ve Vedat Zeki Tokyay, İzmir Ekonomi Üniversitesi (İEÜ), Koleksiyon Mobilya ve İzmir Serbest Mimarlar Derneği'nin (İzmir SMD) işbirliğiyle mimarlık öğrencileriyle bir araya geldi. 11 Kasım Salı günü İEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi D002 Media Salonu'nda öğrencilere 40'ar dakikalık sunumlar yapan Arkayın ve Tokyay, mimari yaklaşımları hakkında bilgi verdi ve soruları yanıtladı.

İzmir Üniversitesi Metin Kılıç ve Dürrin Süer

Fakülte sergilerinin Aralık ayı buluşmasına İzmir Üniversitesi (İÜ) ev sahipliği yaptı. İzmir Üniversitesi Necdet Doğanata Sanat Galerisi'nde düzenlenen sergi ve söyleşi ile İzmir SMD üyeleri Metin Kılıç ve Dürrin Süer öğrencilerle buluştu. 1 Aralık pazartesi günü İzmir Üniversitesi Necdet Doğanata Sanat Galerisi'nde gerçekleşen, açılış konuşmasını İÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cemal Arkon'un yaptığı söyleşiye öğrenciler ve öğretim üyeleri büyük ilgi gösterdi. Yrd. Doç. Dr. Özlem Atalan ise üyeler Kılıç ve Süer'e, üniversite adına çiçek takdim etti. Düzenlenen etkinliğe ayrıca; Onur Üyemiz Göksel Sezer ile İzmir SMD üyeleri Hande Uğur Balçu ve Tamer Aksüt de katıldı.

İzmir SMD İkili İş Görüşmeleri Tamamlandı

İzmir Serbest Mimarlar Derneği (İzmir SMD) üyesi mimarlar ile firmaların buluştuğu “İkili İş Görüşmeleri” İzmir Yapı Fuarı etkinlikleri kapsamında tamamlandı. Yapı Endüstri Merkezi’nin (YEM) organizasyonu ile İzmir Fuar Alanı 1B Salonu’nda 6 Kasım 2014 Perşembe günü gerçekleşen görüşmelere katılan İzmir SMD üyesi mimarlar ve ofisleri arasında şu isimler yer aldı: Alpugan Mimarlık - Binnaz Atasoy ve Duygu Akuygur, Arkayın Mimarlık - Tufan Arkayın, Ayyapı Mimarlık - Ahmet Sayar, Beset Mimarlık - Mehmet Beset, Birok Mimarlık - Şükrü Kocagöz, Celal Koç Mimarlık - Celal Koç, Çatı Mimarlık - Sevgi Molva, Dekomod - Hüsamettin Özkaymakçı, Egeli Proje Ve Yapı - Hüseyin Egeli, Eke Mimarlık - Duygu Acun ve Cansu Arcan, Ekoadm - Tamer Aksüt, Kaynak Mimarlık - Emre Kaynak, Kurtel Mimarlık - Yaşar Kurtel, M Artı D Mimarlık - Metin Kılıç ve Dürrin Süer Kılıç, Matu Mimarlık - Salih Zeki Pekin, MTU Mimarlık - Erdal Kemahloğlu, Netto Mimarlık - Mustafa Koç ve Ezgi Tanış, Oran Mimarlık - Günsel Özer, Salih Seymen Mimarlık - Salih Seymen, Tarkan Oktay Mimarlık - Tarkan Oktay, Ulema ve Ulema Mimarlık - Necdet Ulema, Vero-Concept Mimarlık - Emre Öztürk.

Görüşmelerde yer alan firma temsilcileri ve markalar ise şöyle sıralandı: Ege Seramik - Salih Bereket ve Emrah Meriçboyu, Alsecco - Okan Yılmaz, Trakya Cam - Yudum Demirkol, Blum Tr Mobilya Aksesuarları - Halil İlgeç ve Banu Kamaşoğlu, İbrahim Bilgiç Danfoss - Recep Burak Kolsuk, Okyanus Grup - Reha Gürgün, Aco Yapı Malzemeleri - Savaş Arsankan, 3A Composites - Özgür Oralkan, Seranit Granit - Aykut Ustaoglu, Kale Seramik - Burç Aktay ve Güncem Tuna.

“Koleksiyon / İzmir SMD Mimarları Ağırıyor” Sergileri Devam Ediyor...

İzmir Serbest Mimarlar Derneği (İzmir SMD) ve Koleksiyon Mobilya’nın uzun soluklu ortak çalışması “Koleksiyon / İzmir SMD Mimarları Ağırıyor” sergileri, Eylül ve Kasım aylarında açılan 15. ve 16. Sergi ile devam etti.

Uğur Onur / Necdet Ulema Sergisi 21 Ocak 2015’e Kadar İzlenebilir

İzmir SMD ve Koleksiyon Mobilya’nın düzenlediği “Koleksiyon/ İzmir SMD Mimarları Ağırıyor” sergilerinin 16.sı ODEION Mimarlık / Uğur Onur ve Ulema ve Ulema Mimarlık / Necdet Ulema Sergisi 26 Kasım’da Koleksiyon İzmir Merkezi’nde açıldı. Sergi 21 Ocak 2015 Çarşamba gününe kadar ziyaret edilebilecek. Yer: Koleksiyon İzmir Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 142/A

Boğaç Alpugan / Tamer Aksüt Sergisi

“Koleksiyon / İzmir SMD Mimarları Ağırıyor” sergilerinin 15.si olan Alpugan Mimarlık / Boğaç Alpuğan ve EKOADM - Ekolojik Yapılar Mimarlık / Tamer Aksüt Mimari Proje Sergisi ise 24 Eylül - 19 Kasım 2014 tarihleri arasında açık kaldı.

Bedirye Mencik Camii’ne Altın Kiriş Ödülü

İzmir SMD üyesi Şükrü Kocagöz, Bedirye Mencik Camisi Projesi ile Türkiye Prefabrik Birliği’nin “Altın Kiriş Ödülleri - Başarılı Yapıt Ödülü”nü aldı. 1987 yılından itibaren Türkiye Prefabrik Birliği tarafından, Beton Prefabrikasyon Teknolojisini tanıtmak ve gelişimini sağlamak amacıyla verilen “Altın Kiriş Ödülleri” sahiplerini buldu. Bu yıl 16 Ekim’de İstanbul’da ikincisi düzenlenen Prefabrikasyon Günü’nde gerçekleştirilen ödül töreninde, “Altın Kiriş Ödülleri - Başarılı Yapıt Ödülü” Bedirye Mencik Camii Projesi ile Bir+OK Mimarlık Bürosu / Mimar Şükrü Kocagöz, İşveren İrfan Mencik ve Yapımcı Kuruluş AKAT Prefabrike’den Yönetim Kurulu Başkanı Altay Çizgenakat’a verildi. Gecede, ikinci Başarılı Yapıt Ödülü’nü ise Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Uygulama Merkezi için Yapı Merkezi Prefabrikasyon Grubu Genel Müdürü Fuat Hatipoğlu aldı.

İzmir SMD: “Yapılar Yarışmalarla Yükselsin”

İzmir’de uygulanacak mimari projelerin düzenlenecek yarışmalarla elde edilmesi için yerel yönetimleri ziyaret eden İzmir Serbest Mimarlar Derneği (İzmir SMD) üyeleri; Güzelbahçe, Urla, Bornova ve Selçuk Belediyelerini ziyaret etti. Ziyaretlerinde uygulanacak mimari projelerin yarışmayla yapılmasının önemine dikkat çeken üyeler, dernek olarak, düzenlenecek yarışmalara desteğe hazır olduklarını belirttiler.

Güzelbahçe Belediyesi Ziyareti

26 Mayıs Pazartesi günü, Güzelbahçe Belediye Başkanı Mustafa İnce’nin makamında gerçekleşen ziyarete; Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kılıç, Genel Sekreter Alpay Demirci, Yönetim Kurulu Üyeleri Hüseyin Egeli ve Tamer Aksüt katıldı.

Urla Belediyesi Ziyareti

15 Eylül 2014 Pazartesi günü, Urla Belediye Başkanı Sibel Uyar’ın ev sahipliğinde gerçekleşen ziyarete; İzmir Serbest Mimarlar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kılıç, Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Egeli ve ‘Yarımada Projesi’ konusunda Büyükşehir Belediyesi’ne Danışmanlık yapan İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Koray Velibeyoğlu katıldı.

Bornova Belediyesi Ziyareti

Bornova’nın önemli tarihi köşkları arasında yer alan Dramalılar Köşkü’nde 23 Ekim perşembe günü gerçekleşen ziyarete, İzmir SMD’den Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kılıç, Genel Sekreter Alpay Demirci ve Üye Hüseyin Egeli katılırken; Bornova Belediye Başkanı Olgun Atilla ile birlikte Mimar Demir Dayanç da ziyarette yer aldı.

Selçuk Belediyesi Ziyareti

30 Ekim Perşembe günü Selçuk Belediye Başkanı Dahi Zeynel Bakıcı’nın makamında gerçekleşen ziyarete; İzmir Serbest Mimarlar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kılıç ve Yönetim Kurulu Üyesi Tamer Aksüt ile Belediye Başkan Yardımcısı Atilla Aksoy katıldı.

Doç. Dr. Nuray Bayraktar
Başkent Üniversitesi
Mimarlık Bölüm Bşk.

Sivil Mimari Bellek Ankara 1930-1980

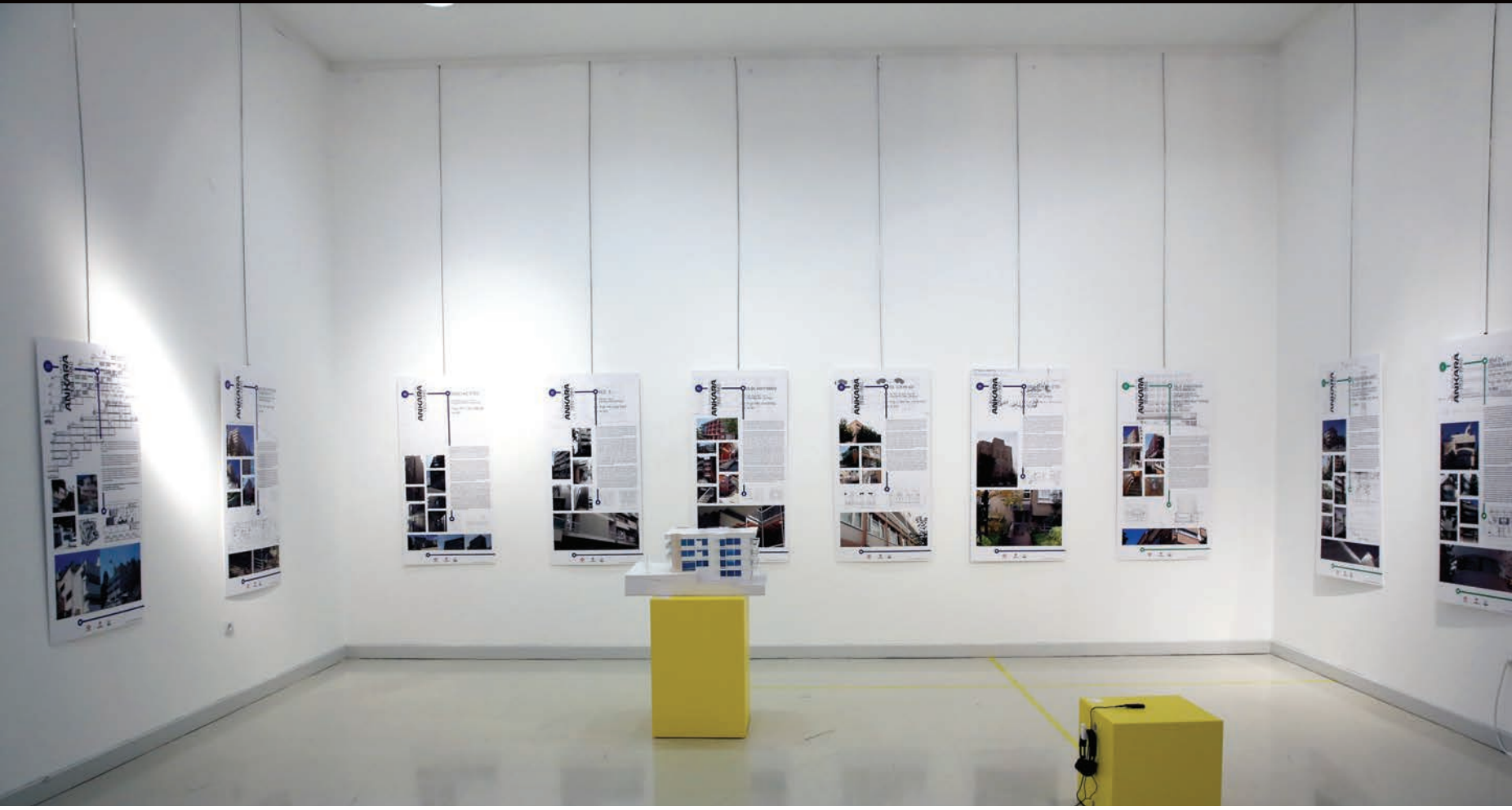
Sivil Mimari Bellek Ankara 1930-1980 sergisi 29 Kasım -15 Aralık 2014 tarihleri arasında Ankara Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Sivil Mimari Bellek Ankara 1930-1980 Sergisi Başkent Üniversitesi bünyesinde yürütülmüş olan Ankara'da 1930-1980 Yılları Arasında Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme ve Koruma Ölçütleri Geliştirme Projesinin¹ sonuç bulgularının en geniş kesimlerle paylaşması amacıyla düzenlenmiştir. Araştırma süresi üç yıl olan proje kapsamında, Türkiye'de modernleşme deneyiminde önemli ve özellikli bir yere sahip olan Ankara kentinde, bu deneyimin başlangıcından, yapı üretim sistemindeki dönüşüme işaret eden döneme dek; 1930-1980 yılları arasında üretilmiş olan konut yapıları araştırılmış ve belgelenmiştir.

Ulusun yeniden inşası sürecinde aktif rol alan başkent Ankara'nın sahip olduğu kent imgesi, çoğu zaman kamusal olanla ilişkilenmekte, sivil olanın potansiyeli yeterince değerlendirilememektedir. Ankara'da kamu yapıları ve kamu mekânları aracılığı ile oluşturulan resmi belleğin karşısında konut yapılarının sivil bellek oluşumu için büyük önem taşıdıkları öngörüsüyle proje, aynı zamanda bir sivil mimari bellek araştırması olarak kurgulanmıştır. Proje, sivil mimarlık yapılarına konut özelinde vurgu yaparken, elde edilen verilerin sivil mimari bellek oluşumu için bir potansiyel olduğu kabulünden hareket etmiş, bu bağlamda sergi başlığı "Sivil Mimari Bellek Ankara 1930-1980" olarak belirlenmiştir.

Projenin nihai hedefi olan sanal kent arşivi - web sitesi proje kapsamında tespit edilen her bir yapının dosya belgeleri, projeleri ve künye bilgileri, fotoğrafları, gerek duyulmuş ise modellemeleri, yapı hakkında gerçekleştirilmiş yayınlar ve ulaşılabilmüş kullanıcılarla gerçekleştirilmiş sözlü tarih çalışmaları ile oluşturulmuş ve sergi kapsamında kullanıma açılmıştır. Web sitesi ile araştırmacılara; yapılar, mimarlar, bölgeler ve dönemler çerçevesinde sergide paylaşılan 120 yapının tüm verilerine ulaşma olanağı bulunmaktadır. Web sitesinde ayrıca konu ile ilgili çalışmalara yol gösterici olması açısından proje kapsamında bugüne

1 Proje Yürütücüsü: Doç. Dr. Nuray Bayraktar,
Araştırmacılar: Doç. Dr. Bülent Batuman,
Yrd. Doç. Dr. Umut Şumnu, Tezcan Karakuş
Candan, Bursiyerler: Y. Yeşim Uysal, Elif
Selena Ayhan, Ece Akay Şumnu, Emine
Çiğdem Asrav (3. Yıl), Didem Bahar (2. Yıl),
Aslı Tuncer (1. Yıl)

Sergi Düzenleme Grubu: Umut Şumnu, Ece Akay Şumnu, Elif Selena Ayhan, Y. Yeşim Uysal, Nuray Bayraktar
Mobilya Tasarımı: Umut Şumnu
Poster Metinleri: Y. Yeşim Uysal, Nuray Bayraktar, Umut Şumnu, Tezcan Karakuş Candan, Didem Bahar
Düzeltilmeler: Nuray Bayraktar, Bülent Batuman, Elif Selena Ayhan
Kartpostal Tasarımı: Ece Akay Şumnu
Detay Posterleri Tasarımı: Ece Akay Şumnu
Harita: Selim Sertel Öztürk, Seçil Özcan, Elif Selena Ayhan
Fotoğraf Çekimi: Metehan Özcan (Ek Fotoğraflar Selim Sertel Öztürk ve Proje Ekibi Tarafından Çekilmiştir)
Modellemeler: E. Özgür Özakin
Grafik Tasarım: Gökçen Ergüven
Web Veri Tabanı Oluşturulması: Elif Selena Ayhan
Web Tasarımı: E. Özgür Özakin, Gözde Şener (Lokomotif Teknoloji)
Web Yazılımı: Gözde Şener (Lokomotif Teknoloji)

dek yapılmış olan yayınlar, gerçekleştirilmiş çalıştaylar ve sergiler ile ulusal ve uluslararası poster sunuşları, geniş bir kaynakça, konut makaleleri dizinleri, kronolojik toplumsal dizin, kentsel gelişim mevzuatı ve ilgili çalışmalar da yer almaktadır. Web sitesine www.sivilmimaribellekankara.com adresinden ulaşmak mümkün.

Proje kapsamında yapılmış olan çalışmalar sonucunda Ankara'da kooperatifler aracılığı ile gerçekleştirilmiş, ancak günümüze çok az örneği ulaşabilmiş nitelikli müstakil konutlardan oluşan bir yerleşim dokusunun ve tek yapı ya da yerleşim ölçeğinde gerçekleştirilmiş çok katlı birçok nitelikli konut yapısının halen varlığını koruduğu ortaya konulmuştur.

TASARIMCI VE YAPIMCI BİR MİMAR

ÜNAL TÜMER

Hem tasarımcı hem de yapımcı olarak, farklı yapıdaki ortaklık ve ekipler ile meslek yaşamını sürdürmek insan yaşamında önemli bir değerdir. Bu değerlerin mesleki yaşam ile birleştirilmesi de başarılı olmak için iyi bir veridir.

Serbest Mimar: Ünal Bey, sizinle uzun süredir bu söyleşiyi yapmayı planlıyorduk, sonunda bu fırsatı yakalayabildik. İsterseniz öncelikle neden mimarlık mesleğini seçtiğiniz sorusu ile başlayalım. GSA'ya giriş sürecinden bahsedebilir misiniz?

Ünal Tümer: Memnuniyetle... Ben Liseyi İstanbul Kabataş Erkek Lisesi'nde okudum, 1954 senesinde mezun oldum. Kabataş Lisesi'ndeki son senemde sınıf arkadaşım Faruk Ilgaz'ın GSA'dan mezun bir mimar olan eniştesi Orhan Bey'in bürosundaki proje çalışmaları ilgimi çekmeye başlamıştı, bu arada bir aile dostumuzun İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde okuyan yakınları Hasan Erenay'ı ziyarete gittim, amacım okuldaki bir matematik probleminin çözüm yollarını tartışmaktı, Hasan abi planın üzerine aydınlatma germiş, proje çiziyor, bir sürü çizgiler, şekiller, gönyeler, pergel, yazılar, ölçüler, bunların kullanılmasını ilgiyle gözlemledim, çok ilgimi çekti ve o gün benim için dönüm noktası oldu. Son sınıfta olduğum için meslek seçimi kararı kafamı çok meşgul ediyordu. Sonunda, mimar olma hususunda kesin karara vardım. Liseden mezun olduk, biz üç yakın arkadaşlık: İbik Oktay, Hacı Faruk ve ben "Pek iyi - Pek iyi" derece ile mezun olduk, bu durumda her yere imtihansız girebiliyorduk bir tek GSA Akademisi ile Teknik Üniversite imtihanlıydı, Teknik Üniversite'ye gittik çok soğuk geldi bize. GSA Akademisi ise canlı hareketliliği, insanı içine çeken aydınlık ve çağdaş yapıyla insanı sarıyordu, bizde GSA Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümü'ne girmeye karar verdik.

Giriş imtihanında, Matematik - Kompozisyon - Resim'le ilgili bölümlerde, bilgi dağarcığınız ve mesleki yeteneğiniz ölçülüyor; klasik suallerden birisi, cezve ve önünde kahve fincanı ve benzeri sualler, amaç elemanların fonksiyonları ile orantısal ilişkilerinin doğru algılanıp çizilebilmesi.

Bizim imtihanda, resim soruları, sokakta gezen atlı satıcı arabası ve bir de kalem tutan el vardı. Kompozisyon ve sair imtihanların hepsinden geçtik ama bana kalem tutan el çok ters geldi, ne kadar arabayı yapmış olsam da el içime sinmedi, imtihana 1.400 kişi girmiştik, sonuçta Hacı Faruk kazanmış, İbik Oktay'la ben şişmişiz, canım çok sıkıldı. Ankara'da olan rahmetli babama telefon ettim; buraya gel, bir sene beklersin yine sınava girersin dedi. Ben de boş gezenin boş kalfası olarak Ankara'ya geldim, ama boş duramadım.

Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi İngiliz Filolojisi'nin imtihanına girdim ve kazanarak devama başladım, iki ay geçmişti Hacı Faruk'tan bir kart aldım. Akademi'nin ikinci bir imtihan açtığını haber veriyordu, hemen İstanbul'a gittim ve imtihana girdim. İlk imtihana 1.400 kişi girmişti 125 kişi almışlardı, bu sayı Akademi tarihinde ilk defa oluyormuş. İkinci imtihana 1.500 kişi girdik 25 kişi aldılar, ben de bunların arasındaydım ve çok istediğim mimarlık mesleğine ulaşma yolu önüme açılmıştı. Bu arada öbür arkadaşım Oktay, tıbbiyeye, girmiş, bana da tıbbi girmemi öneriyordu, bense büyük bir hevesle GSA Akademisi'ne kaydımı yaptırdım ve hemen kayıp günleri kazanma çalışmalarına sarıldım. Çok keyifli ve talebe olarak insanı çok tatmin eden bir okuldu, mimarlık öğrencisi için böyle bir ortamda olmak çok güzeldi heykel, resim, iç mimarlık, hemen her sanat dalı bir arada. Fikir alışverişi, konuşmalar bir sanat ortamı içinde ilişkiler insanı çok tatmin eden bir okuldu, mimarlık öğrencisi için böyle bir ortamda olmak güzel, hocalar isim yapmış kişilerdi.

SM: Okuldaki hocalarınız ve diyaloglar nasıldı ve hangi hocalar vardı, sınıf arkadaşlarınızdan, kısacası okul yıllarından bahsedebilir misiniz?

ÜT: Akademi tarihinde ilk kez 150 kişi alıyordu ve haliyle gruplaşmalar vardı, arkadaşlar arasında yakın olduğum ve hemen aklıma gelenler Faruk Ilgaz, Tan Ersoy (şimdi Amerika'da), Eren Boran, Erkal Güngören, Alpaslan Figen, Aydın Girgin, Özcan Kırmızıoğlu, Faruk Nafiz Erkal, Metin Mete Sümer, Yılmaz Savaş, Yüksel Erdemir, Mustafa Aslan Aslaner sayılabilir. Okuldaki hocalarla diyaloglar oldukça mesafeli idi ve diyaloglar belirli bir resmiyet içerisinde yürürdü. Yani öyle hocam, canım, ciğerim yoktu, hele Sedat Hakkı Eldem çok resmi insandı. Sedat Hakkı Eldem, proje ve yapıya gelirdi, tahtada tebeşirle yapı detayı çizirdi, sonra gidip ölçün ölçekli olduğunu görürdünüz, hayret edilecek bir eli vardı doğrusu. Arif Hikmet Holtay bina bilgisi hocası, Mehmet Ali Handan proje hocasıydı talebeyi eskiz yaparken rahat ve serbest düşünmeye teşvik eder ufkunu açardı. Taksim Gezi'deki Intercontinental Otel, onun eserlerinden bir tanesidir.

Feridun Akozan, Ahsen Yapanar proje, Seyfi Arkan şehircilik hocasıydı. Bir şehir için (vücudu beşer) gibidir, yani insan bedeni gibidir, diye anlatırdı. Utarit İzgi, ince yapı; Ferzan Baydar'da yapı derslerinde Sedat H.Eldem Bey'in asistanları konumundalardı. Muhlis Türkmen ve Hamdi Şensoy da Sedat Hakkı beyin asistanı olarak başladılar ve kısa bir süre sonra, çok sevilen proje hocalarımız oldular. Biz hocalarımızı kendimiz seçerdik ve seçtiğimiz hocaların atölyesine kayıt yaptırabilmek için erken davranırdık. Onlar talep gören hocalardı. Sedat Bey'den biraz ürküntü vardı ama doğrusu ben Sedat Hakkı Bey'den çok şey öğrendim, üçüncü sınıfta birinci dönem otel projesi yapayım dedim; çiziyorum, çiziyorum, Sedat hoca olmuyor diyor, neresi olmadı hocam diyorum her şey iyi fakat nedense mutfak çözümünü beğenmiyor. Hilton'a gittim, otelin müdürü ile konuştum, bir hafta mutfakta gözlemledim, durdum ve orasını iyice etüd ettim. Hilton otelinin mutfağını nerdeyse ezberledim ve yeni bir mutfak çizdim de, ondan sonra kurtardık paçayı.

Allah Rahmet eylesin; Postal Doğan (Doğan Turhan) hep ince ince dört yöne tarama yapar, zamanı yetmez, bazı şeyleri yetiştiremezdi. Ben de her proje tesliminde onun vaziyet planını çizerdim, gittim yardım edeceğim, herkes bir tuhaf duruyor. "Ne haber çocuklar, nasılsınız?" filan dedim, baktım benim maketin üstünde kocaman bir mürekkep lekesi, "kusura bakma, üzüldük" dediler, ben de "canınız sağ olsun, hallederim," dedim. Canımda sıkılmadığı değil, neyse gidip masama oturdum maketi şöyle önüme çekeyim dedim, baktım leke yerinden oynadı, gecenin bir yarısı oturmuşlar ince karton parçasının üstünü siyaha boyayarak leke yapmışlar; doğal olarak insan önce birkaç saniye sarsılıyor, ancak onların sabahlamış, uykusuz ve bitkin yüzlerini görünce hemen kolları sıvayıp, olanların eksiklerini tamamlamaya koyuluyor.

SM: Hocalarınız mimarlık ortamına önemli yapılar kazandırmış değerli mimarlardan oluşuyormuş. Günümüzde mimarlık öğrencilerinin bilgiye çok kolay ulaşma olanakları olmasına rağmen, çaba harcamaları çok düşündürücü. Umarım bu çabalarınız gençler için iyi bir örnek olur. Bakıyorum da meslekte 55 yılınızı doldurmuşsunuz. Dile kolay. 1950'li yılların dikkat çekici siyasal ve toplumsal olayları sizce nelerdi? O dönemler için neler söyleyebilirsiniz?

ÜT: Politik ortam gergindi. İktidardaki Demokrat Parti ve onun yöneticileri muhalefete ve gençliğe karşı çok sert davranışlarda bulunuyorlardı. Mecliste tahkikat komisyonu adı altında komisyonlar kura-

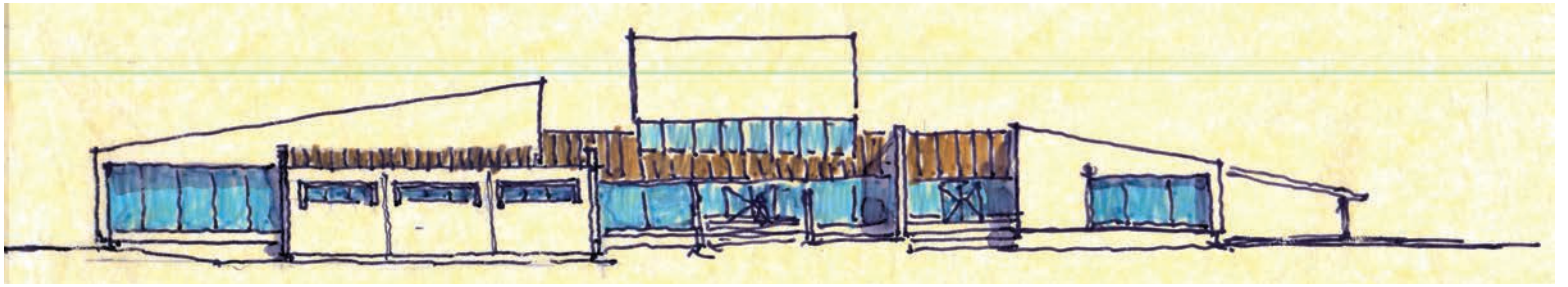
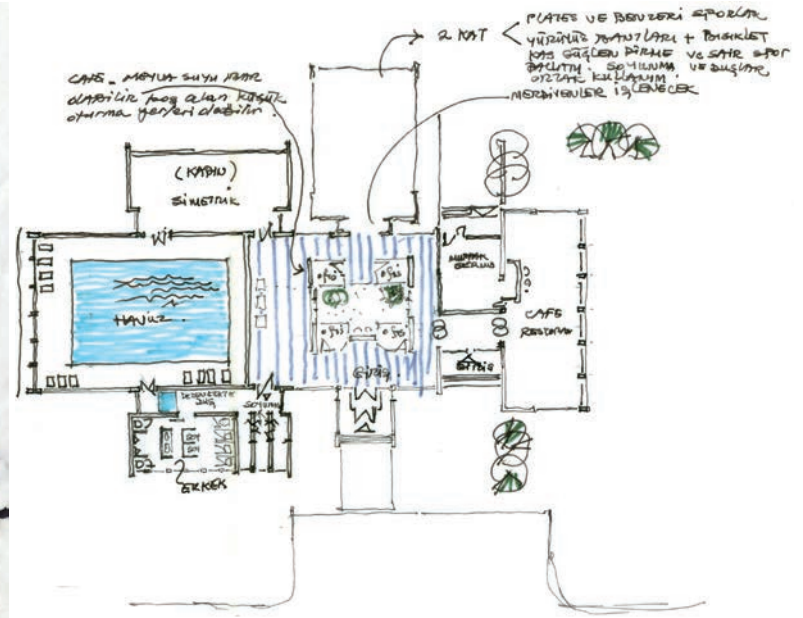
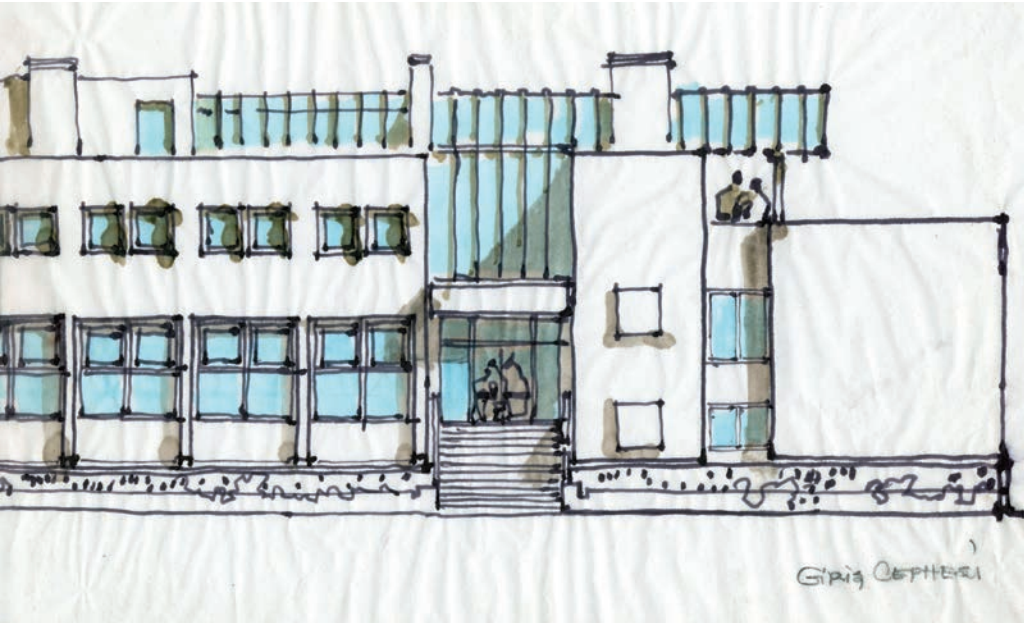
rak, hasımlarını sorguluyor ve cezalandırma yolları icat ediyorlardı. Üniversiteler ve gençlik üzerinde ağır baskılar uyguluyor, onları ayırıştırarak, birbirleri ile silahlı boğuşmalarını kışkırtıyordu. Bu ve benzeri tutum gençliği, iktidara ve kolluk kuvvetlerine karşı hırslandırıyor. 27 Mayıs İhtilali öncesi halkta bir rahatsızlık vardı, hükümette sertlik ve polisin davranışları insanı rahatsız ediyordu, hele bizi gençler olarak daha rahatsız ediyordu. Dolmabahçe Stadyumu'nda oynanan maçlardan çıkarken, atlı polisler atlarını üstümüze sürerlerdi. Bu, polise karşı müthiş bir kızgınlık yaratırdı. Onları, tramvaya binerken ve inerken göğüslerdik, vatmanın yanında dururken omuz vururduk.

SM: Peki öğrenci olduğunuz dönemlerde bürolarda çalıştınız mı?

ÜT: Bütün öğrenciliğim boyunca yaz- kış bürolarda da çalıştım. Vedat Özsan, Toğrul Devres ve Azot Sanayi'nin mimari bürosunda çalıştım. İstanbul'da da yaz-kış çalıştım ama bunun çok faydasını gördüm. Ankara'da 5 katlı yığma bir apartman inşaatında tam yetkili şantiye şefi olarak çalıştım, birinci kat tavan betonu bitiminde GSA üçüncü sınıf birinci sömestrine yetişmek için İstanbul'a döndüm.

SM: Daha okul bitmeden uygulama sürecine dahil olmuşsunuz. Bu nedenle meslek yaşantınızda büroda çalışırken pek zorluk yaşamamışsınızdır herhalde? SSK'da çalışmışlığınız var. Biraz resmi kurumda çalışmanın koşullarından bahsedebilir misiniz?

ÜT: 1959 yılı Haziran ayında Yüksek Mimar olarak mezun oldum ve Sosyal Sigortalar Kurumu Mimari bürosuna başvurdum. SSK o zaman çok yüksek yevmiye veriyordu. Sosyal Sigortalar'da çalışmaya başladım.

Tan ve Yüksel'e de haber verdim, konuya hakimdik, hemen önümüze aldık projeleri ve başladık. Bana SSK Konya Hastanesi'nin mimari projelerinin hazırlanması işini vermişlerdi. Orası gerçekten ilginç bir dönem benim için; proje yapıyoruz, ben, Tan, Yüksel, arka arkaya oturuyoruz, gayet iyi gidiyor, ismi lazım değil, bir mimar abi vardı, masası dosyalar dolu onların arkasına gömülmüş oturur, onu hiç göremezsiniz ama sabah 9 akşam 5 imzasını hiç kaçırmaz pek de iş yapmazdı, öyleleri de vardı aramızda ama çok çalışkan meslektaşlar da vardı. Bizden önce mezun olmuş mimarlardan Nihat Başkaner, İlhan Evren, Süha vardı, üçü de hem çok çalışır hem de yarışma yaparlardı. Belki sizlerden iki-üç kuşak öncesi tanır, Nihat abi Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun yarışmalarda ödül almış iyi bir mimardı.

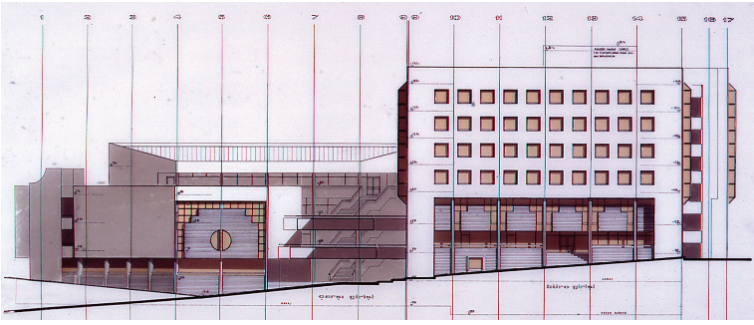
SM: Kurumda siz avan proje mi hazırlıyordunuz?

ÜT: Avan proje de, uygulama projesi de hazırlıyorduk. Bazı büyük ve önemli yapılar için yarışma açılıyordu. Kızılay'daki SSK İş Hani'nin olduğu arsada çok amaçlı bir yapı elde etmek amacıyla yarışma açıldı, Vedat Özsan ve Yılmaz Sanlı kazandılar. Çok hoş bir projeydi, sonra nedense, oldukça yol almış olan projenin uygulanmasından vazgeçildi, sebebi neydi hatırlamıyorum.

Daha sonra yeni bir yarışma açıldı. Yarışmayı Orhan Dinç kazandı, yapının bir kısmı halen Çankaya Belediyesi'nin bir bölümü olarak işlevini sürdürmektedir. O süreçte Orhan Dinç, Vedat Özsan ve diğer bazı mimarlar projelerini getirir, biz de her aşamada kontrol edip tasdik işlemlerini yapardık ama ilişkilerimiz çok iyiydi. Tabii insan o zamanlar kendini bir halt zannediyor.

Çokşen, Tan ve ben, üçümüz de Akademi'yi beş yılda bitiren enayilerdeniz, genelde Akademi yedi yılda biter derler. 1959 yılı sonu yaklaşıyordu ve biz SSK çalışmaya devam ediyorduk. Çokşen ile Tan askere gitme kararı almışlar, ben de can atıyorum bir an önce gide-

yim de ayak takıntısı olmasın diye. Eşimle konuşuyoruz ne yapalım, ne edelim, askerlik biran önce bitsin diye; eşim de gitmem yönünde beni destekledi, biz kaktık Ocak ayı başında askere gittik. Orada bir imtihan vardı, neydi ben de hatırlamıyorum, İngilizce olarak yapılmıştı. Sonuçta, bizi Özel Teknik diye bir sınıfa ayırdılar. Ordu Donatımında sınıf arkadaşlarımız; Turgut Özal, İnşaat Müh., Nejat Ölçen ve diğer mühendislik dallarından mezun olmuş meslek sahipleri fiilan öyle bir sınıf, Özel Teknik sınıfı. Sınıf subaylarımızdan biri CHP Eski Başkanlarından Altan Öymen, okul Kurmay Başkanı Yarbay Kenan Evren. Sonuçta Yedek Subay Okulu bitti, sıra kura çekimine geldi. Çok büyük heyecan, evliyim Ankara'da mı kalacağım, yoksa başka bir şehre mi gitmek zorunda kalacağım belli olacak. Mimar kurası torbasından ben de, Tan'da boş çekti, heyecan dorukta, sıra sınıf subayı kurasına geldi, Tan Kayseri Ordonat 5. Kademe emrine, ben Ankara Ordonat 5. Kademe emrine kuralarını çekti. Kademe-de; Çıracık Okulu ve Asker Gazinosu binalarının projelerini yaptım ve inşa ettirdim. Meslekten kopmadan çalışıyorsun ama sabah 6'da cip geliyor ve kademeye gidiyorsun. Bir gün kumandan çağırdı ve Ordu Donatım Dairesi Başkanı Reşat Taykut Paşa'nın bir mimar istediğini ve derhal arabayla orada olmam gerektiğini bildirdi. Cipe atladım ve kısa sürede Daire Başkanlığı'nda oldum. Biraz sonra emir subayı beni Paşa'nın huzuruna çıkardı. Paşa mesleğimi ilgilendiren bazı görevler verdi, çıktım ve hemen gerekli araştırmaları yaparak bir rapor haline getirdim ve kendisine takdim ettim. Bir iki soru sordu, cevapladım. Bana şöyle bir baktı ve "Teğmen, burada çalışmak ister misin?" diye sordu. "Emredersiniz Kumandanım" dedim. Emir Subayını çağırdı ve benim bu günden itibaren Ordu Donatım Dairesi Bşk.lığı'nda çalışacağımı, gereğinin yapılmasını emretti. Müthiş bir komutan; MIT'den (Massachusetts Institute of Technology) mezun, Makine mühendisi, İngilizce, Almanca su gibi... İyi de dost olduk.

O senelerde bazı devlet daireleri; ihtiyacına binaen personelini geri isteyebiliyordu. Beni de Çalışma Bakanlığı, projelerinin yapımına başlamış olduğum SSK'nın Konya hastanesi için istemiş. Personel su-bayı, kulağıma fısıldadı; senin emrin geldi ama Paşa seni bırakmıyor haberin olsun dedi, neyse ben biraz daha sabrettim sonunda bir gün, "Paşam, SSK beni, yapmakta olduğum Konya SSK Hastanesi projelerini tamamlamam için istemektedir," dedim. Emir verdi, ben SSK'ya geri döndüm. Reşat Taykut Paşa'nın hoş bir tarafı vardı, söylemeden geçemeyeceğim. O zaman 1960 İhtilali olmuş, Ordu en büyük otorite. Beni çağırdı, Tandoğan'da üniversitenin devamında Ordu Donatım ana deposu var. Bütün Türk Ordusu'nun ihtiyaçlarının karşılandığı ana depo; bak, etüt et, orasını Ordu mülkiyetine geçirtelim diye emir verdi, gerekli araştırmaları yaptım; araziye Ordu oturmuş ama arazi Ankara Üniversitesi'nin genişleme alanı olarak planlanmış. Üniversite'ye yazık günah, Ordu'nun ana deposu her türlü taarruza karşı açık bir alanda ve Ankara'nın göbeğinde duruyor. Makine Kimya'nın yanındaki yer. Gittim, durumu detayları ile anlattım. "Ne diyorsun?" dedi. "Kumandanım, alınırsa Üniversite'nin gelişmesine, ilerlemesine mani oluruz," dedim. "Ayrıca; haddim değil ama bir ana deponun böyle taarruza açık alanda durması doğru değil herhalde," dedim, kabul etti. Hak veren bir adamdı.

Neticede, 3 - 5 ay SSK'da çalıştım. Sonra oraya asli personel olarak atanmam gerekiyor ama hiçbir hareketlilik yok. Nihat Başkaner de o

sıralar büro şefi olmuştu. Gel git, gel git, ben de rahatsız oluyorum, evli barklı adamım geleceğim ne olacak, bir iki kere gittim rica ettim. Nihat abi, bizim işi bir sor diye, en sonunda bir gün, dayanamadı sumeni açtı altından dilekçeyi çıkardı, ben senin dilekçeni işleme koymadım dedi. "Abi, ne yaptım bir kabahatim mi oldu?," dedim. Kendince benim hakkımda kanaat edinmiş, "ben de senin gibiydim," dedi. "Yarışmalara girdim, yarışmalar kazandım ama ondan sonra memuriyete bir başladım. Bu memurluk bir virüs gibidir insanı mahveder. Ben bu günahı işlemeyeceğim, burada olduğum sürece seni memur yapmaya-çağım çık git serbest çalış," dedi. Abi, yapma etme, ben evliyim, maaşı filan ileri sürdüysem de "yok" dedi. O kesinliğinin yanında biraz da teşvik etti. Eh, insanın mantığına da uygun, evlisin kazancın gayet tatlı ay başından ay başına tring alıyorsun. Ne yapayım, ne edeyim, derken her şeyde bir hayır vardır diyerek Mithat Paşa'da, İş Bankası'nın üst katında kiralık bürolar vardı, gittim bir tane tuttum. Bir de borç harç bir masa, bir de koltuk aldım. Çizim masası ve talebelikten var olan çizim gereçleri ile iş yapmaya hazır hale geldi. Sağa sola başvuruyorum, bazı işler almaya başladım derken, Türkiye'deki Amerikan EID teşkilatında bir müşavirlik buldum, yarım gün oraya, yarım gün büroma gidiyordum.

Bir gün, Amerikan yardım teşkilatının, Bizim Milli Eğitim Bakanlığı'nın kullanımında, yetişmiş 18 yaş üstü teknik becerisi olan çocukları eğitmek için; Yetişkinler Teknik Eğitim Okulları açmak amacıyla, mali ve idari olarak yardımda bulunma kararı almış ve koordinatör olarak Amerikalı bir uzman atamış. Bu işin projelerinin yapılması için mimar aradıklarını duyunca hemen başvurdum. Yaptığımız görüşme sonucunda bu işi yürüten, Amerikalı Mr. Ballug işi bana verdi, güzel de bir iş o günün parasıyla. Bir arada olduğumuz arkadaşlar Tan, Eren ve Çokşen'i çağırdım. "Gelin sizinle beraber yapalım bu işi," dedim, tabii "peki" dediler. Bir apartmanın zemin katını tuttuk, Eren İstanbul'dan eşini getirdi. Biz salonda çalışıyoruz. Büronun adı ne olsun, başlığa kimin adı ilk sırada konulsun diye problem yapmaya baş-

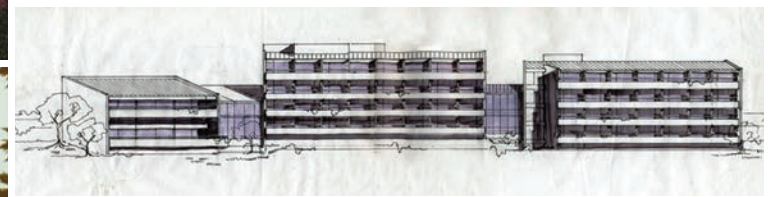
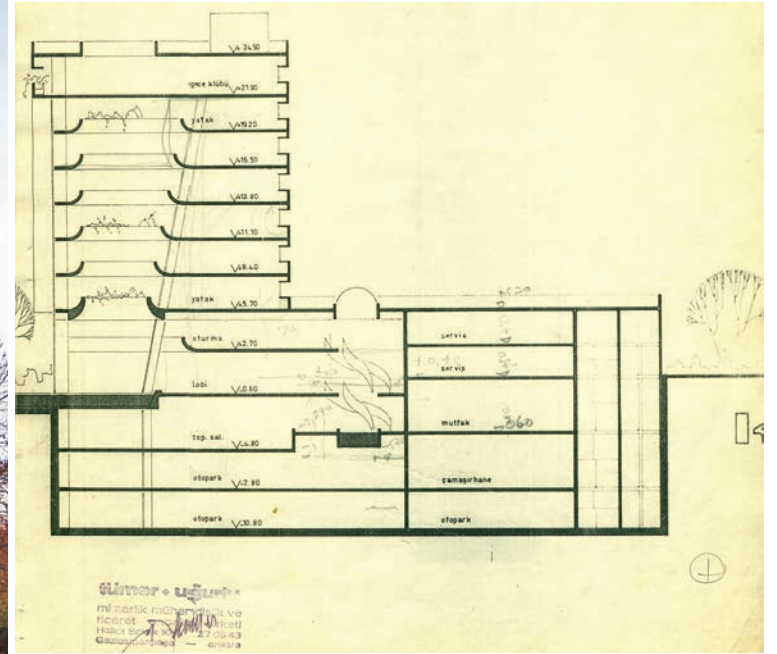
14

ladılar. Ben de “siz karar verin,” dedim; kendi adlarını yazdılar. Derken çalışmaya başladık, geceleri çalışıyoruz kısa sürede 1/200’leri teslim ettik. Milli Eğitim Bakanlığı’nca kısa sürede onandı, gittim ilk hak edışı aldım. Doğru gittim Emlak Kredi Bankası’na, onlar 3 bir de ben 4, 10’ar binden kırk bin lira yatırdım. Herkese banka defterlerini verdim, o zamanlar bu para belirli bir süre bankada yattıktan sonra, kişi başına kırk bin lirası uzun vadeli kredi, on bin lirası da anapara iadesi olarak defter sahibine ödeniyordu ve o zamanlar bu parayla hepimiz birer daire sahibi olduk. Projeleri tamamladık ve süresinde teslim ettik. Yetişkinler teknik eğitim merkezi kuruldu ve eleman yetiştirmeye başladı. Çalışma ortaklığı yürümedi, dostça ayrıldık. Herkes kendi yolunu seçti ama yakın arkadaşlığımız devam etmektedir.

SM: Bir Dönem ADMMA’da proje derslerine de girdiniz. Akademî’yi neden bıraktınız?

ÜT: Uzunca bir dönem severek hocalık yaptım. Hocalık manevi yönden çok doyurucuydu, ancak o dönemde ülkede mimarlar açısından ekonomik ortam iç açıcı değildi. Bu sıkıntılı dönemi atlatmak amacıyla

12

15

- 07/ SSK
- 08/ Tarım Kredi Kooperatifi
- 09/ Ostim Ticaret Merkezi
- 10-11/ Keçiören Kültür Merkezi
- 12-13/ Etap Altınel Otel
- 14/ Hindistan Büyükelçiliği, Kançılarya Binası (Proje: Sedat H. Eldem)
- 15/ Alaçatı Otel

la yollar ararken, inşaat şirketi sahibi bir tanıdığım, ortağından ayrılmış, taahhüdündeki inşaatı yürütmeye zorluk çekiyordu, ortak olarak birlikte çalışmamızı ısrarla teklif etti. Birden bire kendimi inşaatlar içinde buldum. Orada yapacağım ticari iş. Hem hocalık hem ticari iş yapmak yasaya aykırı. Bürom var, o serbest meslek işi ve yasal ama inşaat, taahhüt işi ticari oluyor ve kanuna aykırı hatta hepimizin tanıdığı bir arkadaş, “yahu yapma, emeğine yazık,” dedi. “Ben de yapıyorum,” dedi. “Kimse anlamaz,” dedi. Biz doğrucu adamız. Verdik istifayı ayrıldık. İlk olarak Kütahya Manyezit Fabrikası’nın cevher zenginleştirme kısımlarını yaptım. Ondan sonra Tunç Bilek Lavuar tesislerini ondan sonra da Hindistan Büyük Elçiliği inşaatını yaptım. Suudi Arabistan Büyükelçiliği inşaatının ihalesini kazandım, Suudi Arabistan’ın Buraidah şehrinde bir lise bir de ortaokul inşaatını yaptım.

SM: Hindistan’ın Ankara Büyükelçiliği Kançılarya binasının inşaat sürecinden biraz bahsedebilir misiniz?

ÜT: Rahmetli hocamdan çok şey öğrendiğimi konuşmalarımızda konu etmiştim. Mesleğe atıldıktan sonra uzun seneler kendisiyle özel günlerde gönderdiğim tebrik kartları dışında görüşmek kısmet olmadı.

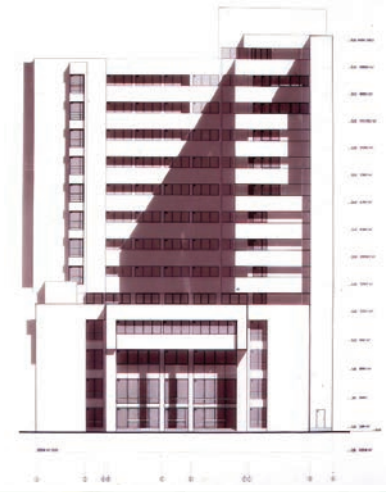
16

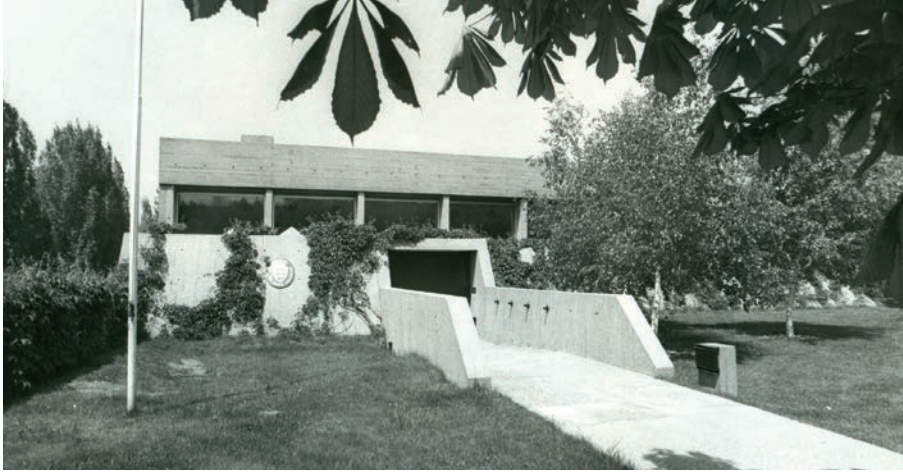
17

18

19

20

21

İnşaat müteahhitliği yaptığım dönemde Hindistan Büyükelçiliği'nin Çankaya'da mevcut elçi evi yanında Kançılarya Binası yaptıracığı ilanını gördüm. Araştırdığımda bu binanın projelerinin Sedat Hoca tarafından yapıldığını öğrendim ve ihale evraklarını alıp teklifimi verdim. Kısıtlanmış iş bende kaldı, yeri teslim aldık. Kontrolümüz rahmetli Nejat Ersin Ağabey'di, "hesabını iyi tut, son hak edişini kesin hesap olarak kabul edeceğim, kolay gelsin," dedi.

Uçağa atlayıp İstanbul'a gittim. Sedat Hoca beni görünce hatırladı ve sevindi, oturup sohbet ettik, neler yaptığımı sordu. Yanımda tanıtım kataloğumu götürmüştüm, hoşuna gitti, tetkik etti. Tasarımını yaptığım Tarabya yakınlarındaki Boğaz'a nazır villanın fotoğraflarını çok beğendi ve "ben bu binayı gördüm, gezdim, eline sağlık" dedi. Uygulama projelerini alıp Ankara'ya döndüm.

Kançılarya Binası'nın projesi, girişe göre solda bir taç yapı ile sağda büyük giriş avlusu ile arazi eğiminde gizlenen personel lojmanlarından oluşuyordu. Ancak bana verilen uygulama projeleri 180 derece tersi idi (Hoca önce böyle çizmiş sonra haklı olarak beğenmeyip tersini çizmiş). Bu durumda uygulama projelerini mimari-statik-tesisat ve elektrik olarak ters uygulamak gerekiyordu. Bu durum müteahhit için bulunmaz fırsat tabii, istediğin kadar problem çıkar, işi uzat, fiyat farkı iste... Ben bu yöntemlere başvurmam, projenin gerektiği gibi araziye aplikasyonunu yapıp işi yürüttüm. Uygulamada ortaya çıkan detay problemlerini çözer, çizdiklerimi yanıma alıp İstanbul'a giderdim. Beni evinde kabul ederdi, masa başında oturup problemi anlattığımda "efendim bunu kim çizmiş hiç böyle şey olur mu," derdi. Önerdiğim çizimleri görüp, memnun olur, bana teşekkür ederdi.

Hocakalp hastasıydı. Bir gidişimde bürosunda çalışanlar sizi Tarabya'da

evinde bekliyor dediler. Evine gittim, beni kapıda karşıladı, yüzü bembeyazdı. "Hocam sizi yormayayım, başka gün gelirim," dedim ise de gel oturalım, anlat diye ısrar etti. Yemek masasına oturduğumuzda saat 11.00 civarındaydı. Projelerle, çözümlerle ilgili konuştuk, bu arada birer kahve içtik, masadan kalktığımda saat 16.30'du, beni kapıya kadar uğurladı. Bu yüz yüze son görüşmemiz oldu. Nejat Ağabey'in söylediğine göre ona benim için "O çocuğu üzme sakın," dermiş. Allah rahmet eylesin.

SM: Büyükelçilik binaları sizin ilginizi çekmiş. Danimarka'nın Ankara Büyükelçiliği Elçievi projesinin hazırlanması sürecinden de bahseder misiniz?

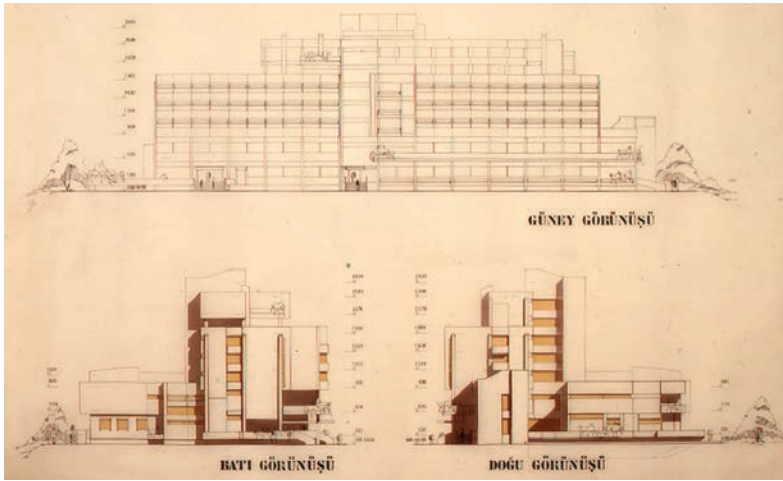
ÜT: Danimarka ile ilişkim 1958 yılında IAESTE kanalıyla staj yapmak için Kopenhag'a gitmemle başladı. Danimarka Devlet Demir Yolları Mimari bürosunda staj yaptım. Bu günler içinde Danimarka'nın bazı şehirlerini ve Arne Jacobsen dahil tanınmış mimarların eserlerini gezip görme olanağını buldum. Güzel tasarımları, dostlukları yaşayıp, görüp ülkeme döndüm.

Ankara'da açmış olduğum Tümer Mimarlık bürosunda tanınma ve tutunma uğraşı verdiğim sıralarda, kendimi tanıtıcı bir yazı ile Danimarka Büyükelçiliği'ne başvurup, kendilerine mesleğimle ilgili konularda hizmet sunabileceğimi bildirdim. Kısa bir süre sonra görüşmek üzere davet edildim. Büyükelçiliğe gittiğimde dostane bir tutumla karşılandım ve Büyükelçi'nin odasına alındım, aramızda geçen uzun sohbetin sonunda yeni bir Kançılarya ve Büyükelçi evi binasına ihtiyaçları olduğunu belirterek teklifimi kabul ettiklerini bildirdiler. Böylece iş birliğimiz başladı ve uzun seneler birlikte çalışma olanağımız oldu. Gaziosmanpaşa semtinde bulunan arsaya konut yapılması karar altına alındı. Projeyi Aarhus kentinde büroları olan mimarlar Friis ve Moltke'ye Ankara İmar

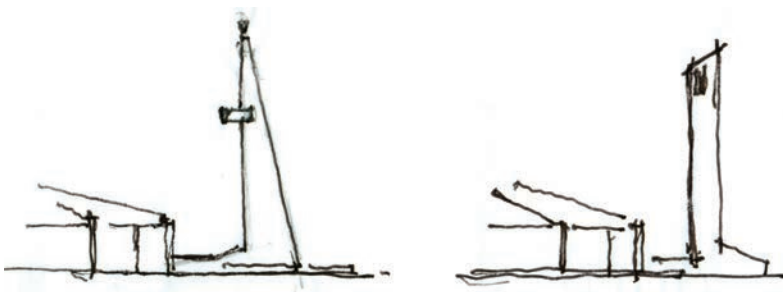
22

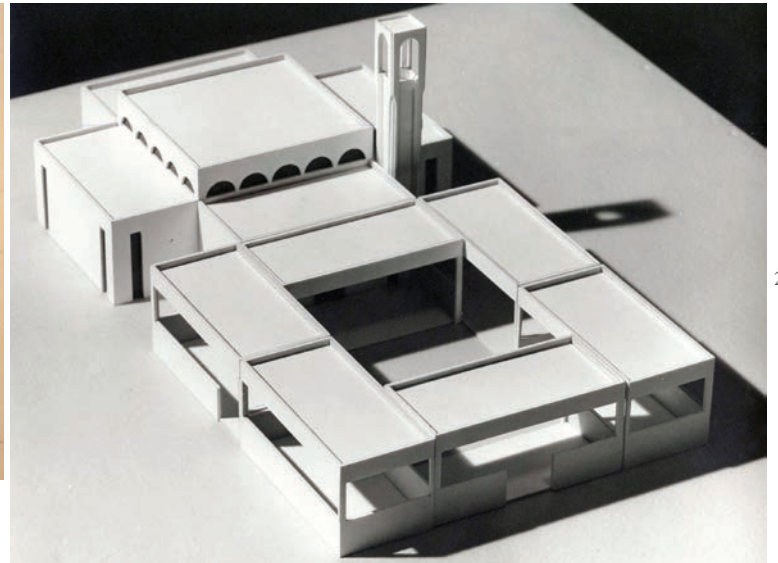
23

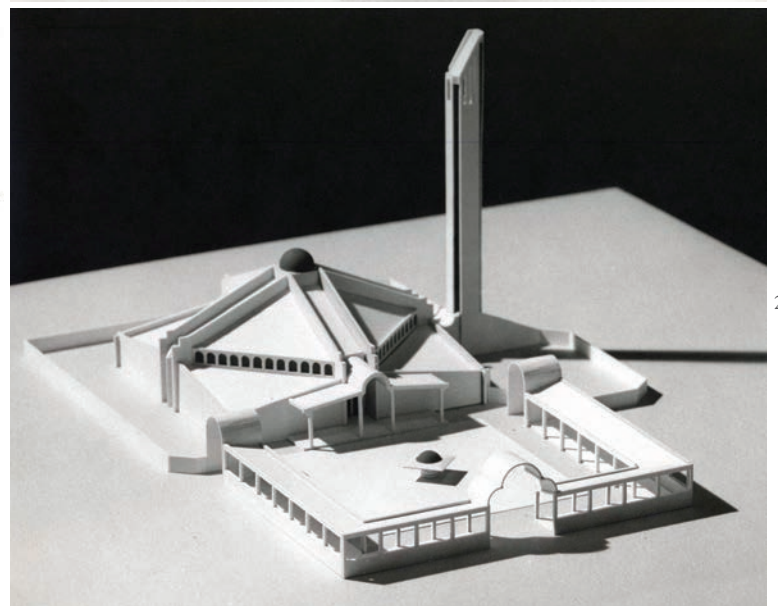
24

25

26

Müdürlüğü koşullarını, arsanın topografik durumunu ayrıntıları ile gönderdim. Türk evlerinin dışı az açık iç avlulu karakterlerini anlattım. Bir süre sonra Ankara'ya geldiler. Birlikte çalışmalar yapıp ortak kararlar oluşturduk. Avan proje çalışmaları tamamlanınca Aarhus'a gittim. Avan proje ile ilgili son düzeltmeleri yaptık ve Kopenhag'da Dışişleri Bakanlığı'na gittik. Bakanlık mimarı Mr. Albinus'la görüştük. Bir iki saat içinde projeyi tasdik ettiler. Aarhus'a dönüp 1/50 tatbikat projeleri ön çalışmalarını yaptık. Ankara'da 1/50 mimari uygulama projelerini hazırlayıp, İmar Müdürlüğü'ne tasdik ettirdik ve inşaat ruhsatını aldık. Hemen peşinden ihale şartnamesini ve keşiflerini hazırladım, bu arada 15 günde bir Aarhus'a gidip 4-5 gün kalıyor ve statik, tesisat, elektrik projeleri ile 1/50 mimari projeleri karşılaştırıp uyumsuzlukları işaretliyordum. Kısacası Danimarka'da proje ekibi ile çok yoğun bir çalışma temposu yaşandı. Bir yandan bu işler devam ederken Ankara'da sefaret kanalıyla davetli ihale işlemi de yapılmış ve işi iki mühendisin sahibi oldukları bir firma almış. Döndüğümde arazide aplikasyon yapılmış ve hafriyat başlamıştı. İnşaatın brüt beton ile yapılacak olması çok titiz çalışmalar gerektiriyordu ve bu da başarıldı.

- 16-17/ Kutlutaş Defne Sitesi
- 18-19/ Kahire Büyükelçiliği
- 20-21/ Danimarka Elçi Evi (Proje: Friis ve Moltke)
- 22/ TUBİTAK Saga Binası
- 23/ Nöroşirurji Binası
- 24/ Minare Etüdları
- 25-26/ Suudi Arabistan'da Tip Camii

27

28

29

27/ Apartman, Ankara
28/ Yazlık, Ören
29/ Aydın Akın Apartmanı, Ankara
30/ Naci Akcal Apartmanı, Ankara
31-32-33/ Villa, Tarabya

Elektrik tesisatı, armatürler, ısı yalıtım malzemeleri ve alüminyum doğramalar Danimarka'dan geldi. Titiz ve hızlı çalışmayla yapı bitirildi. Baştan aşağı brüt beton yapı epey ilgi çekti. İskan ruhsatına başvurdum ve bir heyet halinde geldiler, tebrik edip iskan raporunu verdiler. Elektrik ruhsatı için EGO'ya başvurduk, ekip geldi, binayı gezdi. Danimarka'da hazırlanan elektrik projelerine göre armatürlerin seri bağlandığını ve bizim şartnamelerimize aykırı olduğunu ileri sürerek, elektrik kullanma iznini veremeyeceklerini belirttiler. "Ne olacak?" diye sorduğumda "duvar ve tavan betonlarının kırılıp her lambaya ayrı bir tesisat çekeceksiniz," dediler ve gittiler. Yapının içi dışı brüt beton olduğu için elektrik tesisatı da beton dökülmeden döşenmiş bulunuyordu. Bu sonuç korkunç bir durumdu, zira Sefir bir an önce binaya taşınmak zorundaydı. Bu problem benim için önemli bir prestij kaybı oluyordu. Hemen Kabataş'tan sınıf arkadaşım Polat Özdemirer'i aradım, geldi, inceledi ve sistemin doğru olduğunu, bizim şartnamelerin Cumhuriyet'in kuruluş yıllarından kalma olduğunu ve maalesef hala kullanıldığını söyledi. Başka bir elektrik mühendisi arkadaşşıma da danıştım, O da Polat ile aynı görüşte idi.

EGO Genel Müdürü'ne çıkıp, bizdeki şartnamelerin eskiliğini ve iki mühendisin raporlarını ayrıntıları ile anlatmama rağmen, genel müdürü ikna edemedim. Sorunu çözememek beni çok üzdü, o gece sabah

ha kadar uyuyamadım, sabah, çalışma saatinin başlangıcında elçiliğe gidip, durumu Elçi'ye (kendisi hukuk fakültesi mezunuydu) anlattım. Tek çözüm yolunun EGO'ya bir yazı ile acilen elektrik bağlantısının yapılmasını, sorumluluğun kendisine ait olacağını yazıda belirtmesini söyledim, yazıyı yazdırdı ve ertesi gün elektrik bağlandı. Bu durumu hatırladıkça hala uykusuz geçirdiğim o gece aklıma gelir.

SM: Siz mutfakta bir hafta çalışmışsınız, sizin öğrencilerinizden de böyle hevesli olanlar var mıydı?

ÜT: Çok azdı, bazen istemeyerek sertleşmek zorunda kalıyorsun artık sabrın taşıyor. Adam Samanpazarı'nda zahireci "oğlum senin ne işin var burada" diye soruyorsun. "Efendim sadece diploma alacağım, mimarlık yapmayacağım" diyor. Böyle çok talebe vardı. Mesleği seven, mimar olmak için can atan, emek verenler başarılı oldular. Onları gözlemek, başarılarını görmek beni sonsuz mutlu kılıyor, onlarla iftihar ediyorum.

SM: Birçok mimar ile hem proje bazında hem de yapım anlamında ortak çalışmalarınız oldu...

ÜT: Ben Çoksen Zerenler'le yaptığım ortaklıktan sonra çok uzun süre yalnız çalıştım. Yanımda Mehmet Altuntaş, Yılmaz Uğurlu'nun yanında da Ahmet Epikman çalışıyordu, biz Yılmaz'la iyi bir arkadaşlık

kurmuştuk. Bu arada hocalık yaparken teklif Yılmaz'dan geldi. Güçlerimizi birleştirmek gibi istekler, Yılmaz içi dışı bir çocuk, peki nasıl yapalım derken Tümer-Uğurlu A.Ş.'yi kurduk. Sonra Mehmet Altuntaş ile onun yanında çalışan Ahmet Epikman'a da hisse verdik. Tümer-Uğurlu A.Ş.'de gayet uyumlu çalıştık, hiç problemimiz olmadı. Sonra bir gün Ahmet Epikman geldi "ben mimarlığı bırakacağım, Bodrum'a gideceğim, kaptan bir arkadaşım var, birlikte tekne ile mavi yolculuk işi yapacağız," dedi ve gitti, çok da başarılı oldu. O günlerde Ercan Çoban da gelir giderdi. Biz; Yılmaz, ben ve Mehmet olarak kaldık, sonra Yılmaz Bodrum'a yerleşme kararı verdi. Orada bir arsası vardı, gitti ev de yaptı ve yerleşti. Sonra Mehmet'le biz kaldık, o talebeliğinden beri benimle çalışıyordu sonra seneler geçti. Anonim şirketin bünyesinde oğullarım, Mehmet ve Levent ile eşim Sezen, Mehmet Altuntaş ve ben varız; doğal olarak Mehmet Altuntaş kendini geleceğe yönelik perspektifte yalnız hissetmiş olabilir. Ünal Ağabey, "müsaade et kendi başımın çaresine bakayım," dedi. Hesabını da kestik. O da kendine büro açtı ve kendi kanatları üzerinde uçmaya başladı.

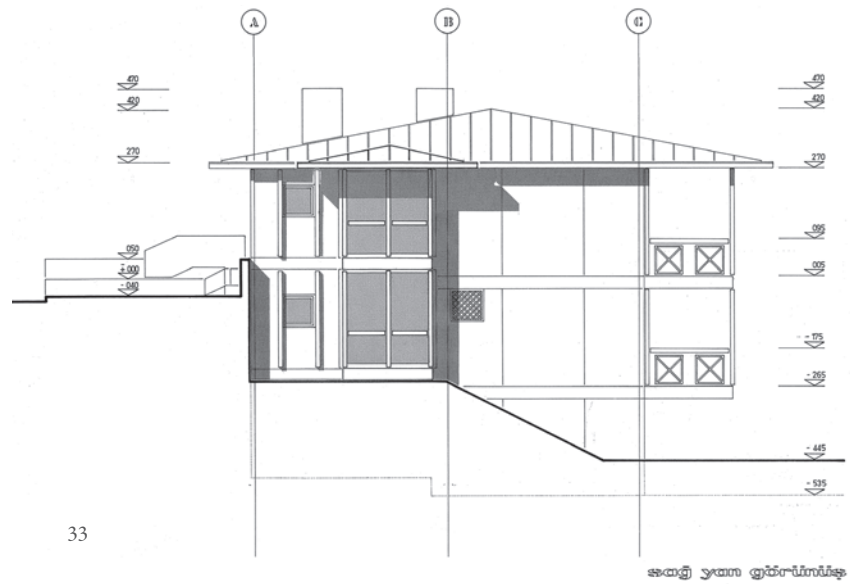
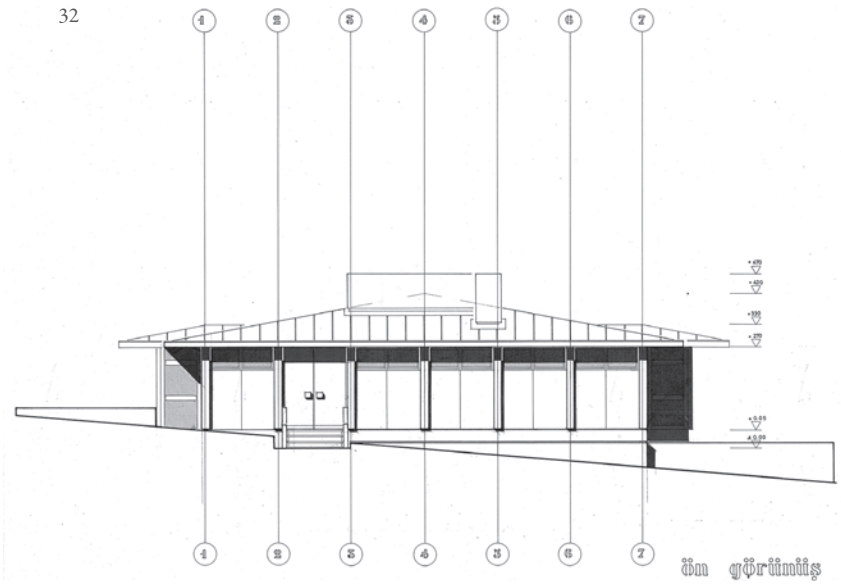
SM: Sizin kuşakta bir nezaket, incelik ve kararlı bir duruş görüyorum. Bu duruşun sebebi nedir?

ÜT: Atatürk'ün ülke genelinde toparlayıp, vefatından sonra İnönü'ye devrettiği bir genel tavır, bir öğretisi var. İnsanların birbiri ile ilişkisinde bir dürüstlük var. Türk'üm, doğrucum, çalışkanım, bir övünme var. Ben Türk'üm, savaşmışım, dedelerim savaşmış. Bugünlere gelmişim. Karşılıklı nezaket var, köylüsünden şehirlisine kadar herkeste birbirine saygı ve sevgi vardı. Biz gençliğimizde tramvayda, otobüste, oturduğumuzu hatırlamayız, muhakkak birine yer vermişizdir, ayakta dururuz bu vazgeçilmez kuraldır, önden hanımlara yer verisin, yardımcı olursun. Şimdi omuz atıyorlar hem de kızlar atıyor omuzu. Yani toplumda genel bir yozlaşma var. Bu engellenebilirdi ama durumun bu hale gelmesine sebep olan, bugünün sahipleri politikacılar.

SM: Jüri üyelikleri yaptınız, ilginç anınız var mı?

ÜT: Jüri çalışması olarak yaptığımız yarışmalarda, benim şansım mı nedir çok olumlu ve rahat çalıştık. Jürilerde ekip iyiydi, gerek jüri üyeliği, gerekse jüri başkanlığı yaptığım yarışmalarda bir sıkıntımız olmadı. Orhan Dinç'le bile rahat çalıştık. Jürilerde en büyük problem, bazen tesisatçı veya statiker üye ile olur. Teknik danışman çok önemli, statiker danışman üye olarak Ali Terzibaşı, tesisatçı danışman üye olarak Celal Okutanı, huzur ve zevkle çalıştığım danışman üyeler olarak hatırlayacağım.

32

33

Ali bey statikçilerin piri, son derece bilgili, mimari ile ilgili çok güzel görüşleri olan (...) ama hiçbir zaman mimari tartışmalara karışmayan, “ben statikçiyim siz benim oyumla değerlendirme yapmayın,” diyen mütevacı, ama o kadarda bilgili bir şahıstı ki; ona sorardık “bensiz kararınızı verin,” derdi.

sM: Bugünkü mimarlık ortamını konuşalım isterseniz. Sizin zamanınızdaki iş alma koşulları ile günümüz koşullarını karşılaştırdığımızda ne görüyorsunuz?

ÜT: Mimarlar ya yarışmadan derece ya da birincilik alarak iş alabiliyorlardı. Ayrıca da Bayındırlık Bakanlığı’nın çıkardığı ihalelerde yüksek kırımlarla iş alıyorlardı. Yüzde 50’ye 45’e kadar fiyat kırıyorlardı. Yani bizdeki sistem pek doğru bir sistem değildi. Mimarın vereceği en düşük fiyat değer kazanıyor. Mal sahipleri ve idareler için de bu

yöntem, kanunların ve alışkanlıkların getirdiği kötü bir yol. Hâlbuki sen bir iş yapacaksan mimarları davet ediyorsun. Mimarlar dokümanlarını getiriyorlar. İnceleyebiliyorsun, bakalım bu adam ne iş yapmış, ne seviyede bir adam, mimar. Senin işini nasıl ve ne kadar süre içerisinde yapacağını, senin çıkarların ne olacak, anlatıyor. Sırayla seçmiş olduğun diğer mimarlarda sana kendini tanıtıyor, öbürü de tanıtıyor, öbürü de sen ikna oluyorsun en ucuzu, değil en mantıklı olarak sana izah edebilen kişiyi seçeceksin. Gel gör ki biz de onu seçecek adamlar genelde, görüşmeye gittiğimiz müsteşar gibi insanlar, o tür adamlara ne anlatsan bir işe yaramaz.

sM: Aslında biz meslek koşulları ve iş alma koşulları bakımından hep Batı’yı örnek alıyoruz. Mesela Almanya’da şu eyalette senede 100 yarışma oluyor falan. Peki bizim bu standartlara, seviyelere ulaşabilmemiz için sizce ne yapmamız gerekir? Ülkemizde mimarlığın gelişmesi sizce nasıl olacak?

ÜT: Gerçekten, bu üzerinde çok durulacak, kapsamlı çalışma gerektiren bir şey ama bu soru karşısında ilk aklıma gelen mimarla, mimarı seçecek kişiler konusunda bir şey yapmak lazım. Mimarı seçecek adamın bazı şartlara uyması, yani ben mal sahibiyim, para da benim, ben seçerim alışkanlığı boşa kalıyor. Mal sahiplerinin, dışarıdan parası karşılığında iş talep edebileceği tecrübeli saygın mimarlar, yani gel arkadaş benim mimarımı seç; ben şöyle bir yapı yaptırmak istiyorum diyecek, sen de oturacaksın. Şu kalifikasyonlarda mimarlar arıyoruz diyeceksin, oturup gelen mimarları dinleyeceksin ve birini seçeceksin, başka türlü olmaz ama biz de ben seçerim alışkanlığı var. Neydi o adamın adı, İstanbul’da yüksek binalar yapıyor: Ali Ağaoğlu, yaşam mimarı... Yani rezalete bak, Türkiye bu işte, ben hayret ediyorum; İstanbul’da da Ankara’da da şu son bir senede ne kadar çok yüksek bina yapıldı ve halen de devam ediyor, sokaklar lüks arabalarla dolu. Mantar gibi bitiyor arkayı dönüyorsun aa! Bir tane daha çıkmış...

sM: Türk Serbest Mimarlar Derneği’nden bahsedelim...

ÜT: SMD’nin kurulma nedeni, serbest çalışan mimarların haklarının korunması için hiçbir kuruluş yoktu. Mimarlar Odası böyle bir konuyla hiç mi hiç ilgili değildi. Mimarlar Odası kendi yolunda senden para alıp, senin boğazını sıkı bir kuruluştı, halen de öyle devam ediyor. Bunun karşısında serbest çalışan mimarların haklarını koruyacak, bu mimarlık mesleğinin yürütülmesinde, disiplini, kuralları ortaya koyabilecek ve serbest çalışan mimarları temsil edecek bir kuruluşa ihtiyaç var. Onu sağlamak amacıyla kuruldu, bir süredir iyi de gidiyor... İstanbul, İzmir şubeleri mevcuttu, Bursa’da kurulma çabası vardı. Gidiyorduk İzmir’dekilerle konuşuyorduk, İstanbul’dakilerle toplantılar yapıyorduk ve bu dernek gelişmeye başladı, bizim haklarımızın korunması yönünde çalışmalar yapıyordu. İlk, ciddi problemle karşılaşmamız ve onun çözümü Gewand Haus’la başladı. Konser salonu için bu Gewand Haus’un buraya getirilmesi gibi bir saçmalık... Gürel Aykal Bey, benim için dünyada “bir tek salon var, o da Doğu Almanya’daki Gewand Haus’dur onun aynısını burada istiyorum,” ısrarı ile başladı. Biraz da bu işin içinde etik olmayan bazı olumsuz girişimlerin olduğu söyleniyordu. Daha fazla detaylara girmek istemiyorum. O sıralarda Mimarlar Odası’nda Yavuz Önen Başkan’dı. Onunla konuştum, mimarlık mesleği kuruluşları olarak, bizim birlik ve beraberlik içinde olmamız gerektiğini anlattım, anlayış ve olgunlukla karşıladı. 1927 Mimarlar Derneği, ilk mimarlık mesleği kuruluşumuzdur, onun baş-

kanı o zaman Müjdat'dı galiba... Onu talebeliğinden tanırım, konuyu bütün detayları ile ona da anlattım, ilgiyle dinledi ve yanımda yer alarak birlikte hareket edeceklerini belirttiler. Onlarla da birlikte hareket etmemiz hususunda bir birlik sağlamıştım. Uzun münakaşalardan sonra Bakanlık yetkili kişilerine Konser Salonu Akustiği hakkında bilgiler verdik ve imkan olsa da Gewand Haus'u yerinden alıp, Ankara'ya oturtabilsek bile aynı akustik değerleri bulmanın olanaksız olduğunu uzmanlar anlattılar, bakanlık yetkililerini ikna etmeye çalıştık ama endişeleri dağılmadı. Onun üzerine ben Bakan'la konuştum ve bir yemeğe davet ettim. Eski RV lokantasının üst katı vardı, orada akustik uzmanı Mutbul Kayılı tarafından akustik nedir, nasıl olur... Allah'ın gücü olsa Gewand Haus'u alsa buraya koysa akustiğin tutmayacağı anlatıldı ve Bakan ikna oldu. Bir yarışma olsun, isterseniz yabancı mimarlarda girsin, Türk mimarlarda girsin dedik. Bayındırlık Bakanlığı'yla çalıştık epey bir ilerleme kaydettik, yeni şartnameler yapılıyor, işler iyi yolda geliyor derken aradan bir hafta mı geçti, ne olduysa hepimize bir tebligat: Davetli yarışma yapılıyor ve hepimiz davetliyiz. Öyle görünce ben bastım istifayı, Ankara üyemiz olan diğer mimarlar da bir yazı ile katılamayacaklarını bildirdiler. İstanbul'a gittim. Yüzme İhtisas Kulübü binası henüz yıkılmamıştı, Yaşar Marulyalı ve Levent Aksüt ile orada buluştuk. Alınan kararlara İstanbul'dan bir üyemiz itiraz etti, proje teklifi vereceğini söyledi, ne kadar dil dökükse bir türlü ikna olmadı, sonunda da giderken beni yanaklarından öptü, kulağıma "merak etme ben seni üzmem," dedi.

Üç kişi proje teklifi verdi, ikisi üyemiz olmayan ve bir üyemiz. Yanlış hatırlamıyorsam, Bakanlık bünyesinde kurulan bir jüri üç projeyi değerlendiriyor ve teklif veren üyemizi birinci seçiyor. Neyse sonunda bu süreç ve sonuçlarını iptal ettirdik. Bu uğraşta, Mimarlar Derneği ve Mimarlar Odası Başkanları, Türk Serbest Mimarlar Derneği'ne önemli katkıda bulundular.

sM: Şuan mimarinin ve yapının dili ile ilgili bir problemimiz var. Ülkemizde mimarlık alanında karar vericiler var. Mimarlık ve mimar hakkında ahkâm kesme durumları var. Şöyle Selçuklu, Osmanlı mimarisi olsun... Yani taklit... Mimarı, teknik gereklilikleri yerine getiren teknik eleman konumuna getirmek istiyorlar. Bu duruma ne dersiniz?

ÜT: Yani ülkede her şey allak bullak... Doğal olarak mimarlıkla ilgili konularda allak bullak... Türkiye'de var olan ve eskiden gelen hiçbir şey yaşıtılmıyor. Her şey yeni baştan, yeni bir takım kurallara göre yapılmaya çalışılıyor ve karar vericiler belli bir politik görüş içinde yetiştirilmiş kişiler. Genelde de o işlerle ilgili bir birikimleri de yok, sadece görevlendirilmiş oluyorlar. Kendi kafalarının yettiği kadarıyla bir şeyler yapıyorlar, bu çağda oturup eski çağı taklit etmek kadar gülünç ve utanç verici ne olabilir! Betonarmeden cami yapıyoruz, eski camileri taklit ediyoruz, ortaya rezil rüsva bir şey çıkıyor.

sM: Japonlar gibi kendi geleneksel mimarimizi yorumlayıp, özgün bir dil yaratmak için bir çabamız olsaydı, bu taklitlerden kurtulabilir miydik sizce?

ÜT: Aslında öyle bir şey gelişebilirdi, bu kararı vermek ve o amacı yürütecek beyinleri oraya koymak meselesine gelince, bu ortamda insan çok tereddüt ediyor. Yani iyilik yapalım derken daha kötüye kayabilir gibi bir endişem var.

sM: Belki bu mimari düşünce ile ilgili altyapı 40-50 yıl önce başlayabilirdi...

ÜT: Doğru tabii, bu bir planlama meselesi... Mimarlar Odası kayıtlarına göre ülkedeki mimar sayısı 40 bin diyorsun, sayı belkide aşıyor dur da, ben 1959 senesinde mezun oldum, mezuniyetimden bu yana 55 sene mi olmuş? Ben mezun olduğum zaman oda sicil numaram 1523'tü ve Türkiye'de mimar sayısı 2000'di, 40 bine çıkmış mimar sayısı. Bir ihtiyacı karşılamak için değil ki; herkese uyduruk bir diploma vermek için yaratılmış şey. "Orada da üniversite açtık, burada da üniversite açtık!" Açtın da niye açtın? Ne yetiştirdin, neye yaradı... Bir de şu var; çevremde gayet iyi eğitim görmüş doktor, avukat meslek sahibi, mesleğinde de ilerlemiş dostum var. Mimar ne iş yapar, inşaat mühendisi ne iş yapar bilmiyorlar yahu. İnsanın çıldırası geliyor. Yahu ben biliyorum senin ne halt ettiğini de sen nasıl bilmiyorsun? Bir mühendis kavramı oturmuş onun dışında mimarı bilen çok çok az...

sM: Babanızın mimarlık mesleği için söylediği "kolunda altın bir bilezik olsun" sözcüğünün değerini acaba biz mi tükettik diye insan kendine sormadan edemiyor... Artık bir yapı yapıldığında bir eserin mimari eser olup olmadığına, sanat eseri olup olmadığına projeyi yapan kurum ya da idarenin oluşturacağı bir komisyon karar verecek. Yeni İmar Kanunu ve İmar Yönetmeliği'nde böyle bir madde var.

ÜT: (gülüşmeler) Yani ne düşüneyim kardeşim! Yahu, çıldırası geliyor. Bu yaşında bunları duymasam keşke diyorum.

sM: Gerçekten bugüne bakınca geleceğimizin pek parlak olmadığını görebiliyoruz. İnsanın morali bozuluyor. Şimdi konuyu biraz değiştirelim. Mimarlık dışında başka uğraşlarınız da var mı?

ÜT: Amatörce yüzüyorduk, ama bu ameliyattan sonra kısıtlandı, yüzükoyun (Krowl) yüzme ihtimalim yok gibi bir şey. Yani nefes alıp verebilme imkanı yok, belki ancak sırt üstü yüzebileceğim, onu da bu sene Temmuz ayında denize gidip denedim ve olumlu etkilerini de gördüm.

sM: Siz Yüzme İhtisas Kulübü'nün sporcusuydunuz değil mi?

ÜT: Kulübe üyeydim ve yüzüyordum ama okulum da vardı. Onun için yarışma olanağım olmuyordu, ama muntazam antrenmanlara katılıyordum, yüzüyorduk, boğazı geçiyorduk. Akıntıya karşı mavnaya takılacak sın, akıntıya karşı çıkacak sın ta Kuzguncuk'a kadar... Oradan çıkarsın.

sM: Peki, bu 55 senede keşke şunu da yapsaydım dediğiniz bir şey var mı?

ÜT: Hiç kuşkusuz, insanın içinde devamlı bir şeyler üretmek dürtüsü var. Hala var ama gücüm yetmiyor ben şimdi başımı eğerek çalışmıyorum.

sM: Modifiye edilebilecek bir tablayla bir şey yapılamaz mı? Şu rahatsızlığınız olmasa inanıyorum ki, aktif olacaksınız ve iyi şeyler yapacaksınız.

ÜT: Tedavi sürecim devam ediyor hala. Herhalde seneye bu zamanlar daha iyileşmiş olabilirim.

sM: Sizin bir an önce sağlığınıza kavuşup yine aramızda olmanızı diliyoruz. Bu zor koşullarda bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

BAYBURT BAKSI MÜZESİ

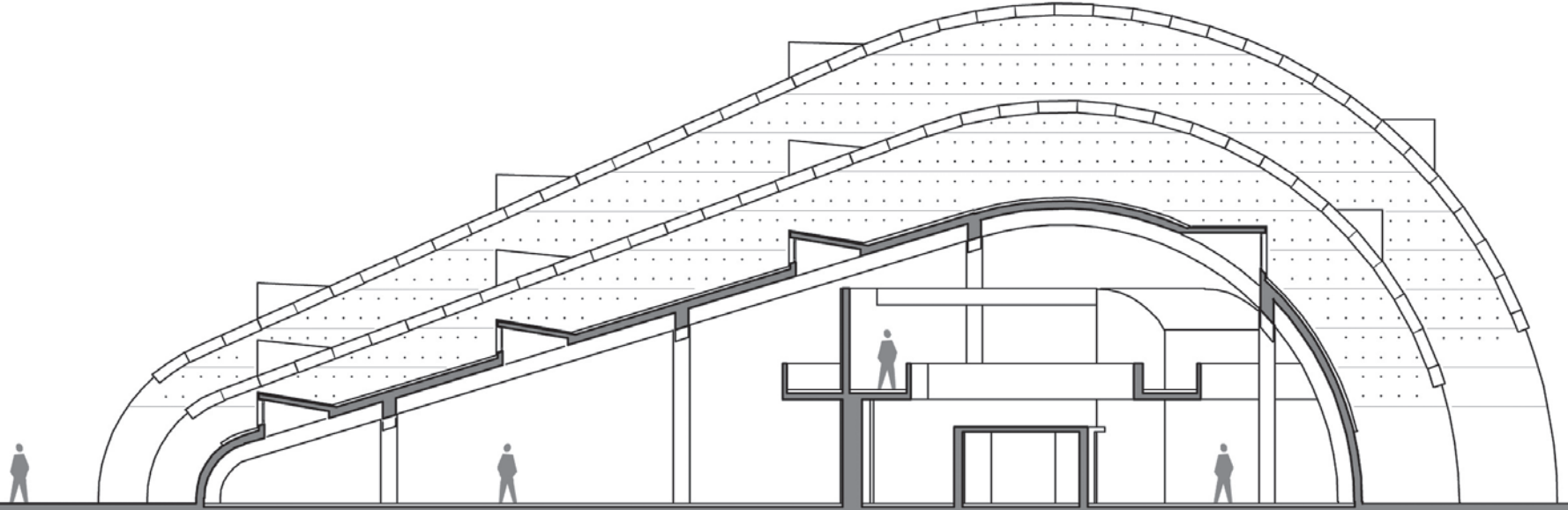
HALK SANATLARI ARAŞTIRMA UYGULAMA MERKEZİ

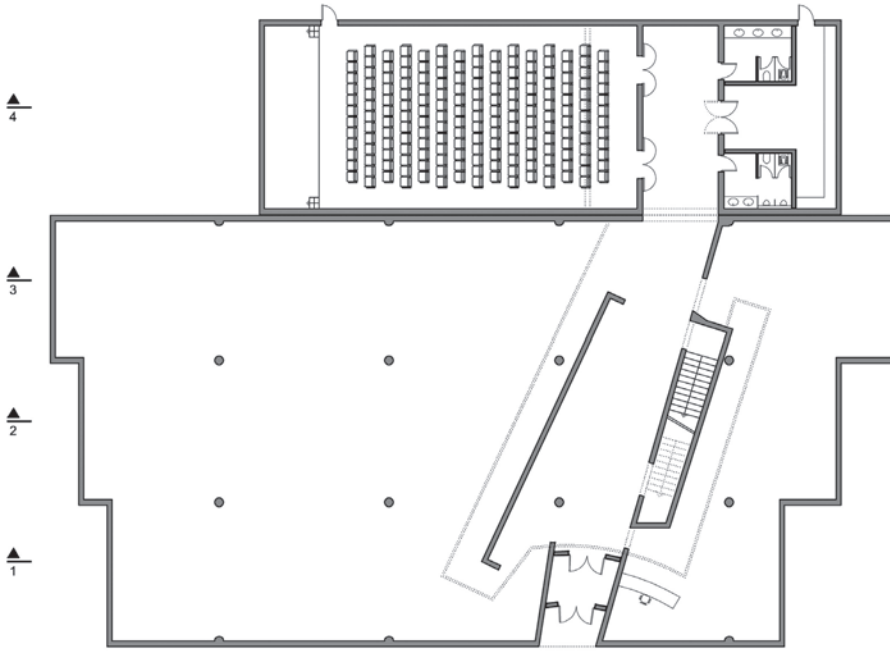
Zaman zaman benden bir yapıyı anlatmamı isterler; onu nasıl ve ne şekilde tasarladığımı sorarlar. Anlatmakta güçlük çekerim çünkü yapı nasıl yapılır sorusunun cevabı; bir roman, bir şiir nasıl yazılır, bir müzik nasıl bestelenir sorularına cevap aramak gibidir...

M. Sinan Genim

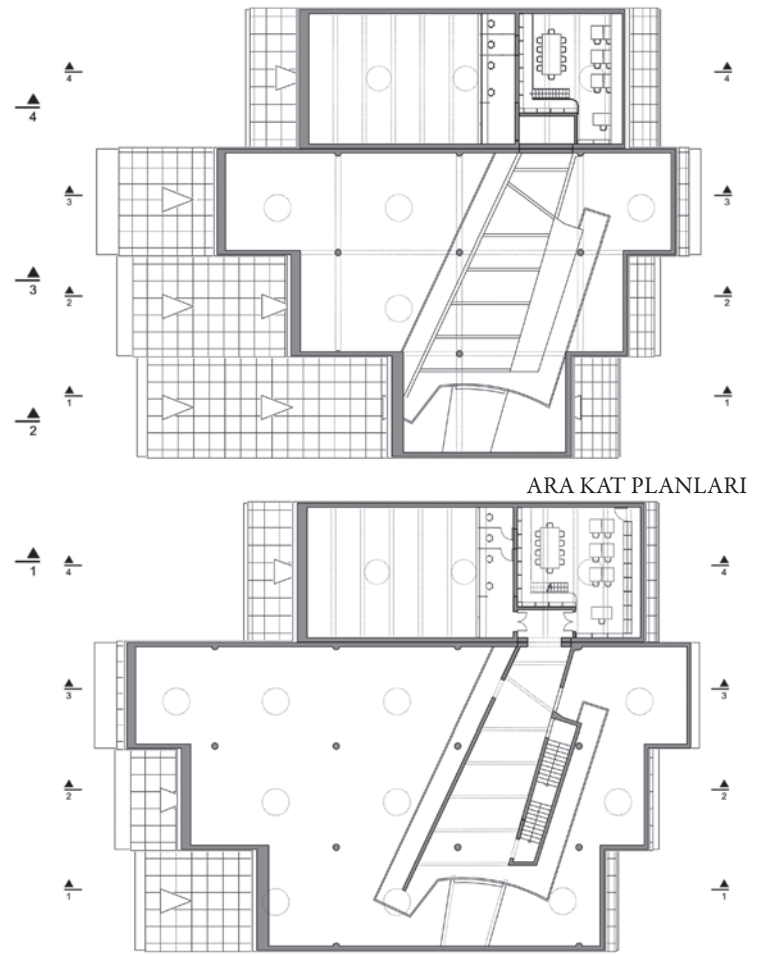
Bayburt Türkiye'nin başkenti Ankara'ya 864 km. uzaklıkta, Doğu Anadolu sınırları içinde küçük bir il merkezidir. Bayburt'a 60 km. kadar uzakta yeni adı Bayraktar, eski adı Baksı olan küçük bir köyün yaklaşık 5 km. kadar dışında Çoruh vadisine bakan tepeler dizisinin oldukça mütevazı bir tepesine müze ve araştırma merkezi yapma isteği, bu köyde doğan Ressam Prof. Hüsametdin Koçan'ın en büyük isteğiydi. Koçan bu amaçla "Baksı Kültür Sanat Vakfı"nı kurmuştu. Çeşitli müzakereler yaparak projeleri tartıştık; hemen hepsi yüksek maliyetli, bakımı zor yapıları. Sonunda Koçan'la bir noktada anlaştık. Bir ressam olarak taşıyıcı sistem, ısıtma, aydınlatma gibi fonksiyonları dikkate almaksızın bir yapının gerçekleştirilebileceğini düşünüyordu. Bir süre maket benzeri objeler, eskizlerle çalıştık. Sonrasında Çoruh nehrini oluşturan vadiyi çevreleyen birbiri üzerine yığılmış tepeler bana ilham verdi. Vadi yönünden bakışta birbirine yaslanmış üç kütle, diğer yönden ise bu kütlelere destek veren ve yapının arazi ile buluşmasını yumuşatan tek bir kütle... Kışın büyük oranda kar altında kalan bölgede, kara karşı da korunaklı bir yapı...

1-1 KESİTİ

ZEMİN KAT PLANI

ARA KAT PLANLARI

Proje Adı: Baksı Müzesi Halk Sanatları Araştırma Uygulama Merkezi

Proje Yeri: Bayburt, Merkez, Bayraktar Köyü, Çayırılar Mevkii

Mimar: M. Sinan Genim

Yardımcı Mimarlar: Belma Barış Kurtel - Özgen Esen-Naime Alaybaşı

İşveren: Baksı Kültür Sanat Vakfı

Proje Tarihi: Aralık 2003-Mayıs 2004

Yapım Tarihi: 2004-2010

Arsa Alanı: 20.000 m²

Toplam İnşaat Alanı: 3752 m² Müze Alanı 1568.70 m²

Danışman: Hüsamettin Koçan, Metin Koçan

Statik Proje: Fonksiyon Mühendislik, Attila Çaydamalı - Feridun Gültekin

Elektrik Projesi: Anel Grup - Rıdvan Çelikel

Mekanik Projesi: Anel Grup - Rıdvan Çelikel

Ana Yüklenici: Baksı Kültür Sanat Vakfı

Yapım Türü: Betonarme

Fotoğraflar ve Tarihi: Kerim Ayhan Yanık, Ekim 2009

20.000 m² büyüklüğünde bir alan üzerinde projenin tasarımına ve mühendislik disiplinleri ile koordinasyon aşamasına geçtik. Öncelikle yöresel teknikleri inceledik, kısa sürede bu yapıyı yöresel teknik ve malzeme ile yapmamızın mümkün olmadığını gördük. Bayburt merkezindeki bir hazır beton firması ile birlikte çalışabileceğimizi tespit ettik. Yapının taşıyıcı sistemini üç açıklıklı olarak planlandık ve BS. 20 kalite hazır beton ile BÇ. 3 nitelikte çelik kullanımına karar verdik. Bir etnografya müzesi yapacaktık ve giderek yok olan çevre değerlerini geleceğe intikali için muhafaza etmeyi amaçlıyorduk.

Yapının dış görünüşündeki kütsel tesirin iç mekanda hafifletilmesi gerekiyordu. 7,50 metre aks aralığı ile oluşturulan üç açıklıklı, her aksta dört, toplamda sekiz kolon ile taşınan 840 m²'lik tek bir sergi salonu tasarladık. Bu salonda hem geleneksel sanatlardan hem de çağdaş Türk sanatçı eserlerinden örnekler yer almaktadır. Gerideki 10,30 metre açıklıklı, dilatasyon ile ayrılmış bölümü ise 150 kişilik konferans salonu ve teknik hacimler olarak tasarladık. Üç açıklıklı ana bölümde, eğrisel örtünün yüksek kısmında bir ara kat planladık; bu hem yapının iç mekanının zenginleşmesini, hem de buradan ana mekanda sergilenen objeleri daha farklı bir açıdan görme imkanını sağladı. Bu ara kat aynı zamanda tek açıklıklı bölümün üst katında düzenlediğimiz 10.000 yayına sahip kütüphaneye de ulaşımı sağlamak için kullanıldı. Yapının üst örtü sistemi beton konstrüksiyon üzerine yapılan su ve ısı izolasyonunu korumak amacıyla çinko ile kaplanmış. Çatı için bu yola başvurmamızın temel nedeni yörede çok yağın ve uzun süre erimeden kalan kar problemidir. Eğrisel çatı formu ve örtü sistemi karın

bir bölümünün akmasını ve çatıya zarar vermemesini sağlamaktadır. Bölgedeki geleneksel yapıları incelediğimizde, yapının yan cephelerine pencere açmanın kış şartları içinde olumsuz sonuçlar doğuracağını gözlemledik. Bu nedenle bölgedeki çoğu geleneksel yapıda olduğu gibi yapı içine ışığı çatıdan almaya karar verdik. Yapının cephelerini suya dayanıklı kimyasallar katılmış brüt beton olarak bırakmak istedik. Ancak monoton cephe etkisini azaltmak için cephelere eşit aralıklı yaklaşık 30 cm. uzunluğunda seramik objeler monte ettik. Yaklaşık 1570 m²'lik yapının statik projeleri Fonksiyon Mühendislik, Atilla Çaydamalı, mekanik ve elektrik projeleri ise Anel Grup, Rıdvan Çelikel tarafından hazırlandı. Yapının ısıtma sistemini bu bölgede doğalgaz olmadığı için elektrikle çalışan üfleme sistemi ile çözdük. Bugün müze Baksı Kültür Sanat Vakfı bünyesinde çalışmalarını sürdürmekte olup sürekli sergilere ev sahipliği yapmakta, çağdaş sanat ve yerel sanat atölyeleri düzenlemekte ve bölge halkının katılımıyla yerel halk sanatlarının üretimini ve tanıtımını desteklemektedir.

Günün en konforlu anları **Mas Ofis**'te.

Konforu ve şıklığı bir arada yaşayabileceğiniz mobilyalar Mas Ofis'te.

Showroom

Çetin Emeç Bulvarı No: 41/16 A. Öveçler / ANKARA
T: 0.312 480 22 88 / 480 22 11 F: 0.312 480 22 68

Merkez

Karacakaya Caddesi No:46 Siteler / ANKARA
T: 0.312 350 89 35 / 353 70 56 F: 0.312 350 82 15

Sadelğin ve netliğin tasarıma yansıması...

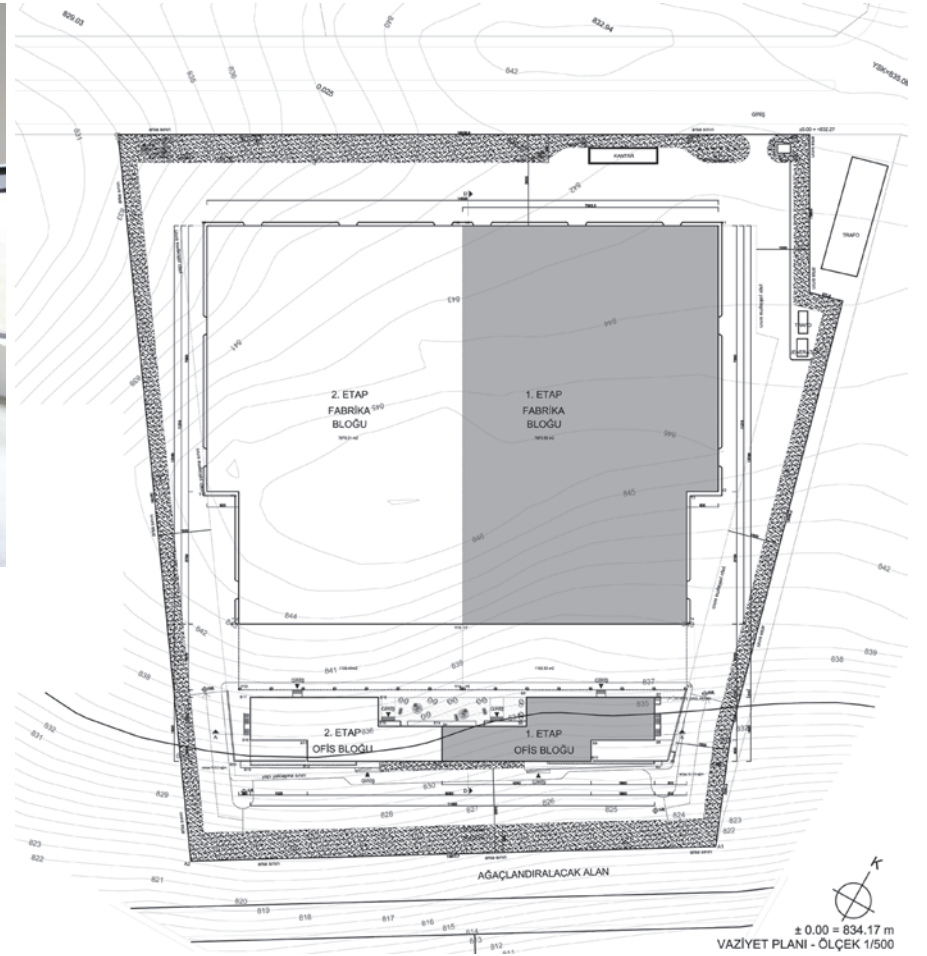
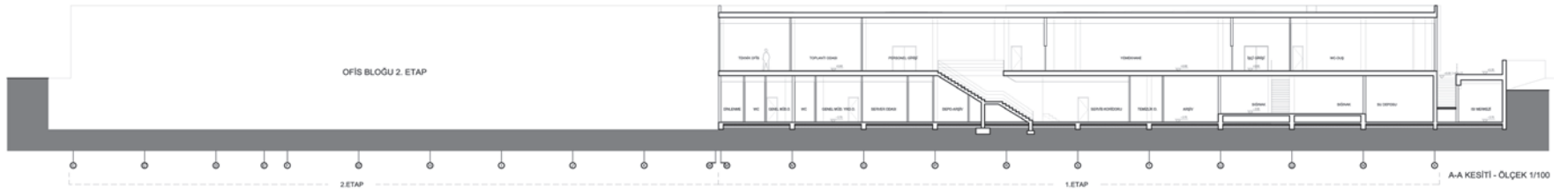
Yapı, Ankara Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde yer almaktadır.

Arazi kuzeyde doğu-batı aksında uzayan sanayi bölgesinin ana arteri, doğu ve batıda komşu parseller ve güneyde Çubuk Çayı Vadisi ile çevrelenmiştir.

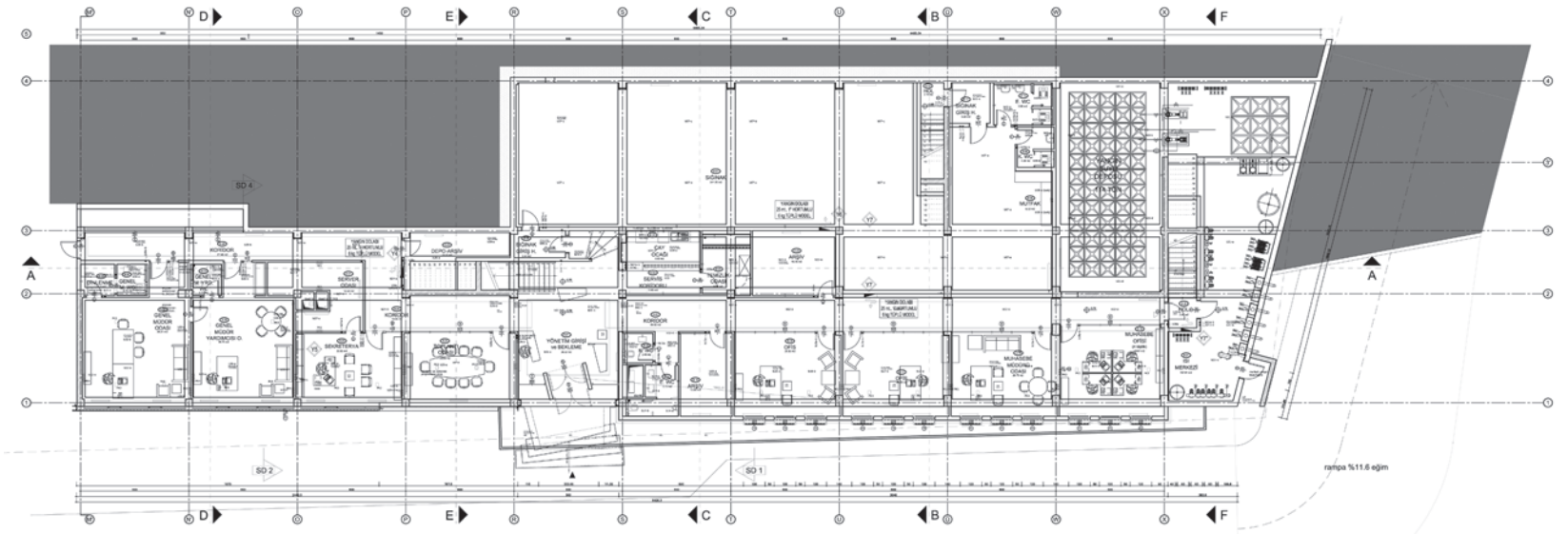
Fabrika'nın işleyişi doğrultusunda yaklaşık 9.500 m² atölye ile 1.850m² ofise yer ayrılmıştır.

Yapı esasen iki etapta inşa edilmek üzere projelendirilmiştir. Halihazırda 1. etap inşa edilmiş durumdadır.

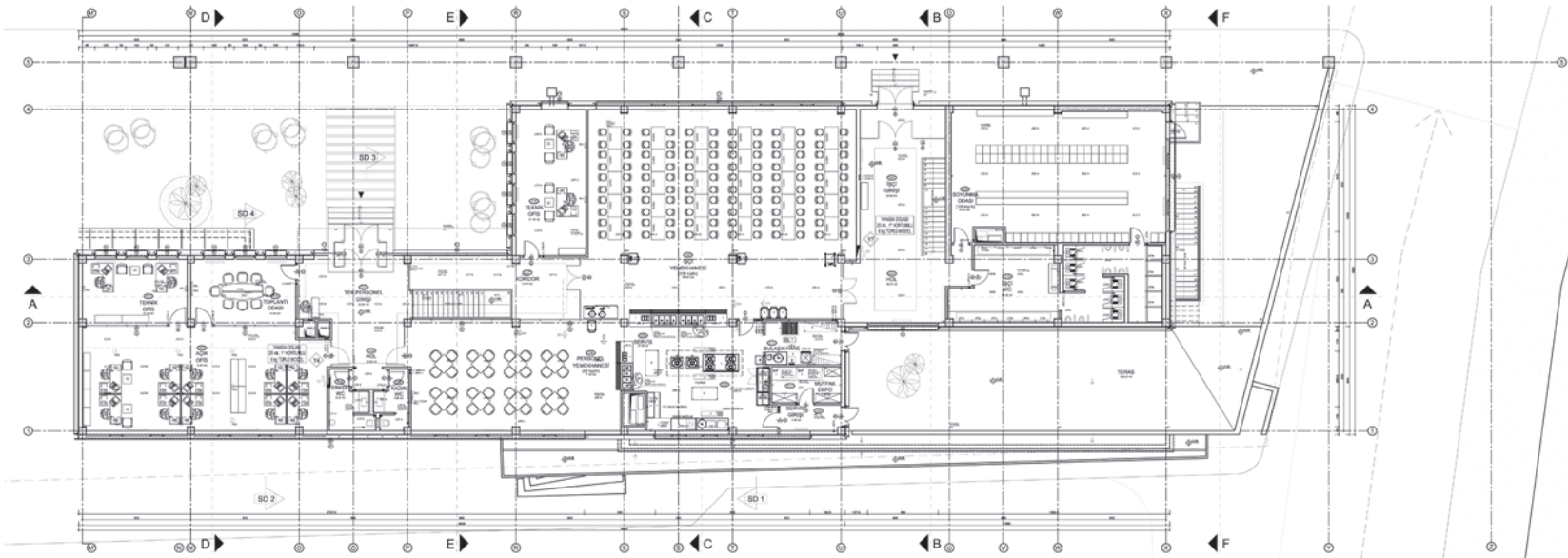
Tasarım aşamasında çevresel faktörler ve çevreyle uyum en az işleyiş kadar göz önünde bulundurulmuştur; ofisler, ayrı bloklar veya atölye kütlelerinin içinde, organize sanayi bölgesinin genelinde yol cephesinde yer almaktadır ancak bu parselde ofis bloğu arazinin yapısına uyum sağlamış, ışık ve ısıdan azami şekilde faydalanabilmek amacıyla ve bir tren yolunun da geçtiği vadinin manzarasına hâkim olacak şekilde yol cephesinde değil, arka cephe olan parselin güneyinde yer almıştır.

Projenin Adı ve Yeri: Çeka Fabrika
Sincan OSB / Ankara
Proje Müellifi: Eda Kutay Mimarlık
Tasarım Ekibi: Y.Mimar Eda Kutay,
Mihriban Sarı, Yelda Özden, Şule Abacı,
Melda Aydan, Fulya Üsküp
Statik: İnşaat Müh. Oktay Bozkurt
(Artı Proje)
Mekanik: Mehmet Kaplan
Elektrik: Sinan Evkaya
İşveren: Çeka Beton Kalıbı İmalat İnşaat
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Projenin Alınış Yöntemi
(İhale, Yarışma, teklif vb.): Teklif
Proje Yılı: 2011-2013
İnşaat Alanı: 11.082,70 m²

OFİS BLOĞU 1. ETAP BODRUM KAT PLANI (-3.70 KOTU) - ÖLÇEK 1/100
BODRUM KAT EMSALE DAHİL ALAN= (1929.42 - 879.41) / 2= 1050.01 / 2= 525.00 m²

OFİS BLOĞU 1. ETAP ZEMİN KAT PLANI (±0.00 KOTU) - ÖLÇEK 1/100
ZEMİN KAT EMSALE DAHİL ALAN= 1541.38 - (1.17+1.62+0.73+0.73+1.62+1.28+6.76+8.8+6.76)= 1503.11 m²

İşleyiş açısından ise fabrika bloğu ağır nakliye araç sirkülasyonuna hizmet verecek şekilde yol cephesinden arka cepheye doğru ilerleyen bir üretim hattının kabuğunu oluşturur. Yol kotunda yer alan fabrika kütlesi ile ofis bloğu arasında bir yüklemesundurması mevcuttur. Bu sundurma ofis ve fabrika bloklarını ses, titreşim gibi sorunlar açısından ayrılmasını sağlarken fabrika-ofis çalışanlarının bu iki kütle arasındaki sirkülasyonunun dış hava koşullarından etkilenmesini en aza indirmeyi amaçlamıştır. Ofis bloğunda, fabrika ile aynı kotta, soyunma odaları, duşlar, yemekhane gibi işçilerin kullanımındaki işlevler yer alırken, arazinin güneyde vadiye inen yamacının eğiminden faydalanarak bir alt kotta da yapı, araç ile yaklaşım ve misafir otoparkından ulaşılabilen yönetim ofislerini barındırır. Parselin vadi yamacındaki eğiminden faydalanılarak yönetim katının alt kotta oluşturulması parsel dışına kazı toprağı atılmamasına imkân vermiş, sanayi bölgesinde çevre ve görüntü açısından sıkıntı yaratan kazı toprağı depolanmasına sıklıkla rastlanmasına karşın bu projede konuya hassasiyet gösterilmeye çalışılmıştır.

her işin bir dehası var

Arcora®
CUSTOM MADE FURNITURE

www.arcora.com.tr

BOZÜYÜK OTOBÜS TERMİNALİ

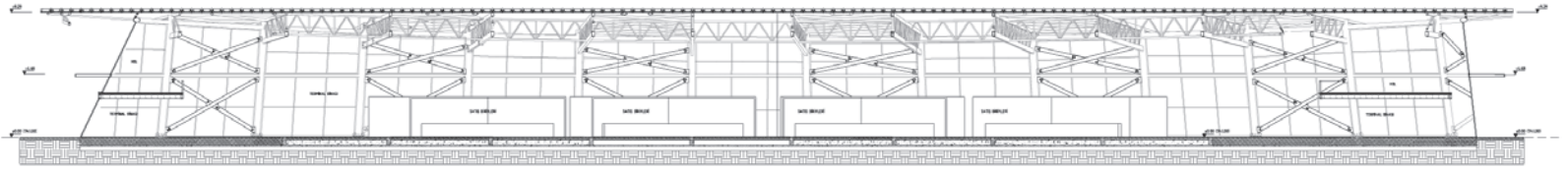
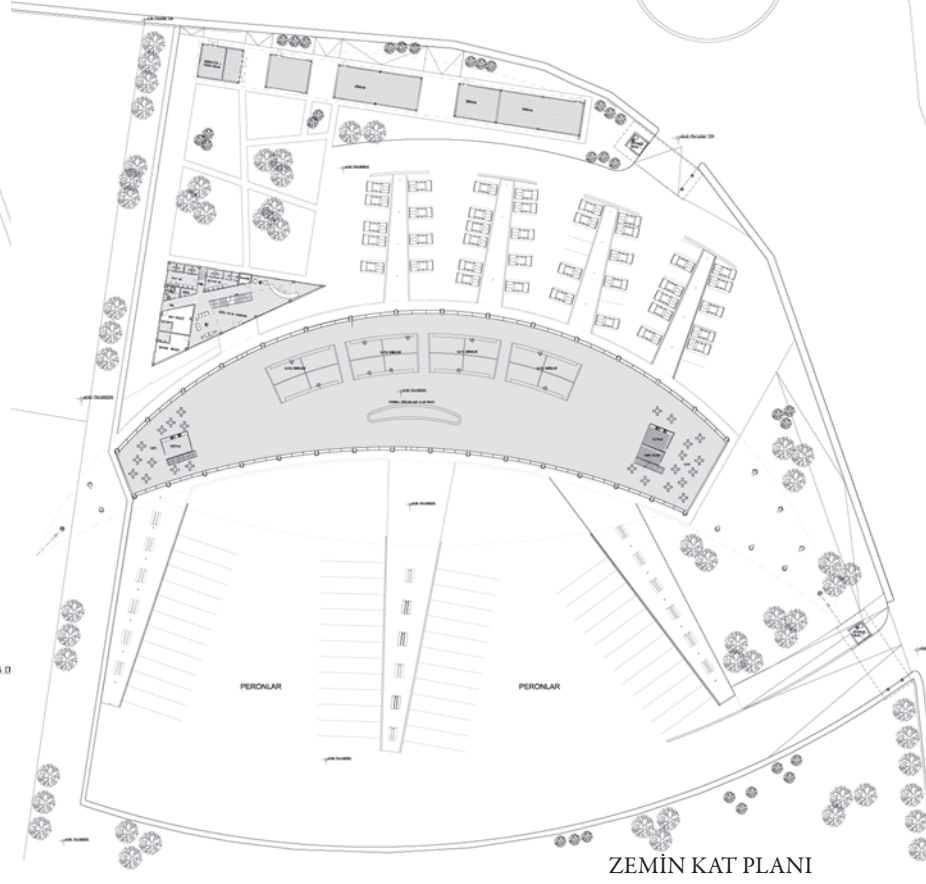
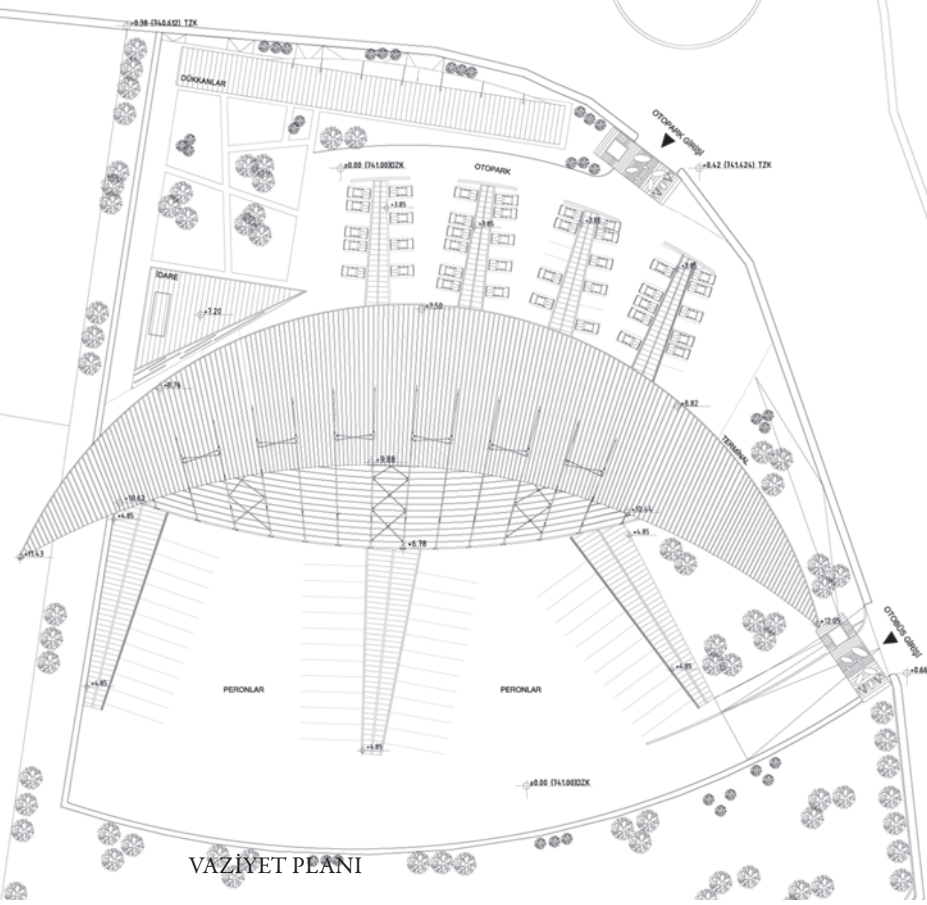

“... yapılaşmış çevrede varlığını hissettirmeye ve seçkinleşmeye başlayan bir yapı...”

Doç. Dr. Osman Tural

Nisan 2013'te ihalesi yapılan ve 2014 yılının ikinci yarısından itibaren hizmet vermeye başlayan Bozüyük Terminali, kuzeyde kent merkezine bakan cephesi ve özellikle çevreyolu üzerinden algılanan güney cephesiyle dahil olduğu yapılaşmış çevrede varlığını hissettirmeye ve seçkinleşmeye başlayan bir yapıdır. Bir önceki yerel yönetim zamanında tasarımına başlanan terminal, yönetim değişikliği sonrası bugünkü yerel yönetim zamanında hizmete açılmıştır. Tasarımdan uygulamaya kadar geçen sürecin karmaşık yapısından kaynaklanan kimi durumlar (ihale koşulları, seçimler, yönetim değişikliği vb.) bir önceki yönetimin tasarlattığı ile yeni yönetimin tasarlanan proje üzerindeki tasarruflarını karşı karşıya getirmiştir. Uygulama süreci yönetim değişikliğinden olumsuz etkilenmiştir. Resmi bir kurumun proje elde ediş yöntemi, projenin yönetimi ve tasarımdan uygulamaya değin uzanan süreçlerde ortaya çıkabilecek muhtemel sonuçları tahmin etmek zor olmasa da bu sorunlara işveren tarafında yaşanacak yönetim değişikliğini ekleyerek bakmak bizi terminal yapısının tasarlandığı şekliyle yapılmasının iyimserlik olacağı sonucuna götürecektir.

Günümüzde kentler için bir kapı özelliği taşıyan, yakın zamanlara değin kent merkezinde kalarak kentsel ulaşım sistemine şehirlerarası trafik yüküyle katılan dönemin terminallerine yönelik alınan ulaşım planlaması ve yer seçimi kararları Bozüyük Terminali için de geçerlidir. Eskişehir-Bursa/Bilecik-İstanbul ve İstanbul-Bilecik/Kütahya yönü güzergahının kavşağında konumlanan bir yerleşimin şehirlerarası trafik yükünü yıllarca kent merkezi üzerinden çevreyoluna aktarması, belki de bu yüzden şehirlerarası ulaşım planlamasını zorunlu hale getirmiştir. İlçe, merkezden geçen İsmet İnönü Caddesinin güney ve kuzeyinde lineer bir gelişme göstermiştir. Yakın zamanlara kadar transit geçişler ilçe merkezinden de geçen doğu-batı yönünde lineer uzanan İsmet İnönü Caddesi üzerinden sağlanmıştır.

Çevreyolunun ilçe merkezinden geçtiği dönemlerde bir terminal görevi görmese de yolcu indirme bindirme işlevi merkezde yol üzerinde konumlanan birkaç otobüs firması yazıhanesi tarafından üstlenilmiştir. Bu durum, ilçenin güneyinde konumlanan yeni çevre yolunun hizmet vermeye başlamasına kadar sürmüştür. Yeni çevre yolu yerleşkenin dışında olmasa bile merkezin güneyinde doğu-batı hattında kesintisiz bir ulaşım sağlayacak şekilde planlanmıştır. Böylece İsmet İnönü Caddesi şehirlerarası araç yoğunluğunu yeni çevreyoluna aktarmıştır. Bu planlama kararı kaçınılmaz olarak bu yol üzerinde yeni yerleşme hareketine zemin hazırlamıştır. Şüphesiz ilçenin artan nüfusu, yeni yerleşim alanlarının ilçenin güneyinde yer seçmesi, İnegöl ve Kütahya bağlantılarının güneyde yer almasının böyle bir planlamada önemli katkısı vardır. Bu bölgeye yönelik her yeni yerleşme kararı ulaşım talebini beraberinde getirmiş, her ulaşım kararı da kaçınılmaz olarak yeni bir yerleşme hareketinin kaynağı olmuştur. Bu yüzden, Bozüyük çevreyolu üzerinde ve çevresindeki yapılaşmada konuttan eğitime, sanayiden ticarete büyük artış yaşanmıştır.

Bozüyük terminali, böyle bir planlama sürecinin sonunda yeni çevreyolu üzerinde planlanan yeni yapılardan biridir. Diğerleri, potansiyel kullanımı öngörerek çevreyolunun batı çıkışında mola ve dinlenme, yeme-içme ve alışveriş hizmeti sunan tesislerle çevreyoluna katılmışlardır. Diğer yapılar kadar terminalin de kırsal ya da şehirlerarası ulaşım ne yoğunlukta hizmet sunacağını zaman gösterecektir ancak çevreyolu üzerindeki diğer tesisler gibi terminalin de potansiyel büyüklüğe sahip olduğu söylenebilir. Bozüyük terminali, halihazırda mimari programında yer alan işlevlerin yer aldığı üç ayrı yapı yerine yalnızca terminal yapısıyla hizmet vermeye başlamıştır.

Bozüyük ilçesi yerleşim dokusu, İsmet İnönü Caddesi ve yeni çevreyolu ile terminal alanı.

Mimari: Piray Mimarlık

Tasarım Ekibi: Ufuk Toktaş, Oğuzhan Telci, Esra Erdem

Statik: Piray Mimarlık

Mekanik: T2 Mühendislik

Elektrik: Nursoy Mühendislik

İşveren: Bozüyük Belediyesi

İnşaat Alanı: 5300 m² arsa alanı içinde 800 m² kapalı alan

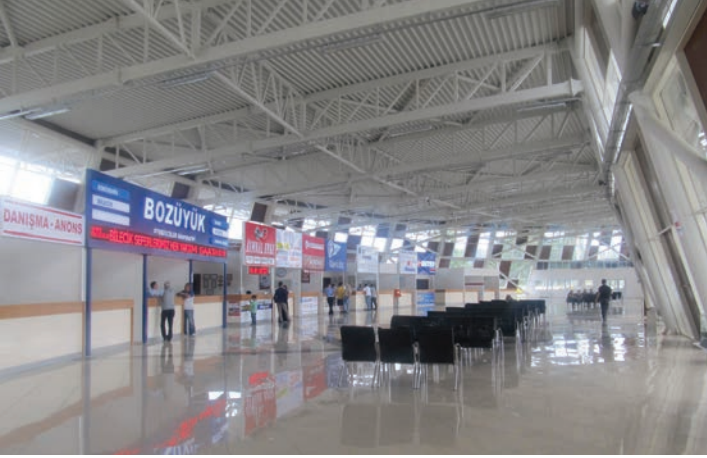
Biçim, kurgu ve mekansal ilişkiler açısından tasarımı tartışılır üç ayrı yapının yeni yerel yönetimin tasarruflarında etkisi olmuş mudur bilinmez ancak mevcut yapının nesnel gerçekliği terminalin bu haliyle de hizmet sunabildiğini (!) ya da mevcut halinde olduğu gibi bilinmeyen geleceğinde de işlevsel eklemlenmelerin olabileceğini göstermektedir. Mimari programa göre önerilen tasarımda biçimsel ve işlevsel problemler kendini açıkça hissettirmektedir. Terminal bloğu ile yönetim ve dükkanlar bloğunun biçimsel dili, özellikle terminal ve yönetim bloğunda cephe, saçak, işlev, dış mekan ve mekansal ilişkiler açısından tartışmaya açıktır. Lineer dükkan bloğunun geçirgen yapısı da konumlandığı alan için tanımsız kalmakta ve terminal-dükkanlar ilişkisinin sorgulanmasına neden olmaktadır. Mimari programın bağımsız olarak üç ayrı blokta yer alması ya da her üç blok arasındaki ilişkinin mekanın kullanıcısı aynı olmasına karşın yalnızca dış mekan üzerinden sağlanıyor olması bu sorgulamayı haklı çıkarmaktadır. Bozüyük terminali mimari projeleri ile inşa edilen terminal binası karşılaştırıldığında da bazı farklılıkların olduğu görülür. Yönetim bloğundaki işlevlerin bazıları (mescit, tuvaletler, idari ofis, zabıta vb.) inşa edilen terminal bloğu içine eklenmiştir. Böylece yönetim ve dükkanlar bloğu inşa edilmemiştir. Gereğesi ne olursa olsun bu durum Bozüyük Terminali Projesinin yerleşim kararlarını ve özellikle de terminal bloğunun işlevsel yapısını olumsuz etkilemiştir.

Yerleşim kararları açısından terminale araçla yaklaşım Seramik ve Dikilitaş caddeleri üzerinden sağlanmaktadır. Şehirlerarası otobüsler Seramik Caddesi üzerinden, özel araçlar, taksiler ve servis araçları ise Dikilitaş caddesi üzerinden terminale giriş yapmaktadır. Seramik Caddesi, ilçe merkeziyle terminal arasındaki bağlantıyı sağlayan ana güzergah konumundadır. Eskişehir yönünden çevreyolu bağlantısı, üst kottaki karayolundan Seramik caddesine rampayla inen bir bağlantı yolu ile gerçekleşmektedir. Bilecik ve Bursa yönünden ulaşım ise, çevreyolunun altından Seramik caddesine bir rampa olarak uzanan bir başka bağlantı yolu ile sağlanmaktadır. Bu yol, çevreyoluyla kesintiye uğrayan ilçenin güney kuzey bağlantısını da çevreyolu altından birleştirmektedir.

Mevcut terminal binası, araziye doğu-batı eksenli boyunca bir yay gibi uzanarak konumlanmaktadır. Yapının bu şekilde yerleşme tercihi arazi kullanımı açısından güneyde ve kuzeyde iki kullanım alanı sunmaktadır. Böylece şehirlerarası otobüs/minibüs, özel araç ve yolcu trafiği doğal olarak ayrışmaktadır. Güneyde 44 araçlık indirme ve bindirme peronları, kuzeyde ise terminalin potansiyel kullanıcılarının özel araç, taksi ve servis otopark alanı yer almaktadır. Otopark alanından binaya

geçiş dışbükey yüzeyin batı tarafından kendini cephe karakteri içinde gizleyen bir kapıyla sağlanmaktadır. Dışarıdan bakıldığında çok hissedilmese de özellikle iç mekanda proje ile uygulama arasında belirgin farklılıklar olduğu gözlenir. Projesinde yay formunun doğu ucunda zemin katta bir kafeterya ile pano odası, +3.30m. kotunda ise bekçi odası ve iki ofis yer alırken, batı ucunda zeminde kafeterya ve +3.30m. kotunda ise klima santral odası yer almaktadır. Mevcut yapı ise, özellikle doğu ve batı ucundaki işlevler açısından tasarlandığı halinden farklılık gösterir. Terminale otopark yönünden, bir başka ifadeyle kuzey cephesinin hareketli dokusu içinde tanımsız kalan kapıdan girişte yapı solda bilet satış ofisleriyle bütünleşen bekleme holüne açılırken sağda, yay formunun batı ucunda tasarlanan kafeterya yerine zemin ve birinci katta yönetim bloğundan aktarıldığı düşünülen servis hacimleriyle (mescit, tuvaletler, idare, zabıta vb.) sonlanmaktadır. Servis hacimlerinin orta hole yönelen duvarı terminalin iç mekanda yay formundan kaynaklanan ya da beklenen bitişi kesintiye uğratmaktadır. Dolayısıyla özellikle iç mekandaki tümel mekan etkisi kesinlikle ortadan kalkmaktadır. Bunun tersine, yay formunun doğu ucunda projesinde birinci katta yer alan işlevler kaldırılarak zemin kattaki kafeterya ve pano odası üzeri +3.30m. kotunda bütünüyle bir iç teras dönüştürülmektedir. Yolcu bekleme holü içinde terminalin batı bölümündeki işlevler kendini duvarlar arkasına gizlerken doğu bölümdeki kafeterya ve birinci katta yer alan teras bu tümel mekan içinde kendini açıkça hissettirir. Bu bölüm, servis mekanlarının tersine eğimli çatı yüzeyi altında tümel mekanın süreklilik etkisini güçlendirmektedir. İç mekanda, terminalin kuzey cephesinden dar bir koridorla ayrılan, güneyde bir bekleme ve dolaşım alanı hazırlayan on altı bilet satış ofisinin yer aldığı dört ünitenin baskın yapısı görülür. Bilet satış ofislerinin tek katta çözümlenmiş olması ve çatı örtüsü ile arasındaki belirsiz ilişki bir bitmemişlik izlenimi yaratmaktadır.

İç mekanın ortasında, bilet gişelerinin önünde güneye yönelen bir yolcu bekleme alanı bulunmakta, bekleme alanının iki başından peronlar bölümüne iki ayrı kapı ile ulaşılmaktadır. Peronlar bölümü, güneydeki içbükey cepheye dışbükey olarak asılan en geniş yerinde 8m. genişliğinde polikarbon bir saçak altında bekleyenlerini ağırlamaktadır. Açık bekleme alanını örten saçak on iki noktadan ana terminalin güney cephesinin taşıyıcılarına asılmaktadır. Terminalin dıştan algılanışı sırasında izlenen güçlü saçak etkisi özellikle binanın içbükey cephesine dışbükey olarak eklemlenen saçakaltında da kendini açıkça hissettirir. Terminalin dış mekanında bir bekleme alanı oluşturan saçakaltı kendisine dik

olarak eklemlenen üç lineer saçak aracılığıyla peronlarla bütünleşir.

Mimari projesinde bulunmasa da uygulama sırasında binaya doğu yönündeki saçak altından da bir giriş yapılmıştır. Bu girişin bir yaya hareketiyle ilişkilenebilmesinden çok kafeteryayı kullananların dış mekana çıkması (temiz hava almak, sigara içmek vb.) ve taksi durağının terminalin doğu ucunda yerleşmeye başlaması düşünüldükçe açıldığını söylemek yanlış olmaz. Kafeteryanın kullanıma bağlı olarak doğu yönündeki saçığın altında dışarıya taşması da muhtemeldir. Kafeterya zemin katta kapalı bir mekana/mutfaka sahipken terminalin güney cephesine paralel olarak uzanan bir merdivenle erişilen bir teras ile zenginleşir ki teras, yapının doğu yönünden bekleme holüne geniş bir perspektif sunmaktadır.

Yapının taşıyıcı sistemi çeliktir. Sistem, yay formunun geniş cepheleri üzerinde yer alan ve her iki yönde dıştan terminal iç mekanına doğru eğimli çelik kollar ile bu kolonları birbirine bağlayan makas kirişlerle strüktüre olmaktadır. Makas kirişler, kolonlar arası olduğu kadar kirişler arası bağlantıyı da yapı boyunca sağlamaktadır. Yapı bütününde taşıyıcı sistemdeki kesit kalınlıkları yapıyı ağırlaştırırken kolonlar arasında iki kademede çaprazlama boru profil bağlantı elemanları bu ağırlığı pekiştirmektedir. Yapının güney ve kuzey cephesi her iki yönde yapı boyunca uzanan saçaklarla bu bağlantı elemanlarının yükseklikleri hizasında cepheyi iki parçaya bölmektedir. Yapının alüminyum, kilitleme sistem çatı saçığı, güney ve kuzey cephelerinde cepheden taşarak cepheyi iki parçaya bölen saçığın da üzerini örter. Böylece yapı bütününde farklı genişliklerde yüzeylere eklemlenen saçaklar peronlardan başlayarak çatı örtüsüne kadar yapının farklı kotlarında kendini baskın bir şekilde hissettirir. Formun kendi tasarım dili içinde bu kadar saçığın yeri tartışılır olmakla birlikte özellikle otopark alanından yolcuların girişi yaptığı noktada bir saçığın bulunmaması girişi tanımsız kılmaktadır. Kaldı ki kuzey cephesinden terminale girişin cephenin tekrar eden modüllerinden biri üzerinden olması ve kendini belki de (olması gereken yerde) bir saçakla var edememesi form endişesinin işlevselliği çok da dikkate almadığını göstermektedir. Aynı endişe, doğu ve batı ucundaki yapının bitiş saçaklarında da mevcuttur. Tasarımın biçimden kaynaklanan simetrik yapısı yapının doğu-batı bitiş noktalarında iç ve dış mekanda mekansal kullanım, mekansal etki ve strüktürel etki açısından farklılık gösterir. Özellikle doğu yönündeki saçak, projesinde yer almasa da kafeterya bölümünden çıkanlar için koruyucu bir örtü ya da hemen yanındaki taksi durağına yönelik iç mekanla bağlantıyı sağlayacak bir kapı önü tanımlayan ve koruyan niteliklere sahip olsa

da böyle bir formun bitişi olmadığını bütün çıplaklığıyla sergiler. Bu nedenle, tam da böyle bir form endişesiyle konsol olarak sınırların zorlanabileceği ya da yapının güney cephesindeki saçak gibi asılarak taşınabilmesi muhtemelken saçığı sıfır noktasına kadar strüktüre etmek strüktürü de tartışılır hale getirmektedir.

Yapının cephelerinde kullanılan cam ve ahşap görünümlü alüminyum kompozit kaplamanın da mekandaki etkileri de tartışmayı gerektirir. “Ahşap görünümlü alüminyum” tercihi kullanıcıyı belki de aslını hiçbir zaman fark etmeyeceği bir malzemeye buluşturmaktadır. Herhangi bir nedenle malzemenin aslını kullanmak mümkün değilse “... mış gibi” davranmak da suni bir kabullenmeden öteye gitmeyecektir. Bununla birlikte özellikle cephede kullanılan malzeme açısından iç mekanda önerilen atmosfer (aydınlık, karanlık, ılık, gölge etkisi vb.) cephe kurgusu açısından güney ve kuzey cephelerde benzer karakterdedir. Halbuki güneşin hareketi, saçakların cephelere etkisi ve iç mekânın cephelerden beslenen atmosferi, gün boyunca özellikle güney cephenin güneşten etkilenme durumuna bağlı olarak güney ve kuzey cephelerdeki kompozisyonun farklı olmasını zorunlu kılar. Bu ortama, malzeme türüne bağlı olarak doku ve rengin de girmesi iç mekân ortamını zenginleştirecektir.

Sonuç olarak, hizmete açılan terminal binasının konumlandığı kavşak noktasında yer seçiminin doğruluğunu, projesinin uygunluğunu ve gereksinimlere ne kadar cevap vereceğini zaman gösterecektir. Buna karşın, biçimin gerektirdiği strüktürel çözümlerin bina bütününde gerçekleştirilmemesi, tasarımın özellikle dış mekandan ayrılarak iç mekanda standart mimari dile dönüşmesi, teknik işlevlerin strüktürel birlikte binaya özgü hale getirilememesi gibi temel sorunlara karşın terminal yapısının şimdiden çevreyolu üzerinde seçkinleştiğini söylemek mümkündür. Seçkinleşemeyen iş alım, iş yapım süreci ve koşulları, ihale yöntemi, proje yönetimi ve yerel yönetim değişikliği gibi durumlar karşısında sürecin yönetilememesidir. Bir tasarımı var eden koşulları ve süreçleri dikkate almamak kadar bu süreçlerin herhangi bir noktasında sürece dahil olarak tasarımı ve tasarımcıyı yok sayan uygulamalar yapmak da tasarımı zedeleyecek ve uygulamaya olumsuz yansıtacaktır. Bu yüzden, gereksinimler karşısında tasarımcının öngörülerini ve ideal yaklaşımlarını tasarım sürecinin geleceğini etkileyecek potansiyel değişiklikleri dikkate alan bir uzlaşma alanına dönüştürmek, büyük oranda sürecin sahiplenebilme ve kontrol edilebilmesini sağlayacaktır.

1 ve 2 NO'LU AR-GE ve İDARE BİNALARI

Teknopark İstanbul 1 No'lu

Arge Yapısı Davetli Proje Yarışması'nda birincilik ödülü alan
proje uygulandı.

Tasarım Ekibi: Hüseyin Bütüner,
İşıl Sencar Ertosun

Yardımcı Mimarlar: Berna Kerimoğlu
Bozdağ, Sevdil Coşkun Aydoğan,
Hatice Baştabak, Aslı Çağlar, Gülcan Ozan,
Burcu Bilgenoğlu Umur, Deniz Hıdıroğlu,
Tülin Göçer Munzur, Tulu Tohumcu

İşveren: Teknopark İstanbul A.Ş.

Proje Tarihi: Temmuz 2010 – Ağustos 2011

Yapım Tarihi: Ekim 2011 – Aralık 2013

Statik Projesi: Taylan Karabey

Elektrik Projesi: Dilek Dörter

Mekanik Projesi: Onur Tuğa & Ayhan Coda

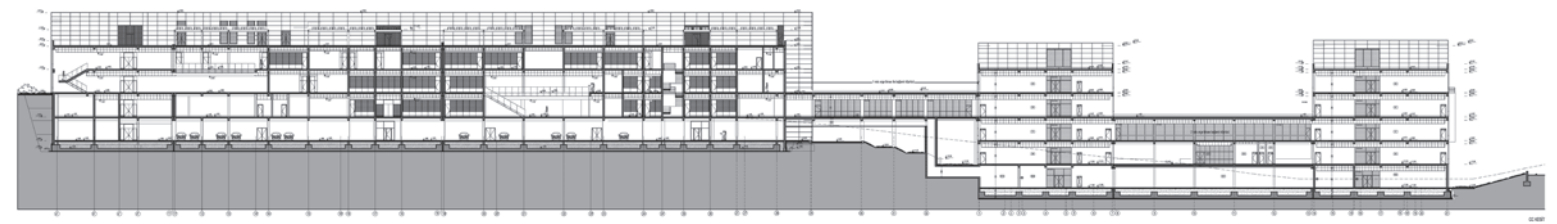
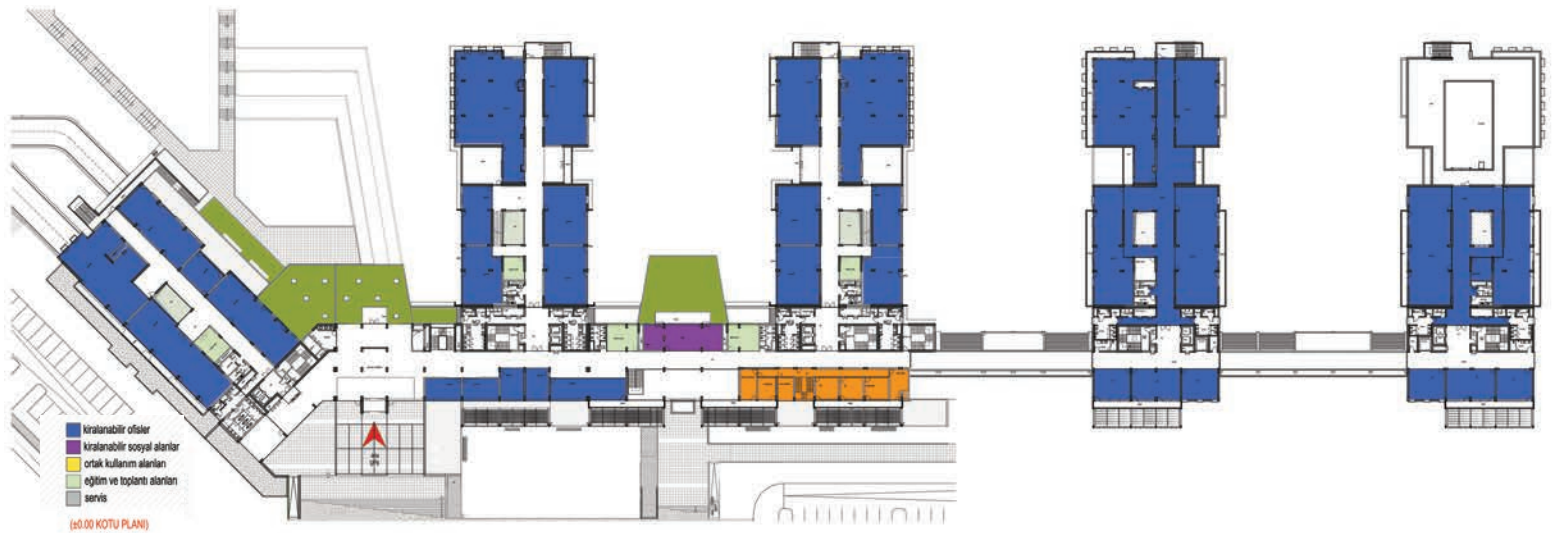
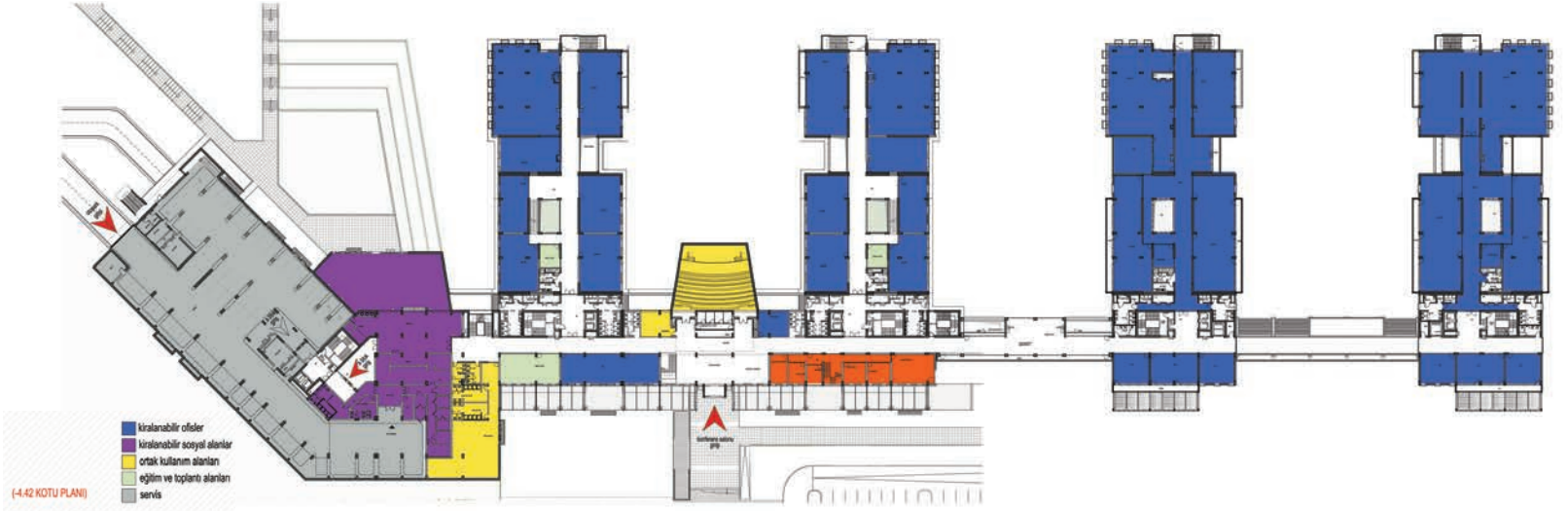
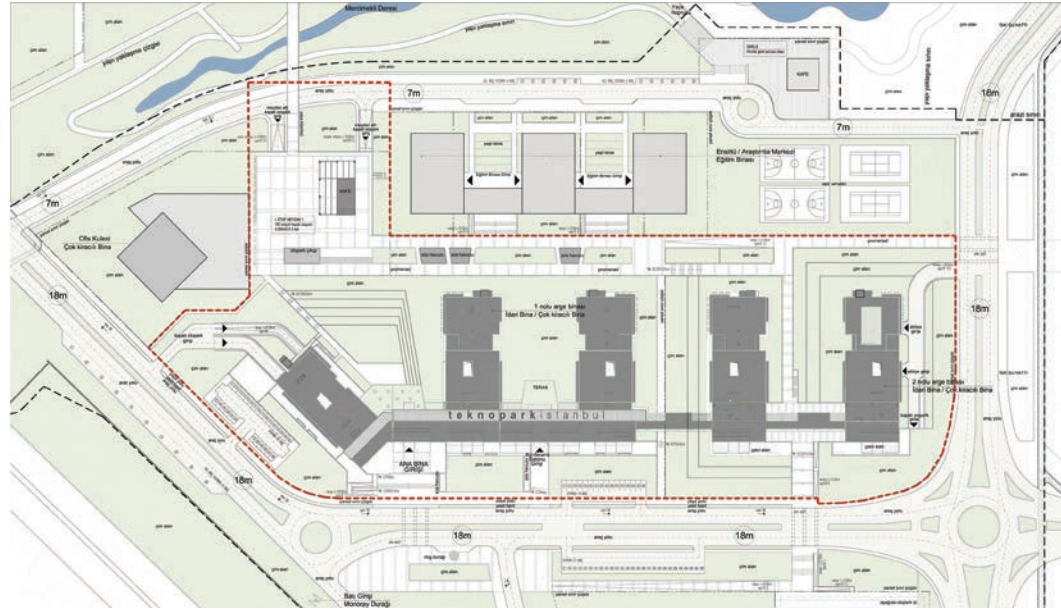
Projenin Aldığı Ödüller: Teknopark
İstanbul 1 No'lu Arge Yapısı Davetli Proje
Yarışması – 1.Ödül

Teknopark İstanbul 1 no'lu Arge yapısında, eğime paralel yerleştirilmiş birimler şeklindeki kitlesel şema, Teknopark master planında öngörülen genel yerleşim yönünde geniş avlular oluşturacak şekilde kurgulanmıştır.

Söz konusu plan şeması Teknopark ölçeğinde bir açık mekan-kitle tipolojisinin yorumlanması ötesinde, yarışma programının öngördüğü farklı şirketlerin ofis kitlelerinin bağımsız ve bir arada algılanabilmesi açısından uygundur. Ana yol tarafında bütün yapıları uzunlamasına birbiriyle ilişkilendiren 'çizgisel' giriş holü-galeri yapısına, Vadi-Park yönünde üç adet ofis kitlesi bağlanarak aralarında iç avlular oluşturulmuştur.

Yönetici şirket ofisleri ve kuluçka merkezi ise ana yola paralel olarak önerilen kitlede konumlandırılmıştır. Giriş holü-galeri yapısı ve diğer ofis birimleri arasındaki yükseklik farkları ile her bir ofis yapısının ana yol ve park tarafından ayrı birimler olarak algılanması ve işlenmesi sağlanmıştır. Parçalı ifadeyi kurumsal anlamda bütünleştiren giriş holü-galeri yapısı projenin gerçek anlamda eksenini oluşturmaktadır. Güney Batı yönünde parçalı bir iklim duvarı ve eğimden kazanılan katlara ışık alınmasını sağlayacak şekilde bir çerçeve yapı olarak tasarlanan bu eksen, bütün kompleks ölçeğinde ön ve arka avlular, ofisler ve sosyal birimler arasındaki mekansal ilişkileri kapsayan bir ara yüzeydir.

Proje Teknopark İstanbul yerleşimi içinde olmanın avantajını değerlendirerek yeşil peyzajla, açık mekanla bütünleşmiş, yapay havalandırmadan çok doğal iklimlendirme biçimlerini öne çıkaran bir tasarımıdır. Kapalı otopark ve giriş holü-galeri yapısı arasında güneybatıdaki çerçeve yapısı izinde bodrum katların bile doğal çevre koşullarıyla ilişkisi sağlanmıştır. 2 no'lu Ar-ge yapısı ile katlı otopark yapısı ise 1 no'lu Ar-ge yapısının projelendirilmesi süreci sırasında ihtiyaçlardan kaynaklı olarak gündeme gelmiş ve proje kapsamına dahil edilmiştir. Bu bağlamda 2 no'lu Ar-ge yapısı 1 no'lu Ar-ge yapısına, kiralanabilir ofis kollarının devamı olacak şekilde bir köprü ile bağlanmıştır.

Tasarımı Etkileyen Kriterler

Esneklik

Ar-ge yapıları zaman içerisinde meydana gelecek, önceden tahmin edilmemiş gelişmelere ve değişimlere ayak uydurabilmeli, fakat temel kararlarında önemli değişimler olmayacak kadar da tutarlı olmalıdır. Binaların iç düzenlemeleri (mekansal organizasyonları) itibarıyla karşı konulamayacak değişme taleplerine en az rahatsızlıkla en kısa sürede cevap verebilmek zorundadır. Üstelik fiziki organizasyon, hem değişiklik öncesinde hem de değişiklik sonrasında ihtiyaçlara azami ölçüde uygun olmalıdır. Dolayısıyla esneklik kavramı sadece değişebilirliği değil uyumlu değişebilirliği düşündürmelidir. 'Tarak' şemanın doğal yapısı ve strüktür sisteminin sadeliği değişiklik olanaklarına cevap verebilecektir. Ofis blokları kendi ölçüklerinde de iç galeriler, ışıklıklar, teraslar ve balkonlar ile günün her saati konforlu çalışma ortamları şeklinde esnek mekanlar olarak planlanmıştır.

İklimsel Uyum

Teknopark İstanbul'da 1 ve 2 no'lu Arge binası tasarlanırken bölgenin iklimine uygun avlulu şema ile kışın güneşten maksimum yararlanılan, yazın ise gölge alanların oluşumuna olanak veren bir yapı öngörülmüştür.

Güney Batı yönünde giriş holü-galeri mekanıyla bütünleşik çerçeve yapı, gerektiğinde katlarda bitkilerle ve gölgeliklerle ana giriş cephesini iklimsel olarak yaşanabilir hale getirecektir. Çevre duyarlı bir yaklaşımın mimari ifadeye katkısının yanında işletme ekonomisi sağlanacaktır.

Arazi Şartlarına Uyum

Mevcut topografyada, yapının yerleştiği alanda her iki yönde de eğim mevcuttur. Arazinin zemin yapısını da dikkate alarak, araziye kademeli oturan bir kurgu benimsenmiştir. Araziye uyumlu yapılaşma hem dış mekanda hem de yapı içlerinde oldukça zengin, dinamik kesitler elde edilmesini sağlamıştır.

Tasarım Yaklaşımı ve İlkeleri

Program ve Kurgu

Yapının tasarımında program verileri irdelenmiş ve buna göre Teknopark ana girişinden itibaren devam eden ana yola paralel çizgisel bir blokta ana girişler alınmış, bu kitlede yönetici şirket ofisleri, kuluçka merkezi, kafeterya ve konferans salonu gibi ortak kullanım mekanları

düzenlenmiştir. Çizgisel kitleye dik şekilde 3 kanat halinde kiralık ofis alanları eklenmiştir. Genel anlamda tarak şema olarak tanımlayabileceğimiz yapının ana yol üzerindeki kenarı bulvarın mekansal sürekliliğini, tanımını sağlayabilecek niteliktedir. Kiralık ofis kitleleri ise arkada; vadi ile ve kampüs geneliyle bütünleşebilecek, aynı zamanda sakin bir ortamda yer alabileceklerdir.

Yönlendirme ve Güneş Kontrolü

Ofis cepheleri kuzey yönünde kontrollü açıklıklar, doğu ve güneyde ise saçaklarla gölgelenmiş geniş açıklıklar olarak tasarlanmıştır. Yapıların tüm açıklıkları için güneş kırıcı sistemler cephe karakterini de oluşturacak şekilde kullanılmıştır. Binanın yüzeylerinde iklim şartlarına uyumlu yalıtım ve kaplama malzemeleri önerilmiştir.

Taşıyıcı Sistem

Taşıyıcı sistem doğal olarak program verilerinin değerlendirilmesi sonucu oluşmuştur. Optimum ölçülerde bir aks sistemi sağlanmış, açıklıkların ekonomik kriterleri zorlamayacağı ölçülerde hareket edilmiştir.

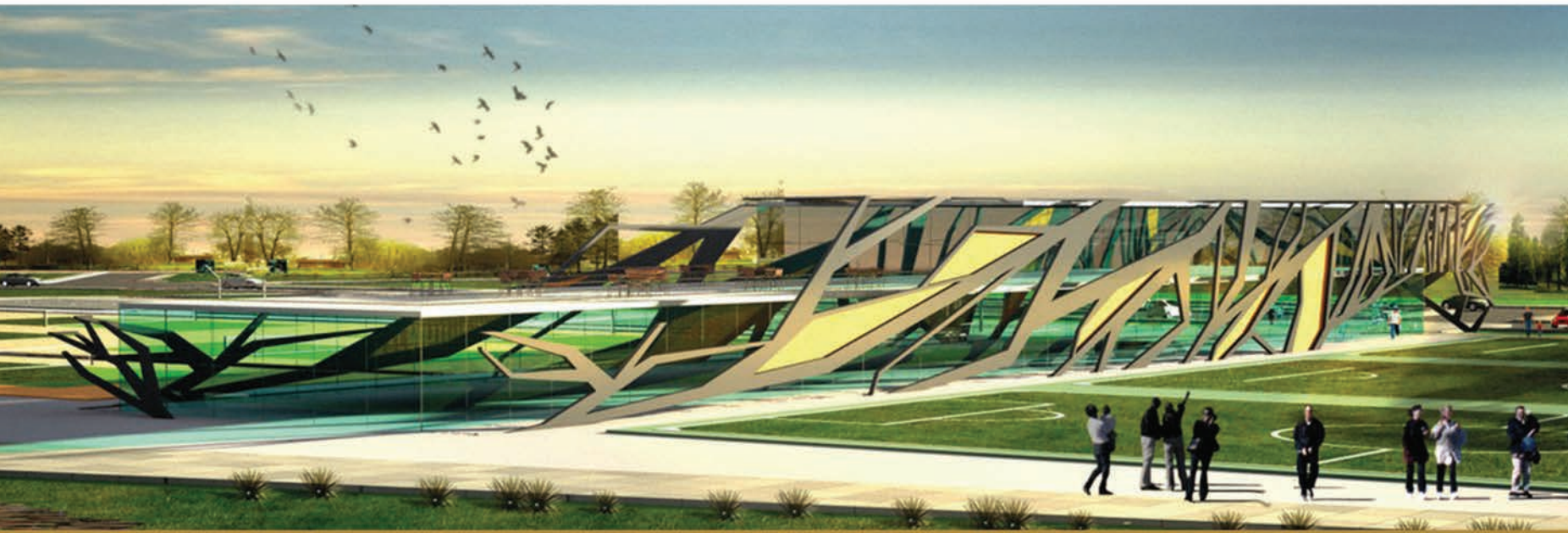
İşinize Taş Koyduk...

Toprağın kalbinde yıllarca bekleyen çok çeşitli doğal taş ürünlerini ustalığımızla birleştirerek, en iyi ürün ve hizmet ile sunmak için buradayız...

FABER YAPI

İnşaat + Doğal Taş Uygulamaları

Denizli - Merkez Tel: 0258 211 66 00-21 • Faks: 0258 211 66 20 Çamlaraltı Mah. Şehit Dr.Munise Özcan Cad. No:10/A
Denizli - Fabrika Tel: 0258 269 11 22-23 • Faks: 0258 269 16 15 OSB 1. Kısım Fahri Karaca Caddesi. No: 17
İstanbul - Depo Tel: 0216 471 43 86 • Faks: 0216 471 43 85 Ferhatpaşa Mah. G101 Sok. No:79/A Ataşehir
İstanbul - Şube Tel: 0216 688 06 73 • Faks: 0216 688 06 72 Eyüp Sultan Mahallesi Gülibrişim Sokak No: 2 Sancaktepe
Ankara - Şube Tel: 0312 286 16 38 • Faks: 0312 286 16 39 1066 Cadde No: 10/B Öveçler
Çin - Şube Tel: +86 (595) 86 99 0021 Stone Public Bonded Warehouse, Binhai Industry Dist.Office: 9/910 ShuiTou, Nanan, ÇİN

GÖKÇEADA LİSE KAMPÜSÜ

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

17 Nisan 2014 tarihinde ilan edilen ve
ön seçimli yarışma olarak açılan
Gökçeada Lise Kampüsü Mimari Proje Yarışması'nda
birinci, ikinci ve üçüncü ödüllerin dışında
12 adet mansiyon verildi

Yarışmanın konusu, alanda yer alacak Anadolu Öğretmen Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi ile bu okullara hizmet edecek bir pansiyonun ve hem okullara hem de Gökçeada'ya hizmet edecek sosyal ve kültürel tesislerin tasarlanmasıydı.

Yarışmanın jüri üyeleri şu şekilde sıralandı:

Danışman Jüri Üyeleri

Ahmet Çınar, Çanakkale Valisi
Ayhan Gider, İl Özel İdaresi Genel Sekreteri
Muhittin Gürel, Gökçeada Kaymakamı
Şaban Karataş, Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürü
Ömer Yılmaz, Mimar

Asıl Jüri Üyeleri

Dürrin Süer Kılıç, Mimar (Jüri Başkanı)
Ömer Selçuk Baz, Mimar
Doğu Kaptan, Mimar
Sevil Ural, Mimar
İsmail Morkoç, İnşaat Mühendisi

Yedek Jüri Üyeleri

Serap Öbekci, Mimar
Emel Sel, Mimar
Onur Okhan Güleç, İnşaat Mühendisi

Jüri raporuna göre, ulusal ve ön seçimli olarak açılan yarışmanın ön seçim aşamasına 90 başvuru geldi. Jüri, ön seçime katılımın niceliğini ve portfolyoların niteliğini olumlu bulmuş ve bu durum seçim aşamasında jüriyi zorladı. Yapılan değerlendirme çalışmaları ile jüri 18 projeyi eleme turları ile belirledi.

Jürinin yarışma sonuçlarını değerlendirmesine yönelik genel açıklaması ise şu şekilde oldu:

“Jüri değerlendirmesini şartnamede tanımladığı kriterleri göz önünde tutarak yapmıştır. Bu bağlamda projeler, yerin değerlerinin oluşturduğu kimlik göz önüne alınarak incelenmiştir.

Değerlendirme sürecinde, önerilen çözümler ve Gökçeada kimliği ile kurulan ilişki arasında bütüncül bir yaklaşım aranmıştır.

Jürinin üzerinde ısrarla durduğu bir diğer değerlendirme kriteri yerleşkenin Gökçeadalı tarafından kullanılmasına yönelik çözümlerin zenginliği olmuştur. Kampüsle ada halkının birlikte kullanılması beklenen ortak alanların tasarıma konu edilmesi, pansiyonda kalacak öğrencilerin ders zamanları dışında yerleşkeyi kullanım zenginliği, MEB'nin 'Hayat Boyu Öğrenme' düşüncesinin tasarımlara yansımaları jürinin bu değerlendirme kriterini açıklayabilmektedir. “

Yarışma Sonuçlarına ve Kazanan Projeye Dair Düşünceler...

Kutlu İnanç Bal

Öncelikle, aşağıda yazarların içindeki hiçbir ifadenin niyetinin kırmak dökmek olmadığı; sadece kıymetli olduğunu düşündüğümüz tartışma ortamının sürdürülebilirliğine dair uçlar bırakmak olduğunu belirtmem gerek. Her yarışma, birçok kişinin ortak katkı koyarak gerçekleştirildiği çok kıymetli bir ürün. Bu anlamda, Gökçeada Lise Kampüsü Yarışması'nda hem düzenleme hem de katılım kısmında katkı koymuş herkese müteşekkirim.

Yarışmalar mecra olarak, yeni kullanımlar, yaşamsal kurgular, ya da yaratıcı alternatif fikirler öne sürülebilen özgürlükçü platformlar olarak algılanmalıdır. Hele ki ön seçim eleğinden geçmiş, belli bir nitelik çitasının üzerindeki ekiplerden oluşan bu grubun içinden birincilikle ödüllendirilen öneride cesaretli, özgür ve özgün yaklaşımlar görmeyi bekliyor insan. Seçilen proje, konvansiyonel, mimarlık adına yeni bir şey söylemeyen, aleladelik seviyelerinde dolaşan bir öneri gibi görünüyor ilk bakışta. Elbette her öneri tamamen alışılmışın dışında bir serüven derinde olmayabilir, ama bu yarışma özelinde kendi adıma böyle bir beklenti içerisindeydim. Jürinin de benzer bir arayış içerisinde olmasını beklerdim. Pekâlâ, alternatif arayışların, alışılmış olana göre bazı handikaplar taşıması olası. Bu durumda, birinci projenin kendi bağlamı içerisinde en azından rasyonel, dürüst, tutarlı ve profesyonel bir proje olduğu varsayımı üzerinden incelendiğinde bir kaç noktaya takılıyorum ister istemez.

107 dönüm yeşil dokuya ve karakteristik topografyaya sahip yarışma arazisinde, noktasal-bölgesel yerleşimlere sahip yapı grupları, hiç de oraya ait değilmiş gibi kendi içlerine dönük şemalardan ibaret kalıyorlar. Üstelik her bir yapı grubu vaziyet lekesi olarak bile aynı tasarımcının elinden çıkmamış gibi ve bütüncül bir dil sürdürebilmekten çok uzak görünüyorlar. Arazinin içerisinde tüm yeşil açık alanla iletişim kurabilme şansını bir kenara itip, kendi sıkışık aralıklarında kalan eğitim bloklarının, yerleştikleri noktaya istinat duvarlarıyla oluşturulmuş bir çukura oturmaları pek de mimari bir çözüm gibi görünmüyor ne yazık ki.

Alt katlarda taş, üst katlarda sıvalı beyaz boyalı, parçalanmış gibi yapan kitlenin dilini, "Yer'e aidiyet" kriterini sağlamaya yönelik pek de dürüst olmayan bir tavır olarak algılıyorum. Zira yapının taş ya da betonarme dilindeki cephelerinin aslında çelik bir yapının üzerine yapılan giydirmeler olduğu düşünüldüğünde, mimarinin temel tartışmalarından birine dokunduğu da bir gerçek. Dekor mimarlığı adeta, çeliğe gerek de yok üstelik; bal gibi betonarme ve yığma yapılabilecek bir yapı dilinden ve ölçeğinden bahsediyoruz. Jüri tarafından çok kıymetli görünen arazinin batı çeperindeki kırılmanın meydanaşması ilk bakışta olumlu bir hareket gibi görünse de; güneyden geldiği varsayılan o çok önemli(!) yaya aksını kesintiye uğratan bir hali olduğu da bir gerçek. Gerçi kesintiye uğrayacak bir şey de yok, doğrusal veya noktasal bir yaklaşım öngörmek ada ölçeği için biraz abes bence; projenin kendi içsel tutarlılığından bahsetmeye çalışıyorum aslen. Bu meydana önemli cephesini oluşturan yapıların diğer kısımda önemsendiği

söylenen parçalanmanın aksine bütünleştirilip devasa bir kitleselliğe büründürülmesi de projenin çelişkilerinden birisi. Gerçi, makette parça parça asetatlarla oluşturulmuş olması en azından maket dilinde bir illüzyona yol açmış galiba. Bütün bunları yazmamın asıl sebebi elbette müellif ekip değil. Fikirleri ve emeklerine saygım sonsuz. Üstesinden gelmesi zor bir yarışmaydı ve bu yarışmada birinci oldular. Bu vesileyle özellikle başarılarından dolayı kendilerini gönülden tebrik ediyorum. Bahsettiğim eleştiriler tamamen jüriye.

Son tahlilde; gelen öneriler arasında özgün ve cesur yaklaşımlar vardı. Elbette birçoğunun kendi içerisinde handikapları ya da çelişkileri de vardı ama çok daha net ve bütüncül tavrıydı bunlar. Burada sadece bizim önerimizden bahsedildiği sanılmasın, bizim önerimizle ilgili eleştirilerin hepsinin zaten projeyi yollarken de farkındaydık. Sonuçta sıralamadaki yerimiz, bizim için hiç sürpriz olmadı. Fakat bu bir model önerisi, zaten "ön seçimli yarışma" modeli bağlamında, yetkinlikle ilgili bir ön süzgeçten geçmiş ekipleri seçen jürinin, pekâlâ sürecin devamında da jüri tavsiyeleriyle destek olduğu bir süreç sürdürülebilirdi. Getireceği handikapların farkında olduğumuz aşikâr, bütün riske rağmen söyleyeceği sözü söyleyen ekibin cesaretinin, jüri tarafından da paylaşılması, riskleriyle eksikleriyle, birlikte sırtlayabilmesi ümidiyle yolladık projeyi.

Türkiye mimarlık ortamının, daha çok taze; MEB sürecinde konvansiyonel binalar kompozisyonu koymaktan öte pek de renk katamadığı eleştirilerinin üzerine, tam da adaya ait, yerle bütünleşen, farklı model önerilerine açık olan öneri beklenti ve söylemindeki jüri, iddia sahibi bir proje seçmeliydi.

Eleştiriyorum, çünkü; yapılan seçim bir kaç kriter arasında sıkışıp kalmış olduğu, bu sıkışmışlık içerisinde hepsinden azar azar sağlayan "uzlaşılabilir" olanı seçmişler. birinci projeyi seçerken ortaya konan ana kriter "uzlaşılabilirlik" olmamalıydı.

Eleştiriyorum, çünkü; cesur fikirlerin ayırıcına varabildiklerinden emin olduğum halde, yarışmacılarla aynı cesareti gösterip riskleri birlikte sırtlanmamışlar. Üstelik, zaten ön seçim kriterleri doğrultusunda bu işi kotarabileceklerine inandıkları ekipleri kendileri seçmiştiler.

Eleştiriyorum, çünkü; Yarışmaların tüm mimarlık ortamı için yenilikçi hatta devrimci fikirlerin ortaya çıkmasında ön ayak olabilecek tek platform olduğunu görmezden gelmişler.

Ve son olarak, eleştiriyorum çünkü; eleştirinin, tartışmanın yarışmalar kültürünün bir parçası olduğunu düşünüyorum. Bilakis saman alevi gibi 'kazanan kaybeden belli, önümüzdekine bakalım' anlayışının, bu organizasyona katkı koyan tüm paydaşların çabasına haksızlık olarak görüyorum. Yanılıyor olabilirim, göremediğim şeyler de olabilir tabi; ama yanlış anlaşılmayacağımı umarak tüm samimiyetimle, avucumuzdakileri, eteğimizdekileri ortaya dökerek tartışmak niyetiyle yazdığımı hatırlatmak istiyorum.

Umarım sürç-i lisan etmemişimdir.

BİRİNCİ ÖDÜL

Proje Müellifi: Ali Eray (Ekip başı), Burçin Yıldırım, Pınar Gökbayrak
Yardımcılar: Çağlar Yılmaz, A.Selin Gürel, C.Zeynep Ceylan, Cansu Kaçar, Berk Kurtel

Gökçeada Lise Kampüsü projesinin ana çıkış noktası, eğitim ve donatı alanlarının kent merkezi ile kuvvetli bir şekilde ilişkisinin sağlanması, eğitim ve sosyal alanların kent hayatı ile entegre bir yaşam oluşturmaktır.

Jüri Değerlendirmesi

Yalı Caddesi'nin izinde devam ettirilen, taş kaide üzerinde parçalanarak avlulaşan ve gözenekli hale gelen yarı organik eğitim bloğu olumlu bulunmuştur. Vaziyet planındaki kompakt kurgu, kısmen sıkışma ve bir arada olma hali olumludur. Şehir merkezinden devam eden sokak doğrultusunun önce eğitim yapılarının satışı ile devam ettirilmesi sonra bu doğrultunun kamuya açık bir meydana doğru akması, tasarımın en çetin problemi olan "Ada ile ortak kullanımlar" konusuna doğrudan bir cevap verebilmektedir. Üç kümeden oluşan kompakt vaziyet planı kurgusu, mevcut ağaç dokusunu sıkıştırmasına rağmen bu ağaç yapısını koruyarak var olabilen bir eğitim yerleşimini mümkün kılıyor. Bu sıkışma hali ile birlikte kurgulanan vaziyet planında geriye kalan alanı, yaya girişleri ile ilişkili spor alanları, hobi bahçeleri ve yürüyüş alanlarından oluşan bir yürünge oluşturmaktadır.

Eğitim bloklarının iç mekânlarında oluşan mekân kademelenmesi, giriş çıkış ilişkileri, parçalanma ve avlulaşma kurguları, önünde yer alan sokak kaldırım hattının kent ve avlu ile kurduğu ilişki olumludur.

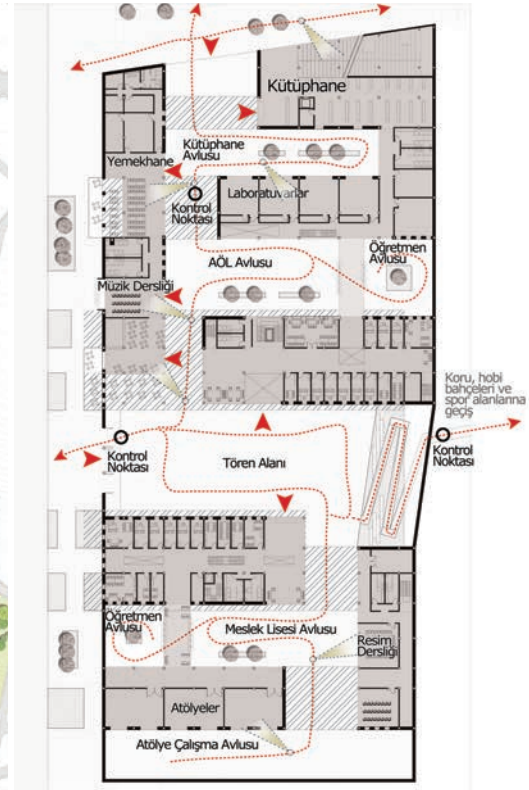
Bu parçalanma kurgusu ve malzeme seçimi ile birlikte yer ile fiziki ve kavramsal açıdan ilişki kuran bir tasarım oluşabilmiştir.

Spor salonları ve çok amaçlı salonun, meydan kotundan gömülü olarak doğrudan ulaşılabilir olması, bu hali ile meydanın salonların açık fuayesi haline dönüşebilmesi olumludur.

Tüm olumlu yanları ile birlikte, salon yapılarının gruplanarak birleştirilmesi sonucunda oluşan iri yapı kütesi, pansiyon yapıları üzerine olgunlaşmış bir tasarım geliştirilmemiş olması eleştirilmiştir.

Eğitim yapılarının son diliminde yer alan Endüstri Meslek Lisesi atölyelerinin açıldığı avlu ile birlikte oluşan yüksek istinat duvarı ve topografya ile kurduğu ilişki olumsuz bulunmuştur.

Tasarımla bu son derece karmaşık problem çözülürken arazinin zorluklarının alt edilebilmiş olması ve ortak kullanım alanlarının rasyonel bir çerçevede açık alanlarla bütünleşmesi takdir edilmiştir.

Proje Müellifi: Fatih Yavuz (Ekip başı), Ramazan Avcı, Seden Cinasal Avcı, Emre Şavural

Yardımcılar: Betül Dönmez, Sonat Özçıvanoglu, Hasan Arslan, Hasan Cem Safa Ece, Erbil Algan

Burası salt fiziksel mekandan daha çok “yerin ruhu”nun öne çıktığı bir yerdir. Bu yere ait güçlü karakterleri koruyarak yeni yaşamı onlarla birlikte kurgulamak tasarım fikrinin çıkış noktasıdır.

Jüri Değerlendirmesi

Anıları çerçeveleme fikri ile yola çıkan tasarım, mevcut durumdaki ağaç dokusunu, meydanı, boşluğu bir hafıza konusu olarak yorumluyor. Yıllarca orada var olmuş boşluğu, mekânı, doğal peyzajı özetle “yerin hafızasını” yeni bir tasarım ile sürdürme iddiası tasarımın en güçlü tarafı olarak yorumlanmıştır. Havada asılı bir çerçeve olarak ‘büyük avlu’ kurgusu, çerçeve bloğun altından sızılarak ulaşılan kuşatılmış peyzaj fikri tasarımın şiirsel anlatımını pekiştiriyor. Bu şekli ile doğrudan olmasa da dolaylı olarak ve zarif bir yorumla ada ve yerin hafızası ile ilişki kurma biçimi, eski avlu-yeni avlu ilişkisinin irdelenmesi ve ada hafızası üzerine inşa edilen düşünme tavrı, tasarımın güçlü yanları. Her ne kadar “eski avlu” bir boşluk olarak varlığını onu kuşatan yıkılmış eğitim yapılarına borçlu olsa da söz konusu fikrin, bir anı mekânı olarak amaçlandığına yakın bir değer üretebileceği jüri tarafından yorumlanmıştır.

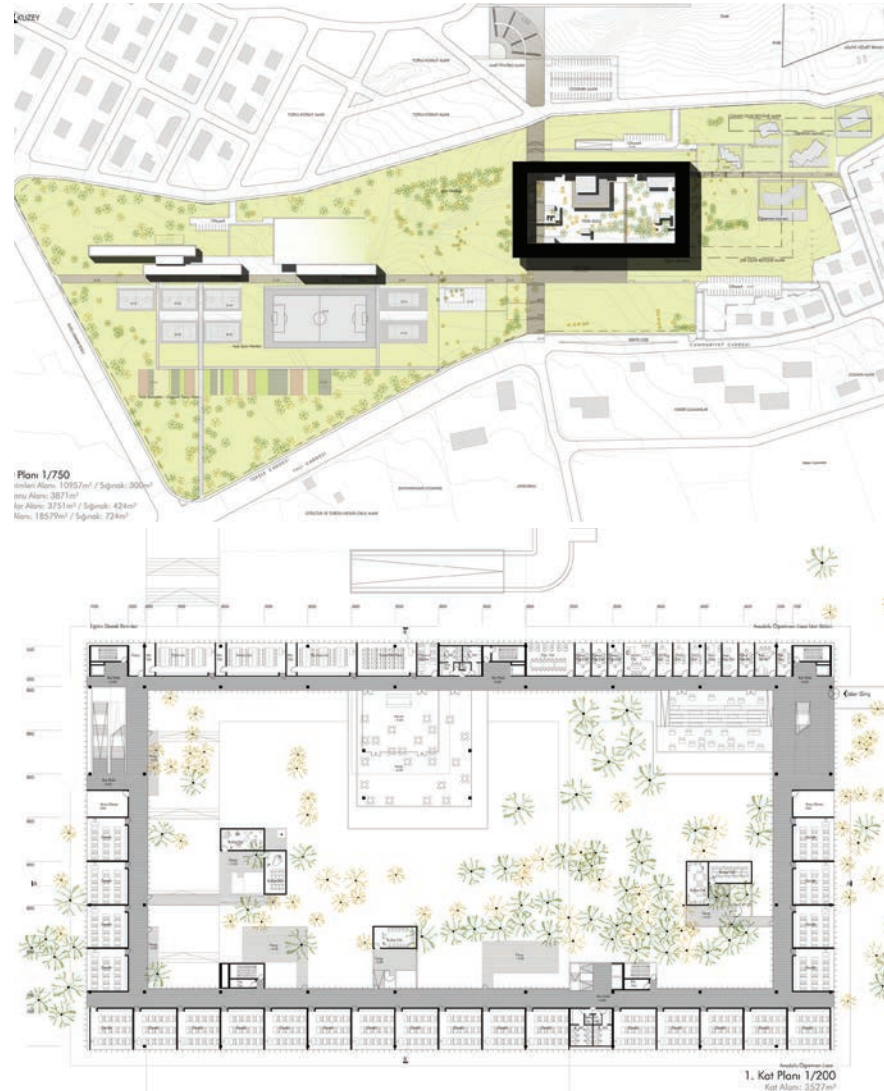
Klasik bir tipoloji gibi görünün avlunun asılı olma hali, avlu içine doğru itilen parçalı kurgu, avlu zemininde kurgulanmış sosyal ve kamusal alanlar olumludur. Dışarıdan kavranan bütün imgesinin iç mekânda parçalanarak yüzeylerin arttırılış şekli, Avlu kurgusunun ürettiği yalın ve çok güçlü ve alternatif mekân kalitesi etkileyici bulunmuştur.

Avlunun nispeten sakin hali, arazide aldığı pozisyon, açık alanlarla kurduğu ilişki, spor alanlarının kurgusu, pansiyon ve kapalı spor salonun geri çekilmiş halleri jüri tarafından değerli bulunmuştur.

Avlunun, yalnız ve dingin hali genel olarak olumlu bulunsada Adaya hakim olan ıssızlık durumunun tasarım tavrı ile pekiştirilmesi, bu pekiştirmenin yoldan geri çekilerek eğitim yapısının yalnızlaştırılması jüri tarafından sorgulanmıştır. Ada’nın izole halinin bir eğitim yapısında tekraren başka bir izole “ada” ile temsil edilmesi, kamusal kullanımın bu kısmen çekimlik ve kuşatılmış yapıda (kütüphane ve çok amaçlı salon) sınırlandırılmış olması olumsuz bulunmuştur. Avlu mekânının gücüne rağmen bloğun zemin kat ile kurduğu ilişki, düşey sirkülasyon elemanlarının yetersizliği tasarımın en büyük zaaf- larından biri olarak değerlendirilmiştir. Tasarımda işlenen zemin koparma fikrinin ürettiği, öğrenci yoğunluğunu üst kotlara taşıma problemine ikna edici bir cevap verilememiştir. Düşey sirkülasyon elemanı olarak kurgulanan çekirdek grupları bu yoğunlukta bir okul için son derece yetersizdir.

Diğer yandan her ne kadar yatayda bir ayırım gözetilmiş olsa da iki eğitim yapısının üst üste çözülmesi, avlu iç koridorlarının dar-uzun kurgusu, teneffüs alanlarının fiziki olarak avlu ile iletişimsizliği, endüstri meslek lisesi laboratu- varlarının üst kotlarda çözülmesi sorunlu bulunmuştur.

Olumsuz yönlerine karşın, tasarımdaki ‘yerin anısı’ vurgusu ile hassas ve ya- lın tavrı jüri tarafından takdir edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ ÖDÜL

Proje Müellifi: Ozan Özdilek (Ekip başı), Erhan Vural, Hasan Sıtkı Gümüşsoy, Osman Mürsel Ural

Yardımcılar: Alex Karpov, Ayşe Dede, Seda Tuğutlu, Hazal Eraslan, Aslı Alp, Nihan Arslan

Proje alanı kent merkezine yürüme mesafesinde olup, bu bağlantıyı sağlayan yalı caddesi alanın batı cephesine teğet geçer. Bu koşul, lise kampüsü yapı dizisinin, Gökçeada halkının da kampüsün kültürel işlevlerinden faydalanması öngörülerek alanın batı cephesi boyunca uzanmasına referans oluşturmaktadır.

Jüri Değerlendirmesi

Gökçeada merkezinden gelen Yalı Caddesi'nin cephesinin lineer ve kararlı bir kentsel örüntü ile devam ettirilmesi tasarımın ana fikri olarak öne çıkıyor. Bu lineer kurgunun kırılma noktası üzerinde sosyal alanlar ile kuşatılmış kültür meydanı, kültür meydanının iç sokak ile desteklenen çözümü önerinin güçlü yanları olarak değerlendirilmiştir. Sokağa doğru yaslanma fikri ile birlikte yola paralel üretilen iç sokak, sokağın farklı yapı grupları tarafından kuşatılması, kesilmesi ve bölünmesi ile uzunluğunun farklı bir mekan deneyimine dönüştürülmesi olumludur. Yine sokağa yaslı uzun bir çizgi üretme tavrı sonucunda doğu yönünde oluşan park, park içinde yaya yolları ile olgunlaşan tematik öbekler fikri olumludur. Söz konusu alan stratejileri sonucunda eğitim yapıları avlularının sokak- iç sokak ve park ile kurduğu girift ilişki güçlüdür. Pansiyon yapıları ile başlayan dizinin kent ölçeğiyle bir iletişim kurma süreklilik çabası olduğu anlaşılmıştır. Ancak bu seyrek başlangıç ile eğitim bloklarının kuzey istikametine doğru ötelenmesi durumu jüri tarafından sorgulanmıştır. Lineer sokak kurgusunun bu bağlamda nispeten daha kısa olabileceği ve bu şekilde daha yaşanabilir bir sokağın kurgulanabileceği jüri tarafından tartışılmıştır.

Eğitim yapılarının temel kurguları iç-dış mekan ilişkileri başarılı olmakla birlikte çekirdek çözümlerinin gereksiz yoğunlukta oluşu ve kampüs genişleme alanının düşünülmemiş olması eleştirilmiştir.

Proje Müellifi: Ervin Garip (Ekip başı), Banu Garip

Yardımcılar: F. Deniz Kozluca, Reşad Çoban, Mehmet Emin Bayraktar

Temel yaklaşımı ile geçirgen ve çevre ile fonksiyonel, organizasyonel, fiziksel hesaplaşmalar içinde bir okul-egitim-yaşam kampüsü fikri projenin temel motivasyonunu oluşturmaktadır.

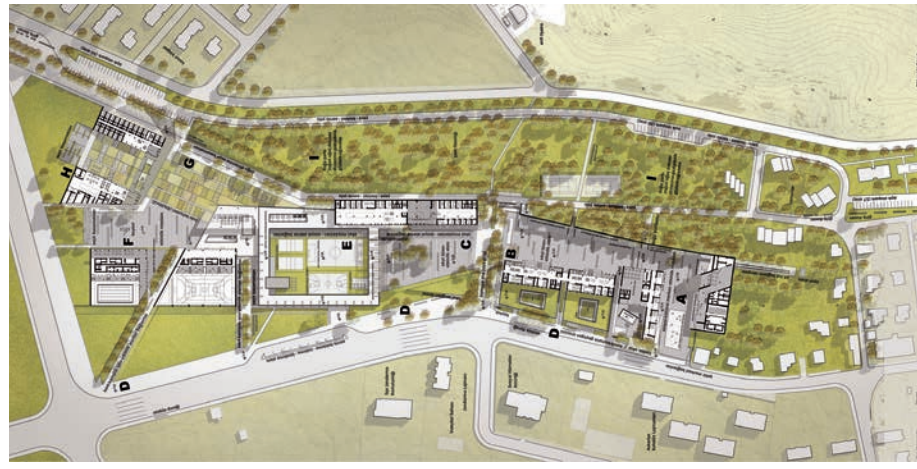
Jüri Değerlendirmesi

Tasarım, vaziyet planı kurgusu ve temel yerleşim strateji açısından olumlu bulunmuştur. Sosyal kültürel merkezin, ada merkezine yakın bölümlerde çözümlenmesi ve avlu- meydan ilişkilerinin bağlantısı tasarımın diğer olumlu özellikleridir.

Arazinin kuzey ucunda çözülmüş konaklama ve spor odağı için tasarlanan kabuk yapının büyüklüğü, grift açık-kapalı alan kurgularının karmaşıklığı, iki adet okul, tören alanı düzenlenmiş olması olumsuz bulunmuştur.

Tasarımda hedeflenen, kentsel bir yoğunluk ve yaşantı üretme fikrinin nispeten büyük bir alana yayılmış olması, bu parçalı büyüklüğün Gökçeada ölçeğinde tanımsız- kullanılamayacak alanlar yaratacak olması olumsuz bulunmuştur.

MANSİYON

MANSİYON

Proje Müellifi: Alper Ünlü (Ekip Başı), Deniz Aslan, Ozan Önder Özener, Mehmet Emin Şalgamcıoğlu

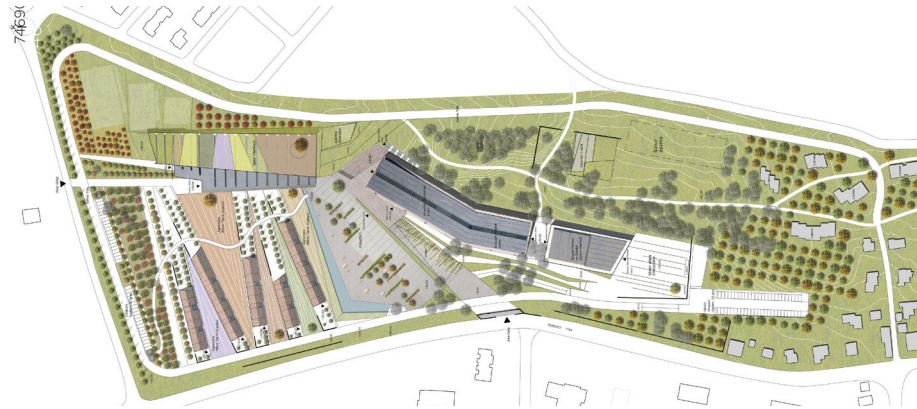
Yardımcılar: Gözde Temiz, Turan Altıntaş, Fulya Menderes, Özge Ünlü Demirkuşak

Gökçeada Lise Kampüsü, Ada'nın özgün karakteri, kültürü, peyzajı ve toplumsal ihtiyaçları ile kampüs kullanıcılarının temel pedagojik ve yaşam ihtiyaçlarını sentezleyen bir kurguda ele alınmıştır.

Jüri Değerlendirmesi

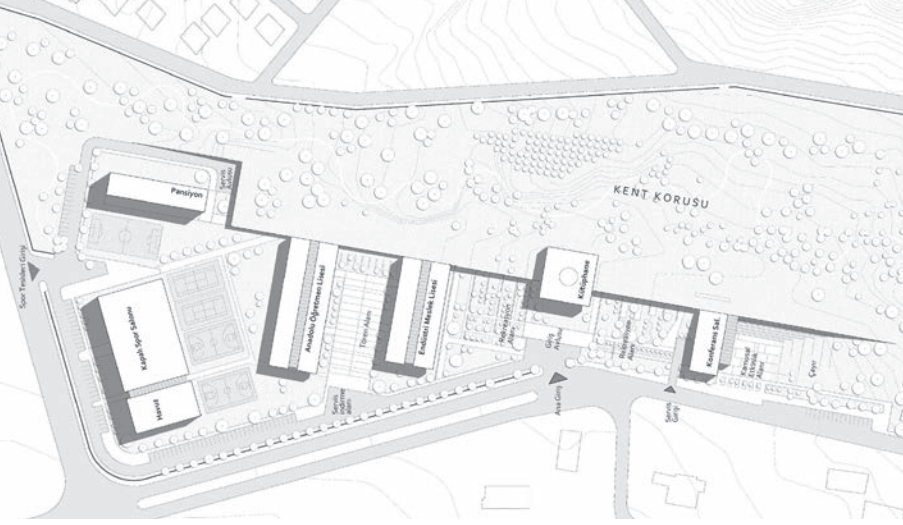
Kampüs alanı kuzey-güney doğrultusunda uzanan bir kurgu önermektedir. Mevcut bitki örtüsünün korunması ve geliştirilmesi olumlu olarak değerlendirilmiştir. Özellikle yurt bloklarının konumu, ada ile kurduğu farklı diyalog ve bloklar arasında geliştirilsen etkileyici peyzaj jürinin beğenisini kazanmıştır.

Ayrıca spor merkezinin arazideki konumu ve boyutsal heybetini kamufle etme becerisi olumlu bulunmuştur. Yurtlarla eğitim binası arasında kentsel bir niş olarak yaratılan meydanın da ada

halkına sunulan yeni bir çekim merkezi olarak yaşayacağı düşünülmüştür. Ancak, eğitim mekanlarında öğrenciler arasında etkileşimi sağlamak amaçlı önerilen mekansal çözümlerin iki farklı kurum olma durumunu özellikle işletme senaryoları açısından zedelemekte olduğu düşünülmüştür. Önerilen konferans salonunun heybetli kitlesi ve temsiliyeti ada ölçeği ve kimliği ile uyumsuzdur ve bu olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

MANSİYON

MANSİYON

Proje Müellifi: Alişan Çırakoğlu (Ekip Başı), Ilgın Avcı, Deniz Yazıcı, Aslı İngenç, Diğdem Angın

Yardımcılar: Oya Esen, Batuhan Kumru, Öykü Arda, Sylvia Al-Masani

Proje alanı, Gökçeada'da kültürel ve sportif aktiviteler için çekim alanı olabilecek bir kentsel odak noktası olarak ele alınmış ve bu doğrultuda alanın potansiyelleri araştırılmıştır.

Jüri Değerlendirmesi

Yalı Caddesi'ne paralel olarak arazi üzerinde kuzey-güney doğrultusunda bir kesikle kot ilişkilerinin büyük bir hamle aracılığıyla düzenlenme çabası olumlu bulunmuştur. Bu net tavır beraberinde yukarı ve aşağı olarak tarif edebileceğimiz bir açık alan hiyerarşisi kurmuştur. Kesik altında toplanan eğitim ortak alanları çözümleri, koridorun kütüphane ve konferans salonu ile kurduğu ilişki olumludur. Yukarıda bahsedilen halleri ile bir fikir olarak tasarımı; güçlü, net tavrı olan ve oluşturmaya çalıştığı açık alanlarla ada ile ilişki kurmaya çalışan mekansal özelliklere sahiptir.

Kesik ile birlikte oluşan kısmi koridorun mekanları bağlama gücü olumluyken, koridor üzerinde daha çok durağın üretilebileceği fikri jüride hakim olmuştur.

Bu kot bölgeleme prensibi ile birlikte, üst kotta oluşan koru ve park alanının oluşması olumluyken, alana yönelik kullanım senaryolarının oluşturulmamış olması; kütüphane derslikler, pansiyon ve konferans salonunun bu alan ile ilişkilendirilmemiş ya da nasıl ilişkilendirildiğine dair bilgi verilmemiş olması eleştirilmiştir.

Tasarımda bilinçli bir şekilde oldukça sade, rafine bir mimarlık ve temsil dili kullanılmıştır. Ancak tasarım ile eğitim birimlerinde oluşan rafine durum, pansiyon spor salonu ve açık alanlara yansımamıştır. Üretilen değerli kentsel boşluğa açılmakta zorlanan kütüphane ve konferans salonu eleştirilmiştir.

Alt kotta eğitim blokları, kütüphane ve salon arasında oluşturulan açık kamusal alan cesaretle ancak tanımsız bulunmuştur.

Proje Müellifi: Fatma Eren Günel (Ekip Başı)

Yardımcılar: Özlem Özbaş

Önerilen proje, Gökçeada da var olan yaşantıyı, yeni kurulacak sosyal ve fiziksel mekanlara nasıl entegre edebiliriz sorusuna cevap aramaktadır.

Jüri Değerlendirmesi

Gökçeada köy dokusundan yola çıkarak, Yalı Caddesi boyunca benzer doku karakteriyle gelişen yerleşkenin adıyla güçlü ilişkiler kurma yaklaşımı olumlu değerlendirilmiştir. Ancak, bu yaklaşımda önerilen kompleks yapının mekansal ve yapısal çözümlerinin yeterli derece geliştirilemediği düşünülmüştür. Ayrıca, arazideki mevcut ağaç dokusuna yeterli özeninin gösterilmediği gözlemlenmiştir. Araziye konumlanması ve yerleşmesinde genişleme alan bırakma fikri hissedilse de bu çözümün nasıl olacağı konusunda bir ifade bulunamamıştır.

Proje Müellifi: Hasan Özbay (Ekip başı), Tamer Başbuğ, Baran İdil, Aslı Özbay

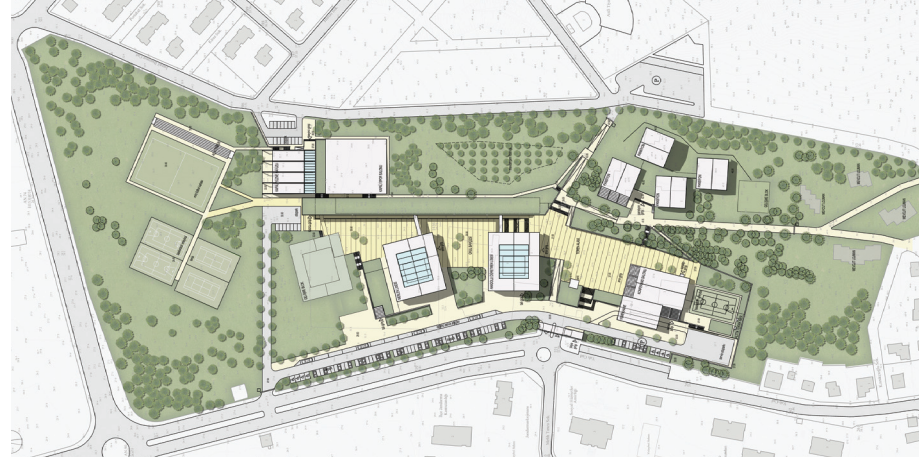
Yardımcılar: Murat Ölgün, Özlem Arvas, Mahsure Köse, Evren Saraçgil, Düşra Korkmaz, Efil Erdoğan

Parçalı kütlelerle, topoğrafyaya usulca oturan, iklimden ve yerel malzemeden kaynaklanan yerel yapılaşma dokusu ile dirsek temasında olan, öne çıkma arzusunda olmayan bir kurgu tasarımımızın ana aksını oluşturdu.

Jüri Değerlendirmesi

Yerleşmenin parçalı kütlelerle, topoğrafyaya usulca oturan, iklim ve yerel yapılanma dokusu ile uyumlu duruşu, mevcut ağaç dokusunu koruma eğilimi ve okulun yere ait olma hedefi olumlu bulunmakla birlikte adanın kendisi ile girdiği yaşantı kurgusu yetersiz olarak değerlendirilmiştir.

Farklı iki okulun bağımsız ve bir arada olma durumuna getirdiği çözüm olumlu bulunurken, mimari dilin plan çözümlerindeki yetkinliği üçüncü boyuta yansımaları açısından zayıf olarak yorumlanmıştır.

Proje Müellifi: Kutlu İnanç Bal (Ekip Başı), Hakan Evkaya

Yardımcılar: Jülide Arzu Uluçay

Projede eğitim yapıları ada mimari özelliğine uygun bir şekilde bir 'eğitim köyü' olarak tasarlanmıştır. 'Yere ait olmak' birincil tasarım ilkesidir.

Jüri Değerlendirmesi

Bir eğitim köyü yapma fikri üzerinden geliştirilen özgün tasarım ile program birimlerinin parçalanarak, dağıtılması sonucunda oluşturulan dokunun ve bu doku için geliştirilmiş mimari dilin Gökçeada ile kurduğu bağ değerli bulunmuştur.

Gökçeada köylerini referans alarak tasarlanan eğitim birimleri ve açık alan ilişkileri "yer"e ait olma durumunu radikal, beklenmedik bir o kadar olağan bir şekilde kurgulamaktadır.

Gezinti yolları ve hobi bahçeleri ile örülmüş iç bahçede yer alan eğitim yapılarının ada dokusuyla bağlantılı yığma tekil taş yapılar olarak kurgulanması olumlu bulunmuştur.

Yalı Caddesi cephesinde kümelenmiş sosyal donatıların bir giriş eşiği olarak tasarlanması olumluyken, bu işlev kümelerinin aralarında bir öncelik olmadan yol boyunca seri olarak yerleşmeleri olumsuz bulunmuştur. Parçalanma ve bu doğrultuda alternatif bir eğitim mekanı üretme endişesi anlaşılmakla birlikte bu kurgunun özellikle ada iklim koşullarında da (kış aylarında) işleyebilecek olası önlemlerin alınmaması eleştirilmiştir.

Jüri elde edilen çok güçlü ve şaşırtıcı tasarım fikrinin kendi içindeki çetin zorluklarına rağmen yeterince geliştirilememesi, görsellerde ve imgelerde ulaşılan ileri düzey temsiliyetin teknik ifadelerde izlenememe durumunu eleştirmiştir.

MANSİYON

Proje Müellifi: Cem Yücel (Ekip Başı),
Gökçen Acar, Ayışığı Satıkuğra

Yardımcılar: İlkin Er, Michal Rachela, Ender Kantar

Tasarlanan yapıların, şartnamede belirtilen ilkeler ile uyumlu olmanın yanı sıra, estetik ve mekânsal özellikleri açısından da seçkin ve özel niteliklere sahip olmaları istenmiştir.

Jüri Değerlendirmesi

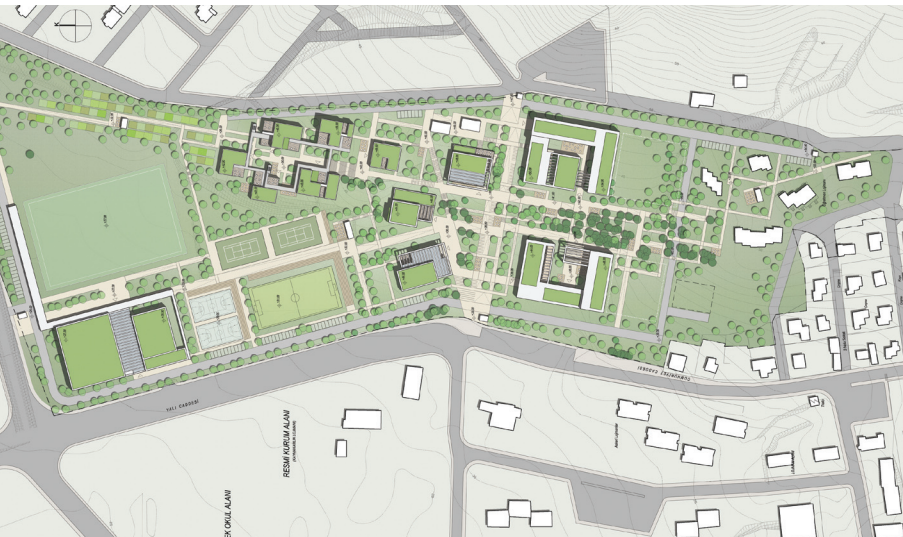
Temel ilke olarak arsayı doğu-batı yönünde dik geçen ağaçlı yol ile kuzey-güney doğrultusunda uzanan ağaçlık bölgenin korunma yaklaşımında olması olumlu bulunmakla birlikte, önerilen yerleşke kurgusu, bloklar arasındaki açık, yarı-açık mekânların kurduğu bağlantı biçimi yetersiz bulunmuştur.

Yerleşke içinde oluşturulan yaya omurgasının ona takılmış bloklar tarafından yeterince yaşatılamadığı düşünülmüştür. Ayrıca tasarımın ada yaşantısı ve kimliği ile ilişki kurmak çabası yetersiz bulunmuştur.

Eğitim mekânlarının kurgusunda yaratılan toplanma alanlarının derslikler birimleri ile ilişki biçimi ve boyutsal nitelikleri olumlu değerlendirilmemiştir.

Yerleşkenin büyümesine ilişkin çözüm önerilmemesi olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

MANSİYON

Proje Müellifi: Umut İyigün (Ekip başı), Murat Aksu

Yardımcılar: David Rato, Sibel Kurugül, Ceren Bek,
Anday Bodur, Mert Yıldırım, Yılmaz Kürtüncü,
Selen Karaseyfoğlu, Çağlan Çelebi

Gökçeada Lise Kampüsünün oluşumu sürecinde, kentin bu parçasının yeni bir “kent merkezi” olması yolunda gerek fiziksel formun geliştirilmesi, gerekse kamusal mekan kalitesinin artırılması hedeflenmiştir.

Jüri Değerlendirmesi

Yerleşkenin ana ulaşım omurgası üzerinde açık, yarı açık ve kapalı mekânlar olarak oluşan kurgusu, bu mekânlar arasında kurulan ilişkinin niteliği, sunduğu zengin ortamlar olumlu bulunmuştur. Ancak bu yerleşkede yaratılan ada merkezi ile konut alanları arasındaki bağlama ve yeni bir çekim odağı oluşturma potansiyeli bulunan meydan, kontrollü geçişle cazibesini yitirmiş olarak yorumlanmıştır.

Ada halkının kullanımına açık olacak spor ve kültür mekânlarının konumu olumlu bulunmuştur. Eğitim mekânları, yurtların plan işleyişleri olumlu bulunmuş ancak bu nitelikli mekânların ada hayatına dâhil olma biçimi, önerilen mimari dilin bulunduğu yer ile ilişkisi zayıf olarak değerlendirilmiştir.

Gerek önerdiği mimari dil gerekse sunduğu yaşantının adada olma ve ada halkını dâhil etme veya yeni bir yaşantı sunma çabası yetersiz görülmüştür. Önerinin mevcut ağaç dokusunu yeterince korumadığı gözlenmiştir.

Proje Müellifi: Onat Öktem (Ekip başı), Zeynep Öktem, Okan Can, Gizem Karabay

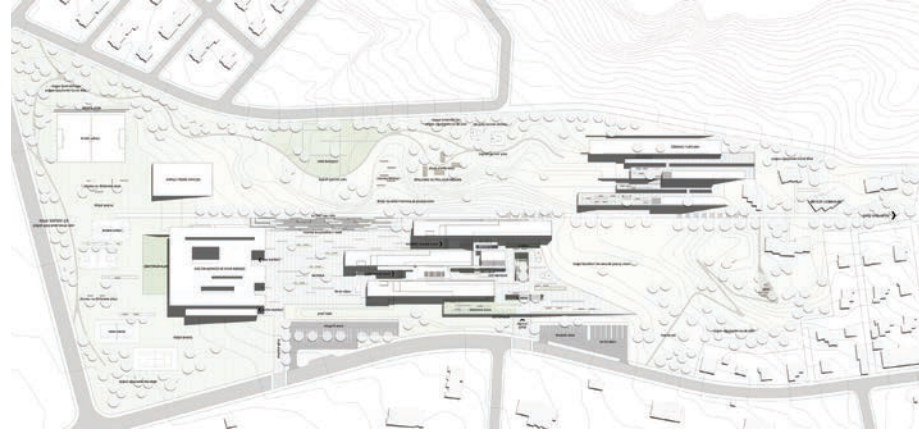
Yardımcılar: Osman Sümer, Esat Can Meker, Loed Stolte, Nilüfer Yaşacan, Merve Güven

Sağlıklı bir büyüme ve gelişmenin dört ana alanda –bedensel, ruhsal, bilişsel ve toplumsal- geliştiği eğitimciler ve ruhsal bilimci- ler tarafından dile getirilmektedir. Gökçeada Lise Kampüsü tasarımında bu dört alanın her birini en az diğeri kadar besleyen ve geliştiren bir mimari kurgu amaçlanmıştır.

Jüri Değerlendirmesi

Yerleşke, Gökçeada'nın zorlu iklim koşulları dikkate alınarak, kuzey yönüne az cephe verecek şekilde konumlandırılmıştır. Kuzey-güney yönünde bir aks yaratacak şekilde dizilen kamusal, yarı kamusal ve özel mekanlar arası akış olumlu bulunmuş, özellikle arazi topoğrafyası ile meydan ilişkisi jüri tarafından takdir edilmişti. Ancak meydan girişindeki otopark çözümü- nün, meydanın etkisini ve ada merkezi ile kurduğu bağı zede- lediği düşünülmüştür.

Eğitim bloklarından endüstri meslek lisesine yönelme sorun- lu ve girişlerdeki çözüm önerisi yetersiz bulunurken, blokların meydan, kamusal binalar ve topoğrafya ile kurduğu süreklilik olumlu değerlendirilmiştir. Farklı yaşantılar içeren eğitim ve pansiyon kurgularında aynı etki arayışının çok güçlü olarak tek- rarlanma çabası jüriyi düşündürmüştür. Ayrıca, gelişme alanın önerilmemiş olması olumsuz değerlendirilen bir yön olmuştur.

Proje Müellifi: Melike Altınışık (Ekip başı), Alper Derinboğaz

Yardımcılar: Selçuk Kışmır, Thomas Kleinow, Devrim Alan, Gül Ertekin

Gökçeada Lise Kampüsü Mimari Projesi kapsamında aynılaş- ma, hiyerarşi, denetim ve tekdüzelik gibi koşulların gevşediği, buna karşın motive edici, deneysel, enerjik bir okul ortamı ta- riflenmiştir.

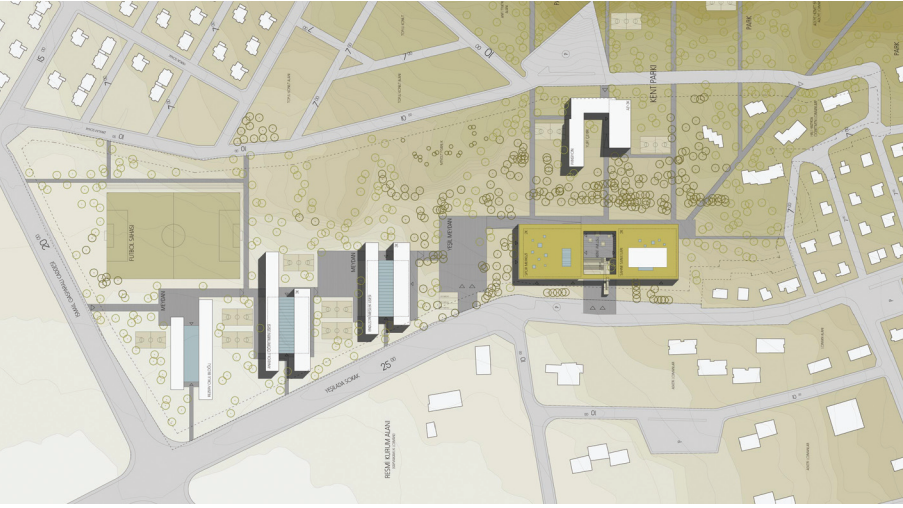
Jüri Değerlendirmesi

Lise yerleşkesinin, kuzey yönünde yurtlar ve yaşam alanları, gü- ney yönünden eğitim kütleleri ile iç içe açık alanlar, doğu yö- nünde ise kültür meydanı ile bağlanarak kentle kurduğu ilişki, kültür meydanının konferans salonu, kütüphane, spor salonu gibi kamusal kullanımlar için bir karşılama mekanın olarak ta- nımlanması, olumlu bulunmuştur.

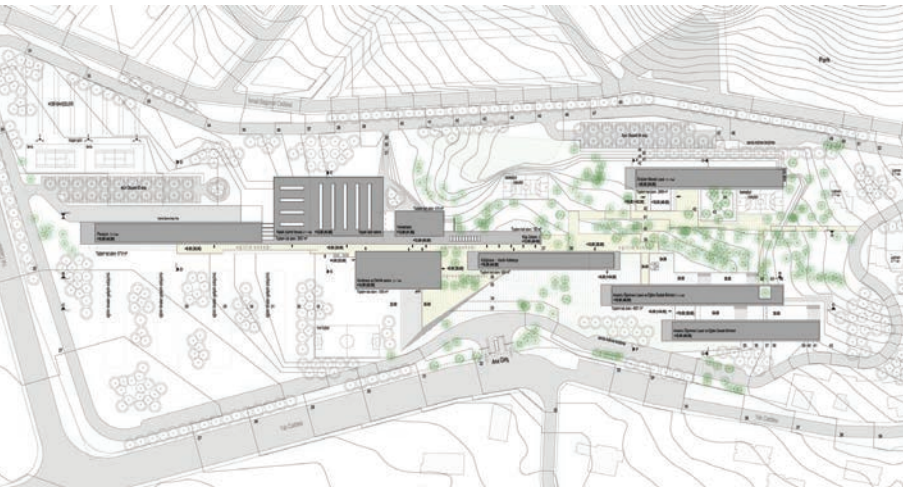
Ancak, prefabrik olarak önerilen bu kurgunun yapısal çözüm- lerdeki ve üçüncü boyuttaki ifadesi jüri tarafından yeterli bu- lunmamıştır. Ayrıca, mevcut ağaç dokusunun korunmasına yö- nelik yeterli hassasiyetin gösterilmediği gözlemlenmiş, gelişme alanının planlanmamış olması da olumsuz olarak değeri- lenmiştir.

MANSİYON

MANSİYON

Proje Müellifi: Tolga İltir (Ekip başı), Selçuk Doğramacı

Yardımcılar: Bilge Kaan Duran

Yerleşkemizin genel planlamasını doğu ve güney yönlerinde mevcut yeşilin ve parkların sürekliliğinde kent merkezi ile buluşan “Kent Parkı” ve devamında gelişen dış mekanlar oluşturur.

Jüri Değerlendirmesi

Eğitim kampüsünün doğu ve güney yönlerine yönelerek arazideki yeşilin sürekliliğini sağlayan bir kent parkı yaratma fikri olumlu bulunmakla birlikte yerleşkenin adanın genel yapısı ile bağı zayıf olarak değerlendirilmiştir.

Gökçeada merkezinden gelen Yalı Caddesi yönelmiş blokların kendi arasında açık-kapalı mekânlarla kurduğu ilişki yetersiz ve etkisiz bulunmuştur.

Fonksiyonu nedeni ile büyük m²'ler içeren üç kamusal yapıyı kapalı tekil bir kompleks ile çözme fikrinin getirdiği masif kit-le ada ölçeği düşünüldüğünde olumlu olarak değerlendirilmemiştir. Kapalı ve açık spor alanları ilişkisi de olumsuz bulunmuştur.

Tasarımın alan stratejisi ile mevcut ağaç dokusunu koruduğu gözlemlenmiş ve olumlu bulunmuştur.

Proje Müellifi: Semra Uygur (Ekip başı), Özcan Uygur, Ebru Can, Kenan Bilhan, İnanç Eray

Yardımcılar: Necati Seren, Özge Evirgen, Deniz Uygur, İrem Erdiç

Türkiye'nin en büyük adası olan Gökçeada, yoğun bir kent yapılaşmasından öte küçük yerleşim kültürüyle şekillenmiş. Tarihten günümüze olan katmanlaşmasında Rum kültürünün, sokaklara ve yerleşimin açık alanlarına verdiği önem ön plana çıkar. Alçak yapılaşmanın dokusu toprakla olan ilişkiyi kuvvetlendiren niteliktedir. Yerleşkenin projelendirmesinde de bu yerleşim kültürü hem Gökçeada'nın genel kurulumuyla kaynaştırılır hem de kendi içine ayrı bir yerleşim kurar. Amaç sadece bir eğitim yerleşkesi oluşturmak yerine bir yaşam alanı kurup, ortak kullanım alanları oluşturmak ve ana bir sokağa sosyal ilişkileri akıtmaktır.

Jüri Değerlendirmesi

Yarışma alanı boyunca kuzey-güney aksı boyunca konumlanan bir eğitim sokağı oluşturma yaklaşımı ön plana çıkmaktadır. Jüri, bu linear kurguyu önerildiği biçimiyle, ulaşım/erişim açısından sorunlu olarak yorumlamıştır. Projenin mevcut ağaç dokusuna karşı tavrı olumlu bulunmakla birlikte, projenin ada yaşantısını ve kimliğini arama çabası, kamusal mekan olarak sunulan meydanın çekim gücü ve kentle bağlanma biçimi, jüri tarafından sorgulanmış ve olumsuz değerlendirilmiştir.

01

ANNEMİN İŞİ BENİM GELECEĞİM

BORUSAN NEŞE FABRİKASI

Borusan Neşe Fabrikası Yarışması'nın pilot projesi farklı bir tasarımla Adıyaman'da uygulandı.

Borusan'ın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı iş birliği ile "Annemin İşi Benim Geleceğim" projesi kapsamında açmış olduğu Borusan Neşe Fabrikası Yarışması'nın ilk ürünü hayat geçti. Fakat Adıyaman'a yarışmada birinci seçilen projeden çok farklı bir proje uygulandı. Bu durumun nedenlerini ve yarışma sürecini, yarışmayı açan kurum Borusan ve birincilik ödülü sahibi genç mimarlar Hakkı Can Özkan ve Serdar Köroğlu'na sorduk.

Serbest Mimar: Yarışmanın ortaya çıkış amacından ve kapsamından kısaca bahsedebilir misiniz?

Borusan: Bu yarışma, kadın istihdamını desteklemek amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı işbirliği ile başlattığımız "Annemin İşi Benim Geleceğim" projesi kapsamında inşa edilecek kreş ve gündüz bakım evlerinin tasarımını belirlemek için yapıldı.

Borusan Neşe Fabrikaları adını verdiğimiz bu bakım merkezlerinin çocukların ve onların bakımını gerçekleştirecek uzmanların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde inşa edilmesi, projenin sürdürülebilir ve uygulanabilir olması gerekiyor. Bu nedenle, Türkiye genelinde bir mimari proje yarışması düzenledik. Yapı Endüstri Merkezi (YEM) ortaklığında gerçekleştirdiğimiz yarışmaya rekor düzeyde başvuru yapıldı. 963 projenin ön başvuru yaptığı yarışmaya 188 proje teslim edildi. Türkiye'nin önde gelen mimarlarının içinde yer aldığı jüri tarafından yapılan değerlendirmenin sonucunda, 1985 doğumlu genç mimarlar Hakkı Can Özkan ve Serdar Köroğlu'nun projesi birinci seçildi.

sM: Yarışmanın bir ürünü Adıyaman'da uygulandı. Fakat yarışmada birinci seçilen tasarım ile uygulanan tasarım arasında oldukça farklılıklar söz konusu. Tasarımın değişmesinin nedenlerini açıklayabilir misiniz?

Borusan: Yarışmayı kazanan mimarlar Hakkı Can Özkan ve Serdar Köroğlu ile beraber ve onların onayı ile proje üzerinde bazı değişiklikler yapıldı. İnşaat yapacağımız illerin iklim koşulları, işletme maliyetini minimize etme gerekliliği ve sürdürülebilirliğinin sağlanması gibi nedenlerden ötürü bunu yaptık. Borusan'ın projeye ayırdığı maddi kaynak ve yerelde Organize Sanayi Bölgesi tarafından bazı ihtiyaçların karşılanması konuları da göz önünde bulunduruldu. Ayrıca kreş ve gündüz bakımevi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı olduğundan ilgili yönetmelik değişiklikleri ile mimari planda revizyonlar yapılması gerekti.

sM: Uygulanan tasarımı şartnamenin öngördüğü kriterlere ve istediklerine cevap vermesi konusunda yeterli buluyor musunuz?

Borusan: Halen uygulanmakta olan mimari tasarım Annemin İş Benim Geleceğim projesinin hedeflerine ulaşmasını sağlayacak ve ihtiyaçları en iyi şekilde karşılayacak niteliktedir. Yarışma şartnamesi, 2013 yılının Ocak ayında düzenlenen mimari yarışmanın Türkiye'nin önde gelen mimarlarından oluşan jüri heyeti tarafından ilgili yönetmelikler uyarınca hazırlanmıştır. Zaman içinde hükümet ve ilgili Bakanlıkların yönetmeliklerde değişiklik yapması sonucu, mimari tasarımda yönetmelik değişiklikleri uyarınca revizyonlar yapılmaktadır.

sM: Yarışmada projeniz birinci seçildi. Fakat uygulama sonucuna bakınca; ödül alan tasarımınız ile uygulanan tasarım arasında büyük farklılıklar olduğunu görüyoruz. Yarışma sürecini ve tasarımınızın değişmesindeki nedenleri bizlere aktarabilir misiniz?

Hakkı Can Özkan ve Serdar Köroğlu: Öncelikle, son dönemde birçok meslektaşımızın hakkımızda yanılıya düştüğü bir konuda bize bu iletişim olanağını sağladığınız için teşekkür ederiz. Yaklaşık bir ay önce bir mimarlık portalında, Türkiye'de yarışmalardan sonraki uygulama süreçlerini tartışmaya açmak için kendi projemizdeki süreçleri

anlattığımız bir yazı yayınlamıştık. Ancak ilk intibada birçok kişi konuyu bir "proje karşılaştırması" olarak değerlendirdi. Şunu net olarak belirtmekte fayda olacaktır ki, yarışmadan sonraki tasarım aşamalarında ortaya çıkan mimari ürünler yarışma ile ilişkili değildir. Özellikle yarışmanın sonucu ürün olarak addedilen ikinci projemiz, yarışma ve yarışma koşullarından bağımsız olarak farklı koşullar üzerinden hazırlanan bir çalışmadır. Birincilik ödülünü aldığımız proje, yaklaşık 190 katılımcının arasından, konusunda uzman kişiler tarafından kurulu bir jüri eliyle seçilmiş ve yarışma şartnamesindeki koşullar göz önüne alınarak tasarlanmıştır. Yarışma ile aynı adı taşıyan kreş yapısı ise (incelendiğinde de anlaşılmaktadır) tamamen farklı bir brief, ihtiyaç programı, yapılaşma koşulları ve uygulama parametreleri doğrultusunda geliştirdiğimiz bir çalışmadır. Bu nedenle başta iki projeyi karşılaştırmanın yanılısına/hata olacağını söyleyebiliriz. Bu tercihi de biz proje mimarları değil, proje uygulama süreci başlamadan önce projenin mal sahibi firma kendisi yapmıştır. İkinci projemiz de, yarışma projemiz de aynı sosyal sorumluluk projesinin bir parçası olduğu için mimarlık çevreleri de bu "proje karşılaştırma" eğilimine kapılmışlardır. Oysa yarışmayı düzenleyen firma mimarlık müellifini seçmiş ancak uygulamak için seçtiği projesini kendi inisiyatifi doğrultusunda hayata geçirememiştir.

sM: Tasarımın değişmesindeki en önemli etkeni; şartnamenin öngördüğü tasarımı yarışmayı açan kurum/kurumların öngörememesi olarak değerlendirilebilir miyiz?

HCÖ, SK: Aslında bunun arkasında bizim de bilemeyeceğimiz sebepler olabilir. Lakin işin ideal süreci, yarışmayı düzenleyen kurumun/firmanın ne istediğini net ve gerçekçi bir şekilde yarışmayı organize eden kuruma/jüriye aktarması ile başlar, yarışmanın sonucunda da ortaya çıkan ürünün önceden hazırlanan şartnameye ve seçilen yarışma projesine uygunluğu beklenir. Oysa yarışma sonrasında biz bu iş için masaya oturduğumuzda, yarışma projemiz de, yarışma şartnamesi de bir kenara bırakılıp başka dinamikler üzerinden yeni bir proje tasarımının içinde yer aldık. Hayata geçirilen proje ile yarışma şartnamesinde öngörülen projenin farklı iki probleme işaret ettiğini görüyoruz. Bu nedenle yarışmadan bağımsız ikinci bir proje yapılmıştır.

sM: Yarışma sürecinde yarışmayı açan kurumun ve jüri üyelerinin tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

HCÖ, SK: Yarışma aşamasında jüri dışarıdan bakıldığında profesyonel bir biçimde işini yapmış görünmekteydi. Değerlendirme aşamasında hem oluşturdukları şartnameye göre projeleri değerlendirdiklerini hem de yarışmayı açan kurumun yetkilileri ile gerekli görüş alışverişini sağlamış olduklarını zannediyoruz. Yarışma sonrasında da gerekli tavsiyeler tutanaklara işlenmiş ve yayınlanmıştı. Lakin ikinci projemiz, yarışmadan bağımsız bir ihtiyaç programı, şartname, inşaat ekibi kapsamında, proje hizmetlerinin ücretlendirilmesinde işin yapıldığı biçimine kadar tüm kalemliyle "yeni bir proje" teklifi ile bize gelmiştir. Bu nedenle ikinci projenin ortaya çıkışında yarışma ve ona bağlı jüri yahut organizasyonun herhangi bir yeri maalesef bulunmamaktadır. Yarışmanın jürisi de başta söylediğimiz yanılıya düşmüş olacaklar ki, bizim yaptığımız yapıyı yarışma ve şartnamesi eliyle oluşturulmuş tasarımın, yanlış yahut kötü bir uygulaması olarak görmüşlerdir. Oysa Borusan Neşe Fabrikası'nın "yarışma" ile ilgili tüm bağlantısı kolokyumdan sonra bitmiştir. Hangi mimar yarışma yolu ile elde ettiği projesini hayata geçirme şansını kaybetmek ister ki... Buna ek olarak, ayrıca yarışmayı açan firma bize, ikinci proje tasarım sürecinden ortaya çıkan sonuç ürüne kadar da herhangi bir memnuniyetsizliklerini dile getirmemişlerdir.

sM: Ödül alan tasarımınız ile uygulanan tasarımınız arasındaki farklılıkları aktarabilir misiniz? Uygulanan tasarımınızın oluşumunda kurumların ya da jüri üyelerinin kritikleri oldu mu? Olduysa ne gibi taleplerde bulundular?

03

02/ Borusan Neşe Fabrikası Uygulanan Proje
03-04/ Borusan Neşe Fabrikası Birinci Seçilen Proje

HCÖ, SK: Yarışmadan sonra jüri başkanı rahmetli hocamız Prof.Dr. Hakkı Önel öncülüğünde yarışmayı açan kurum yetkilileri ile bir araya gelindi ve bu toplantıdan sonra kurumun proje için bazı kabulleri ve öngörülleri olduğunu öğrendik. Ve açıkça bize yarışma projesini beğendiklerini ama böyle bir uygulamayı yapamayacaklarını belirttiler. Bu durum karşısında istersek kendileri ile yeni bir proje üzerinden çalışmalarımıza devam edebileceğimizi gayet profesyonel bir üslupla bize aktardılar. Bu ikinci bir proje talebi tabi ki bir ikilem ve çok mutlu olmadığımız bir ortam yarattı fakat nedeni ne olursa olsun bu durumla yüzleşmek zorunda olduğumuzu hissettiğimiz için bu ikinci ve yarışmadan bağımsız sürecin içine dahil olmak istedik. Yarışma şartnamesinde öngörülen projenin neredeyse dörtte biri büyüklüğünde, yarışmadakinden farklı malzemeler kullanılarak, farklı bir ihtiyaç programı ile yeni bir proje yapılması istendi. Projenin alanı, kullanılacak malzemeleri, tek katlı kurgulanması, kabuk metaforunun olamayışı, kayıp alan olarak görülen (kurumca) iç mekandaki hacimlerin optimize edilmesi vb. veriler bize yeni proje briefi olarak iletildi. Yarışma ile benzerlik gösteren sadece üç konu vardı: sosyal sorumluluk projesi oluşu, proje yeri ve projenin işlevinin kreş olması. Bu çerçeveden bakınca çeşitli medya mecralarında yapılan “yarışma öncesi-sonrası” kıyaslamasının da ne kadar yersiz olduğu anlaşılmaktadır.

sM: Bir yarışma sürecinde 2 tasarım yapmış oldunuz. Böyle bir yarışma sürecini deneyimlemiş mimarlar olarak, ülkemizde özel sektör ya

da kamunun açmış olduğu mimari yarışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

HCÖ, SK: Bize göre temel nokta, son dönemlerde mimari projelerin değerinin tamamen görsellik üzerinden ölçülme eğilimi. Bir proje sanal görselliği ile ödül alabiliyor, pazarlanabiliyor, satılabilir. Tasarlanan mekanın gerçek öznelere hiçbir etkisinin olmadığı bir proje değerlendirme süreci içerisindeyiz. Mekan kalitesi, kullanıcı dostluğu, kentsel duyarlılık, enerji verimliliği vb. bir çok etmeni dışlayan bir proje üretme sürecini yaşıyoruz ülkece. Beş duyumuzun sadece biri ile mekanlar üretilip pazarlanıyor, tüketiliyor. Bu nedenle konsept proje kavramı artık “poster”e dönüştü. Bu algıyı özellikle özel sektörde herhalde hepimiz hissedebiliyoruz. Bu durum, mimarlık pratiğinin şeklini ve süreçlerini de evrimleştirdi. Kamuda ise daha çok proje adetlerini yahut metrekairelerini içeren söylemler revaçta. “Şu kadar yaptık, bunları bitirdik, sattık ...” gibi mottolar en değerlileri ve mimarlık süreçlerini, tasarım sürecinden çok projenin bitişi ile ilişkilendirmekteyiz. Söylemi “bitmek” olan yapılar esas olanlar. Yarışma ortamları bunun dışında kalıyor. Tasarımcının kendini en iyi hissettiği proje yapma yöntemi herhalde yarışmalar. Türkiye’de çok iyi mimar, tasarımcı ve akademisyenler var ve yarışmalar bu kişilerle buluşma noktası bir nevi. Bu nedenle yarışmaları değerli buluyoruz ve fırsat buldukça katılmaya çalışıyoruz. Ancak yarışma sonrasındaki dünya ile yalnız bir savaşa giriyor mimar. Bu konuda hiçbir destekçisi ve haklarını arayabileceği işler bir sistem de yok maalesef.

04

ZORLU VAKASI

Mimarlık camiasında
fazlasıyla tartışılan proje Zorlu Center'ın
İhsan Bilgin'in kaleminden Zorlu Vakası'na dönüşümü...

Prof. Dr.
İhsan Bilgin

Başlığı görenler kastettiğimin ne olduğunu anlamıştır herhalde. Kimse grupla ilgili ekonomik bir konudan mesela hisse senetlerinden ya da ürettiği mallardan söz edeceğimi zannetmemiştir. Demek ki sadece İstanbullular'ın değil genel kamuoyunun yeterince aşına olduğu bir konuyla karşı karşıyayız; bir gayrimenkul yatırımı olan Zorlu Center vakasıyla. Ama gayrimenkul denince ilk akla gelmesi gereken mimari boyutlarıyla yeterince ilgilenilmedi. Oysa mimariye ilgi, ortaya çıkan tesisin kentle ve kentlilerle ilişkisini anlamaya başlamak için de elverişli bir kanal olurdu. Hukuk nasıl sade hukukçuları, ve sağlık sadece hekimleri ilgilendirmiyorsa mimarlık da sadece mimarlara ait bir alan değil. Söz konusu girişimin İstanbul'a ciddi ve kalıcı bir hasar verdiği aşikâr, ama mesele bunlarla kapanmıyor. Hem yakın, hem de uzak çevresini bastırıp yeniden tanımlayacak büyüklüğüyle sadece ölçüleri bile bıraktığı kalıcı hasarın boyutları hakkında hakkında epeyce ipucu veriyor. Ama mesele ondan (toplam metreküpünden) ibaret değil. Daha çok laf kaldırır...

- 01/ 1980'lerin 2.yarısındaki, neo-liberal dalganın ve küresel spekülâtif yatırımlar zincirinin başlangıcı sayılan Londra liman bölgesi dönüşümü projesi Canary Wharf'ın Kanadalı developer firma tarafından basın tanıtımı.
- 02/ Zorlu Center'ın basın tanıtımı.

Abb. 7: Paul Reichmann (Olympia & York) vor dem Canary Wharf Modell (Abb. aus: P. Hall, Cities in Civilisation,

02

01

Hele mimarlık ve mimarlar açısından, ancak trajedi diye bakıldığında anlaşılabilir tarafları çok.

O zaman trajedinin ne olduğuyla başlayalım; insanların kaderleriyle yüzleşirken, yine kaderleriyle yüzleşen başkalarıyla girdikleri ve ancak “hayatın cilvesi” gibi deyişlerle dile gelebilen dolambaçlı ve çapraşık ilişkileri konu eden teatral [edebi] kurmaca metinler. Birisi mutlu veya mutsuz olabilir, insanlık halleridir, hatta birinden ötekine geçmesi de. Ama mesela mutlu olmasına ramak kalmışken beklenemeyecek ters bir adımla öte tarafa düşmüşse, ya da iyilik yapacakken, koşulların aniden değişmesiyle yaptığı kötülüğe dönüşmüşse, veya cebindeki ikramiye çıkmış bileti unutup, eski yoksul hayatını sürdürüyorsa, söz konusu olan trajedir. Vakaları yaşayanlar ise trajik karakterler. “Cilve” vurgusu da zaten sürprizli ve ani tersliklere işaret eder. “Bu kader de nerden çıktı şimdi?” Evet, geleceğin önceden belli olması gibi bir teslimiyet vurgusu aşikâr. Ama ani ve sürprizli terslikler öyle bir olay örgüsü içinde ortaya çıkarlar ki, karakterlere boyun eğip akışa yol vermekten başka çare kalmaz.

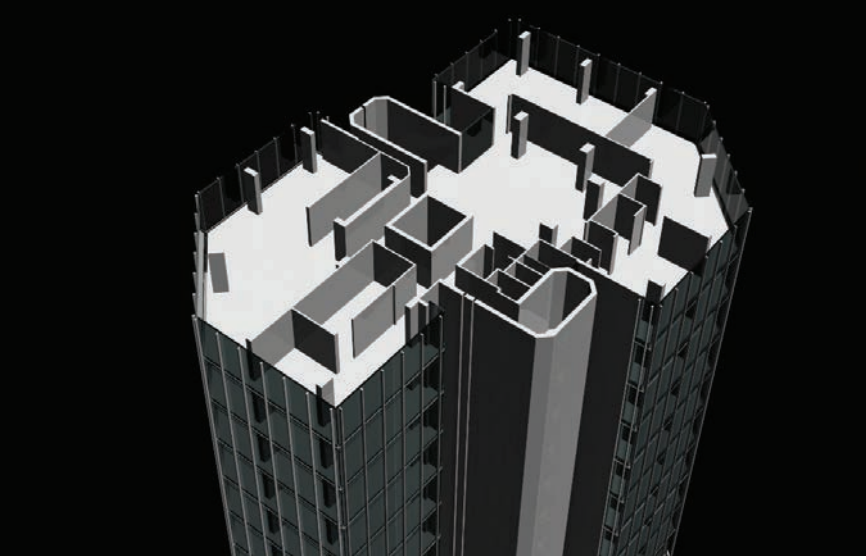
Örneği Shakespeare’in tipikliği konusu tartışmalı da olsa “Venedik Taciri”nin kısa anlatması kolay hikâyesi ile vereyim: Antonio tutkulu bir eşcinsel aşkla bağlı olduğu Bessanio’nun, bütün Avrupa ve Kuzey Afrika soylularının evlilik kuyruğuna girdiği esrarengiz kadın Porcia ile evlenebilmesi için alınan borcun senedine kefil diye kendi hayatını koyar. Yani aşık olduğu kişinin başkasıyla izdivacını hayatını ortaya koyarak mümkün kılar. Sonra tam borç karşılığı hayatını verecekken onu kurtaran Porcia olur. Hayatın cilvesi borcu isteyen kişiyle birbirinin rakibi iki aşkı ve borçlanma fiilini bir trajedi kalıbı içinde buluştururken, hepsini birden ters köşeye yatırıp ayrı ayrı hesaplaşabilecek manevra yeteneğine ve zekasına sahip bir tefeciye aynı tarihsel zaman dilimi ve yerde buluşturmuş. Olan olmuş, Sonra da hayat kendi akışında seyretmiştir... Herkes kendi dertleriyle meşgulken kesişen hayatlar bu dertleri iyice çetrefilleştirmiştir. Antonio batan gemileriyle, Bessanio ihtiyacı olan parayla, Porcia eş seçimiyle, Shylock, Hristiyanların bağnaz öfkesiyle meşgulken alınan borçla birden bu sorunlar bir zincirin halkalarına, aynı hikayenin çeşitli veçhelerine dönüşüverirler. Dönüşürken de yeni çehrelere bürünürler. Yani gündelik ilişkilerin ve durumların seyri içinde karşılaşılmaları pek olası ve mümkün olmayan durumların, beklenmedik ilişkilerin içinde buluvermiştir insanlar kendilerini. Ama kurbağanın prens olması gibi doğaüstü mucizeler, ya da birden zengin ya da mutlu oluvermek gibi sosyal fantaziler değildir bunlar. Pratik ve ahlaki sonuç veya ders çıkarılacak şeyler de olmaz başa gelenler, tesadüflerin art arda sıralanmasıyla ortaya çıkıp, öylesine olup geçerler. Zorlu Center vakasının da iş dünyasının seyrine yön vermelerine alışılmış çıkar, rekabet, hırs gibi duygu durumları ve harekete geçirici enerjilerle ilişkisi yok değil tabii, ama geride hala onlarla açıklanamayacak şeyler, tesadüfler ve olaya özgüllükler silsileleri kalıyor. İş ve piyasa ilişkilerinin işleyişiyle açıklanabilir tarafları artık iyice tüketildi, malum olanlar yeterince ilan edildi. Şunu anlamak da mümkün: İstanbul’un sermaye yoğunlaştırmaya en elverişli toprak parçası, devlet idaresindeki yeri de pek ön sıralarda olmayan bir bölge müdürlüğünü barındırmaya devam edemezdi. Özellikle de muhtemelen ileride kapitalizmin gayrimenkul spekülasyonu ile anılacak bir evresinde. Şuradan başlanabilir: Zorlu Center boş bir araziye yapılmadı. Karayolları 17.Bölge Müdürlüğü yerleşmesinin yerini aldı. Tarihsel koşulların değişmesi bakımından anlaşılır olsa bile yine de bir dizi trajik denebilecek hayat cilvesinin art arda dizilmesi sonucunda gerçekleşti olup bitenler. Ben de burada, bilinenleri tekrarlamak yerine onların üzerinde durayım. Haklarını vermek için de trajedi metni perspektifiyle okuyup anlatmaya çalışayım.

03/ Barbaros Bulvarı-1, Çevreyolu Büyükdere Caddesi kavşağının Zorlu Center İnşaatı başlamadan önceki konumu: yüksekçe siyah bina karayolları 17. Bölge ofis bloğu çevresinde yönetim, konaklama teknik servis, sosyal tesis programlı kurumsal yerleşmesi.
04/ Benzer açıdan Zorlu Center.

Önce, Karayolları 17.Bölge müdürlüğü gibi bir resmi kurum ne arıyordu orada? Kentle ilişkisi ve mimarisi nasıldı? Sırayla... 70’lerin başında ilk Boğaz köprüsü yapılıyor. Onunla tamamlanan ilk metropolitan çevreyolu ve hatta İzmit’e uzanan ilk otoyol standardına uygun karayolu da. Trakya’nın büyük bölümünün sorumlusu Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü bu yüksek standartlı emanate diğer yollardan farklı bir statü vermek gerektiği düşüncesiyle sadece köprü ve otoyoldan sorumlu olacak bir bölge müdürlüğü daha kuruyor ki, o da 17.Bölge Müdürlüğü. Hatta köprü ve otoyolun yanı sıra İstanbul’un en kıymetli hazinesi olacağı aşikâr metrosunun yapımı ve işletmesi de yeni müdürlüğün sorumluluğuna veriliyor.

Buraya kadar her şey iyi de, kurum için yer seçimine gelince aynı isabetle karar alınamayıp, otoyolun herhangi bir noktasındaki تنها bir çevre arazisi yerine, kuruma köprüye, yola ve metroya faydası da meçhul şekilde (1) köprünün Avrupa yakasıyla kesiştiği ve inşası yeni bitmiş, köprünün şantiye artığı olduğu için o gün döküntü gibi algılanıp yeni kuruma ucuzuna arsa gibi görünmüş olmalı burası.

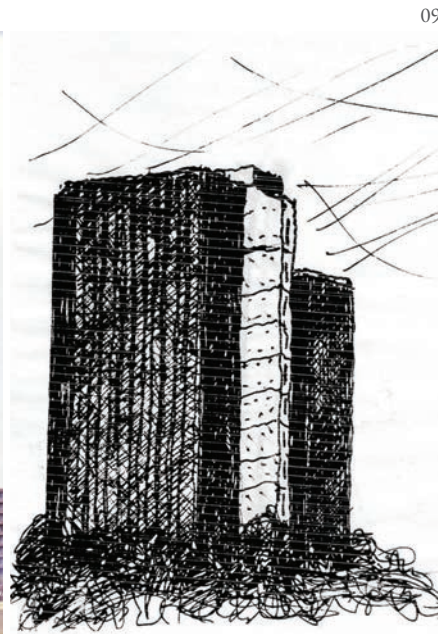
06

07

08

09

Oysa bu yer seçimiyle sonra her biri metropolün en gözde hatları olacak Barbaros, Şişli-Büyükdere, ve Büyükdere bulvarlarının tam düğüm noktası olan Zincirlikuyu'daki eşsiz kavşak araziye yerleşmiş olacak yeni müdürlük. Trajedi bu ya tam o noktada bu kez isabetli bir karar geliyor. Kurumun mimari projesi iddiasız birine verileceğine, ya da hatta ufukları zamanın Alman yarışma pratiğiyle sınırlandıran Architektur Wettbewerbe (mimari yarışma dergisi) türevli alelade bir mimariyle sonuçlanacak mimari yarışmaya açılacağına, tamamen tesadüf eseri yolların kesiştiği bir mimar olan Mehmet Konuralp'ın dünyanın en gözde mimarlık okulu kökenli kariyer başlangıcından ve dünya görgüsüyle vizyonundan güç alan bir inisiyatifle, tasarımı onun yapması sağlanıyor. Talep de o zamanların anlayışından ve devletinden beklenmeyecek kapsamda ve netlikte; İstanbul'un gecikmiş çevreyolunun düğüm noktası köprü kadar metrosunu da temsil edecek nitelik ve ağırlıkta bir yerleşme mimarisi sipariş ediliyor mimara. Mehmet Konuralp, iletişim imkanlarının günümüzle kıyaslanamayacak kısıtlılıkta olduğu bir zamanın içe dönük yarışma mimarisi perspektifiyle görülüp fark edilemeyecek bir ortamdan, Anglo-Sakson ile Latin-Akdeniz ekolleri kökenli Postmodern mimari eleştiri paradigmasını bünyesine sindirmiş bir ortamda yetişip İstanbul'a dönmüş, iddiasını kanıtlayacak fırsatı kollayan taze bir mimar.

Kısacası yerinde bir taleple onu yanıtlamaya elverişli enerjik bir arz potansiyeli iyi tesadüf eseri buluşmuş oluyor. Çıkan ürüne gelince, Türkiye'nin ilk asma cepheli, Mies öncülüğündeki 2. kuşak Chicago okulu türevli, kabuğu montaja yatkın metal kaplama malzemeden ibaret, (yerleşmenin aşağıdaki yerleşme maketi fotoğrafında beton taşıyıcıları **sarı boyalı** bu bina doğramalarıyla birlikte monte edilen cephe kaplamaları takılmamış haliyle temsil ediliyor.) tuğlayı kapısından içeri sokmamış, zamanın Yeşilçamı'nın gökdelen imgesi bir ofis binasının yerleşmenin pivotu; yani sembolik ve baskın parçası olarak bulvar kenarını tuttuğu, kısacası inşaatı yavaşlatıp, mimariyi hantallaştıran harç ve sıva işçiliğinden kurtarıp, binayı beton taşıyıcı ve döşemelerden ve dışa açık yüzlerinin montaja dayalı metal parçalarla kaplanmasından ibaret hale getirerek, endüstrileşmiş dünyada da yüz yıl gecikmeyle ancak 1950'lerde ulaşılmış endüstriyel ürün vasfına uygun kılmış... Bu inşai teknik tabii ki Chicago'dan dünyanın her köşesine hemen yayılmamış, hatta Amerika'ya bile. Türkiye'ye de 1970'lerin başında bu vesileyle girip İstanbul'un sonra hep gözdesi olacak bir kavşağına hem de yeni köprüünün ve geleceğin metrosunun sembolü olarak yerleşmiş... (2) Artık bütün yüksekçe binalar böyle yapılıyorsa ve eloksal süreçle renk verilmiş alüminyum, endüstrimizin standartlarından birine dönüşüp sıradan doğrama malzemesi haline gelmişse, bunu binanın rol modellğine borçluyuz. O derece ki bugün artık çevreyollarının isimsiz mevkilerinde cephesiz inşa edilip asma cephelerini bekleyen ve üzerlerinde "komple kiralık/satılık plaza" ve bir cep no'su yazan tamamlanmamış inşaatları bile bu bir tür esnek/çevik üretim anlamına da gelen Post-seri-üretim kuyruğuna girebiliyor. Peki ya 17.Bölge'nin gerisi? Bu pivotun ardındaki orta boy oyuncular? İrili-ufaklı binalar?

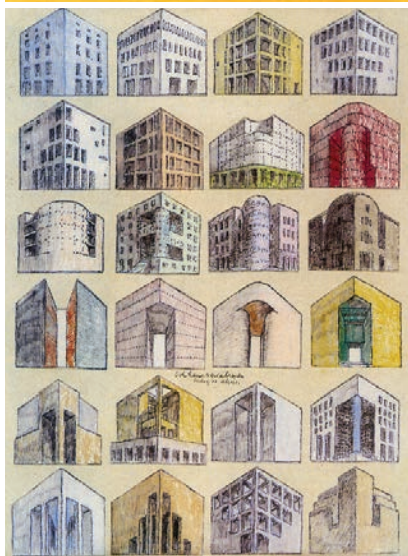
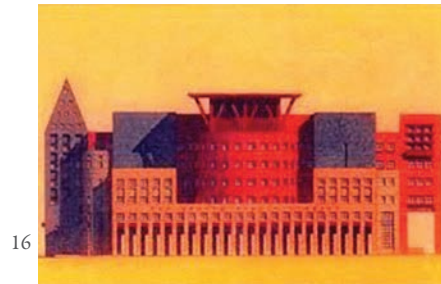
05/ 17. Bölge ofis bloğu, plan ile alüminyum asma cephe ve beton taşıyıcı ilişkisini gösteren sistem perspektifi.

Mies van der Rohe, Chicago'dan asma cephe örnekleri:

06/ Federal Center'da ofis blokları, (heykel: Flamingo, A.Calder).

07/ Lake Shore Drive'da konut blokları.

08-09/ Doğraması ile birlikte monte edilen alüminyum cepheli ofis bloğu ve eskizi.

- 10-11-12/ 17. Bölge'nin hizmet ve servis binaları biçim dilinin ilk kaynağı 'New York Beşlisi' diye bilinen ve modernin revizyonu iddiasıyla kendilerini deklare eden ve görünürlüğü son dönemde Richard Meier'in anıtsal müzeleri ve Peter Eisenmann'ın söylemleri ile sürdüren Modern sonrası eğilimdir. R.Meier'in üstte LA/Getty altta Barcelona müzeleri.
- 13/ 17. Bölge'nin hizmet ve servis binaları biçim dilinin ilk kaynağı Latin-Akdeniz kökenli neo-rasyonalist eğilimin solda öncülerinden A.Rossi'nin Monument to the Resistance (direniş anıtı).
- 14/ Modern sonrası dalga'nın önceki kuşaktan rol rol modeli G.Terragni'nin Como'daki kült yapısı Casa del Fascio (faşist yuvası).
- 15/ Alvaro Siza, Mimesis Müzesi.
- 16/ M. Graves.
- 17/ R. Krier.

Onlar da modern kentlerin okunaksızlığı ve dilsizliğini öncelikli sorun haline getirmiş ilk kuşak Postmodern'in izini sürüyor. Ama bu yitik dil sorununu Baroğa gidip dayanmış klasik kökenli bir dil oyununa dönüştürerek telafi etmeye çalışan Rob Krier ve Michael Graves'inkileri değil de Klasik yerine Modern'e, dil oyunu yerine geometrik disipline başvuran keskin ve okunaklı bir mimari dağarcığın dilini kullanarak 17.Bölge'nin yönetim, konaklama, teknik birim, sosyal tesis, depo vs. ile yüklü parçalı programını kırk yıl boyunca taşımış irili-ufaklı binalarını işlev paralellliği aramaksızın birbirlerine yaklaştırp hısım-akraba haline getirmişti.

18

21

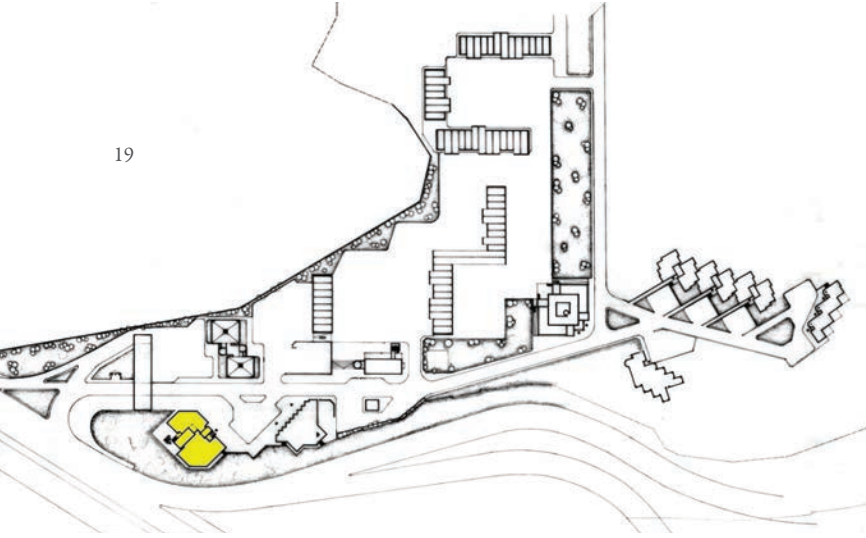
22

23

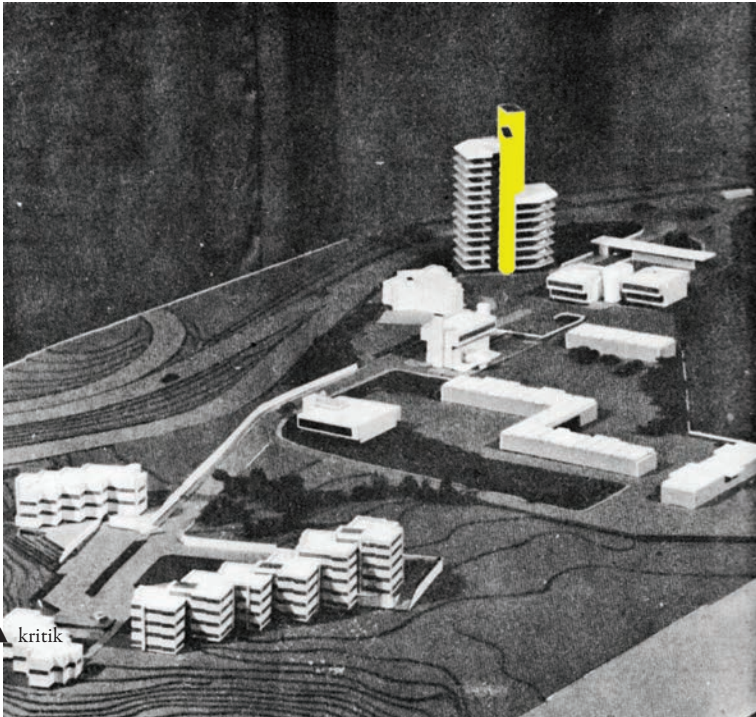

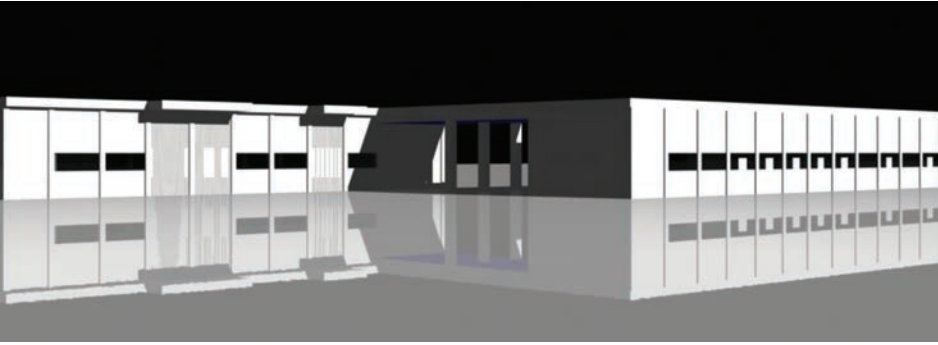
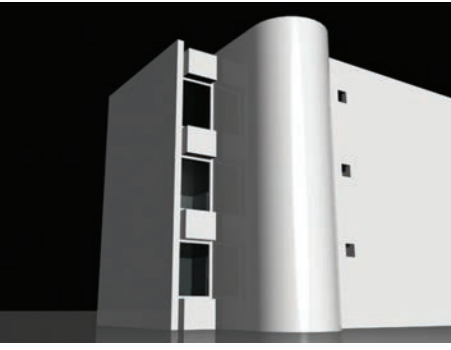
19

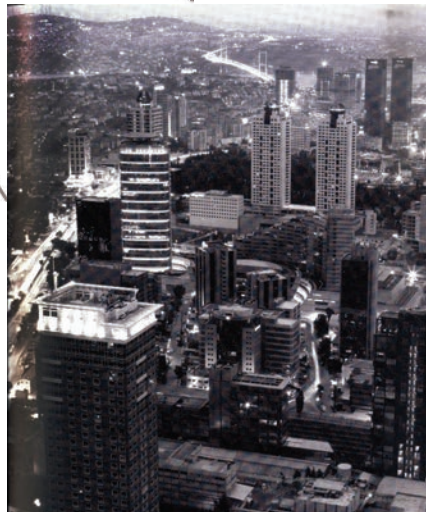
- 18/ İşletme Müdürlüğü
 19/ Vaziyet Planı / Sarı renklendirilmiş kısım Pivot Ofis bloğu.
 20/ Pivot Ofis bloğu. (Montaj cepheleri takılmamış, konstrüktif ve perdeleriyle (sarı renkli).
 21/ Araştırma Müdürlüğü
 22/ Emniyet Müdürlüğü
 23/ Müdür Lojmanları
 24-25/ Misafirhane
 26/ Bölge'nin içine yerleştirdikleri dili aracılığıyla işlevsel özdeşlik aranmaksızın hisim akraba kılınmış yönetim, konaklama, teknik birim, ambar, konaklama, tesis binaları... Ortak dillerinin hemen göze çarpan en belirgin özellikleri bant pencereli yatay yassı parçaların birbirleri ve diğer parçalarla aralarında boşluk bırakarak ve silindirik merdiven kütleleri ile bağlanarak kompozite edilmeleriydi.
 27/ 17. Bölge'den Zorlu Center'a dönüşen arazinin İstanbul'un merkezi Beyoğlu yakasının ana arterleriyle ilişkisi.
 28/ Levent fabrika arazileri mixed use'a dönüştükten sonra (geri planda Boğaz köprüsü).

20

Sonuçta Modern'in Mies ile Chicago'da ulaştığı tavizsiz bir endüstriyelikle farklı kaynaklardan beslenmiş disiplinli bir geometrik kompozisyon dili dağarcığından oluşan kişilikli bir kurumsal yerleşme projesi çıkmış ortaya. Kâğıt üstünde çıkmasına çıkmış da, hemen ardından zamanın Türkiye'sinde pek sürpriz sayılamayacak bir bahtsızlık... Bu mimari dağarcığın ayrılmaz parçası olan teras çatıları hakkıyla yapamayacak bir müteahhit firma. (3) Sızan suya tedbir diye çatıların ondulin malzemelerle örtülmesiyle karakter, orijinalite ve bütünlük kaybı. Beklenmedik şekilde devlet kurumu inisiyatifıyla şekillenmiş İstanbul'un ilk, 1.kuşak eleştirel-Postmodern (4) tınılarıyla beslenmiş Modern'e de eşik atlatmış yerleşmesi, daha tamamlanamadan almış oluyor sonradan başına iyice bela olacak ilk hasarını. Hayatın cilveleri yerinde durmuyor, gidip-geliyor.

Gün gelip Levent'in fabrika arazileri yerlerini AVM ve mixed use (karma programlı) 2.kuşak Postmodern yapıları bırakıp Maslak'taki ofis stokuyla birleşince bu gözde spekülasyon hattın başlangıç noktası da Zincirlikuyu'ya, 17.Bölge arazisine gelip dayanmış oldu. Tesadüf değildi, İstanbul'un manzara imkanlarına sonuna kadar sahip olduğu kadar kritik hatlarının da düğüm noktasındaydı ve merkezi konumda kalmış ender, hacimli, dolayısıyla özelleştirilmeye elverişli devlet mülkü arazilerindendi. Dolayısıyla zamane kapitalizminin baskın motivasyonu spekülasyon iştahının tamamını paratoner misali üzerine çekecek benzersiz bir kapasiteye sahipti ve tabii ki büyük sermaye gruplarından biri için benzersiz bir sermaye yoğunlaştırma fırsatı olacaktı. Zorlu'ya nasip oldu. Zorlu Grubu da tabii ki kâr maksimizasyonunu ilk hedef haline getirecekti. İmar yoğunluğunun artması gibi kamuoyunda epey gürültü koparmış olgular da başlıca görevini sermaye devir hızını artırma diye bellemiş geç-kapitalist, neo-liberal devletin bu hedefin gerçekleşmesi için elinden geleni ardına koymamasından ibaretti o kadar.

Demek ki köprünün gölgesindeki 17.Bölge arazisinin sürprizli iyimser hikâyesi kurum tesisinin projelendirilme süreciyle sonuna gelmiş oluyor... Sonrası yine sürprizsiz bir seyir, inşaat hataları; başından beri devlet desteğiyle döndürülmüş kapitalist çarkların bu noktada yoğunlaşmış sermaye birikimi kapasitesine tereddütsüzce arka çıkması. Gerisi kürenin gayrimenkul sektörü atağına maruz kalmış neresinde anlatılsa dinleyenlerin devamını ezbere getireceği standart bir senaryo. Sıkıcı derecede rutin her şey. Peki ya mimarlar? İstanbul'un yeni ikonunu yapıp kestirmeden star olma fırsatı da bu sıkıcı/rutin hikâyenin devamından öte bir gelişme değil elbet. İlk inisiyatif, işlevini İslam ülkelerine mimarlık promosyonu olarak bellemiş Ağa Han Vakfı'nda edinilmiş kariyerini ve nüfusunu Türkiyeli mimarlığı küreye açmaya adanmış Süha Özkan'dan geliyor. Türkiyeli mimarlara tecrübe, İstanbul'da geç-kapitalist ikonik mimarlıkla tanışma fırsatı gibi gözüküyor ona da. Karizması sadece Türkiyeli ve ulus ötesi mimarları değil, Zorlu'yu da davetli mimari yarışmaya iknaya yetiyor. (5) Türkiye'nin kapasitesini kanıtlamış 80-90 kuşağı mimari bürolarını kurmuş mimarları (6), birer yabancı ortak seçip giriyor yarışmaya. Zaten trajedi olmaya yatkın şekilde başlamış hikâye kapasiteleri tescilli büro liderlerinin kendilerine rol modeli olmuş bir mimarın beklenmedik bir tarihsel anda yapma fırsatı bulduğu dönüm noktası niteliğindeki bir yerleşmeyi yıkıp kendi damgalarını vurmak üzere yarışa zorlanmalarıyla pekiyor. Yarışa gönüllü olmakta tereddüt edilmiyor. Tam o sırada kapıları yeni sürprizlere iyice kapatan bir gelişme daha: Mimari yarışmalardaki görevi esasen sadece iyileri seçerek, derecelendirmekle sınırlı olmayıp kullanışlı ve gerçekçi kriterler koyarak duruma uygun sorunsalı tanımlayıp gidişata çeki-düzen vererek yarışmanın selamete sonuçlanmasının sorumluluğunu da üstlenmek olan uluslararası jürinin ve lideri Özkan'ın ağırlığı işi salimen sonlandırıp kontrolsüz gelişmeleri savuşturmaya yetmiyor. Ve yarışmaya son noktayı kararsızlığıyla jüri değil, iradesiyle Ahmet Zorlu koyuyor. O noktada iş mimariden iyice kopup, büro ölçeği yarışına ve işverenin sözünün mimarlara geçme testine dönüşüyor. Zorlu bahsi iyice yükseltiyor ve İstanbul'un işletme ölçeğindeki iki bürosunu proje çalışmasını birlikte sürdürmeye zorluyor. Böylece eksen proje seçmekten büro seçmeye kayıyor ki, o zaman bu kadar zahmete girilmesinin ve Zorlu'nun mimarını en baştan seçmeyip araya diğer mimarları ve jüriyi soktuktan sonraya ertelemesinin anlamı tamamen yitirilmiş oluyor. Emre Arolat ve Tabanlıoğlu birlikte çalışmayı kabul etseler de, aslında ilk yaptıkları projeler bir araya gelip ortak ürün çıkartmaya yatkın değil.

Yine de deneniyor ve bir süre birlikte çalışılıyor. Ama muhtemelen işletme ölçekli büroyu ilk ve erken kurmanın tecrübesiyle Tabanlıoğlu gidişatın kontrolsüzlüğünü ve mimari önceliklerin tamamen konu dışı kalışını erkenden sezip, devre dışı kalıyor. Bu kadar çok aktörlü bir işin yükü ve sorumluluğu da sonuçta tek başına Emre Arolat'ın ve bürosunun üzerine kalıyor. Oysa Emre Arolat, mesleki olarak, mezuniyet ertesinde "Everything goes"(her şey mübahdır)ın statükocu ve evetleyici (affirmative) oyunları ile oyalandıktan sonra, yeni arayışlara girip 90 ve 00'leri mesleğin ve kentin derinliklerini keşifle geçirirken bürosunu da işletme haline getirmiş, hem sermaye hem de meslek çevrelerinde muteber, önü açık, geleceği parlak bir mimarken (7) geleceği de puslu gözükken bir işle birlikte anılma bahtsızlığına maruz kalmış oluyor. İstanbul'un kaybettiği zaten yazılıp, konuşuluyor. İstanbul'un Haliç'le yarışacak yegâne hattı olan Boğaz'ı domine edecek tesisin, ister -istemez Haliç'in dominantı Süleymaniye Külliyesi ile rekabete gireceği de düşünüldüğünde, tesis olarak Zorlu Center'ın de kazanması pek mümkün gözüküyor. Zorlu grubundan başka kazananı olmayan bu oyunun bir kaybedeni daha varsa o da mimarlık. Çünkü kamuoyunda sermayenin zorlaması, yetkili mercilerin de teslimiyetiyle imar hakkı genişlediğinde yapacak şey yokmuş, imar katsayıları kendiliğinden ve otomatik olarak tekil örnekte bile mimarlığı belirlemiş gibi bir kanaat oluşuyor. Üstelik mimarlar arasında bile taraftar bulabiliyor. Oysa imar kodları yapı çevrenin karakter ortalamasını belirlese de tek tek projeler bu ortalamadan bağımsız olarak kendi karakterlerini oluşturur, ve hatta oluştururken ister-istemez o ortalamaya da yorum getirmiş olurlar ki, Modern mimarlık da zaten her zaman bilinçli yapılar adı konmasa da kısmen bu reaksiyonlarla şekillenmiştir... Zorlu dahil özel isimler bir yana, işin mimarlık kısmıyla ilgili konuşup tartışacak çok şey var. Bu rant potansiyeli ve imar motivasyonu ile ortaya çıkan kaçınılmazlığı algısının geçerli olmadığını söyledim. Çünkü mimarlık, zaten böyle olmasın, frenlenmemiş hırslar ortaya otomatikle bağlanmış sonuçlar doğurmasın, yapı çevrenin üretimi kaçınlamayacak bir kader haline gelmesin diye var. En azından Rönesans'tan beri, yani ekonomik ve siyasi güçten görece özerkleşmiş profesyonel mimar ortaya çıkmalı beri de böyle olmuş. Mimarlık herhangi bir yapı tipine, inşai yöntemine ve şekil-şemaline mahkum olunmamasının teminatı olmuş bir disiplin ve meslek. Hatta biralakım çıkar, hırs, kar, şöret vs. hasara meyilli sakarlık motivasyonlarını, halı/kilim, kap/kacak, türkü, lezzet misali kültüre, geleneğe mal olmuş, yapı tipleri ve inşaat tekniklerine, ötesi imparatorlukları ayakta tutarak klasikleşmiş yapı ve inşaat tekniklerine bile mahkum olunmadığını kanıtlayıp durarak yazdırmış çok erken zamanlarından beri kendi (Modern mimarlığın) tarihini. En azından kaçınılmazlıkları frenleyici bir bariyer olmuş.

Görece küçük parçalarla kurulmuş bir çevreye herhangi bir nedenle programı şişerek yer ile orantısız bir yapılaşma tasarlamaya zorlanmanın mimarının en zorlu problemlerinden olduğuna kuşku yok. Ama ne olursa olsun çaresiz kalınmayacağının görkemli bir anıtı 19-20. yüzyıl dönümünde yapıldığından iki yüzyıla birden maledilmiş Amsterdam mal borsasıdır. H.P.Berlage iki büyük meydanımsı holüyle devasa bir kütle isteyen bu programı Ortaçağ Amsterdam'ının eş büyüklükteki ufak-tefek tüccar/zanaatkar hanelerinin içine züccaciye arasında dolaşan fil haline getirmeden ustalıkla yerleştirmeyi başardığı gibi Modernin en prestijli binaları ve küresel mirası arasına da sokmuş. Berlage bunu yaparken binanın iki yapı adası arkasında, dev ve kırık-dökük kütleleriyle bu dokunun içinde yüzyıllardır yadırganmadan duran Oude Kerk (eski kilise)'den ilham almış. Ama bu ilham, doğrudan veya dolaylı bir şekil-şema tekrarı olmaktan ziyade yazılarını derlediği kitaba "Stil ve Form" adını verebilmiş bir ustanın görgüsü ve birikimiyle mümkün olmuş bir buluşmadır.

Yine de bu örneği ve söylenenleri çözümün ancak Berlage gibi ustaların ulaşabileceği yükseklikte bir çitanın üzerinde durduğu gibi imkansızlıklara da sürüklememek gerekir. Makul ve gerçekçi olduğu kadar parlak çözümler için de ne yüzyıllara mal olmuş ustalıklar, hatta ne de tescilli profesyonel tecrübe kaçınılmazdır. Bunlardan ziyade koşulları ve programı yorumlayıp, sorunsallaştıran önceliklerin belirleyici olduğunun kanıtı da yarışmacılardan Han Tümertekin atölyesinde aynı yerde ve programla çalışan master öğrencimiz Maksat Recepbayev'in ürettiği projedir. Maksat'ın projesi, programıyla ölçüyü zaten çoktan kaçırmış bu girişimin mimarisinin, çevresiyle cüsse yarıştıran kendini can havliyle ortaya atmak yerine, hassas terazilerin kantarından geçmiş bir varoluşu benimsedikten sonra onlara göre eksilerek yerine tutunan bir tasarım stratejisinin içe sindirilebilir, hatta bulunduğu yerin değerini ortaya çıkaran sonuçlar doğurabileceğini göstermektedir. Bu proje öte yandan da kulelerin sadece adetleriyle değil, basitçe ölçüleriyle uğraşılmasının bile, nihai ürünü ne kadar değiştireceğinin kanıtıdır. Mesela Atakent'te standart hale gelmiş gözükken kule-blok ölçüleri muhtemelen manzarayı bu kadar hazmı zor hale getirmezdi... Mimarlığın gözlükleriyle bakılınca şu an ortada olan ürünün mimari iradede ve kamu denetiminden yoksun, kontrolsüz bir sürüklenişin civelereyle belirlenmiş olmasının sonucu büsbütün hazmedilemez noktalara taşıdığı anlaşılıyor. Teşbihde hata olmaz!" da izlenimde mi olur?.. Maksat'ın buraya koyduğu çizimlerini jürisinde ilk gördüğümde bu zarıflaşarak sıkışmış kulelerin de New York'da Brooklyn köprüsünden Manhattan'ın iş merkezine iniş davetkar hale getiren o cehennem gökdelen yığınının bir aradalığından gelen pastel ve keskin renk ahenginin gökyüzünün dingin parlaklığıyla girdiği kontrasttan kaynaklanan çekiciliği hatırlatır şekilde berisindeki köprüye davetkar bir aksis bırakacağına da düşündürmüştü.

29/ Ortaçağ dokusunun tipik dar sokağına bitişen arka cephesi.

30/ Amsterdam'ın ortaçağ dokusu içine Berlage tarafından eklenmiş borsa binasının genel kütle perspektifi.

31/ Berlage'nin ilham kaynağı ortaçağ dokusunun parçalı deseni içinde Oude-kerk'in (eski kilise) havadan fotoğrafı.

32-33-34/ Maksat Recepbayev'in Bilgi-Master programı Han Tümetekin atölyesinde 08'de yaptığı Zorlu Center projesi imajları.

Ne olursa olsun, bunca zamanın birikimiyle mimarlık diye bir disiplin ve adına sivil toplum denebilecek bir kentlilik varoluşu hâlâ mümkün olduğu sürece, çaresiz olunmayacağı aşîkâr.

Mimarsız mimarlık değil belki ama, mimarın nerede girip nerede çıktığı belirsiz cılız bir aktör olmanın ötesine geçemediği de her yandan belli oluyor. Frankenstein olmaya yazgılı bu heyûla o kadar ölçsüz ki, küçük olması gereken yerde büyüdüğü gibi, büyümek durumunda olduğunda da ufak kalıyor. Kuleleri sadece kalın değil, kısa da; lise psikoloji derslerinden kalma piknik tip adeta, AVM tablasının duvardan duvara halı misali arazinin tamamına yayılması da kulelere ölçü vermek ne kelime, daha da ölçsüzleştirip hantallaştırıyor. Frankenstein'lığı sırf iri-kıyım boyutlarında da değil, öyle konumlanıp ölçülenmiş ki, kaçarı da yok. Ortaköy ve İhlamur vadilerinden itibaren sokaktan bayıra, oradan bulvara, bulvardan bulvara ve tünele nereye sapılsa dikiliyor karşıya gölgesiyle ve gölgeyi iyice koyultan pelerin etkili AVM'siyle, orası-burasında bitki olması zerafet değil, üstüne- bir de meydan okuma gibi duracak hep... O zaman hızlı geçilen belirleyici bir konu yerli yerine oturmaya başlıyor ki, o da İstanbul'un neleri kaybettiği. Evet, zamanla iyice değerlendirilerek "rant"ın odak noktası haline gelmiş bir yerinde ekonomik değerine inat edencesine Modern mimarlığın en nadide ürünlerinden birini barındırmaya devam edeceğine Ömer Kanıpak'ın *Radikal*'deki yazısının (8) hesabına göre potansiyel ekonomik değerleri bile savurganca harcamış. Mimarının estetiğe endeksli ince hesapları bir yana, muhasebenin dört işlemli hesaplarını bile tutturamamış bir tesisi barındırmaya devam edecek bundan böyle. Öte yandan 17. Bölge yerleşmesinin zamanında da arka planda kalmış binaları ise orijinalliklerini en başından yitirip tescilli "kültür varlığı" statüsüne geçememekle iz bırakmadan silindikleriyle kalacak-

lar. Sırf onlar değil, yeni mimar kuşaklar da bütün İstanbul'un gözü önünde, reklamı ve haberiyle, bile-isteye, güle-oymaya yitip gitmiş bu uygulanmış tarihsel örnekten mahrum kalıp resimleriyle oyalanacaklar... Ne uğruna? Sermaye döngüsü bir vites daha yükselsin, Galeria'dan beri hep birer gömlek atlatılarak yarıştırmış AVM'ler zincirine bir çentik daha atılsın diye. Bir de Levent-Maslak spekülasyon hattının tutarlı sınırı gibi duran Zincirlikuyu'ya uzasın diye. Değer miydi? Bütün küreyi sarmış spekülasyon ekonomisinin ardında bıraktığı yapıyı çevre hasarının hesabı tutuldu mu ki bunun tutulsun? Kapitalizmle gelen düğün-bayram tweetleri çoktan atıldı, yazıları da yazılıyor bile, yakında baskıya girerler... Doğru ya spekülasyon hattı neden bir modül kısa kalsın? Ve sermaye eksik biriksinsin?.. Kentve kentliye gelince, hesabını ille mahkemelerde arayıp soracak değiller ya, Kabullenmemek, hatıraları arasına katmayıp ancak kabuslarının arasına sızabileceği şekilde bilinçaltı çöplüğünde tutma kozları da var. Sonuç olarak meslek pratiği kapasitelerinin görmezden gelinip aciz kalınmasının abidesi gibi dikilmiş olacak Zorlu Center frapanlığa hevesli AVM'si ve cüretkâr kuleleriyle İstanbul'un tepesine. Sadece mimarlar değil, farkına varmadan geçip gitmiş olanlar da arayacaklar 17.Bölge'nin üzeri siyah tülle örtülmüş brüt betonuyla onun ardına saklandıkları için silikleşmiş diğer yapıların belli-belirsiz silüetini. Bu da 17.Bölge'nin kaderi olacak, ayaktayken, mesela Gezi gibi kendini savundurmaya teşvik edecek derecede belleklere kazanmadığından, ancak yitip gittikten sonra yokluğuyla fark edilmek. Yokluğu hatırlatacak varlığını. Ki, ona da hatıra diyoruz. Bunca iddiayı ve yeniliği kibirden uzak taşımış olmanın hatıra dönüşükten sonraki karşılığı da ardında militan bir travmadan ziyade sağlam bir inat bırakmak olur herhalde. Kentin belleğine gecikmeyle de olsa sinmişliğin inadı. Zorlu ise lanetli başlangıcının iziyle öfkeyi ve tehditi hatırlatacak.

35

36

38

39

35/ Zorlu Center mevcut durum zeminde AVM, üzerine ofis ve konaklama kuleleri.

36/ Aynı bölgelerin 17. Bölge varken görüntüsü.

37/ Zorlu Center ve yerini aldığı 17. Bölge ofis kulesi.

38/ Zorlu Center proje görseli.

39/ Boğaz Silüeti

Daha belirlediği anda reddedilmiş olduğu kolay silinmeyecek kentin hafızasından ve hınç olarak geri dönecek imgesi kente, hıncı çağrıştıracak her türden reddoluşun aynası olmaktan kaçamayacak. Psikik gücüyle militan travmayı kenara ayırıp 17.Bölge ve Zorlu'ya dönerssek: Hangi iz daha belirgin olur kentin hafızasında? Hâlâ ayakta olup hınç çağrışımıyla tehdidini sürdüren mi? Yoksa yavaş yavaş unutulurken, bir yandan da da inat çağrışımıyla kendini hatırlatan mı? Sanırım yarışmasıyla bitmediği gibi kullanımıyla da kapanmayacak Zincirlikuyu'daki hesap. İnadıyla hafızaya yerleşerek hatıra haline gelecek 17.Bölge'yi bir kere oraya yerleştikten sonra nasıl artık hınç ve öfke imgesi olarak geri dönerken tasavvur etmek zorsa, Zorlu Center'ın da fazla kaba-saba ve teklifsiz olduğu için lanetli damgası yiyerek başlamış yaşamını da herkese şimdiden dar ettiği kentte kendine de hatıraya dönüşecek manevra alanı bulurken düşünmek kolay olmayacak.

Bir aralığı hızlı geçtik. Bir de Afife Batur var. Kültürel/doğal çevre korumanın duayeni... Tecrübesiyle sürecin kritik bir evresinde gidişatı görüyor ve 17.Bölge yerleşmesinin “kültür varlığı” olarak tescillenmesi için kamuoyunda “Anıtlar Kurulu” diye anılan kültürel/doğal çevreyi korumakla görevli yetkili kuruma başvuruda bulunuyor. Ama kurul, diğerlerinin çatılarına müdahaleler sonucunda orijinalliklerini yitirmiş olmaları nedeniyle sadece pivot ofis binasını tescil ediyor. Ama Zorlu Center'ın o iri-kıyım, kalabalık ve yangından mal kaçırma misalli telaşlı inşaat sürecinde fazla narin kalmış olmalı ki o da yıkılıp molozun arasına karışmış... Zorlu, koruma ve telif yaptırımları gereği yok olmuş tescilli binayı yapmak ve restorasyon projesini de müellif mimarına hazırlatmak zorunda. Zorlu vakasının cilvesi bu kez de mimarına aynı projeyi kırk yıl arayla ikinci kez çizdiriyor. Bunun ek bir maddi ve/ya manevi kazanç getirip mimarını kazananlar hanesine yazdırmayacağı da hikâyenin gelişinden bellidir artık herhalde....

Dipnotlar

(1) Park ederek bekleyecek araçların ve teknik alet-edevatın, İstanbul gibi bir kentin en kıymetli arazisinde bulunmaları kastediliyor. Konunun konaklama işlevinden yararlanacak personel için avantajı aşikâr, ama onların da Türkiye'nin en kıymetli yerinde oturma zorunlulukları yoktu, otoyolun geçtiği başka bir kentten ya da İstanbul'un periferisindeki bir yerde de bulunabilirlerdi. Polisiye nedenle köprüye yakın olunuyorsa da o zaman civara karakol kurulması yeterli olurdu.

(2) Şunlar birbirine karışmamalı, 17.Bölge'nin ofis binası yüksek binalara değil endüstriyel ürün vasfına uygun bina ve yapım sistemlerine öncülük etmiştir ki, bu noktada bina yüksekliğinin endüstrileşmekle hatta ona yatkın olmakla ilgisinin olmadığı notu da düşülmeli...

(3) Aradan bu kadar zaman geçtikten sonra, madem konu önümüze geliyor, bu örnek yerleşmenin ortaya çıkması inisiyatifi kullanan bürokratlar kadar teras çatılarını yapamayıp işin sonunda tescil/koruma kalkanından da mahrum bırakan müteahhitlerin adlarıyla anmak da farz oluyor; inisiyatifli bürokratlar: zamanın 1. Bölge Müdürü Rıdvan Dedeoğlu ile 17. Bölge Müdürü Saffet Sile; Müteahhitler ise: Süleyman Kahraman ile sonra Kültür-Turizm Bakanlığı da yapacak İsmail Kahraman.

(4) 1.ve 2. Kuşak Postmodern ayrımına 50'lerde temeli atılıp, 60-70'lerde pekişen ve Modernizm'e reaksiyonla şekillenen mimari eğilimlerle, Frederic Jameson'un “Geç-Kapitalizmin Kültürel Mantiği” diye tanımladığı ve otel, AVM ve plazalarda hareketin sürekliliği üzerine kurulup 90-00'lerdeki azgın küresel spekülasyonun ataklarıyla her yere yayılmış yeni yatırım programlarıyla şekillenmiş mimari eğilimleri birbirinden ayırt etmek üzere başvuruyorum. İki kuşak arasındaki bir diğer ayrım da ilkinin Modernizm'in 50'lerde yapı endüstrisine teslimiyetle büründüğü çehreye reaksiyonla şekillenmesine karşın diğerinin içinde bulunduğu ve gayrimenkul sektörünce belirlenen koşullara teslimiyeti, hatta onun ete-kemiğe bürünmesine verdiği destektir. 17.Bölge'nin ofis dışında kalan idari ve hizmet binalarının ortak dili de Latin-Akdeniz ve Amerikan formalizmi gibi 1.kuşağın iki ayrı eğiliminden beslenmişti, dolayısıyla ofisiyle de birlikte yerleşmenin mimari kurgusu Mies'in Chicago dönemi modernizminden ilk kuşak Postmodern'in Akdeniz ve New York kökenli kaynaklarına kadar geniş bir vokabüler içinden türetilmiş ilk kuşak eleştirel-Postmodern'in ayırt edici misyonu olan çoğulculuğun hakkını ziya-desiyle vermiş bir mimarlık örneği olarak değerlendirilebilir.

(5) Yarışmaya katılan projeler için bkz AVision in Architecture/Projects for the İstanbul Zorlu Center, Rizzoli, NY, 2012 (ed.by Süha Özkan)

(6) Bürolarıyla birlikte mimarların kuşak aralığı, doğum tarihleri değil, mesleğe başlama tarihleri itibarıyla verilmiştir, yani kendimin de dahil olduğu 80 ve 90'larda mimarlığa başlayanlar kastedilmektedir. 70'lerin başında mesleğe Postmodern'in kılcal damarlarında hareketle başlayan Mehmet Konuralp, sadece işleriyle değil, iş dünyası içindeki hareket alanını iç mimarlık işleri kadar burjuva sınıflarının sıradan gündelik ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde genişletmesi bakım-larından da ardından gelecek kuşaklara rol modelliği yapmıştır. 17.Bölge'nin yanı sıra kendisini mimarlık dünyasına aşına kılan ilk işleri Sevim Butik, Maçka Sanat Galerisi gibi küçük-işyeri işlevli iç-mimarlık (Interior Architecture/Design) işleriyle Sağra biraderlerin Ordu'daki ikiz villasıdır ki genelde her türlü iki katlı eve villa denen Türkiye'de programı malikane ölçeğinde yorumlamakla orijinal anlamının Doğu Karadeniz sahilindeki modern bir örneğini vermiştir.

(7) “Emre Arolat Projeler Yapılar”, *Literatür yayıncılık*, 2005. Kitabına yazdığım iki uzun eleştirel değerlendirme yazısında projelerini teker teker yorumlayarak her işi nasıl meslek tarihinin yeni bir yanını keşfedecek şekilde kendini yeniden inşa ettiğini anlatmaya çalışmıştım.

(8) Ömer Kanıpak *Radikal*'deki yazısına Rem Koolhaas'ın “Bu devirde mimarın kentin, kentlinin ve kendisinin başını belaya sokacak en önemli eksiğinin, büyüklükler karşısında yaslanacağı bir stratejisi olmamasıdır!” uyarısını hatırlatarak başlamakla kısa yoldan karşılaştığımız vaka hakkındaki en yerli-yerinde eleştiriye kapıyı açan Frankenstein misali Boğaz'dan bulvara, ara sokağa ve tünel çıkışına her yerde karşımıza dikilen bu davetsiz misafir üzerine yazdığı ölçülü, dikkatli ve özenli eleştirisi bile bu her bulaşanı savrukluğa savuran kara-delik misali konunun gölgesinden kurtulamıyor. Oysa yazısı, bu davetsiz misafire Koolhaas aracılığıyla zekice ismini koyarak daha baştan kesmişti cezasını. Öyle ya bu başlangıç, Apple dükkanının Vestel'den büyük olmasının “rant ekonomisi”yle ne alakası olabileceği sorusunu ıskalayan bir bitiş hakketmiyor?

GELENEKSEL İNŞAAT TEKNİKLERİNİ GERİDE BIRAKAN SİSTEMLER

KNAUF DIŞ CEPHE DUVARLARI

AQUAPANEL® ve [GUARD]EX®
Teknolojisi'ne sahip yeni
Knauf Dış Cephe Kuru Yapı Sistemleri...

Emre Eker
İnşaat Mühendisi

Dış Cephe Kuru Yapı
Sistemleri Satış Müdürü

Dış cephe duvarları, büyük ölçüde 5.000 yıldır hayatımızda olan denenmiş ve test edilmiş tuğla ve bloklar kullanılarak geleneksel adıyla da bilinen sistemler ile inşa edilmektedir. Fakat tuğla ve bloklardan oluşan duvarlarla, günümüzün yüksek enerji tasarruflu binalarına yönelik taleplerin karşılanması gittikçe zorlaşmaktadır. Bu nedenle Knauf, bugünün ve yarının taleplerini karşılamak için yeni bir dış cephe kuru yapı konsepti yaratmıştır; AQUAPANEL® ve [GUARD]EX® Teknolojisi'ne sahip yeni Knauf Dış Cephe Kuru Yapı Sistemleri.

Knauf, şimdi eşsiz bilgisini inşaatta tamamen yeni bir konsept; teknik destek ve kaliteli hizmeti ile tamamlanmış çok amaçlı, yüksek performanslı bir dış cephe kuru yapı duvar sistemi geliştirmeye yönelmektedir. Knauf Dış Cephe Duvarları, geleneksel duvar tekniklerinin açıkça ötesinde olan ekonomi, sürdürülebilirlik ve performans avantajlarının benzersiz bir kombinasyonuna sahip, üstün performans sağlayan bir dış cephe kuru yapı duvar sistemidir.

Knauf Dış Cephe Duvarı, komple bir sistemdir. Knauf ve Knauf Grubu Şirketleri tarafından geliştirilen bütün bu sistem bileşenleri, birbirleri ile uyumluluk için tasarlanmakta ve sıkı kalite kontrolü kapsamında en yüksek standartlara göre üretilmektedir. Knauf, teknik ve estetik şartları tam olarak karşılayacak bir dış cephe kuru yapı duvarı oluşturmak için ihtiyacınız olan her şeyi sağlamaktadır.

KNAUF Dış Cephe Duvarları'nın Avantajları:**Daha Hızlı**

AQUAPANEL® ve [GUARD]EX® Teknolojisi'ne sahip Knauf Dış Cephe Duvarları, her aşamada üstün bir yatırım getirisi sunar. Müteahhit açısından, duvar sistemi geleneksel sistemlerden daha hızlı inşa edilir, bu da inşaatın daha kısa sürede tamamlanmasını sağlar. Knauf Dış Cephe Duvarları diğer sistemlerden en az 10 gün daha hızlı uygulanabilmektedir. (Görsel 1)

Knauf Dış Cephe Duvarları'nın uygulama süreci son derece hızlıdır, binanın cephesi, geleneksel malzemelerle oluşturulan yapılardan çok daha kısa sürede kapatılabilir. Bu da, iç cephede kurulum aşamasına daha erken geçilebileceği ve bitirilebileceği, daha kısa bir sürede son kullanıcılara sunulabileceği, daha yüksek ve hızlı yatırım getirisi elde edilebileceği anlamına gelir.

Daha hafif bir yapı malzemesi olarak, şantiyede taşınması da daha kolaydır.

U-Değeri
d = konstrüksiyon kalınlığı (mm cinsinden)

U-Değeri	0.26 W/m²K	0.24 W/m²K	0.22 W/m²K	0.20 W/m²K
Gazbeton	365	/	/	/
Blok	365	365	490	490
Delikli tuğla	425	490	/	/
KNAUF AQUAPANEL Dış Cephe Duvarı (GİT konstrüksiyonlu)	195 (120 mm yalıtım dahil)	190 (130 mm yalıtım dahil)	215 (160 mm yalıtım dahil)	220 (140 mm yalıtım dahil)

Sınırsız Yaratıcılık

Geleneksel malzemelerden çok daha fazla işlevselliğe ve çeşitliliğe sahip AQUAPANEL® ve [GUARD]EX® Teknolojisi sayesinde yeni tasarım seçenekleri ortaya çıkar. Plakaların hafif ve ince olmaları sayesinde derzsiz sundurmalar, eğrisel iç cephe ve dış cephe duvarları oluşturulabilir.

Bu denli hafif ve ince bir malzeme, mevcut yapılara, diğer malzemelerle pek de mümkün olmayan ilave bölümlerin, katların oluşturulmasına da olanak sağlar.

Mimarlar, komple Knauf Duvar Sistemi ile geleneksel yöntemleri bir tarafa bırakabilir ve risk almaksızın bu yenilikçi bakış açısının avantajlarından faydalanabilirler. (Görsel 2)

Daha Hafif, Daha İnce

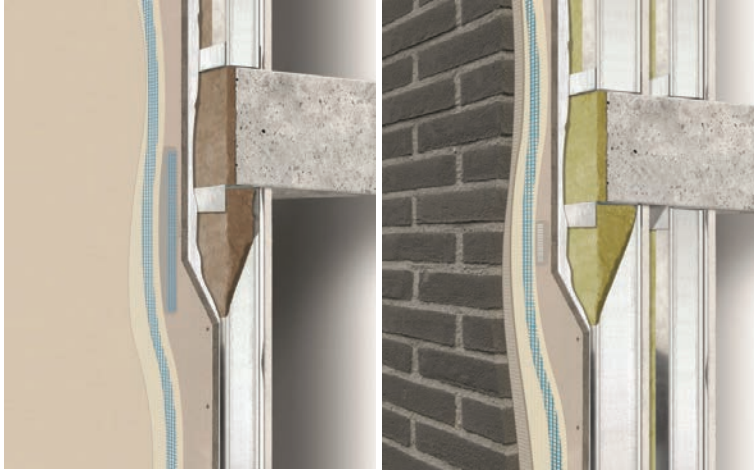
AQUAPANEL® ve [GUARD]EX® Teknolojisi'ne sahip Knauf Dış Cephe Duvarı, geleneksel sistemlere oranla ortalama %25 daha ince duvar yapısına ve daha iyi U değerlerine sahiptir. (Görsel 3)

Sürdürülebilir

Yeni nesil Knauf Dış Cephe Duvarları, enerji verimliliği ve üretim açısından bakıldığında geleneksel sistemlerden daha iyi performansı ile birçok sürdürülebilirlik avantajı sunar.

Knauf Dış Cephe Duvarı, geleneksel yapı malzemelerine kıyasla daha düşük bir hacme sahip, daha hafif bir yapı malzemesi olması sayesinde, inşaat sırasında %50'ye varan oranlarda daha az birincil enerji gereksinimine sahiptir ve üretim aşamasında %30'a varan oranlarda daha az karbonhidrat salınımı görülür.

AQUAPANEL® ve [GUARD]EX® Teknolojisi'ne sahip Knauf Dış Cephe Duvarı geleneksel sistemlerden daha ince bir duvar konstrüksiyonu oluştursa da enerji verimliliği konusunda aynı performansı gösterir. Bu durum, kullanılabilir alanlardan çok fazla ödün vermeden, herhangi bir binaya eklenebilecek ilave yalıtım malzemesi de dikkate alındığında, Knauf Dış Cephe Duvarları'nın enerji verimliliği açısından da üstünlük sağladığını göstermektedir. (Görsel 4)

W388 Aquapanel Dış Cephe Sistemi

Ses Yalıtımı

Sistem	Ölçüler		Plaka			Yalıtım Malzemesi ¹		Ses Yalıtımı R
	Duvar Kalınlığı mm	Profil mm	Kalınlık mm	Tip	Ağırlık ~ kg/m	Kalınlık mm	Yoğunluk kg/m	
	≥ 182,5	50 + 75	12,5 + 2 x 12,5	Aquapanel Dış Cephe Plakası + Alçıpan	65	60 + 40	40	58
	≥ 187,5		12,5 + 2 x 15		68	80 + 40		58
	≥ 207,5	50 + 100	12,5 + 2 x 12,5		66	60 + 40		61
	≥ 212,5		12,5 + 2 x 15		69	80 + 40		61

¹ DIN EN 13162'ye uygun; DIN EN 29053'e göre akışkanlık direnci (length related flow resistance) $r \geq 5 \text{ kPa s/m}^2$ ve ısı iletkenlik sınıfı: 040

Isı Yalıtımı

Sistem	Ölçüler		Plaka			Yalıtım Malzemesi *	Isı Yalıtımı
	Duvar Kalınlığı mm	Profil mm	Kalınlık mm	Tip	Ağırlık ~ kg/m	Kalınlık mm	Isıl Geçirgenlik Katsayısı (u) W/mK
	≥ 182,5	50 + 75	12,5 + 2 x 12,5	Aquapanel Dış Cephe Plakası + Alçıpan	65	60 + 40	0,35
	≥ 187,5		12,5 + 2 x 15		68	80 + 40	0,35
	≥ 207,5	50 + 100	12,5 + 2 x 12,5		66	80 + 40	0,3
	≥ 212,5		12,5 + 2 x 15		69	80 + 40	0,3

* Sistemin ısı geçirgenlik katsayısı hesaplanırken kullanılan yalıtım malzemesi $\lambda = 0,040$

Yangın Emniyeti

Sistem	Yangına Dayanım	Plaka		Yalıtım Malzemesi			DC Profil Aks Aralığı (a) cm
		Tip	Kalınlık mm	Tip	Yoğunluk kg/m	Kalınlık mm	
	60 dakika	Aquapanel Dış Cephe Plakası (A1) + Alçıpan (A2,s1d0)	12,5 + 2 x 12,5	Mineral Yün G	40	60 + 40	60
	90 dakika		12,5 + 2 x 15			80 + 40	
						60 + 40	
						80 + 40	

G A sınıfı yapı malzemesi

[GUARD]EX Havalıdirmalı Cephe Sistemleri ile ısı yalıtımı

Profil			Kaplama		Yalıtım malzemesi		Duvar*	
Tip	Kalınlık mm	Aks aralığı cm	Dış yüzey	İç yüzey	Profil içinde mineral yün ** cm	Ağırlık kg/m	Kalınlık cm	UD değeri W/mK
DC 50	0,60	60	Guardex 12,5 mm + Cephe Kaplama	Alçıpan 2x12,5 mm	5	~ 43	12,5	0,72
DC 75					7,5		17,25	0,56
DC 100					10		19,75	0,46
DC 125					10		22,25	0,45
DC 125					12,5		22,25	0,40
DC 150					10		24,75	0,45
DC 150					15		24,75	0,35
DC 150								

Açıklamalar

1. Profiller TS EN 14195'e göre, üretimde kullanılan metal TS EN 10346'ya uygun ve yoğunluğu en az 0,0071 kg/m olan, çelik tipi DX51D, temak genişlikleri 5 mm olan, Alçıpan'a bakan yüzleri nokta perforasyonu, orta aksından Alçıpan Çeşitleri'nin kolay yerleştirilmesi için boydan boya mukavemet bandı açılmış, TS EN 10346'ya uygun Z275 + galvaniz ile kaplanarak üretilmelidir.

2. Metal profillerden kaynaklı ısı kaybı, profil aks aralıkları 60 cm öngörülerek hesaplanmıştır.

3. Guardex Cephe Plakası son kat cephe kaplaması ile arasında altın ve üstten olacak şekilde hava sirkülasyonu olduğu varsayılarak tasarlanmıştır.

4. Son kat cephe kaplaması, Guardex Sistemi'nden başlamaz olacak şekilde, binanın iskeletine sabitlenmelidir.

* Guardex Havalıdirmalı Cephe Sistemi üzerine kaplanacak cephe sistemi hesaplamaya dahil edilmemiştir.

** Knauf Insulation PB 37 Mineral Yün Yalıtım Levhası ısı iletkenlik değeri (λ) = 0,037.

Knauf Dış Cephe Duvar Çeşitleri:

AQUAPANEL® Dış Cephe Duvarı

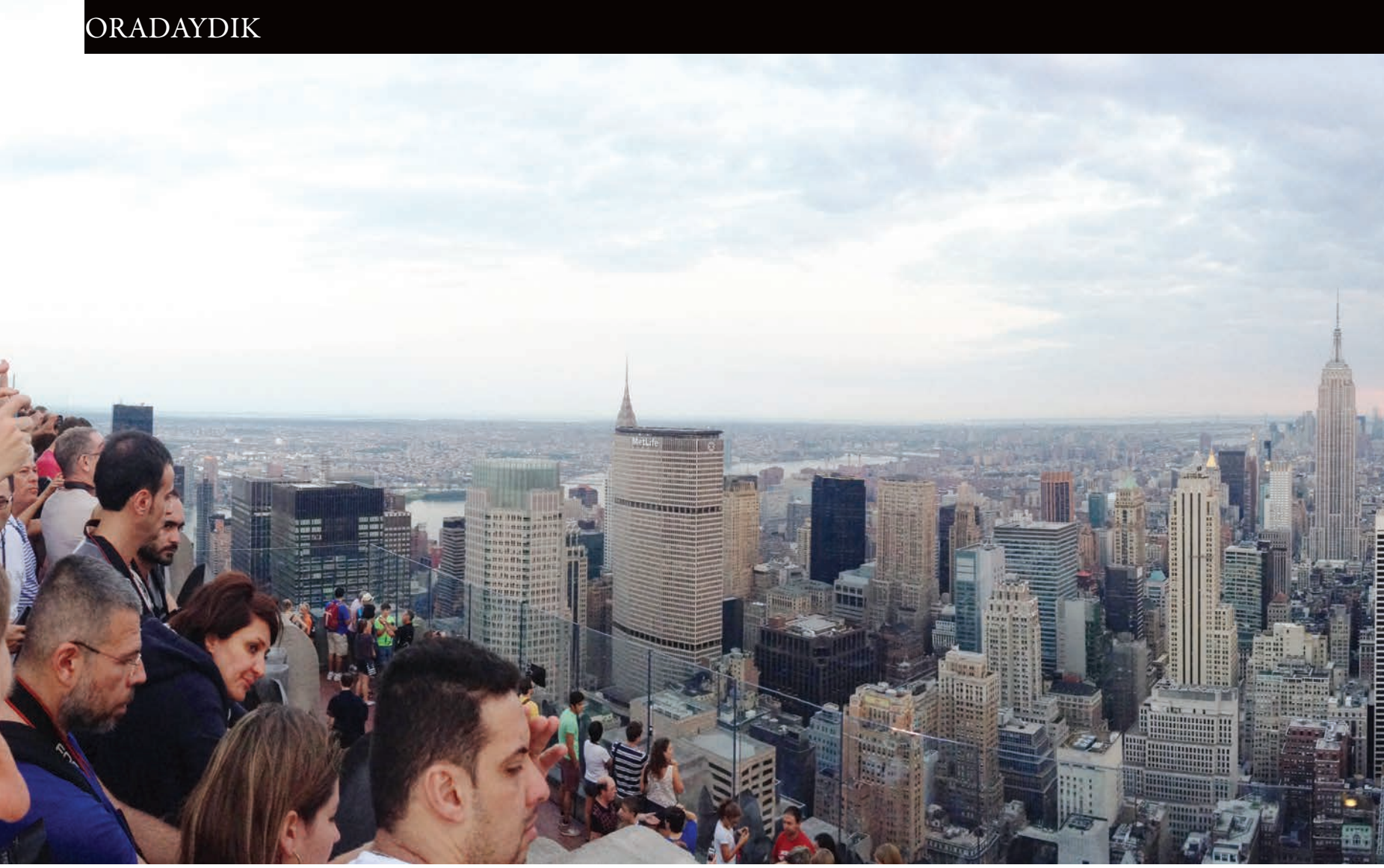
AQUAPANEL® Dış Cephe Duvarı – Tek / Çift Dikmeli Sistemler (Sıva+Boya veya Dekoratif Kaplama Yapıştırma Seçenekleri ile) (Görsel 5-6)

[GUARD]EX® Havalıdirmalı Cephe Sistemleri

[GUARD]EX® Dış Cephe Duvarı

(Kapalı derzli cephe kaplama malzemesi altında) (Görsel 7)

Detaylı bilgi için www.aquapanel.com.tr, www.knauf.com.tr

01

AMERİKA GEZİSİNDEN AKLIMDA KALANLAR

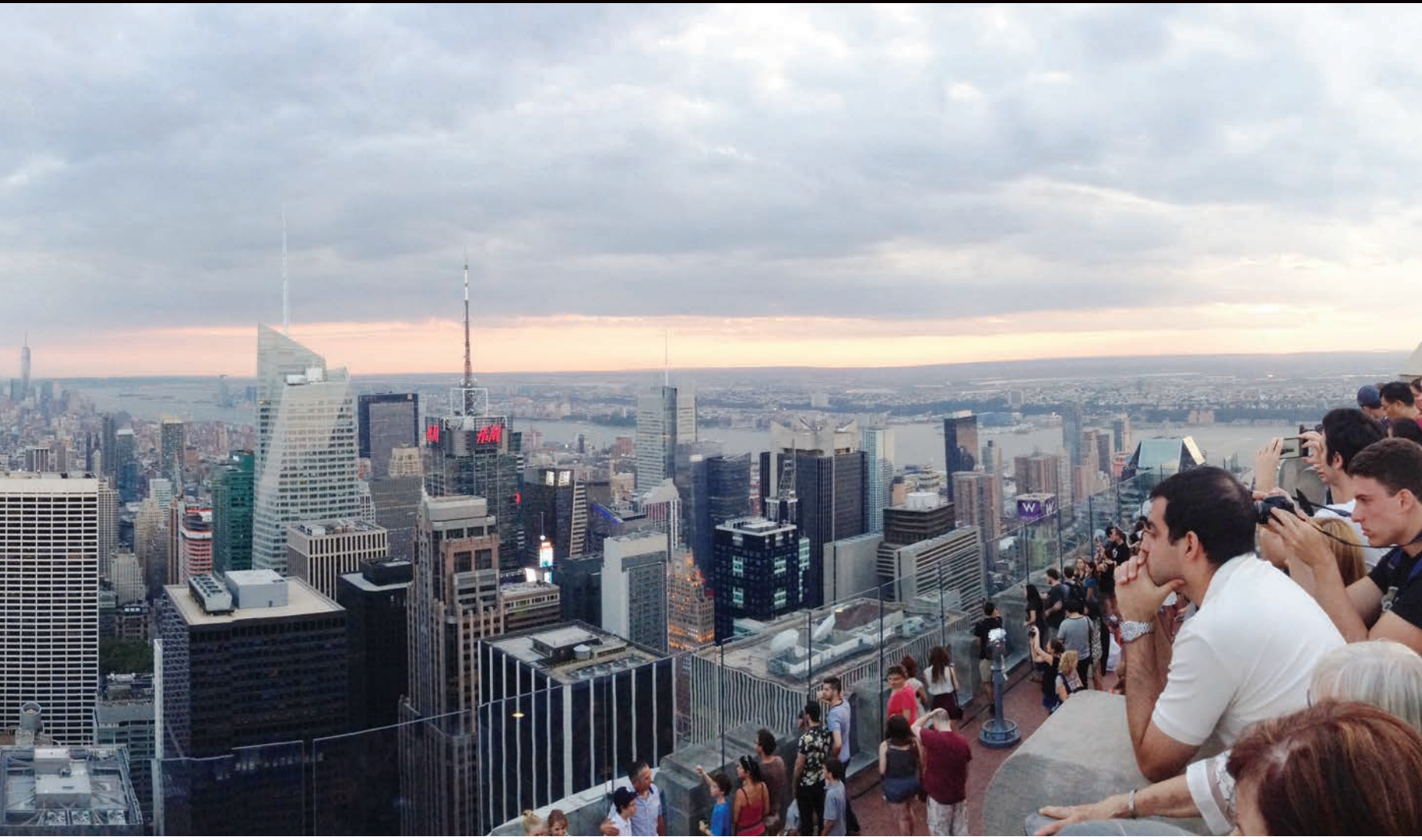
Amerika'nın keşfinden sonra, batı uygarlığından kaçan göçmenlerin kurduğu ülkedeki kentleşme sürecinin post endüstriyel dönemdeki yenilenme ve değişim çabaları aslında bizim gibi gelişmekte olan ülkeler için dikkatle izlenmesi gereken deneyimleri de içermekte...

Mete Öz
Fotoğraflar
Ege Öz

Bir kent hakkında, mimar gözüyle birkaç günlük bir deneyimleme ile yazı yazmak; yapıları ve çevreyi yeterince yaşamadan yüzeysel ilk gözleme dayalı ya da literatür üzerinden belleğe kazınan bilgileri doğrulamayı getirebileceğini bilememe rağmen 2014 Ağustos ayında ABD'de yaklaşık 20 günde kısa süreli uğradığım 10'un üzerinde yerleşim içinden biraz daha uzun deneyimleyebildiğim 7 tanesini sizinle paylaşmak istedim. Bu sayede sizden gelecek geri dönüşler ile neleri kaçırdığımı veya neyi yanlış kavradığımı anlayarak kendimce bir geri dönüş sağlayabilmeyi umarak yazıma başlıyorum.

1. durak New York, *uyumayan şehir!*

Serbest Mimar'ın Mayıs 2014 sayısında saygıdeğer ustam İlhan KURAL'ın yoğun içerikli yazısı çıktığı için tekrara düşmeden bu kente ait kısa gözlemlerimi paylaşarak bir sonraki durağıma geçeceğim.

01-02-03
Newyork

02

03

Farklı kültürlerden gelen göçmenlerin kendi yaşam tarzlarını koruyabildiği çok kültürlü şehri gezince kısa bir dünya turu atmış gibi zamandan tasarruf ettiğiniz izlenimine kapılıyorsunuz. Kentte dünya mutfağından özel lezzetleri tadabilmeniz de bu duyguyu güçlendiriyordu. Manhattan adasında olmanıza rağmen diğer ada yerleşimlerinde olduğu gibi ada içlerinde yükselen topoğrafya ile devamlı görsel temas kurabildiğiniz suyla ilişkiniz burada kıyı haricinde yok gibi. Bugüne kadar bende oluşan ölçek ve yapıların birbiri ile ilişkilerine ait kavramlarda oldukça karıştı bu şehrin sokaklarında. Düzenli yapı blokları arasında kesişen cadde ve sokakların kesintisiz devamlılığı yanında nadir bulunan kentsel boşluk-

lar herhalde daha kıymetli oldukları için yoğun bir şekilde kullanılıyor. Kentin müzeleri ve galerileri tam bir evrensel bilgi paylaşımına ev sahipliği yaparak rafine bir sanat ortamı sağlıyor. Kentte bulunan sergilerden ben de payımı alırken, dikkatimi çeken iki sergiyi sizinle paylaşmak istedim. Bunlardan birincisi Guggenheim Müzesi'ndeki 1909-1944 İtalyan Fütürizmi sergisindeki tasarım boyutunda kalan mimari ürünleri ile İtalyan mimar Marinetti dikkat çekiciydi. Yine bizi meslek olarak ilgilendirebilecek bir diğer sergi ise maalesef bu güne kadar benim haberdar olmadığım ama görünce de çok etkilendiğim Brezilyalı sanatçı Lygia CLARK'ın 3 boyutlu geometrik düzenlemeleri idi.

05

04

2. durak Philadelphia, Pennsylvania, ABD'nin kurulduğu topraklar!

Pensilvanya eyaletinin en büyük şehri olan Philadelphia gördüğüm diğer ABD kentleri gibi nehir kıyısında kurulmuş ve bir dönem ABD'nin başkentliğini yapmıştır. ABD'nin kuruluş tarihini simgeleyen yapılar, Özgürlük Çanı için yapılan pavyon, ziyaretçi merkezi ve Ulusal Anayasa Merkezi'nin yer aldığı Ulusal Bağımsızlık Tarihi Parkı kentin öncelikli görülecek yerleri idi. Tabii bir de "philly steak" !

Amerikan tarihi için önem verilen yapıların çoğu yıkıldığı için yerlerine imitasyon yapılar yapılmış. Belki bize de ileride örnek olacak bir durum! Park çevresinde Amerikan Posta Müzesi ve arkasında Benjamin Franklin'in evini simgeleyen enstalasyon ise bence daha dürüst bir yaklaşımı göstermektedir. Bu alanda dikkat çeken yeni yapılar ise Boston bazlı KMW Mimarlık firması tarafından tasarlanan ziyaretçi merkezi yapısı çevresine saygılı öne çıkmayan tavrı ile dikkati çekiyor. Parkın Bağımsızlık salonuna yakın kenarında yer alan Özgürlük Çanı'nın sergilendiği pavyon ise 2003 yılında Bohlin Cywinski Jakson tarafından ziyaretçi merkezi ile uyumlu bir dilde tasarlanmıştır. Daha önceleri açıkta duran Çan'ın geçici olarak saklandığı Mitchell – Guirgolos tasarımı pavyonda 2003 yılında yıkılmıştır. Parka yakın bir noktada bulunan 2010 yılında yapılmış bulunan Amerikan Yahudi Tarihi Müzesi Ennead Architecture tarafından tasarlanmış yakın dönem binalarından biridir.

3. durak Falling Water House, Frank Lloyd Wright, "Ben sizin şelale ile yaşamınızı istiyorum ona sadece bakmanızı değil. O hayatınızın bir parçası olmalı".

Pennsylvania eyaletinde Pittsburgh'a yakın Millrun bölgesinde doğanın sert şartlarının sürdüğü bir yerde önce ziyaretçi merkezini ve ardından yeşil doku arasında öğrencilik yıllarımın efsane yapısı Şelale Evi veya Kaufman Evi'ni görebiliyorsunuz. Yaklaşık seksen yıl öncesinin teknolojisi ve doğa şartlarında bu yapıyı bulunduğu yere yapmanın ne kadar zor olabileceğini zihnimde canlandırarak yapıya yaklaşınca bütünden ayrıntıya kadar her konuyu planlayan deha yanında inşaat sürecinde verilen emeğe de saygı duymamanın mümkün olmayacağını gördüm. 1936 yılında yapılan yapıyı son yıllarında halkın

ziyaretine açan oğul Edgar Kaufmann 1963 yılında ise Pennsylvania Conservancy'e bağışlar. İyi ki böyle yapmış yoksa yapıyı sert iklim şartlarına ve sonradan iddia edilen taşıyıcı sistemdeki tasarım eksikliklerine karşı yenilemek belki de mümkün olmayacak ve yapı bugüne harabe olarak gelecekti. 1979-80 yıllarında bugünkü çevre düzeni ve ziyaretçi merkezi ve çevre düzenlemesi yapılmıştır. Herkesin yakından bildiği yapının; çevresi ile uyumlu tavrı ve renk seçimi yanında benim en çok dikkatimi çeken dokunabileceğimiz seviyedeki kat yüksekliği mekan içindekileri hiç rahatsız etmiyor. Mobilya ayrıntısına kadar tasarımını geliştiren Wright ustaya bir kez daha saygılarımı sunuyorum.

4. durak Pittsburgh, ABD'nin eski çelik üretim merkezi konumundayken hizmet ağırlıklı bir kente dönüşümünün tarihinin incelenmesi gereken bir yerleşim.

Kentin Allegheny ve Monongahela nehirlerinin birleşerek Ohio nehrini oluşturduğu noktada bulunması nehir ulaşımı açısından oldukça avantaj sağlamıştır. Buna bir de demiryolu ağlarını ekleyince ülkenin büyük bir bölümüne kolay ve ucuz ulaşım imkanları ile özellikle çelik üretimi ile gelişen endüstri yapıları 1946 yılına gelince gündüz bile sokak lambalarının yandığı "dumanlı şehir" tanımını alacak kadar kirlenmeye maruz bırakmış kenti. 1850'den 1970'lerdeki petrol krizine kadar devam eden bu süreçten sonra kentin hizmet sektörü ağırlıklı düzene geçişi yolunda ciddi mesafeler kaydedilmiş gözüküyor. Ama kaybedilen çok şey olduğu muhakkak. Bu kentin yapısal çevre değişimi ve yenilenme tarihi bence ayrı bir başlıkta incelenmeye değer. Belki bu kısa bilgilendirme, bizim gibi sanayi devrimini kaçırmış ama geçte olsa yine de dönemsel izleri koruma konularının tartışıldığı ülkeler için bazı referanslar bulabilir miyim araştırması içindi. Yoksa size tarih bilgisi vermek için değil tabii ki.

Kentte sanayi mirasının korunması ve kentsel yenileme çalışmalarına örnek olarak benim kısa zamanda görebildiğim iki alan vardı. Bunlardan ilki iki nehrin birleştiği altın üçgen diye tanımlanan alanın ucunda tarihsel geçmişi de bulunan "Point State Park" alanıdır. Bu bölgede ciddi bir yapısal temizleme yapılarak kentsel bir açık alan düzenlemesi

08

10

11

09

oluşturulmuştur. Diğer örnek ise mevcut istasyon yapılarını değerlendiren “Station Square” projesidir. 210.000 m² açık ve kapalı alanda; 25.000 m² alışveriş üniteleri, 396 odalı 5 yıldızlı otel ve diğer servis alanları kente kazandırılmıştır. Monongahela nehrinin yamacındaki finiküler (incline) de bu kapsamda korunmuştur.

Kent merkezinde dikkat çeken bir yapı da “PPG Place” binasıdır. John Burgee / Philip Johnson tarafından tasarlanan yapının temeli 1981 yılında atılmış ve 1984 yılında da bitirilmiştir. 190.000 m²’lik dev yapı farklı yüksekliklerde bloklardan oluşmakta olup en yüksek bloğu 40 katlı ve 166 metre yüksekliktedir. Bir cam üretim firmasının yatırımcı olduğu yapının post modern tartışmasını ortaya atan Philip Johnson tarafından tasarlanmış olmasından dolayı yapıya sizin de dikkatinizi çekmek istedim. Yapıyı ilginç bulan bir başka kişi de ünlü yönetmen Christopher Nolan “The Dark Knight Rises - Kara Şövalye Yükseliyor” filminde ünlü Gotham City görüntülerine bu yapıyı aktararak yapıya magazinsel bir yön de kazandırmıştır. Yapının yanında oluşmuş yaya meydanı hafta içi bir gün olmasına rağmen oldukça canlı idi. Aslında Amerika şehirlerinde eksikliğini gördüğüm kent merkezlerinde kentsel kullanımına sunulan açık alanların eksikliği mi yoksa sıcaktan, nemden ya da soğuktan korunmak mı iklimlendirilmiş alanlara geçişi destekliyor yoksa tam tersi mi bir bilene sormalı herhalde.

04/ Amerikan Yahudi Tarihi Müzesi
05/ Ulusal Bağımsızlık Tarihi Parkı
06-07-08/ Falling Water House
09-10-11/ Pittsburgh

5. durak Cincinnati, Ohio, *iki eyalet bir şehir!*

Ohio ve Kentucky eyaletlerini ayıran Ohio nehrinin iki kıyısında konumlanan ABD'nin nüfus yoğunluğu sıralamasında 65. sırada yer alan bir kenttir. Küresel bir şirket olan Proctor & Gamble firmasının yönetim merkezi Cincinnati'de bulunmaktadır. Nedense ABD'de firmalar ulusal ya da küresel seviyelere de çıkışlar kuruldıkları kentleri terk etmedikleri gibi kent bazında ciddi büyüklüklerde sponsorluk faaliyetlerinde de bulunuyorlar. Nedense bizim holdinglerimiz belirli bir seviyede büyüyünce ilk iş İstanbul'a kapak atıp, kurulup yerel imkanları ile geliştikleri şehirlerini bile unutuyorlar.

Gezi planımız şöyleydi;

- **Kent merkezi:** Ohio nehri kıyılarında taşkın riski nedeniyle yakın zamana kadar etkin kıyı kullanımı çalışmaları yapılmamış. Bu durum son zamanlarda yapılan kıyı düzenlemeleri ile değiştirilmeye çalışılmaktadır. Bir önceki durağımızda bahsettiğim etkin kentsel açık alan kullanımları merkezde sayıca fazla olmadığı için, olan yerler de etkin kullanılıyor.
- **Lois & Richard Rosenthal Sanat Merkezi,** Zaha Hadid imzalı proje herhalde bu mimarın en sakın dış hatları bulunan bir yapısı olarak 2003'te tamamlanmıştır.
- **Yeniden kullanıma iyi bir örnek Cincinnati Müzesi;** 1933 yılında yapılan kentin tren garı zaman içinde işlevini yitirince yatırımcı kuruluş nasıl değerlendirebileceği konusunda arayışa girer. Alışveriş alanları ve benzeri denemeler sonrasında kent halkı ve yerel yönetim devreye girip birlikte hareket ederek gerçekten bir gar için oldukça enteresan bir plan kurgusuna sahip yapının rampalı düşey

bağlantılarını da değerlendiren yeni düzenleme ile istasyon yapısı kent müzesine dönüştürülmüştür. İlginç müzecilik tekniklerinin sergilendiği bina bana göre mevcut yapının potansiyelinin akıllıca kullanımıyla örnek olabilecek bir çalışmadır.

- **Cincinnati Üniversitesi;** 1819 yılında kurulmuş olan üniversite, 1989 yılında hazırlanan master plan doğrultusunda star mimarlara tasarlattığı yeni yapıları bir biri peşi sıra inşa ettirmiş. Üniversite yönetimi, bu yapılarla birlikte oluşan yeni kampüs yaşantısını da organize edecek çevre düzenleme çalışmalarını da Hagreaves Associates firmasına yaptırarak, yapıyı tüm çevrenin tasarlandığı nitelikli bir kampüs elde etmiş gözüküyor. Kampüs içinde yapılan yapıların elde ediliş sırasına göre;

16

17

18

19

21

20

- 1- Mühendislik Araştırma Merkezi, 1994 Michael Graves. Kendi mezunları olduğunu gururla belirtiyorlar.
- 2- Sanat ve Tasarım Bölümü Aranof Merkezi, 1996 Peter Eisenman. Mevcut fakülte yapısına ek olarak yapılan yeni blok Eisenman mimarisinin tüm temel öğelerini içermektedir.
- 3- Vontz Moleküler Araştırmalar Merkezi, 1997 Frank O. Gehry / BHDP. Çevrede kullanılan malzeme dilinin Gehry yorumu gibi geldi bana. Çevre düzenleme çalışması da yapıyla uyumlu bir tarz benimsemiş gözüküyor.
- 4- Steger Öğrenci Yaşam Merkezi, 2005 More Ruble Yudel. Dar bir alanda arsa şartlarını oldukça iyi çözebilmiş.
- 5- Rekreasyon Merkezi, 2006 Morphosis – Tom Mayne. Yeme içme alanları, öğrenci evi, yüzme havuzu, bireysel kapalı spor alanlarını içeren çok fonksiyonlu yapı yakın çevresindeki Öğrenci Yaşam Merkezi ve Stadyum ile uyumlu bir çözüm getirmiş.
- 6- Lindner Atletizm Merkezi, 2006 Bernard Tschumi. Mevcut stadyumun bir kenarını tutan eğrisel plan grafiği ile bütünleşen cephe çözümü oldukça başarılı.

- 12/ Cincinnati kent merkezi
- 13/ Lois & Richard Rosenthal Sanat Merkezi
- 14/ Cincinnati Müzesi
- 15/ Cincinnati Üniversitesi, Mühendislik Araştırma Merkezi
- 16-17/ Cincinnati Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Bölümü Aranof Merkezi
- 18/ Cincinnati Üniversitesi, Vontz Moleküler Araştırmalar Merkezi
- 19/ Cincinnati Üniversitesi, Lindner Atletizm Merkezi
- 20/ Cincinnati Üniversitesi, Steger Öğrenci Merkezi
- 21/ Cincinnati Üniversitesi, Rekreasyon Merkezi

6. durak Saint Louis, *Fransızlar'dan satın alınan topraklar.*

Mississippi nehrri kıyısında 2.800.000 nüfusu ile ABD'nin 18. sıradaki bağımsız bir yerleşimdir. Buharlı gemiler ile New Orleans üzerinden Meksika körfezine bağlanması ulaşımda büyük avantaj sağlamıştır. Kentin işlevini yitiren endüstri mirası yapılarının, kıyı kullanımı zayıflayan nehrin çevresinin yeni düzenleme ve geliştirme projelerine ihtiyacı var. Chicago okulunun ünlü mimarı Sullivan'ın Adler ile 1891'de yaptığı Wainwright Binası bazı eklemeler ile halen korunmaktadır. Kentin simge yapısı ise Mississippi nehrri kıyısında Jefferson National Park içinde yer alan ABD'nin batıya açılımını ifade eden Gateway Arch'dır. 1947 yılında açılan yarışmada Finlandiya kökenli Eero Saarinen'in önerisi seçilmiş. Yapımına ise 1963 yılında başlanıp, 1965 yılında bitirilmiştir. 192 metre yüksekliğinde ve 192 metre açıklığında olan ters U biçimli yapının nehir kotundan yükseltilmiş toprak altı bölümlerinde ise müze ve diğer bölümler bulunmaktadır. İlginç bir asansör çözümü ile kapalı seyir alanına ulaşılabilir. 2010 yılında açılan alanın yenilenmesi ve geliştirilmesine yönelik yarışmayı Michael Von Volkanburg firması kazanmış. Ülkede önemi kavranan yaya ağırlıklı kıyı kullanımı ve kentsel yaya alanlarını bağlamayı öne çıkartan bu çalışmanın yapının 50. yılına yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

7. durak Chicago, *kendi küllerinden yeniden doğan bir şehir.*

Gezimin son durağı ABD'nin 3. büyük şehri Chicago idi. Gezinin sonuna doğru azalan enerjimiz kent merkezini ilk gördüğümüz öğleden sonra saatlerinde bize verdiği heyecanla tekrar yükseldi. Chicago diğer Amerikan şehirlerinin aksine Michigan Gölü kıyısında olmayı ve içinden geçen nehrri sert iklim koşullarına rağmen kent yaşantısına katmayı başarabilmiş bir yerleşim etkisi verdi bize. 1871 yılında neredeyse tüm kenti yok eden büyük yangını yeniden yapılanma için bir avantaj olarak kullanması da dikkat çekiciydi. Chicago Okulu, Sullivan, Burnham, Wright isimlerinin kente katkılarının ne olduğunu sorgulamak için acele ederek gezi planımızı oluşturup hemen kentin sokaklarındaki kalabalıklara katıldık.

- **Navy Pier;** 1909 Chicago planında Daniel Burnham modernizasyon planında 2 adet rekreasyonel fonksiyonlu rıhtım öngörmesine rağmen sadece biri yapılabildi. Savaş döneminde kısa bir süre askeri amaçlarla kullanılan bu iskele alanının çocuk müzesi, tiyatro, alışveriş, yeme içme alanları, lunapark ve açık alan düzenlemeleri gibi öğeler ile zenginleştirilerek kentin kullanımına sunulması oldukça olumlu bir örnek oluşturmuş.

22/ Saint Louis
23/ Chicago, Navy Pier
24-25-26-27-28-29-30-31/ Chicago, nehir kıyısı

- **Nehir Kıyısı Yaşantısı;** zamanında kentin atıklarının aktığı Chicago nehri etrafında yer alan daha önceden dergilerden bildiğimiz yapıların arasında bulunmak oldukça heyecan vericiydi. Chicago nehrinin kuzey ve güney kolları birleşerek göle tek bir noktadan bağlanmaktadır.

- 1- Lake Point Tower, 1968 John Heinrich – George Schipporeit. Mies Van der Rohe'nin Berlin'de yaptığı bir yapıdan esinlenerek tasarlandığı iddia edilen bina yapıldığı tarihte dünyanın en yüksek apartman bloğu imiş. (Fotoğraf 24)
 - 2- Gölde nehire giriş;
 - Chandler binası, 2007 Destefono & partners
 - Regotta binası, 2007 Destefono & partners (Fotoğraf 28)
 - 3- River View Condominiums and Town Houses; 2001 Destefono & partners. (Fotoğraf 28)
 - 4- Swiss Otel ve Three Illinois Center arasında arkada Aqua Tower, 2009 Jecnee Gong, yapı 262 mt yüksekliğinde ve 185.000 m² inşaat alanına sahiptir. (Fotoğraf 25)
 - 5- Trump Tower, 2009 SOM, 243 mt yüksekliğinde 240.000 m² inşaat alanına sahip çok fonksiyonlu bir yapıdır. (Fotoğraf 26)
 - 6- Michigan Avenue kenarında 360 ve 333 North Michigan binaları 1923 ve 1928 yıllarında yapılmışlardır. Biz de olsa bunlar korunur muydu acaba? (Fotoğraf 27)
 - 7- Marina City, 1964 Bertrand Goldenberg'in döneminin ütöpik yapısı aradan geçen 50 yıla rağmen halen dikkat çekiyor. (Fotoğraf 30)
 - 8- Kinzie Park, 2000 Pappageorge – Haymes tasarımı ölçek olarak aykırı bir tavrı sürdürmüş. (Fotoğraf 29)
 - 9- River City, 1986 Bertrand Goldenberg'in nehir kıyısındaki bir diğer ütöpik çalışması. Kendine yeten bir yerleşim konseptiyle tasarlanmış. (Fotoğraf 31)
- Willis Tower (Sears Tower), 1973 SOM. Özellikle yüksek yapı teknolojilerine getirdiği yenilikler ile dikkati çekmiş olan bu yapı 442 mt yükseklikle döneminde dünyanın en yüksek binasıydı.

- **Millennium Park ve Parklar bölgesi;** 1999 yılında Frank Gehry tarafından tasarlanan ve 2004 yılında tamamlanan Jay Pritzker pavyonu ile çevresindeki açık alanlar kentin birçok aktivitesine ev sahipliği yapmaktadır. 28-30 Ağustos tarihli Chicago Jaz festivaline tanık olmamızda bu alanların aktif kullanımını birebir deneyimleme şansını bize verdi.

Çevredeki parklarda yer alan kalıcı heykel sergileri, Anish Kapoor'un "Cloud Gate"i, İspanyol sanatçı Jaume Plensa tarafından tasarlanan "Crown Fountain", Lurie Garden, BP köprüsü açık alan kullanımları için oldukça ilginç örneklerdi. Bu kadar tasarımın öne çıktığı bölgede zaman zaman kullanıcıdan uzaklaşan ve seyredilebilir bir obje haline gelebilen kentsel açık alan tasarımlarının da bir sınırı olması gerektiğini düşünmeye başladım artık.

- **Müzeler Bölgesi;** Michigan Gölü kıyısında 1900'lü yılların ilk yarısında yapılan Field Doğa ve Tarih Müzesi, Amerika'nın ilk planetariumu olan Adler, Shedd Akvaryumu'nu da içinde barındıran 23 hektarlık bir alandır.
- **Oak Park bölgesi;** Şehir merkezine yaklaşık 20 km mesafede olan bölgede Frank Lloyd Wright'ın evi ve stüdyosu, Unity Temple İbadethanesi, Ernest Hemingway müzesi gibi önemli yapılar bulunmaktadır. Gezi programımıza ancak Wright'ın iki eserini alabildik.

1- Unity Temple Cemaat Evi 1908 yılında tamamlanmıştır. Uniteryan inancı tüm dinlere hoşgörü içeren pozitivist bir dünya görüşünü içermekte olup Wright da bu cemaate mensuptu. Bu inancı temsilen yapılan eserde tüm duvarlar rastgele sadece be-

tonu tutmak amaçlı konmuş demir donatılı betondur. Wright'ın Japonya seyahatinden kalan etkilenmeler olduğu iddia edilse bile bütünden ayrıntıya ve mobilyaya kadar tüm yapıyı kontrol altına alan mimar dönemin ibadethane kültürünü sarsacak sadelikte bir yapı tasarlamış.

- 2- Wright ev ve stüdyo binası 1889 – 1895 yılları arasında büyük ustanın tasarladığı ilk yapılarından biridir. Ailesi ile birlikte yaşadığı bu yapı Wright'ın ilk tasarımlarına da tanık olmuştur.

- **Hyde Park Bölgesi;** Şehir merkezine yaklaşık 10 km mesafede Chicago Üniversitesi'nin kampüsü içinde kalan bölgede önemli yapılar bulunmaktadır. Bizim gezi programımıza aldığımız Wright'ın bilinen bir başka binası olan Robie House'dır. 1909 yılında yapılan binadaki konsolları acaba biz şimdi yapabilir miyiz diye tereddüt ettim. Wright'ın mobilya dahil tüm ayrıntılara hükmeden tasarım anlayışını böylece bir kez daha görmüş olduk. Yapının ilk kullanıcıdan sonra Chicago Üniversitesi öğrencileri için yurt olarak bir müddet kullanılması binanın ve mobilyaların yıpranıp kaybolmasına neden olmuştur. Yakın zamanda ciddi bir restorasyon aşaması geçiren yapının orijinal özellikleri korunmaya çalışılmıştır.

32/ Chicago, Millennium Park
33/ Frank Lloyd Wright Evi
34/ Unity Temple
35/ Robie House

serbest MİMAR Magazine – Issue 17

SUMMARY

We meet you with a chock full content in our 17th issue.

“Desktop” section where you can find selections from the projects designs of which have not been completed yet or under progress comprises various projects such as offices, commercial structures, housings, public buildings, hotels and university campuses.

You can find the news about the activities performed by Turkish SMD, and İstanbul & İzmir SMDs in the previous term.

“Good Things” section comprises the news from the Exhibition of “Civil Architectural Memory Ankara 1930 – 1980” that was recently opened in Ankara.

We continue to include the comprehensive interviews we have performed with our colleagues in the “Profiles” section. Our guest in this issue is Ünal Tümer, Builder and Designer Architect.

Various types of Quality Projects meet you in the section called “New”. Bayburt, Bakşı Museum of Folk Arts, ÇEKA Factory, Bozöyük Bus Terminal and Teknopark İstanbul projects and details included therein.

The topic of the “Competition” section of this issue is Architectural Design Competition of Gökçeada High School Campus. The assessment of Kutlu İnanç Bal regarding the competition and the awarded projects is included.

“From Competition to Implementation” section provides you with the story of the construction phase relevant to the Pilot Project of Borusan Neşe Factory Competition construction of which was completed and put into operation last year in Adıyaman straight from the first persons that are the institution who held the competition and the designer of the Project who was awarded the first prize.

The Article of Ph.D. İhsan Bilgin about the Zorlu Center Project is included in the “Criticism” Section.

The technical article of Emre Eker, Sales Manager of Knauf External Facade Dry Construction Systems regarding the renovating Knauf External Facade Dry Construction Systems with AQUAPANEL® and [GUARD]EX® is included in the “Materials/Technology” section.

The impressions of Mete Öz about the cities of New York, Philadelphia, Pittsburgh, Cincinnati, Saint Louis and Chicago in United States meet you in the section of “Where We Were”.

Translation : Çağla Mayda

Журнал “Свободный Архитектор”, выпуск 17-й.

СОДЕРЖАНИЕ

Мы снова встречаемся в Вами в этом 17-ом выпуске нашего журнала. Мы постарались сделать его наиболее наполненным.

В разделе “На рабочем столе” мы по традиции рассказываем о проектах, работа над которыми только что завешена или находящихся в стадии разработки, таких как торговый центр, офис, жилой комплекс, отель, университетский городок, здания административного и общественного назначения и другие.

В разделе “Новости “Объединения Свободных Архитекторов” (“SMD”) мы расскажем о событиях и мероприятиях, проведенных за последнее время отделениями “Объединения Свободных Архитекторов” в городах Измир и Стамбул.

В главе “Хорошие события” на этот раз речь пойдет об архитектурной выставке “Sivil Mimari Bellek Ankara 1930-1980”, посвященной архитектуре города Анкара в период 1930-1980 г.

В главе “Профиль” мы продолжаем рассказывать о наших выдающихся коллегах. В этом выпуске гостем нашей рубрики стал архитектор Юнал Тюмер.

В разделе “Новое” мы расскажем объектах различного назначения, строительство которых недавно завершено, таких как Музей Байбурт Бекси, Здание фабрики “Чека”, Автобусный Терминал Бозюк, Технопарк Стамбул.

Темой раздела “Конкурс” стал конкурс архитектурных пректов Gökçeada Lise Kampusu. О проектах, получивших награды на этом конкурсе расскажет Кутлу Инанч Бал.

В главе “От конкурса к рабочему проекту” речь пойдет об открывшейся в прошедшем году фабрике Borusan Neşe в городе Адиаман, построенной по пилотному проекту, победившем на конкурсе.

Своими размышлениями и замечаниями по поводу проекта Zorlu Center в главе “Критика” с нашими читателями поделится профессор Ихсан Бильгин.

В разделе “Сройматериалы /Технологии” директор по продажам фирмы Knauf Diş Serpe Kuru Yapı Sistemleri Емре Екер расскажет о технических особенностях материалов AQUAPANEL® и [GUARD]EX®.

В главе “Мы там были” Мете Оз поделится с нами своими впечатлениями о городах Америки, таких как Нью Йорк, Филадельфия, Питсбург, Цинциннати, Сент Луис и Чикаго, где ему довелось побывать.

Переводы : Natalia Troshina Soylu

مجلة المعمار الحرة – العدد 17

الملخص

نلتقي معكم من جديد بمحتوى مليء بالمواضيع في العدد 17

من حيث طبيعة الموضوعات التي نوقشت فالتنا نلتقي معكم من جديد في هذه الاعداد الزوجية بمواضيع زاهرة.

ان قسم "سطح المكتب" للمشاريع التي تم الانتهاء للتو من تصميمها او المستمر اختيارها يتكون من العديد من المشروعات المختلفة مثل: مكاتب، منشآت تجارية، مساكن، منشآت عامة، الحرم الجامعي و فنادق.

فيما يتعلق بأنشطة وأخبار المواسم السابقة لمصلحة الارصاد الجوية التركية، مصلحة الارصاد الجوية في اسطنبول و ازмир ستجدونها في قسم "مصلحة الارصاد الجوية".

وفي قسم "الاشياء الجيده"، تجدوا معرض "ذاكرة انقره للعمارة المدنية 1930-1980".

نستمر بوضع المقابلات الشاملة مع زملائنا في العمل في قسم "الملف الشخصي". وسيكون موضوع الملف الشخصي هو المنتج والمصمم اونال تومير.

وفي القسم "جديد" نلتقي بكم في مشاريع تم انشائها وذات صفات ومجالات متنوعة. وهي تفاصيل وخصائص مشاريع مثل. متحف بابيورت باكسي، مصنع تشيكا، محطة حافلات والكراج التقني في اسطنبول.

وفي قسم "المسابقة" سيكون موضوع هذا العدد هو مسابقة مشروع العمارة في ثانوية غوكتشالدا. وسيقوم كوتلو إنانتش بال بتقييم المشاريع الحاصلة على جوائز.

وفي قسم "من المسابقة الى التطبيق" تجدوا كلمات من فم المؤلفين اصحاب المشاريع الحاصلة على الدرجة الاولى وكذلك من المؤسسات التي اطلقت هذه المسابقات وهو مشروع مصنع بروسان نشا الذي يعتبر المشروع النموذجي الذي تم الانتهاء من انشاءه العام المنصرم في مدينة اضي يمان.

وفي القسم "الحرج" يوجد كتابة البروفيسور الدكتور إحسان بلجين عن مشروع مركز زورلو.

وفي قسم "معدات/تكنولوجيا" يوجد كتابة السيد عمره اكار مدير مبيعات الانظمة الجافة للجبهات الخارجية فيما يتعلق بنظام اكوابانيل التكنولوجيا الجديد للجبهات الخارجية الجافة.

وفي قسم "كنا هناك" نلتقي بكم مع مشاهدات ميتا اوز لمدن نيو يورك، فيلادلفيا، بيتسبرغ، سينسيناتي، سانت لويس وشيكاغو في اميركا.

الترجمة : Çağla Mayda

ABONELİK FORMU

Adı / Soyadı : _____

Mesleği : _____

Çalıştığı Kurum : _____

Görevi : _____

Unvanı : _____

Posta Adresi : _____

Posta Kodu : _____ Semt : _____ Şehir : _____

Telefon : () _____ Faks : () _____

E-Posta : _____ @ _____ URL : _____

☐ İlk Abonelik

☐ Abonelik Yenileme

☐ 4 sayılık abonelik-35 TL / Öğrencilere-30 TL

Fatura Bilgisi ☐ Adıma fatura istiyorum ☐ Firma adına fatura istiyorum

Firma Adı : _____

Adres : _____

Vergi no : _____

Vergi Dairesi : _____

ÖDEME BİLGİLERİ

☐ Posta havalesiyle ödeme (Ödeme yaptığınız belgeyi bu form ile birlikte yollayınız).

☐ Banka havalesiyle ödeme (Ödeme yaptığınız belgeyi bu form ile birlikte yollayınız).

☐ Kredi kartı ile ödeme. ☐ Visa ☐ Master Card

Kart No:

Son Kullanma Tarihi: / İmza: _____

BANKA HESAP BİLGİLERİ

Garanti Bankası - Kuğulu Şube

IBAN: TR45 0006 2001 3610 0006 2979 12

Reklam İndeksi

5G..... 1

ARCORA MİMARLIK..... 39

BOYUT STÜDYO..... Arka Kapak İçi

DUŞAL..... Ön Kapak İçi

FABER YAPI..... 47

IŞIKLAR İNŞAAT..... Arka Kapak

MAS OFİS..... 35

Boyut Stüdyo
visualization & animation

BOYUT
MAKET
BOYUT MAKET SAN. LTD. ŞTİ.

“ Bakış açınızı boyutlandırın ”

- Mimari Modelleme
- Peyzaj Modelleme
- İç Mekan Modelleme
- Cephe Giydirmе
- Mimari Katalog
- 360° Sanal Gezinti
- Mimari Animasyon
- 3d Reklam Filmi
- Maket

MODELLEME

2 boyutlu projelerinizi
3 boyutlu modelleme
programları kullanarak
gerçek veya ölçekli olarak
görselleştirme işlemleridir.

RENDER

3 boyutlu
modellemesi yapılmış
projenizin görsel hale
getirilmesi işlemidir.
Bu süreci post prodüksiyon
işlemleri takip eder.

ANİMASYON

3 boyutlu projelerinizin hareketli
insan, araç vs. kullanarak
yaşayan mekan haline
getirilmesi ve video formatında
işlenmesidir.

MAKET

Mimari, endüstriyel,
kesit, prototip, kentsel
dönüşüm alanları ve
giderek artan konulardaki
projelerin vazgeçilmez
ve tamamlayıcı bir unsuru
haline gelen maketlerin
üretimi gerçekleştirilmektedir.

www.boyutmaket.com
www.boyutstüdyo.com

İlkbahar Mahallesi 596.Sokak No: 21/A
Yıldız, Çankaya / Ankara / TÜRKİYE
Telefon: +90 312 495 1178
Faks: +90 312 495 1136

Çatı Sistemleri

I-CBOARD

Archilfon

Kaplama Tuğla

Taban Tuğla

Yaşam olan
her yerde
ışıklar!

Isı Yalıtım Sistemleri

Pres Tuğla

Yapı Kimyasalları

ışıklar
Yaşam Olan Her Yerde...

ışıklar Destek Hattı
444 0 300

www.isiklartugla.com.tr